

LO **Norge**
Beretning
2023

Produsert i april 2024
Produksjon og trykk: LO Media/BK Industrier AS
Opplag: 100 eks.

TARIFFPOLITIKK	9
Tariffrevisjonen	9
Tariffrevisjonen – andre områder	24
Arbeidstid	25
Inntektsregulering for pensjonistene	26
Arbeidet med pensjon	27
Avtalefestet pensjon (AFP)	30
Sliterordningen	31
LOV- OG AVTALEVERK	32
Dommer	32
Arbeidsrett	32
Høyesterett	36
Ting- og lagmannsrett	39
Rikslønnsnemnda	41
Tariffnemnda – allmenngjøring	42
HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	44
FELLESTILTAKENE LO-VIRKE	46
DEMOKRATI	49
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	49
ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	50
Norsk økonomi	50
Næringspolitikk	57
Bistand ved omstilling	66
Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet	67
SKATTEPOLITIKK	72
MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	74
Klima, miljø og bærekraftig utvikling	74

ARBEIDSMILJØ	76
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)	76
Arbeidsmiljø	77
Statens arbeidsmiljøinstitutt	80
Standardiseringsarbeid	80
Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	82
LO-koordinatorer på store anlegg	83
LOs offshorekontor	85
LIKESTILLINGSPOLITIKK	87
8.mars	87
Commission on the Status of Women – FNs kvinnekommisjon	87
Likelønnsdag	88
Styrket samarbeid mellom LO sentralt og de regionale utvalgene for familie- og likestillingspolitikk	89
Den europeiske faglige samorganisasjons kvinnekomité	89
Kunnskapsinnhenting og formidling	90
Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd	90
Arbeid med aktivitets- og redegjørelsesplikten – samarbeid med Bufdir	91
Annet faglig og politisk arbeid	92
BOLIGPOLITIKK	93
FORSKNING OG UTDANNING	95
Forskning	95
Forskningsaktivitet i LOs regi	96
Innovasjon og næringsrettet forskning	97
Digitalisering	97
LOs utdanningsfond	98
Utdannings- og kompetansepolitisk arbeid	100
Internasjonalt utdanningsarbeid	103

LO-TILKNYTTETE ORGANISASJONER	104
Sørmarka AS	104
Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS (AFR)	107
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark)	108
ORGANISASJONSARBEID	110
Medlemsutvikling	110
Rekruttering og organisasjonsutvikling	110
Organisasjonsgjennomgang 2022-2025	110
LOs lokalorganisasjoner	111
Organisasjonsnett – LORgnett	111
Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»	112
Notodden Bluesfestival	113
Nordisk organisasjonskonferanse	113
LOs arbeid med mangfold	114
LOs besøkssenter	116
LOS STUDENT- OG UNGDOMSARBEID	117
LOs sommerpatrulje	117
LOs lærlingpatrulje	118
Studentarbeidet	118
Fagligpolitisk arbeid	120
Kurs, skoloring og konferanser	121
Politisk representasjon	122
Andre aktiviteter	123
Samarbeid med andre organisasjoner	124
Internasjonalt arbeid	125
INTERNASJONALT ARBEID	126
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	129
SAMAK	133
Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO)	135
LOs Europa-arbeid	135
Fondet for anstendig arbeid og sosial dialog	137
Dialog med kinesisk fagbevegelse	137
Internasjonal sikkerhetspolitikk	138
Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	138
Internasjonalt informasjonsarbeid	140
LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden	142

FAGLIGPOLITISK ARBEID	143
Samarbeidskomiteen LO/Ap	143
Fagligpolitisk arbeid	143
LOFAVØR	145
LOS INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET	149
LO Media	149
Media	151
Profilering	152
Sponsorvirksomhet	153
Nettsider og sosiale medier	154
Informasjon om hovedoppgjøret 2023	157
Arendalsuka	157
LOS EGEN ORGANISASJON	159
Representantskapet	159
Sekretariatet	160
LOs kontrollkomité	162
Sekretariatsoppnevnte utvalg	163
* Inntektspolitisk utvalg	163
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	163
* LOs kulturutvalg	164
* Organisasjonskomiteen	166
* LOs sentrale ungdomsutvalg	167
* LOs OU-fondsstyre	167
* LO Luftfart	169
* HMS/IA-utvalget	169
* LOs boligpolitiske utvalg	170
* LOs justis- og beredskapspolitiske utvalg	171
Andre utvalg	172
* LOs samferdselspolitiske utvalg	172
* LOs helikopterutvalg	173
* LOs olje- og gassutvalg	174
* Fagligpolitisk utvalg for helse	174
* LOs arbeidsgruppe for barn og unge	175
* LO Selvstendig	175
* Serviceprosjektet	176
* Utvalg for høyere utdanning	177

* Vinn-Vinn	177
* LO Kultur	178
* Fellesskoleringsrådet (FSR)	179
* LOs maritime utvalg	179
* Utvalg om tillitsreform	179
Folkets Hus Landsforbund	180
Folkets Hus Fond	183

ADMINISTRASJON **185**

Ledelsen	185
Avdeling for virksomhetsstyring	186
Informasjons- og rådgivningsavdelingen	187
Forhandlings- og HMS-avdelingen	188
Internasjonal avdeling	189
Organisasjonsavdelingen	189
Juridisk avdeling	190
Samfunnspolitisk avdeling	192
Næringspolitisk avdeling	193

REPRESENTASJON **194**

Styrer, råd og utvalg	194
Landsmøter	214
Internasjonale kongresser	215
Delegasjoner og konferanser	216

REGIONKONTORENE **218**

Oslo/Akershus	218
Innlandet	227
Vestfold og Telemark	235
Agder	249
Rogaland	255
Vestland	261
Møre og Romsdal	270
Trøndelag	278
Nordland	285
Troms og Finnmark	295
Buskerud	300
Østfold	304

STATISTISK OVERSIKT	320
* Godkjente tariffrettslige konflikter 2023	320
* Tabell I Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall per 31. desember	323
* Tabell II – 2006–2022	325
* Tabell III	326
* Tabell IV Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2023	327

Tariffpolitikk

Tariffrevisjonen

Mellomoppgjøret på LO-NHO-området

Representantskapet behandlet kravene for mellomoppgjøret 21. februar 2023 (vedlegg 1). Med bakgrunn i reguleringsbestemmelsene for andre avtaleår fastlagt i hovedoppgjøret 2022 var hovedkravet for lønn å sikre lønnstakernes andel av verdiskapingen og økt kjøpekraft gjennom generelle tillegg og heving av overenskomstenes lønnssetter. Kravene skulle sikre en solidarisk og rettferdig lønnspolitikk ved å prioritere likelønn og motvirke lavlønn. Videreføring av garantiordningene og reelle lokale forhandlinger stod også sentralt.

Vekstutsiktene for verdensøkonomien var svake med høy inflasjon som spilte både krigen i Ukraina og sentralbankenes renteøkninger. Her hjemme bidro særlig økte strømpriser til høy prisvekst. I tillegg belastet de hyppige renteøkningene familieøkonomien. Samtidig var lønnsomheten i industrien året før god, med et godt samlet driftsresultat.

Forhandlingene mellom LO og NHO startet 27. mars og endte med brudd. Fra 17. april ble det streik, som ble avsluttet ved en forhandlingsløsning i mekling. Avtalte tillegg gjaldt derfor først fra konfliktens slutt 21. april.

Resultatet var et generelt tillegg på kr 7,50 per time¹ og ytterligere lavlønns tillegg på henholdsvis kr 3,00 og kr 4,00 per time på avtaler med et gjennomsnittlig lønnsnivå under 90 prosent av industriarbeiderlønn (kr 490 242).

Prioriteringen av lavlønns tillegg fra LOs side var medvirkende til at oppgjøret endte i konflikt. Løsningen etter mekling innebar at lavlønns tillegg som ved tidligere oppgjør ble gitt ved et lønnsnivå på avtalene under 90 prosent av industriarbeiderlønn, men tillegget ble differensiert etter hvorvidt det var lokal forhandlingsrett eller ikke.

¹ På Bussbransjeavtalen ble det gitt kr 1,00 per time i tillegg til det generelle tillegget, samtidig som det i 2022 var avtalt et tillegg på kr 4,50 per time fra 1. april 2023 for rutebussjåfører.

Lavlønnstilleggene ga også likelønnsprofil, fordi de gikk til kvinner i større grad enn antall kvinner i alt tilsa.

NHO vurderte, i forståelse med LO, årslønnsveksten i industrien samlet i NHO til 5,2 prosent for 2023 (frontfagsrammen). LO og NHO forutsatte at dette skulle være normgivende både for ledere og andre grupper av arbeidstakere i bedriftene og for hele arbeidsmarkedet for øvrig.

Andre områder

For Landsoverenskomsten mellom LO og Handel og Kontor i Norge på den ene siden og Virke på den andre siden ble det enighet om et generelt tillegg på kr 2,50 per time fra 1. april, etter at garantiordningen på avtalen hadde utløst et tillegg på kr 8 per time fra 1. februar i trinn 6. Minstelønssatsene ble økt med kr 8 per time i trinn 1–5 og kr 3,5 per time i trinn 6 fra 1. april, inkludert det generelle tillegget. Mellom LO og Virke ble mønsteret fra NHO-oppgjøret stort sett fulgt ellers med et generelt tillegg på kr 7,50 og lavlønnstillegg på ytterligere kr 3 eller 4 per time.

For LO og Virke på HUK-området² ble resultatene parallelle med tilsvarende avtaler i offentlig sektor.

Mellom Finans Norge og LO ble resultatet som mellom Finansforbundet i YS og Finans Norge. Fra 1. mai ble lønnsregulativets satser økt med 2,65 prosent, men med minst kr 18 000.

28. april kom LO Stat til enighet med staten for det statlige tariffområdet. Avtalen, som var lik for YS stat og staten, innebar et tillegg på kr 31 000 fra 1. mai i lønnstrinnene og en avsetning på 0,85 prosent av lønnsmassen til lokale forhandlinger.

29. april ble det løsning også med KS og LO kommune samt de andre forhandlingssammenslutningene. Med sentral lønnsdannelse var tilleggene fra 1. mai på mellom kr 26 300 og 43 000 per år. Adjunkter og lektorer fikk ytterligere tillegg som var avtalt i hovedoppgjøret 2022. Det ble også gjort endringer i kvelds-, natt-, lørdags- og søndagstilleggene. I Oslo kommune ble det enighet med LO

2 Virksomheter som eies og drives av private organisasjoner og/eller stiftelser i helse, undervisning og kultur.

Kommune Oslo og de andre forhandlingssammenslutningene om et tillegg fra 1. mai på 6 prosent på lønnstabellen og minst kr 32 600.

På A-nivå i Spekter (utenom helseforetakene) ble det avtalt et generelt tillegg på kr 14 625 per år og dessuten et lavlønnstillegg på kr 5 850 per år til arbeidstakere med en årslønn under kr 490 242 fra 1. april.

Forbundene i LO kom til enighet med Spekter for helseforetakene om et generelt tillegg på kr 23 000 i stillingsgruppene 1, 2 og 3 fra 1. mai. Utover disse stillingsgruppene ble tilleggene generelt på 5 prosent.

Tabell 1 ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2022	2023*
Industriarbeidere (NHO)	3,5	5,0
Herav Industriooverenskomsten - VO	3,8	4,7
Statsansatte	4,3	6,4
Kommuneansatte	3,7	5,6

* Foreløpige tall per februar 2024

Høyere prisstigning enn det som var lagt til grunn ved tariffoppgjørene, førte også i 2023 til noe reallønnsnedgang på flere forhandlingsområder.

Tabell 2 ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING,
REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2022	2023*
Industriarbeidere (NHO)	-2,3	-0,5
Herav Industriooverenskomsten - VO	-2,0	-0,8
Statsansatte	-1,5	-0,9
Kommuneansatte	-2,1	-0,9
Memo; prisvekst v/KPI	5,8	5,5

* Anslag ut fra tabell 1

Vedlegg:

Tariffpolitisk uttalelse – mellomoppgjøret 2023

Vedtatt av LOs representantskap 21. februar 2023

1. Forhandlingsgrunnlaget

Ved tariffrevisjonen i 2022 var mellomoppgjørs klausulen i Industrioverenskomsten mellom Fellesforbundet i LO og Norsk Industri i NHO som følger:

§ 10.2 Reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår

Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO eller det organ LO bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår. Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs representantskap eller det organ LO bemyndiger og NHOs representantskap. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 – fjorten – dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 – fjorten – dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2023).

Det er tilsvarende bestemmelser i andre områder av privat sektor. Reguleringsbestemmelsen for hovedtariffavtalen i KS er som følger:

HOVEDTARIFFAVTALEN 1.5.2022-30.4.2024 A. Kapittel 6 Varighet og regulering 2. avtaleår

Kap. 6.2

Før utløpet av 1. avtaleår, skal det opptas forhandlinger mellom KS og forhandlingssammenslutningene om eventuelle lønnsendringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på

forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Lønnsutviklingen i 2022 for arbeidere og funksjonærer i industrien i NHO-området, øvrige offentlige ansatte og andre sammenlignbare tariffområder legges til grunn for forhandlingene. En troverdig ramme for lønnsutviklingen i frontfaget i 2023 er også en del av grunnlaget.

Hovedtariffavtalen for LO (og YS) i det statlige tariffområdet har følgende ordlyd:

1.5 Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår

Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår.

Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Den nominelle lønnsutvikling for ansatte i det statlige tariffområdet skal vurderes i forhold til arbeidslivet for øvrig.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp hovedtariffavtalen innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1. mai 2023.

Med Spekter er det følgende formulering:

7. Reguleringsbestemmelse for annet avtaleår

Før utløpet av første avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom Spekter og LO Stat om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår.

Forhandlingene skal føres på grunnlag av kriteriene i pkt IV 2, og den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår.

Forhandlingene føres på grunnlag av reglene i hovedavtalen § 7.

Hvis de sentrale avtaleparter ikke blir enige ved forhandlingene, kan LO Stat innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet si opp overenskomstene med 14 dagers varsel. LO Stats vedtaksføre organer og styret i Spekter skal ha fullmakt til å godkjenne et forhandlingsresultat eller et meklingsforslag.

2. Bakgrunn

Den økonomiske situasjonen

Fortsatte ettervirkninger av pandemien i forsyningskjedene og krigen i Ukraina har gitt betydelige prisøkninger internasjonalt på blant annet energi, kunstgjødsel, matvarer og råvarer. Også transportkostnader og priser på en rekke innsatsvarer har økt. OECD tallfester inflasjonen til hele 8,9 prosent i Storbritannia, 8,3 prosent i Sverige og 8 prosent i USA i 2022. Mens Norge hadde en konsumprisvekst på 5,8 prosent i 2022, hadde eurolandene en inflasjonstakt på 8,4 prosent under ett. Høy inflasjon og rentehevinger som en respons fra sentralbankene, reduserte etterspørselen i mange land. Vekstutsiktene for verdensøkonomien i 2023 er svake. SSB antar at våre handelspartnere går inn i en nedgangskonjunktur i år, men at inflasjonen nådde toppen i Europa og USA i fjor. Ifølge SSB ble veksten 3,8 prosent i norsk fastlandsøkonomi for 2022 med størst bidrag fra husholdningenes forbruksvekst, men også med betydelig bidrag fra veksten i fastlandsinvesteringene. Veksten i produksjonen ventes å dempes til 1,2 prosent i år bl.a. som følge av den svake veksten hos handelspartnere, høy inflasjon og økende renter.

SSB venter så svak BNP-vekst som 0,1 prosent for handelspartnere i 2023. OECDs prognose for Tyskland viser eksempelvis nedgang på 0,3 prosent. For en åpen økonomi som den norske, fører svak utvikling ute også til mindre etterspørsel etter varene fra vår eksportrettede industri. Hvordan også norske industriarbeidsplasser fort kan rammes, ble godt illustrert under pandemien da leveranseproblemene for innsatsvarer fikk virkninger i vår industriproduksjon. Norge både eksporterer energi til Tyskland og får innsatsvarer fra tysk industri til vår egen. En mildere høst enn forventet i fjor ga høyere aktivitet i tysk økonomi enn fryktet. Det illustrerer avhengigheten av

tilgang på energi i Tyskland. Energiknapphet i Tyskland vil dermed også få konsekvenser for norsk industriproduksjon.

For industrien var lønnsomheten samlet sett god i fjor, med et godt samlet driftsresultat. Høye innsatsfaktorpriser i deler av industrien har gått sammen med høye priser på eksportmarkedene. Lønnskostnadsandelen falt markant til 78 fra 83,5 prosent året før ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall. En midlertidig energitilskuddsordning for de mest utsatte og strømintensive bedriftene var på plass mot slutten av fjoråret. Den midlertidige lånegarantiordningen som løper ut mars i år, vil kunne avhjelpe bedrifter i likviditetsmangel på grunn av de høye strømutgiftene. I tillegg er bevilgninger for energitiltak (ENOVA) kraftig økt og fastpriskontrakter er på plass i markedet. Regjeringen har varslet forsterkede strømstøtteordninger fra høsten i år og ut neste år.

Boliginvesteringene ventes av SSB å bli redusert i år. Større enkeltprosjekter bidro til høy investeringsvekst i industrien i fjor, men veksten ventes å dempes i år.

Disponibel realinntekt for husholdningene antas å gå ned i 2023. Dette er husholdningenes inntekter etter skatt og overføringer der også renteutgifter og prisvekst er trukket fra.

Prisveksten målt ved konsumprisindeksen endte på 5,8 prosent for året 2022, den høyeste siden 1988, noe som ga reallønnsnedgang for de fleste lønnstakere. Uten strømstøtten ville konsumprisveksten vært hele 7,8 prosent. I tillegg til økt strømpris også etter strømstøtte på 19 prosent, økte også drivstoffprisene og prisene på mat og drikke mye. I gjennomsnitt bidro mat og drikke med 0,8 prosentenheter i konsumprisveksten i fjor. Den sterke prisveksten ga reallønnsnedgang for vanlige lønnstakere også etter skatt. Nedgangen varierte fra 1,7 prosent for industriarbeidere til 1,1 prosent for industrifunksjonærer i NHO.

Det er familiene med lavest inntekt som rammes hardest av prisveksten og den økte utryggheten om egen økonomi. SSB har beregnet at prisveksten for husholdningene med lavest inntekt var ett prosentpoeng høyere enn for gjennomsnittet, da disse bruker en større del av inntekten på mat og strøm. Dessuten bruker de sin

inntekt til nødvendighetsvarer det er lite rom for å skjære ned på. Andre har større tilpasningsmuligheter og kan vri sitt forbruk når prisene er høye.

Når søknadstallet for sosialhjelp økte med rundt en femtedel i fjor, bestod hovedtyngden av personer med trygdeytelser. Strømstøtten til husholdninger og bostøtten er styrket både i fjor og i år. I tillegg ble det bevilget penger til organisasjonene som bidrar med matutlevering, og sosialhjelpen ble noe styrket ved juletider. De laveste trygdeytelsene og sosialhjelpssatsene er likevel utilstrekkelige i dagens situasjon med fortsatt økende priser.

For tiendedelen jobber med aller lavest lønn, har ikke lønnsutviklingen holdt tritt med prisutviklingen det siste tiåret frem til 2022. Disse jobbene er i stor grad i deler av privat sektor som ikke er dekket av tariffavtaler, med lønn under det vi finner i det organiserte arbeidslivet. Lavlønsprofil i tariffoppgjørene kan ha betydning også for de laveste lønningene både direkte i allmenngjorte områder og mer indirekte gjennom normdannelsen i samfunnet.

Det foreligger ikke tall for utviklingen i kvinners lønn i forhold til menns for forhandlingsområdene ennå. Statistisk sentralbyrås tall per november 2022 viser liten endring for heltidsansatte i alt, men noe økt forskjell når deltid omregnet til heltid tas med. Målt ved median, som er midtpunkt i fordelingen, var det noe tilnærming for heltidsansatte. Målt på denne måten er det fortsatt lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, men mindre. Det skyldes at menn i større grad er høytlønte.

SSBs lønnsstatistikk viser videre en lønnsvekst på henholdsvis 6,9 og 9,6 prosent for administrerende direktør i henholdsvis privat sektor i alt og industri fra november 2021. For lønnstakere i alt var lønnsveksten målt på samme måte 4,7 prosent.

Syssetting og arbeidsledighet

52 200 var registrert som helt arbeidsløse hos NAV i 2022. Disse utgjorde 1,8 prosent av arbeidsstyrken, og vi må tilbake til årene 2007 og 2008 for å finne like lav registrert arbeidsløshet. Mens årsgjennomsnittet i fjor for helt arbeidsløse målt i arbeidskraftsundersøkelsene

endte på 3,2 prosent, var det økning igjen mot slutten av året. I desember talte de arbeidsløse 101 000 slik det måles her, og de utgjorde 3,4 prosent av arbeidsstyrken. NAVs tall for helt arbeidsløse økte litt i januar i år. Det kan dermed se ut til at arbeidsløsheten er på vei opp igjen.

Andelen av befolkningen som var i jobb (sysselsettingsprosenten), endte for 2022 på 70,3 prosent. Vi må mer enn ti år tilbake i tid for å finne så høy samlet andel, og for unge (opp til 25 år) var andelen på 57,9 prosent for 2022 uvanlig høy. Også sysselsettingsprosenten ble redusert mot slutten av 2022, og endte i underkant av 70 prosent i desember.

Antall ledige stillinger ifølge SSBs statistikk økte i gjeninnhentingene etter pandemien, til rekordhøyt nivå i 2022. I næringene var det særlig blitt relativt flere ledige stillinger i forretningsmessig tjenesteyting (som også inkluderer arbeidsutleie) og i overnatting og servering. De store næringene varehandel, helsetjenester og pleie- og omsorgstjenester fikk også økte innslag av ledige stillinger, særlig mot slutten av 2022.

Siden både deltid og midlertidige stillinger teller i statistikken for ledige stillinger, gir den ikke et fullgodt bilde av mulighetene for den som søker fast fulltidsjobb. Omfanget av ledige stillinger tilsier likevel at det er rom for å gi innpass på arbeidsmarkedet for nye grupper og redusere arbeidsløsheten ytterligere. Både den særlige innsatsen for unge under tretti år i arbeidsmarkedspolitikken og satsing mot personer uten videregående opplæring på utdanningsfeltet som kom i statsbudsjettet for i år, kan gjøre dette lettere. Styrking av retten til heltid i Arbeidsmiljøloven gjennom krav til dokumentasjon av saklig behov for deltidsansettelser og drøftelser med tillitsvalgte, kan også bidra gjennom et større tilbud av heltidsjobber som bedre møter arbeidssøkernes behov.

Regjeringen har fortsatt arbeidet for et forbedret arbeidsliv også på andre felt, etter tidligere års stillstand i å bekjempe arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. I tillegg til innstrammingene i lovreguleringen av innleie fra bemanningsforetak, kan de nyere tiltakene i handlingsplanen mot sosial dumping i transportbransjen gi viktige bidrag.

Både skjerping av innleieregulverk og styrking av heltid i Arbeidsmiljøloven, bedrer også inntektene for lønnsstakerne når deltid erstattes av heltid og faste ansettelser.

Kronekurs og renteutsikter

Norges Bank har økt styringsrenta kraftig fra 2021, slik at den nå er 2,75 prosent mot 0,5 ved inngangen til fjoråret. Per desember 2022 var renta for husholdningene for nye boliglån i gjennomsnitt på 4 prosent, det høyeste som er målt fra 2014. Også den flytende renta på studielån i Lånekassen har gjort et hopp fra 1,3 prosent i november 2021 til 3 prosent i januar 2023. I tillegg til at dette er en særlig utfordring for nyutdannede under etablering, må ikke studierenta nå slike høyder at den hindrer grupper å søke utdanning. Husholdningenes låneopptak og sparing er redusert fordi mange familier nå har knappe budsjetter som følge av de økte prisene og økende renter.

Ved rentemøtet i januar 2023 forble styringsrenta uendret, men sentralbanken signaliserte enda en økning i mars 2023 – trolig til 3 prosent. Prognosen ifølge Norges Banks siste rentebane indikerer en styringsrenta som ligger på om lag dette nivået gjennom 2023, og boliglånsrenta vil i så fall ligge rundt 4,3 prosent gjennom året.

Importveid kronekurs svekket seg med 1,2 prosent gjennom 2022. Så langt i år har krona svekket seg litt til.

3. Lønnsutviklingen og prisutsiktene fremover

Det er med Holden-utvalgene etablert som prinsipp at både arbeidere og funksjonærer inngår i beregningene for lønnsveksten i frontfaget. Det skal gi rammer for hele arbeidslivet, men ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

De foreløpige tallene for de store forhandlingsområdene, viser en årslønnsvekst fra 2021 til 2022 på 4 prosent for industrien i NHO. Dette er over rammen på 3,7 prosent anslått ved hovedoppgjøret. Industrifunksjonærene har en beregnet årslønnsvekst på 5 prosent, og industriarbeiderne en årslønnsvekst på 3,5 prosent. Varehandel

i Virke og kommuneansatte kommer ut nær rammen, mens områdene ellers har årslønnsvekst i overkant av denne med 5 prosent for finanstjenester som det høyeste. Den gjennomsnittlige årslønnsveksten gir dermed reallønnsnedgang i områdene.

Overhengene inn i 2023 spenner fra et bidrag på 2,2 prosentenheter for Helseforetakene til en prosentenheter for øvrige i Spekter.

Beregningsutvalget anslår konsumprisveksten til 4,8 prosent for 2023. Da er virkningen av varslet forbedret strømsstøtte i 2023 trukket fra.

OECDs anslag for lønnskostnadsveksten for handelspartnerne er 5,4 prosent for 2023.

4. Krav til den økonomiske politikken

Økte priser utenfra knyttet til krigen i Ukraina og de økte strømprisene, bidro i fjor til prisveksten i Norge både direkte og indirekte gjennom kostnadsovervelting i nær sagt all produksjon. Likevel har Norges Bank møtt prisveksten med renteøkninger. Et formål for Norges Bank har vært å bryte inflasjonsforventninger for slik å bringe prisveksten ned på sikt.

Vedvarende innenlandske prisspiraler kan imidlertid ikke skje uten lønnsvekst. Det er da vanskelig å se for seg at inflasjonsforventninger skal spille en stor rolle så lenge frontfagsmodellen er førende for lønnsdannelsen. Det er snarere forventninger til industriens lønnsomhet som legges til grunn for lønnsveksten. Rentesettingen til Norges Bank legger føringer for hele den økonomiske politikken og legger også press på legitimiteten til frontfagsmodellen. Det er viktig at pengepolitikken, finanspolitikken og partene i lønnsoppgjøret er koordinerte i både forståelsen av hvordan høy importert inflasjon virker for norsk økonomi og hvordan den møtes.

Når høyere rente demper aktiviteten i økonomien blir det vanskeligere å få innpass i arbeidslivet og flere blir arbeidsløse, noe som igjen gir impulser til ytterligere økonomisk nedgang. Inflasjonsmålet har for lenge trumfet hensynet til stabil produksjon og høy sysselsetting. Renteøkningene bidro gjennom inndragning av kjøpekraft sammen med svak utvikling hos handelspartnerne, til de svake vekstutsiktene.

Økonomisk styring samspiller med lønnsdannelsen gjennom

frontfagsmodellen og er et viktig redskap for å sikre sysselsetting og økonomisk bærekraft. Den samordnende lønnsdannelsen inngår således i en bredere sammenheng der arbeidslivs- og kompetansepolitikk møter den økonomiske politikken. Myndighetene har en rolle i å både sikre full sysselsetting gjennom den økonomiske politikken og bygge opp under den koordinerte lønnsdannelsen, selv om forhandlingene er partenes bord. Initiativet fra LO og NHO om et nytt offentlig utvalg som skal se på sammenhengen mellom den økonomiske politikken og lønnsdannelsen er et uttrykk for dette.

Overgangen til et mer klimanøytralt samfunn vil gi store omstillinger på kort tid. Flere jobber vil bli skapt, men arbeidstakerne vil ha ulike forutsetninger for dem. En mer aktiv kompetansepolitikk for dem som er i jobb, mellom jobber og på vei inn i jobb er nødvendig for å unngå økende arbeidsløshet, utenforskap og ulikhet på veien mot et grønnere samfunn. Særlig er det viktig å prioritere dem som har lite utdanning i utgangspunktet. Det er behov for rett til etter- og videreutdanning uten tap av inntekt. Det haster å få på plass en langtidsplan for livslang læring med tilhørende finansiering. Prioritering av voksne med lite utdanning, kraftig opptrapping av høyere yrkesfaglige utdanningstilbud og bla. videreutvikling av bransje-program må stå sentralt.

Midler må stilles til rådighet for kompetanseutvikling på alle nivåer. Unge som velger yrkesfag må få læreplass, oppleve god kvalitet i opplæringen og ha videre utviklingsmuligheter. Bedre vilkår for etter og videreutdanning skal omfatte alle grupper. Finansieringssystemet i universitets- og høyskolesektoren må gi rom for etter- og videreutdanning. Siden den grønne omstillingen handler mye om å ta i bruk ny grønnere teknologi krever det at befolkningen har god digital kompetanse. Men også samfunnskunnskap/humaniora, kritisk refleksjon og etisk kompetanse er viktig for å takle et samfunn som blir stadig mer komplekst, og stiller økte krav til kompetanse.

Selv om de fleste jobbene for både kvinner og menn er i privat sektor, er kjønns sammensetningen fortsatt svært ulik sektorene imellom. Kvinner har nær tre fjerdedeler av jobbene i kommunal sektor, men kun en tredjedel av dem i privat sektor. Jobbene i staten

inkl. helseforetakene er mer balansert, med førti prosent menn og seksti prosent kvinner. Kvinner og menn er dertil i forskjellige yrker og stillinger med ulik næringstilhørighet.

I en analyse med data for 2021 kan halvdelen av lønnsforskjellen mellom kvinner og menn tilbakeføres til ulikhet i bakgrunnsfaktorer, med næringsfordelingen som den absolutt mest betydningsfulle. I analysen gjenstår en rest på 5,4 prosentenheter, som ikke kan forklares med medtatte kjennetegn. Arbeidet viser også at deltid og om stillingen er fast eller ikke, har betydning for lønnsforskjellene. Siden disse to trekkene gjelder kvinner mer enn menn, er de nylige endringene i Arbeidsmiljøloven også sentrale likestillingspolitiske tiltak.

Manglende likelønn er fortsatt et uttrykk for manglende likestilling mellom kvinner og menn i samfunnet som helhet. Tiden er moden for å sette i verk nye målrettede tiltak for raskere å nå målet om et mer kjønnslikestilt arbeids- og næringsliv. Forslaget om utvidede lovkrav for kjønns sammensetningen i styrer mm. i næringslivet, er her et positivt politisk bidrag. Lavlønn gjelder kvinner mer enn menn og enkelte yrker med mange kvinner gir lav uttelling for kompetanse. Tilstrekkelig bemanning og kompetanseutvikling i yrker med mange kvinner sammen med tiltak mot kjønnsdelingen i arbeidslivet, må stå på den politiske dagsordenen fremover.

Aktivitet- og redegjørelsesplikten kan gi oppmerksomhet om ulikhet i lønn og deltid. Lokal aktivitet i tråd med tilleggsavtalene i arbeidslivet og forsterkningspunktene avtalt i hovedoppgjøret, kan bidra til ytterligere reduksjon av lønnsgapet mellom kvinner og menn. I tillegg til et allerede igangsatt forskningsprosjekt for å se på arbeidsgiversidens etterlevelse av den lovbestemte aktivitet- og redegjørelsesplikten, bør myndighetene sørge for å innhente kunnskap om den lokale aktiviteten mellom partene og betydningen av den.

5. Krav til lønn

Landsdekkende tariffavtaler og forhandlinger på sentralt nivå, legger til rette for samordning i lønnsdannelsen. Det innebærer at partene tar hensyn til økonomien samlet og konkurranseevnen i sine lønnskrav. Dette har tjent oss vel, og er noe alle drar nytte av. I flere deler

av arbeidslivet er det krevende for partene å koordinere grupper av lønnstakere som kortsiktig kan se seg tjent med å stå utenfor samordningen i lønnsdannelsen. Dersom den kollektive fornuften i frontfagsmodellen forvitrer, blir det langt høyere arbeidsløshet og større forskjeller i samfunnet. Lønnsulikheten mellom grupper generelt ville økt. Når utviklingen viser at toppledergrupper får lønnsvekst langt utover ramma fra tariffforhandlingene, undergraver det den kollektive fornuften.

Offentlig sektor forvalter fellesskapsløsningene i den norske modellen, som er viktige fra et fordelingsperspektiv. Når andre forhandlingsområder forholder seg til frontfagsrammen over tid, får de også del i frontfagets produktivitets- og lønnsvekst. I et historisk perspektiv har offentlig sektor tatt del av produktivitetsveksten i industrien. Uten frontfagsmodellen er det ikke gitt at lønnsutviklingen i andre områder hadde vært like god.

Likevel har kommunal sektor blitt hengende etter i lønnsutviklingen i tre år på rad. Til tross for at det har vært tre spesielle år, er det en utvikling som ikke kan fortsette. I år må de ansatte i kommunene sikres bedre. Det kan ikke være sånn at grupper av ansatte i privat sektor drar ifra år etter år. Det øker ulikheten i samfunnet, får konsekvenser for lønnsforskjellen mellom kvinner og menn og undergraver frontfagsmodellen.

Etter at partene ikke kom til enighet om behandlingen av uorganiserte i tariffsammenheng ved hovedoppgjøret i staten, fattet Stortinget vedtak om at de skal følge det avtaleområdet som dekker flest årsverk i den enkelte virksomhet. Dette har ført til ytterligere fragmentering av staten som ett tariffområde og det bryter med prinsippet om likebehandling, representativitet og størrelse. Stortinget ba samtidig om at regjeringen setter ned et utvalg som ser på lønnssystemet i staten og legge frem sine anbefalinger i god tid før hovedforhandlingene i 2024. Stortinget ba også om at regjeringen starter et arbeid for å oppnå likelydende hovedtariffavtaler til hovedoppgjøret 2024. For LO er det viktig at dette vedtaket blir fulgt opp raskt slik at det kan ferdigstilles etter planen. Tariffsystemet i staten må igjen bli et virkemiddel for en sentral og koordinert lønnsdanning.

LO har lang historie med å bekjempe lavlønn. Den samordnede lønnsdannelsen med sentrale tillegg, er i seg selv et av de viktigste virkemidlene mot økende lønnsforskjeller. Dernest er grepet med å tilgodese lavlønnsområder med høyere tillegg i de sentrale oppgjørene viktig. Mellom LO og NHO har dette i senere oppgjør vært gjennomført slik at et ekstra kronetillegg har gått til dem som er på overenskomster med en gjennomsnittslønn under nitti prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Et arbeid i LO i 2021 pekte på flere mulige innretninger av lavlønnsmodeller. For LO er det viktig å bruke en modell for lavlønnstillegg som er mest mulig treffsikker, understøtter overenskomstenes lønnssetninger og oppleves mest mulig rettferdig.

I gjennomsnitt er kvinners lønn lavere enn menns, og tilnærmingen går langsomt. Lønn skal være rettferdig slik at arbeid av lik verdi lønnes likt. Ulikelønn må bekjempes systematisk med tillegg som treffer grupper med mange kvinner. Likelønnsprofil på avtalte tillegg må videreføres og kvinner sikres uttelling for kompetanse på lik linje med menn.

Når lønnsforskjellen mellom kvinner og menn mer enn halveres ved å se bort fra de ti prosentene med aller høyest lønn, speiler det økende kjønnsforskjell i lønn oppover i lønnsfordelingen og at tre av fire blant disse høytlønte er menn. Her er den kollektive lønnsdannelsen mindre til stede. For LO er fordelingshensyn viktig. Lønnsdannelsen må demme opp for markedskrefter som skaper ytterligere skjevheter. I kollektive forhandlinger på sentralt nivå, kan lavlønn og likelønn ivaretas i større grad enn hvis alt overlates til markedet.

Gevinsten samordning gir, skal fordeles gjennom små lønnsforskjeller. LO kan ikke akseptere at administrerende direktører og statlige toppledere får høyere lønnsvekst enn arbeidstakerne ellers. Normen som settes i frontfaget skal gjelde alle.

Lavlønn må bekjempes gjennom særskilte kronetillegg. Garantiordningene og andre bestemmelser om regulering av lønnssetninger, er også sentrale for å bekjempe lavlønn.

Tariffkrav

Hovedkravet for lønn er å sikre lønnstakernes andel av verdiskapingen og økt kjøpekraft gjennom generelle tillegg og heving av overenskomstenes lønnsatser. Gjennom kravene vil vi sikre en solidarisk og rettferdig lønnspolitikk ved å prioritere likelønn og motvirke lavlønn. Garantiordningene må videreføres. Lokale forhandlinger må være reelle.

6. Forhandlingsfullmakt

Sekretariatet/forhandlingsutvalgene gis fullmakt til å utforme de endelige kravene på basis av retningslinjene over.

Tariffrevisjonen – andre områder

Finanssektoren

LO gjennomførte i mai mellomårsforhandlinger for Sentralavtalen med Finans Norge. Det ble ført forhandlinger mellom partene 3. og 4. mai 2023 uten at man kom til enighet, og LO brøt forhandlingene. Forhandlingene ble gjenopptatt 16. mai 2023, og man kom til enighet 23. mai 2023.

Partene ble enige om et generelt tillegg på lønnsregulativets satser/ fastlønnen på 2,65 prosent, minimum kr 18 000 per år. Oppgjøret var i tråd med resultatet fra mellomoppgjøret mellom LO og NHO.

Maskinentreprenørenes Forbund – miljøoverenskomsten

LO gjennomførte 25. mai 2023, sammen med Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund, forhandlinger angående lønn og revisjon av Overenskomst for Miljøvirksomheter. Partene kom ikke til enighet, og forhandlingene gikk til mekling den 13. juni 2023.

I meklingen ble partene enige om et generelt tillegg på kr 7,50 og et lavlønnstillegg på kr 3,00, totalt kr 10,50. Minstelønnssatsen ble hevet med kr 9,50. Oppgjøret var i tråd med resultatet fra hovedoppgjøret mellom LO og NHO.

Arbeidstid

Innarbeidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett

Oversikten over innarbeidings-/rotasjonsordninger som er godkjent av en fagforening med innstillingsrett i 2023, viser at LO har gitt 1 336 godkjenninger gjennom ATO-løsningen for avtaler etter arbeidsmiljøloven (aml) § 10-12 (4) i privat sektor. Dette gjelder søknader om innarbeidingsordninger med daglig effektiv arbeidstid på mer enn 10,5 timer. I tiden frem til løsningen ble tatt fullt i bruk – etter påske – ble det fortsatt behandlet noen søknader manuelt for tre av forbundene. Det utgjør totalt 92 søknader.

Norsk Arbeidsmandsforbund er ikke en del av ATO-løsningen; søknader fra forbundet behandles derfor separat. LO har godkjent 602 søknader for Norsk Arbeidsmandsforbund. I tillegg har LO godkjent 6 søknader for Fellesorganisasjonen i privat sektor.

Totalt har LO i privat sektor i 2023 godkjent 2 036 innarbeidingsordninger.

I tillegg kommer godkjenninger som forbundene i privat sektor gir for inntil 10,5 timers arbeidsdag.

Arbeidstidsgodkjenningene medfører at det kan jobbes lange arbeidsdager i en periode, mot tilsvarende mer fri i en annen. Godkjenningene i privat sektor gis kun for personell med overnatting utenfor eget hjem.

I kommunal sektor samt hos private tilbydere av helse- og omsorgstjenester og brukerstyrt personlig assistanse (BPA) godkjenner Fagforbundet og Fellesorganisasjonen arbeidstidsordninger etter fullmakt fra LOs sekretariat. I 2023 godkjente Fellesorganisasjonen og Fagforbundet henholdsvis 315 og 877 slike søknader. Av Fagforbundets avtaleinngåelser var 61 BPA-avtaler inngått med NHO eller Virke.

I statlig sektor og i Spekter-området godkjenner LO Stat på vegne av alle forbundene. I 2023 godkjente LO Stat 28 ordninger i Staten og 21 i Spekter.

ATO – digital løsning for innlevering av søknader

Det er forbundene innenfor Forbundsavtalen som saksbehandler søknader i løsningen sammen med LO, med unntak av Norsk Arbeidsmandsforbund. Det har vært avholdt møter med Norsk Arbeidsmandsforbund i løpet av 2023, med intensjon om at de også på sikt skal integreres i løsningen. De forbundene som per dags dato bruker løsningen, er EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, Industri Energi og Forbundet for Ledelse og Teknikk.

ATO-løsningen har vært i drift i hele 2023, som også har vært det første hele driftsåret. Løsningen har i all hovedsak fungert godt og etter intensjonen med å innføre en digital søknadsportal. Det har vært noen feilrettinger og endringer, men løsningen har vært i kontinuerlig drift gjennom hele året. Det er saksbehandlet 1 336 søknader i løsningen i løpet av 2023, og det har vært over 1 100 ulike brukere inne i systemet.

Inntektsregulering for pensjonistene

I trygdedrøftingene i mai 2023 hadde LO felles krav sammen med Unio, YS, Akademikerne, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), Forsvarets seniorforbund, Landsforbundet for offentlige pensjonister (LOP) og Senior Norge.

I kravet ble det lagt til grunn en etterregulering av grunnbeløpet for 2023 med 0,6 prosent, som var avviket mellom anslått lønnsvekst i 2022 i trygdeoppgjøret for 2022 og nasjonalregnskapets siste anslag på lønnsveksten. Organisasjonene la videre til grunn en regulering av løpende pensjoner i 2023 med halvparten av lønnsveksten og halvparten av prisveksten og en etterregulering med for lavt anslått lønns- og prisvekst i 2022. Organisasjonenes krav var at et negativt avvik i lønnsveksten på 0,6 prosent og et negativt avvik i prisveksten på 2,4 prosent ble hensyntatt.

I drøftingene stilte førstesekretær Julie Lødrup, utredningsleder Ragnar Bø Elgsaas og spesialrådgiver Øystein Nilsen fra LO.

Etter møter 15. og 23. mai 2023 legges følgende til grunn for

reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2023:

- Forventet lønnsvekst for 2023 er 5,25 prosent.
- Lønnsveksten for 2022 er anslått til 4,3 prosent, slik at det foreligger et positivt avvik på 0,6 prosent ett år tilbake i tid som skal hensyntas.
- Forventet prisvekst i 2023 er 5,4 prosent.
- I trygdeoppgjøret for 2022 ble det lagt til grunn en prisvekst på 3,4 prosent. Den faktiske prisveksten i 2022 ble 5,8 prosent. Det foreligger da et avvik i prisveksten for 2022 på 2,4 prosent, som det skal korrigeres for i årets oppgjør.

Grunnbeløpet (G) økte fra 111 477 kroner til 118 620 kroner. Det er en økning på kr 7 143, eller 6,41 prosent, fra 1. mai 2022.

Arbeidet med pensjon

LO-kongressen i 2022 fastslo at «[f]or å tette hullene og bygge opp om framtidens tariffavtaledekning, er det nødvendig å få på plass en bedre AFP i tråd med protokollen fra 2018-oppgjøret». Det har så langt ikke lyktes å komme til enighet om endringer i AFP-ordningen.

Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor ble endret ved lønnsoppgjøret i 2008, og etter evalueringen i 2017 ble det i tariffavtalen enighet om å utrede en ny reformert ordning i samarbeid med myndighetene. En felles utredning om en mulig reformert AFP-ordning i privat sektor ble lagt frem i mai 2021.

Partene avtalte ved tariffoppgjøret i 2018 at det skulle være en målsetting å endre avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor. Målene for en ny modell er blant annet at det skal bli en ytelse som er knyttet til tid i AFP-bedrift, og som med full opptjening i ordningen er på linje med dagens nivå. Det skal være en ordning som blir mer rettferdig og forutsigbar for både arbeidstakere og arbeidsgivere. Den skal være økonomisk solid over tid og fungere som del av et helhetlig pensjonssystem og bidra til å fremme mobilitet. Ordningen skal fortsatt være kjønnsnøytral. Målet er at langt færre vil miste ytelsen uforskyldt selv

etter mange år i en AFP-bedrift, og at AFP vil bli mer forutsigbar og gi større trygghet for fremtidig pensjon.

Sliterordningen

LO og NHO ble ved tariffoppgjøret i 2018 enige om å etablere en ny sliterordning. Samtidig ble sluttvederlagsordningen stengt 31. desember 2018.

Sliterordningen er finansiert av midler overført fra Sluttvederlagsordningens fond og premie innbetalt av bedriftene frem til 31. desember 2023. Slitertillegget er for dem som starter uttak av AFP ved 62, 63 eller 64 år, og som ikke har arbeidsinntekt ved siden av. Ytelsen gis kun til arbeidstakere som har hatt gjennomsnittsinntekt under 7,1 G de siste tre årene før mottak av ytelsen. Når ordningen er fullt innfaset i 2025, vil slitertillegget gi en ytelse på 0,25 G ved avgang ved 62 år.

Det var om lag 5 prosent av 1957- og 1958-kullet som tok ut AFP og samtidig søkte og fikk slitertillegget det året de fylte 62 år. Kongressen i 2022 vedtok følgende: «Sliterordningen som ble avtalt i 2018 har ikke varig finansiering, og må styrkes for å gi en verdig avgang til de som ikke kan jobbe lenger.»

Egen pensjonskonto

Egen pensjonskonto ble opprettet som følge av en utredning partene tok initiativ til etter hovedoppgjøret i 2016. Det har gjort at arbeidstakere i privat sektor får samlet tidligere og nåværende pensjonsopptjening i innskuddsordninger. Egen pensjonskonto er foreløpig kun tilgjengelig for arbeidstakere med innskuddspensjon, og LO har tatt opp med Finansdepartementet at det også skal opprettes egen pensjonskonto for hybridpensjonsordninger.

Obligatorisk tjenestepensjon

LO fikk i 2022 gjennomslag for vår kampsak om pensjon fra første krone, og at også unge under tjue år og de med stillinger under tjue prosent skal være sikret OTP. På kongressen vedtok LO et nytt krav om at tjenestepensjonsordningene må forbedres ved at minstesatsen heves, i første omgang til fire prosent.

Fripoliser

Mange som har jobbet i privat sektor, har pensjonsrettigheter i form av fripoliser fra tidligere arbeidsforhold. Disse taper seg i verdi for hvert år som går, og LO har fått gjennomført en egen utredning og foreslått tiltak som kan bøte på dette. LO har fortsatt arbeidet i 2023 for å få til regelverksendringer som bedrer situasjonen for fripolisene. Mot slutten av året nedsatte Finansdepartementet en arbeidsgruppe som LO skal delta i, og som skal komme med forslag til forbedringer.

Offentlig tjenstepensjon

Partene forhandlet frem en ny pensjonsordning for offentlig sektor i mars 2018. Den nye påslagsmodellen er tilpasset ny folketrygd og ble innført fra 2020 for årskullene født fra og med 1963. Det ble avtalt i 2018 at enkelte elementer skulle avklares senere, blant annet særaldersgrenser. Høsten 2019 ble det forhandlet om nye regler for særaldersgrenser i offentlig sektor, uten at partene lyktes å komme til enighet. Forhandlingene ble utsatt med ny frist 1. februar 2020, og da ble det brudd i forhandlingene. LO og de andre hovedorganisasjonene kunne ikke akseptere statens tilbud, som var altfor dårlig og over tid ville utradert hele ordningen. I 2022 ble det igangsatt et nytt arbeid for å komme frem til en løsning. Etter forhandlinger i august 2023 kom partene i offentlig sektor frem til en avtale som sikrer særaldersgrensene for fremtiden. Det gjenstår å gjennomføre en prosess for å avklare særregler for dem som har pliktig fratreden ved aldersgrensen. Denne prosessen skal avsluttes innen 1. juli 2024. Avtalen fra august 2023 omhandler kun pensjonsregler for dem med særaldersgrenser. På et senere tidspunkt skal det avtales hvilke grupper som skal ha særaldersgrenser i fremtiden.

Alderspensjon for uførepensjonister

Pensjonsreformen fra 2011 innebærer at pensjonene reduseres når levealderen øker. Yrkesaktive kan jobbe noe lenger for å oppnå samme pensjon som tidligere, men dette er en mulighet uføre ikke har. Personer som er født mellom 1944 og 1953, og som mottok uføretrygd ved 67 år, har vært skjermet for deler av denne levealders-

justeringen. Arbeids- og sosialdepartementet sendte på høring et forslag om at denne skjermingen ikke skulle videreføres. LO mener dette er svært uheldig, og uttalte derfor at det er prinsipielt feil å avvike skjermingstillegget i alderspensjonen for tidligere mottakere av uføretrygd. I forbindelse med statsbudsjettet for 2021 fulgte den daværende regjeringen opp forslaget sitt, og skjermingstillegget ble ikke videreført. I Hurdalsplattformen har regjeringspartiene sagt at de ønsker å gjeninnføre et skjermingstillegg for uføre som blir alderspensjonister, slik at de skjerms for deler av levealdersjusteringen. I stortingsmeldingen om pensjon foreslår regjeringen at det innføres totredelers skjerming for uføretrygdede.

Stortingsmelding om pensjonsreformen

Regjeringen la frem en stortingsmelding om pensjon i desember 2023 på bakgrunn av en utredning som kom i 2022. I stortingsmeldingen følger regjeringen opp forslagene fra pensjonsutvalget om at aldersgrensene i pensjonssystemet bør heves, at minsteytelsene i pensjonssystemet bør følge den generelle velstandsutviklingen, og at uføre bør sikres en rimelig alderspensjon. Regjeringen foreslår også at det skal nedsettes et utvalg som skal komme med forslag til en sliterordning i folketrygden. LO hadde i sin høring til pensjonsutvalget pekt på at det er problematisk at utvalget ikke går inn i en realitetsbehandling av sliterproblematikken. LO kan ikke støtte en heving av den nedre aldersgrensen uten en sliterordning i folketrygden. Hvordan en slik ordning skal utformes, må utredes. LO støtter prinsippet om at minsteytelsene skal reguleres i takt med velstandsutviklingen. I tillegg har LO sagt at uføre må skjerms fullt ut mot effekten av levealdersjustering.

Avtalefestet pensjon (AFP)

LOs representanter i AFP-styret i 2023 var Steinar Krogstad og Ragnar Bøe Elgsaas. Vara for Steinar Krogstad har vært Trude Tinnlund. Eystein Gjelsvik var vara for Elgsaas frem til 1. november 2023. Deretter har Ebba Boye vært varamedlem.

Antall innvilgede AFP søknader i 2023: 11 720

Innvilgede	Totalt	70+	69	68	67	66	65	64	63	62
Antall menn	90 750	37 079	6 157	6 661	6 879	6 720	7 001	7 005	6 746	6 502
Antall kvinner	34 623	13 656	2 398	2 475	2 579	2 610	2 666	2 805	2 759	2 675
Antall totalt	125 373	50 735	8 555	9 136	9 458	9 330	9 667	9 810	9 005	9 177

Sliterordningen

LOs representanter i styret for sliterordningen i 2023 var Trude Tinnlund og Ragnar Bøe Elgsaas. Steinar Krogstad var varamedlem for Tinnlund. Liv Anna Lindman har vært varamedlem for Elgsaas frem til 1. oktober 2023. Deretter har Ebba Boye vært varamedlem.

Innvilgede slitertillegg LO/YS: 808

Innvilgede slitertillegg SO Spekter: 191

Lov- og avtaleverk

Dommer

Her omtales kun enkelte av sakene som ble ført for domstolene i 2023.

Arbeidsrett

Arbeidsrettens dom av 28. februar 2023 (LO Stat mot Staten), AR-2023-4 – vunnet

Spørsmålet var om arbeidsgiver ved ansettelse eller endring av lønn etter Hovedtariffavtalen i staten (HTA) for LO Stat og YS Stat § 3 og punkt 2.5.5 nr. 3 måtte benytte lønnstrinn, eller om lønn kunne gis som en kombinasjon av lønnstrinn og kronetillegg. En arbeidstaker fikk ved ansettelse i staten innplassering med årslønn angitt som et kronebeløp, uten at lønnstrinn var angitt. Etter lønnsjustering på grunnlag av HTA fikk den ansatte et tillegg på kr 20 000, som tilsvarte lønnstrinn 69 pluss kr 8 200. Arbeidsrettens flertall kom til at det for HTA for LO Stat og YS Stat må benyttes lønnstrinn ved lønnsinnplassering ved ansettelse og ved justering av lønn etter HTA punkt 2.5.5 nr. 3.

Arbeidsrettens dom av 21. mars 2023 – ikke medhold

Saken gjaldt spørsmålet om hvorvidt permittering av en konkret arbeidstaker var i strid med Hovedavtalen LO-NHO § 7 nr. 3 og herunder om arbeidsgiver hadde saklig grunn til å fravike ansiennitet ved utvelgelsen av hvem som skulle permitteres. Den aktuelle arbeidstakeren ble permittert til tross for at han hadde 23 års ansiennitet, mens andre ansatte med svært kort ansiennitet ble beholdt i stillinger arbeidstakeren var kompetent til å inneha.

Arbeidsretten la stor vekt på at det var avtalt rullerende permittering, og uttalte at det i slike saker er av særlig betydning hva lokale parter har avtalt. I saken kom Arbeidsretten til at det var avtalt lokalt å

begrense utvalgskretsen, og at utvelgelsen «så langt det lar seg gjøre» skulle basere seg på henholdsvis ansiennitet, avgang fra prosjekt og sosiale forhold, uten at disse var angitt i prioritert rekkefølge. Arbeidsrettens flertall kom etter en konkret vurdering til at utvelgelsen var saklig. Arbeidsrettens mindretall, dommerne Solbakken og Rasmussen, kom til at permitteringen var tariffstridig.

Arbeidsrettens dom av 23. mars 2023 (AR-2023-8 mot NHO og Fjord1) – vunnet

Saken hadde bakgrunn i en intern omorganisering i fergerederiet Fjord1 som berørte skipsførernes arbeidsoppgaver og avlønning. Saken ble dels vunnet, dels tapt.

Saken ble vunnet ved at det var tariffstridig etter Hovedavtalen LO–NHO kap. IX om informasjon, samarbeid og medbestemmelse § 9-2 sjette ledd å nedsette en intern arbeidsgruppe om omorganiseringen uten de tillitsvalgte medvirkning. Omorganiseringen innbar avvikling av rollen som administrerende skipsfører for enkelte av skipsførerne. Saken ble tapt i spørsmålet om funksjonstillegg for administrerende skipsfører i lokal særavtale knyttet til rolle/tittel eller til de underliggende arbeidsoppgavene, som fortsatt bestod. LO mente at tillegget fulgte oppgavene, ikke rolle/tittel. Arbeidsretten var uenig og mente at tillegget fulgte rollen. Når rollen som administrerende skipsfører var avviklet, bortfalt tillegget. Det var da ikke nødvendig å kreve revisjon av særavtalen.

Arbeidsrettens dom av 4. mai 2023 (LO–NHO) – vunnet

Arbeidsretten kom til at vekterne som utfører sitt oppdrag ved Universitetet i Bergen, hadde rett til tjenestegrenstillegg for «utrykning» etter Vekteroverenskomsten § 5 nr. 3. Flertallet mente at selv om utrykning var en del av arbeidsoppgavene, var det ikke hovedelementet i vekternes arbeid. Flertallet tok ikke stilling til om arbeidet isolert sett var av en karakter som ga rett til utrykningstillegg, da bedriftens praksis uansett tilsa at det skulle betales et slikt tillegg.

Arbeidsrettens dom av 31. mai 2023 – vunnet

LO vant frem i saken for Arbeidsretten vedrørende størrelsen på overtidstillegg etter Egg- og fjørfeoverenskomsten mellom NHO / NHO Mat og Drikke og LO / Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund § 4 nr. 1. Tvisten gjaldt hvorvidt overtidstillegget etter klokka 12 på lørdager skulle være 50 eller 100 prosent. LO vant frem med at overtidstillegget skulle være 100 prosent etter klokka 12 på lørdager. Arbeidsretten la LOs syn til grunn ut ifra tariffhistorikken, vitneforklaringer om forhandlinger om bestemmelsen i 2022 og partenes nokså entydige praksis. Dommen var enstemmig.

Arbeidsrettens dom av 31. mai 2023 – vunnet

Dokument 25 – Overenskomster i Oslo kommune har bestemmelser om rett til lønn under sykdom i § 4.1.1. Spørsmålet i saken var om rett til sykelønn etter overenskomsten forutsatte at arbeidstaker fylte vilkårene om fire ukers opptjeningstid for rett til sykepenger etter folketrygdloven § 8-2 første ledd. Tvistespørsmålet gjaldt betydningen av tilføyelsen i § 4.1.1: «dog ikke utover det tidspunkt folketrygden refunderer sykepenger». Flertallet bemerket at spørsmålet om hvorvidt en lovhenvisning i en tariffavtale innebærer en inkorporasjon av de til enhver tid gjeldende lovbestemmelser, må løses med utgangspunkt i den enkelte tariffbestemmelse. Ordlyden i § 4.1.1, særlig sammenholdt med tariffhistorien, pekte mot at tilføyelsen ikke er et inngangsvilkår, men regulerer opphørstidspunktet.

Arbeidsrettens dom av 29. juni 2023 (LO–Rederiforbundet) – ikke medhold

Saken gjaldt forståelsen av flyteriggavtalen og rett til tilleggspensjon for ansatte på permanent plasserte innretninger. Et vilkår for å få slik tilleggspensjon er at den ansatte har hatt fem års «forutgående» tjeneste av overenskomsten. Arbeidsretten kom til at vilkåret skulle forstås som sammenhengende forutgående tjeneste, og ikke at det var tilstrekkelig med fem års tidligere tjeneste, slik LO hadde anført. Arbeidsretten kom videre til at vilkåret gjaldt for alle de ansatte på overenskomsten og ikke bare for de ansatte på flyttbare innretninger, slik LO hadde anført på bakgrunn av historikken.

Rederiforbundet hadde anført at etterbetalingskravet uansett måtte begrenses til tidspunktet for markeringen av de ulike anførselene. Det var ikke nødvendig for resultatet, men Arbeidsretten tok uansett avstand fra denne anførselen og uttalte at «begrunnelsen for kravet i alminnelighet vil ha liten vekt i vurderingen av om kravet på etterbetaling skal begrenses».

Arbeidsrettens dom av 14. februar 2023 (LO-Stat-Spekter) – vunnet
Saken gjaldt forståelsen av § 6.2 femte avsnitt om forutsigbarhet for arbeids- og fritidshelg i overenskomsten for Avinor. Arbeidsgiver kunne ikke endre arbeidsplanen slik at vakter satt opp i arbeidshelg ble flyttet til ukedager, uten at man forholdt seg til fristen på 13 uker i henhold til § 6.2 femte avsnitt, men isteden forholdt seg til fristen på 3 uker for drøfting i § 6.3.

Arbeidsrettens dom av 9. oktober 2023 (Medlever 3, LO-NHO) – vunnet
Saken vedrører tariffmessigheten av medleveordninger i tariffbundne virksomheter etablert uten grunnlag i særavtaler. Partene måtte inngå en særavtale for å kunne fravike overenskomstens rammer for arbeidstid. Verken medleverforskriften eller styringsretten kunne begrunne arbeidsgivers påstander. Konsekvensene av at virksomheten ikke hadde inngått en særavtale, er at de berørte arbeidstakerne har krav på etterbetaling av overtidsgodtgjøring for arbeid mellom 35,5 timer per uke og arbeidede timer.

Arbeidsrettens dom av 10. oktober 2023 (LO-NHO) – vunnet
Saken gjaldt forståelsen av § 14 i overenskomst for piloter, avtale nr. 541. En pilot som er satt på bakken, også på grunn av sykdom, har rett til pilotlønn selv om sykepengeperioden er utløpt. Piloten kan settes til annet arbeid og beholde pilotlønn, men det er ikke et vilkår for å opprettholde lønnen som pilot.

Høyesterett

Høyesteretts dom av 19. april 2023

Høyesteretts kjennelse HR-2023-718-U avviste anke fra DNB forsikring over Hålogaland lagmannsretts dom LH-2022-157685. Lagmannsrettens dom om at arbeidstakerens kneskade pådratt under arbeidsoperasjon i et trangt rom var en yrkesskade etter det avdempede arbeidsulykkebegrepet i yrkesskadeforsikringsloven §11 første ledd bokstav a, jf. folketrygdloven § 13-3 andre ledd andre punktum, er med det rettskraftig, og arbeidstakeren har krav på erstatning.

Høyesteretts dom av 20. april 2023

I 2019 ble det innført regler som påla arbeidsgivere å innberette hvor mye ansatte mottar i tips, foreta forskuddstrekk og innberette arbeidsgiveravgift. To reiselivsbedrifter foretok etter dette trekk av kostnader til arbeidsgiveravgift og administrasjon før utbetaling til arbeidstakerne av netto tips etter forskuddsskatt. Høyesterett kom som lagmannsretten til at bedriftene ikke hadde adgang til å gjøre dette. Det ble tatt utgangspunkt i at gjestenes tips er en betaling fra dem til arbeidstakerne og ikke en betaling til virksomheten. Regelverksendringene som trådte i kraft i 2019, endret ikke dette rettslige utgangspunktet. Administrasjonskostnadene må likestilles med andre driftskostnader virksomheten har for å oppfylle myndighetspålagte forpliktelser. Heller ikke arbeidsgiverens styringsrett ga rettslig grunnlag for den etablerte fradragsordningen. Bedriftenes anker over lagmannsrettens dom ble forkastet.

Høyesteretts kjennelse av 24. april 2023

I kjennelse i HR-2023-762-U forkastet Høyesterett Ikeas anke over lagmannsrettens kjennelse i sak LB-2023-20336. Saken gjaldt spørsmål om en meddommer som var ansatt i Norsk Tjenestemannslag, var inhabil i en sak om gyldigheten av Ikeas avskjed av en tillitsvalgt for Handel og Kontor i Norge samt fratakelse av verv som hovedverneombud og verneombud. Lagmannsretten konkluderte med at meddommeren ikke var inhabil.

Høyesteretts kjennelse av 20. juli 2023

Saken gjaldt spørsmålet om kompetansen mellom NAV og Trygderetten. Borgarting lagmannsrett hadde i dom av LB-2022-101498 ikke funnet grunnlag for å tilsidesette en kjennelse fra Trygderetten, til tross for at Trygderetten hadde «glemt» å vurdere en anførsel. Anførselen var knyttet til om medlemmet hadde tjent mer enn tillatt inntektsgrense ved siden av mottak av uførepensjon etter reglene som gjaldt før 2015. Mer konkret gjaldt anførselen at medlemmets inntektsnivå før uførhet var fastsatt for lavt. Lagmannsretten kom til at den manglende vurderingen fra Trygderettens side ikke utgjorde en ugyldighetsgrunn.

Lagmannsretten henviste medlemmet til muligheten til å begjære omgjøring av inntektsnivået etter forvaltningslovens regler overfor NAV. Lagmannsrettens dom ble anket til Høyesterett under henvisning til at Trygderetten og lagmannsretten i en rekke saker hadde prøvd spørsmålet om inntektsnivået var riktig fastsatt, som et ledd i vurderingen av om inntektene hadde overskredet grensen for tillatt inntektsgrense ved siden av mottak av uførepensjon. Høyesteretts ankeutvalg nektet anken tillatt fremmet for behandling av Høyesterett.

Høyesteretts dom av 7. september 2023

Dommen gjaldt avklaring av arbeidstakerbegrepet og rett til etterinnmelding i arbeidsgivers tjenstepensjonsordning. I likhet med flere andre musikere hadde medlemmet i en årrekke inngått løpende oppdragsavtaler at ett års varighet med en menighet i forbindelse med gjennomføringen av midnattskonserter. Musikerne var innordnet i en turnusordning (trio) som siden 2013 hadde gjennomført midnattskonserter 364 dager i året. Medlemmet gikk til søksmål for å få fast ansettelse og krevde også etterbetaling av pensjon og feriepenger for de årene han hadde hatt oppdrag for menigheten. Lagmannsretten kom frem til, som tingretten, at avtalene han hadde inngått med menigheten som selvstendig oppdragstaker, var ugyldige, og at det i realiteten forelå et arbeidstakerforhold i henhold til arbeidsmiljøloven § 1-8. I tillegg kom lagmannsretten frem til at musikerens krav

om etterinnmelding i menighetens etablerte pensjonsordning ikke var gjenstand for foreldelse, og slo fast, i likhet med tingretten, at han hadde krav på etterinnmelding tilbake til 2013. For Høyesterett var kun spørsmålet om retten til etterbetaling til behandling, da menighetens anke over arbeidstakerbegrepet ikke slapp inn. Høyesterett kom imidlertid frem til at kravet om etterinnmelding i arbeidsgivers tjenstepensjonsordning var gjenstand for foreldelse etter foreldelseslovens hovedregel, slik at etterinnmelding kun kan kreves tre år bakover i tid fra søksmål blir anlagt.

Høyesteretts dom av 4. oktober 2023

Sakens hovedproblemstilling var om ankemotpartene (to medlemmer av Industri Energi) var omfattet av arbeidsmiljøloven (aml) § 14-12 a, den såkalte likebehandlingsregelen, når de er ansatt i et bemanningsbyrå og leies ut til arbeid på såkalte flerbruksfartøy. Gulating lagmannsrett kom enstemmig til at aml § 14-12a fikk anvendelse, og tilkjente ankemotpartene etterbetaling av lønn med hjemmel i nevnte bestemmelse. Arbeidsgiveren anket hovedsaken, og Høyesterett opphevet lagmannsrettens dom på grunn av mangler og uklarheter ved domsgrunnene, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav c. Saken ble hjemsendt til lagmannsretten for ny behandling.

Høyesteretts dom av 2. november 2023 – HR-2023-2068-A

Saken gjaldt spørsmål om reduksjon av arbeidstid av hensyn til omsorgsansvar for små barn, jf. aml § 10-2 fjerde ledd. Høyesterett kom enstemmig til at periodene når en offshoreansatt er tilgjengelig (disponibel) for arbeidsgiveren utenfor arbeidsstedet i henhold til såkalte disponibelordninger etter Oljeserviceavtalen, ikke er arbeidstid etter aml § 10-1. Høyesterett tolket aml § 10-1 i lys av rettspraksis knyttet til arbeidstidsdirektivet, og kom til at disponibelperiodene ikke «objektivt sett og i meget betydelig omfang» påvirker mulighetene til å disponere over fritiden og forfølge egne interesser. Høyesterett fant ikke grunnlag for å likestille disponibeldagene uten utkall med inaktive perioder ved en beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet. Etter aml § 10-4 tredje ledd skal som hovedregel minst 1/7 av beredskapsvakten

regnes med i den alminnelige arbeidstiden. Siden disponibeldagene uten utkall ikke ble ansett som arbeidstid etter aml § 10-1, ble arbeidstakers krav om reduksjon av antallet disponibeldager etter aml § 10-2 fjerde ledd avslått. Høyesterett fant i denne sammenheng ikke grunnlag for å operere med et særskilt arbeidstidsbegrep etter aml § 10-2 fjerde ledd.

Høyesteretts dom av 21. desember 2023

En tillitsvalgt bisto en arbeidskollega i et møte med blant andre en HR-ansvarlig hvor kollegaen ble ilagt en muntlig advarsel. Dagen etter sendte den tillitsvalgte en e-post til en leder i bedriften hvor han kritiserte den HR-ansvarliges opptreden i møtet. I et etterfølgende møte fikk den tillitsvalgte en skriftlig advarsel som følge av e-posten han hadde sendt, og han ble senere omplassert. I sak om den tillitsvalgtes oppreisningskrav etter arbeidsmiljøloven § 2 A-5 – begrenset til spørsmålet om hans e-post til ledelsen var et varsel etter lovens § 2-A-1 mv. – kom Høyesteretts flertall på fire dommere til at e-posten tilfredsstilte kravene til et varsel. Det ble sett som avgjørende om det for arbeidsgiveren var rimelig grunn til å oppfatte den slik at den sa fra om forhold i virksomheten som ville være kritikkverdige dersom det var hold i det som ble anført. E-posten uttrykte mer enn at den tillitsvalgte var uenig i bedriftens advarsel til kollegaen. Den omtalte en opptreden i strid med en regel i bedriftens arbeidsreglement om hensynsfull og korrekt opptreden, og beskrev derfor et kritikkverdig forhold i virksomheten. Lagmannsrettens dom, som hadde lagt til grunn at e-posten ikke var et varsel, ble opphevet. Dissens 4–1

Ting- og lagmannsrett

Her nevnes bare et lite utvalg av noen saker som LO-advokatene har hatt for ting- og lagmannsretter i 2023:

Oslo tingretts dom av 11. mai 2023

Saken gjaldt gyldigheten av avslag på vedtak om sikkerhetsklarering.

Medlemmet, som i mange år var sikkerhetsklarert for å arbeide hos Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), fikk avslag på vedtak om sikkerhetsklaring på grunn av forbindelser med Russland som har vært der siden 2000. Den eneste endringen i saksforholdet var Russlands annektering av Krim og senere invasjonen i Ukraina. Tingretten kom til at domstolene har begrensninger i prøvingsretten i sikkerhetsklareringssaker og ikke kan prøve forvaltningens skjønnsutøvelse av den sikkerhetsmessige skikketheten. Borgarting lagmannsrett har i tidligere sak kommet til motsatt konklusjon. Høyesterett har ikke behandlet spørsmålet. Tingretten kom til at forvaltningen hadde foretatt en reell og helhetlig vurdering i saken. Saken er anket til Borgarting lagmannsrett.

Oslo tingsretts dom av 21. august 2023

Oslo tingrett behandlet spørsmålet om hvorvidt Ikeas avskjed av en tillitsvalgt var urettmessig, og om fratakelse av vervet som hovedverneombud og verneombud var ugyldig.

Retten kom til at arbeidsgiveren ikke hadde kompetanse til å frata arbeidstakeren vervet som hovedverneombud og verneombud, og at beslutningene var ugyldige. Dette er første rettsavgjørelse som tar stilling til dette spørsmålet. Retten kom videre til at avskjeden var urettmessig, og tilkjente arbeidstakeren erstatning og oppreisning. Arbeidstakeren ble også tilkjent dekning av utgifter til advokat i forbindelse med Ikeas faktaundersøkelse.

Hålogaland lagmannsretts dom av 31. mars 2023

Saken gjaldt rekkevidden av embetsvernet for to domstolledere. Etter strukturreformen av domstolene i 2021 ble to domstolledere overtallige. Spørsmålet var om det var i strid med Grunnloven § 22 andre ledd at disse ble pålagt å tre inn som alminnelige dommere. Lagmannsretten kom til at det ikke var grunnlovsstridig. Saken har sluppet inn til Høyesterett, og ankeforhandlingen vil bli holdt i slutten av januar 2024.

Hålogaland lagmannsretts dom av 29. april 2023

I dom av 29. april 2023 kom Hålogaland lagmannsrett under dissens 3–2 til at permittering og etterfølgende oppsigelse av en arbeidstaker var rettmessig og gyldig. Arbeidstakeren ble tilkjent oppreisning med kr 30 000 begrunnet med formfeil. Sakskostnader ble ikke tilkjent for noen instans. Lagmannsrettens dom ble anket til Høyesterett, men ikke tillatt fremmet.

Agder lagmannsretts dom av 13. november 2023

Saken gjelder lønnstrekk på lønn opp til 1 G. Slikt lønnstrekk var utført av flere arbeidsgivere. Lønnstrekket gikk ikke til innbetaling av alderspensjon, men blant annet til dekning av arbeidsgivernes kostnader til uføreforsikring og forsikring til dekning av kostnadene ved premiefritak ved uførhet. Fra arbeidstakersiden ble det i hovedsak anført at lønnstrekket var i strid med pensjonslovgivningen i privat sektor. Det ble lagt ned påstand om at arbeidsgiverne skulle innbetale et beløp tilsvarende lønnstrekket til ytterligere opptjening av alderspensjon. For det tilfellet arbeidstakerne ikke fikk medhold i sin påstand, ble det lagt ned påstand om at lønnstrekket skulle tilbakebetales arbeidstakerne på grunn av manglende samtykke, jf. arbeidsmiljøloven §14-15 andre ledd bokstav b. I likhet med tingretten frifant lagmannsretten arbeidsgiverne. Lønnstrekket ble vurdert å være i tråd med pensjonslovgivningen og arbeidsmiljøloven. Arbeidstakerne anket deler av saken inn for Høyesterett, men anken ble ikke fremmet.

Rikslønnsnemnda

Rikslønnsnemndas kjennelse av 17. februar 2023

Arbeidstvisten mellom LO / Skolenes Landsforbund og KS om ny hovedtariffavtale i hovedoppgjøret 2022 ble avgjort av Rikslønnsnemnda. Bakgrunnen var at regjeringen og Stortinget grep inn og avsluttet arbeidskampen ved bruk av tvungen lønnsnemnd 27. september 2022. Samtidig ble streikene i regi av Norsk Lektorlag og Utdanningsforbundet også stanset.

Skolenes Landsforbund fremmet tre hovedkrav for Rikslønnsnemnda. Forbundet vant frem med kravet om at yrkesfaglærere med ett ekstra fagbrev skal gis ekstra lønnsmessig uttelling. Kjennelsen innebærer at ett ekstra fagbrev heretter likestilles lønnsmessig med annen utdanning på seksti studiepoeng. Kjennelsens øvrige punkter var identiske med kjennelsene i sakene til Norsk Lektorlag og Utdanningsforbundet. KS har i etterkant av kjennelsen gitt den samme retten til lønnsmessig uttelling for ett ekstra fagbrev til de øvrige hovedorganisasjonene.

De to andre kravene fra Skolenes Landsforbund, at garantilønnen på 16-årstrinnet skulle økes, og at virkningstidspunktet skulle settes til 1. mai, ble avvist av nemnda.

I saken argumenterte arbeidsgiversiden med at nemnda nærmest skal innta en «postkasse-funksjon» og gjøre arbeidsgivers siste tilbud til nytt innhold i tariffavtalen. Forbundet og LO argumenterte med at en slik praksis klart vil være i strid i med forutsetningene for Rikslønnsnemndas arbeid, slik lovgiver og Arbeidsretten har forutsatt.

Kjennelsen har stor lønnsmessig betydning for inntil femti prosent av forbundets medlemmer. Det er svært sjelden at Rikslønnsnemnda gir arbeidstakersiden medhold i noe krav som ikke direkte er omfattet av oppgjøret i frontfaget. Siste og første gang LO vant frem med et særskilt krav av betydning, var i Rikslønnsnemndas behandling av sykehusstreiken i 2019, hvor LO og Fagforbundet vant frem med et krav om tjenestepensjon for alle.

Tariffnemnda – allmenngjøring

For inneværende periode er LO representert i Tariffnemnda med Knut Bodding som fast representant og Andreas Van den Heuvel som vara. Som følge av begjæringer fra LO på grunnlag av mellomoppgjøret 2023 fattet Tariffnemnda vedtak om endringer i lønnssetser for gjeldende allmenngjøringsforskrifter for

- tariffavtaler for godstransport
- Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien

- tariffavtale for renholdsbedrifter
- tariffavtale for overnattings-, serverings- og cateringsvirksomheter (Riksavtalen)
- tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene
- tariffavtale for fiskeindustribedrifter
- Landsoverenskomsten for elektrofagene
- tariffavtale for byggeplasser i Norge
- tariffavtaler for persontransport med turbil

LO og NHO foreslo i et felles brev 9. juni 2023 til Arbeids- og inkluderingsdepartementet endringer av allmenngjøringsloven. Formålet er en mer effektiv behandling av oppjustering av minstelønnssatsene. Brevet inneholder forslag om 1) å lovfeste en tolkningspresumpsjon om at forskriftene skal forstås i tråd med tariffavtalen som er allmenngjort, og 2) å forenkle prosessen ved begjæringer om forlengelser av eksisterende allmenngjorte tariffavtaler.

Protokoll: For Den faste tvistenemnd LO/Virke, 31. januar 2023 ble Den faste tvistenemnd LO/Virke satt i The Hub i Oslo. Den 10. februar 2023 traff Den faste tvistenemnd LO/Virke følgende slutning, i tråd med LOs påstand: Landsoverenskomsten for hotell- og restaurantvirksomheter mellom Hovedorganisasjonen Virke og LO og Fellesforbundet gjøres gjeldende for de ansatte ved bedriften Funky Frozen Yoghurt, avdelingen Lagunen, org. nr. 899 654 862.

Hovedorganisasjonenes fellestiltak (HF)

HF's virksomhet er forankret i bestemmelsene i Hovedavtalen LO-NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i virksomhetene) og har som hovedmålsetting å bedre samarbeidsforholdene i bedriftene samt å legge grunnlaget for utvikling og bedre lønnsomhet.

Sekretariatet

Sekretariatet har bestått av Hélène A. Formo, LO, og Marit Heimdal, NHO. Sekretariatet møtes jevnlig.

Styret

Styremedlemmer fra LO har vært Steinar Krogstad (leder) og Trude Tinnlund. Forbundene har vært representert ved Knut Øygard fra Fellesforbundet og Anne Berit Aker Hansen fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Varamedlemmer har vært Ulf Madsen fra Forbundet for Ledelse og Teknikk og Lill-Heidi Bakkerud fra Industri Energi. I tillegg har Kenneth Sandmo fra næringspolitisk avdeling møtt som observatør, og sekretariatsleder Hélène A. Formo har møtt fast i styremøtene.

Det har vært gjennomført tre styremøter.

Økonomi

Det ble for 2023 søkt om kr 9 000 000 til drift og aktivitetsmidler fra LO og NHOs opplysnings- og utviklingsfond, og HF fikk bevilget kr 9 000 000. Aktivitetsmidlene går i all hovedsak til bedriftene i form av støtte til utviklingsprosjekter, samarbeidskonferanser og informasjonsaktiviteter. En mindre andel brukes til administrasjon.

Prosjektstøtte

Styret har bevilget støtte til

- utviklingsprosjektet «Styrking av varehandelen som en attraktiv karrierevei gjennom partssamarbeid» etter søknad fra NHO Service og Handel og Handel og Kontor i Norge
- utviklingsprosjektet «Team Performance Fosen» etter søknad fra CNC Produkter AS og Industriverktøy AS

Videre er det gitt støtte til gjennomføring av en rekke samarbeidskonferanser.

Tilleggsbevilgninger

Moelven Limtre AS har etter søknad fått støtte til inndekking av ekstra samlinger i forbindelse med Produktivitetsspranget.

Informasjonsaktiviteter

2023 har vært et travelt år med gjennomføring av en rekke samlinger og styringsgruppemøter. Det har vært et mål at bedrifter som er bevilget midler til samarbeidskonferanser eller utviklingsprosjekter, skal ta midlene i bruk.

Bedre Bedrift-konferansen

Konferansen ble gjennomført på Quality Hotel Leangkollen 26.–27. april. Temaet for konferansen var: Omstilling – en mulighet til endring?

LO og NHOs felleskonferanse

Konferansen ble gjennomført på Hotel Bristol i Oslo 30. november.

Fellestiltakene LO–Virke

Mål

Fellestiltakene LO–Virke er en unik medlemsfordel for virksomheter med tariffavtale. Målet er å styrke samarbeidet mellom tillitsvalgte og ledere. Det gjøres gjennom skreddersydde aktiviteter for virksomhetene og organisasjonene. Fellestiltakene LO–Virkes arbeid er forankret i Hovedavtalen LO–Virke, gjennom bestemmelsene i kapittel IV om informasjon, samarbeid og medbestemmelse samt i tilleggsavtale 1 om avtale om utvikling av virksomhetens arbeidsorganisasjon. Mandat og strategiplan følger kongressperioden og skal være et relevant og aktuelt styringsverktøy.

Sekretariatet

Fellestiltakene LO–Virkes aktiviteter og daglige drift ledes av sekretariatet. Sekretariatet består av Runa Bolstad Laume fra Landsorganisasjonen i Norge og Lars Hogne Kaldestad fra Hovedorganisasjonen Virke.

Styret

Styret har i perioden 2023 bestått av leder Julie Lødrup, LO; nestleder Astrid Flesland, Virke; styremedlemmene Terje Samuelsen, Fellesforbundet; Stian Sigurdsen, Virke; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor i Norge; Helge Bull, Virke (våren) og Jarle Hammerstad, Virke (høsten).

Styret ble i perioden utvidet med følgende varamedlemmer: Torstein Kambestad Goyer, Virke; Silje Kjellsvik Norheim, Handel og Kontor i Norge.

Varaer møter kun ved forfall fra styremedlemmer, men mottar styrepapirer på samme måte som ordinære styremedlemmer. Det ble gjennomført fire arbeidsutvalgsmøter, fire styremøter og en todagers styrekonferanse i perioden. Det ble behandlet 44 styresaker.

Tilbake til normalen

I 2023 kom aktiviteten tilbake på samme nivå som før pandemien.

Fellestiltakene har tatt med seg arbeidserfaringer fra nedstengingen i 2020–22 inn i 2023. Planlegging av aktiviteter har i hovedsak foregått på Teams, noe som har bidratt til mer effektive planleggingsprosesser og vært positivt med tanke på miljø og bærekraft. Konferansene har i hovedsak foregått med fysisk tilstedeværelse.

Samarbeidskonferanser

I 2023 ble det gjennomført 20 samarbeidskonferanser med 13 ulike virksomheter og 3 organisasjoner. Programmet i samarbeidskonferansene utvikles i samarbeid med virksomhetene og tilpasses deres ønsker og behov.

Kurs

Det ble gjennomført ett digitalt dagskurs i perioden.

Prosjekter

Et nytt Astrup-prosjekt kalt «Spire» startet med Arbeidshelsedagen og skal gå over en treårsperiode. Prosjektet bygger på

- det grønne skiftet
- generasjonsskifte
- arbeidshelse

Det er også startet et nytt internt prosjekt kalt «Fellestiltakene på SoMe», hvor det er utviklet og produsert informasjons- og promoteringsfilmer i samarbeid med Filmkonsulentene og Digitalråd. Filmene brukes på sosiale medier samt på kurs og konferanser.

SoMe

Fellestiltakene LO–Virke bruker nettsiden www.fellestiltakene.org og Facebook som kanaler for markedsføring.

Andre aktiviteter

Sekretariatet har i perioden deltatt på både interne og eksterne arrangementer, som

- Arbeidsmiljøkonferansen

- digitale konferanser
- styringsgruppeprosjektet «Kompetanse om sirkulærøkonomi i handel»
- interne aktiviteter

Samarbeidsbarometeret

Fellestiltakene LO–Virkes aktiviteter evalueres årlig gjennom medlems- og deltakerundersøkelsen SAMBA (Samarbeidsbarometeret). Opinion AS står for gjennomføringen av undersøkelsen.

Demokrati

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lovverket.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt. LO har blant annet vært rådgiver for forbund og tillitsvalgte ved etablering og endringer av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt samt europeiske samarbeidsutvalg (ESU/EWC).

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med etablering av felles representasjon i styrende organer i konsern og konsernlignende foretaksgrupper.

LO har bistått forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak, blant annet om styrearbeid i enkeltselskaper og konsern, rollen som styremedlem og tillitsvalgt, taushetsplikt og forholdet mellom mor- og datterselskap. I tillegg har LO bidratt med innledninger om europeiske samarbeidsutvalg / European Work Councils, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv og utfordringer ved omstilling. LO har også holdt innledninger og deltatt i flere debatter om åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022.

Arbeidsmarked, nærings- og sysselsettingspolitikk

Norsk økonomi

Høy prisvekst og økende rentebelastning for husholdningene preget året. Som gjennomsnitt var det registrert en arbeidsløshet (NAV) på 1,8 prosent, men antallet arbeidsløse økte mot slutten av året og da særlig i bygg- og anleggsbransjen. Sysselsettingsprosenten holdt seg i overkant av 70.

Økt offentlig konsum sammen med fastlandseksporten bidro til vekst i bruttonasjonalproduktet (BNP), mens den synkende etterspørselen fra husholdningene trakk ned. Industrien hadde vekst, om enn svak. Høye petroleumsinvesteringer ga et viktig bidrag til etterspørselen i fastlandsindustrien. Lønnsomheten i eksportnæringene var god som følge av høye salgspriser og svekket kronekurs.

Etter 14 rentehevinger siden 2021 var styringsrenta fra Norges Bank 4,5 prosent i desember. Med flytende renter og høy gjeldsgrad rammet dette husholdningene hardt. Boliginvesteringene, som er viktige for aktiviteten i hele landet, falt kraftig som følge av de økte rentene og høye materialkostnader.

Elektrisitetsprisene bidro utover året til å bringe konsumprisveksten ned under fjorårets.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2022	2023
Registrerte arbeidsløse	52 200	53 100
På tiltak	12 800	12 800
Brutto arbeidsløse	65 000	63 800
Prosent:		
Sysselsettingsandel	70,3	70,1*
Økonomisk vekst (Fastlands-Norge)	3,8	0,7*
Lønnsvekst ¹⁾	3,5	5,0*
Prisstigning	5,8	5,5
Reallønnsnedgang ¹⁾	2,3	0,5*
Rentenivå, prosent		
– Boliglån ²⁾	2,5	4,6*
– Lånekassen	3,4	3,7
– Husbanken	2,7	3,1
Utenriksøkonomi (overskudd i prosent av BNP)	29,5	17,5*

* Anslag og foreløpige tall

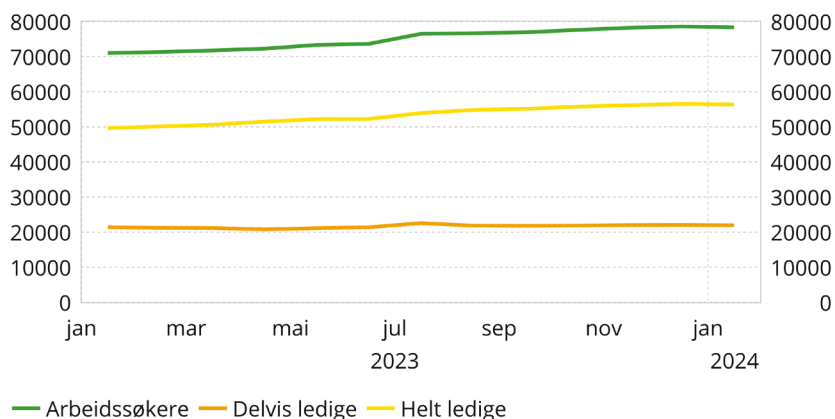
1) Industriarbeider

2) Finansinstitusjonenes utlånsrente bolig lønnstakere

Arbeidsmarkedet

I løpet av 2023 svekket arbeidsmarkedet seg noe. På årsbasis økte antallet bosatte sysselsatte, men målt som andelen av befolkningen gikk den litt ned og arbeidsløsheten økte. Oppgangen i arbeidsløsheten kom primært blant personer som jobber innen bygg og anlegg samt blant ukrainske flyktninger. Antallet utenfor arbeidslivet økte litt. Blant annet utvikling i antall offentlig utlyste ledige stillinger tyder på at etterspørselen etter arbeidskraft var relativt høy i 2023, men svekket seg i løpet av året.

Helt ledige, delvis ledige og sum arbeidssøkere* per måned (sesongjustert) 2022

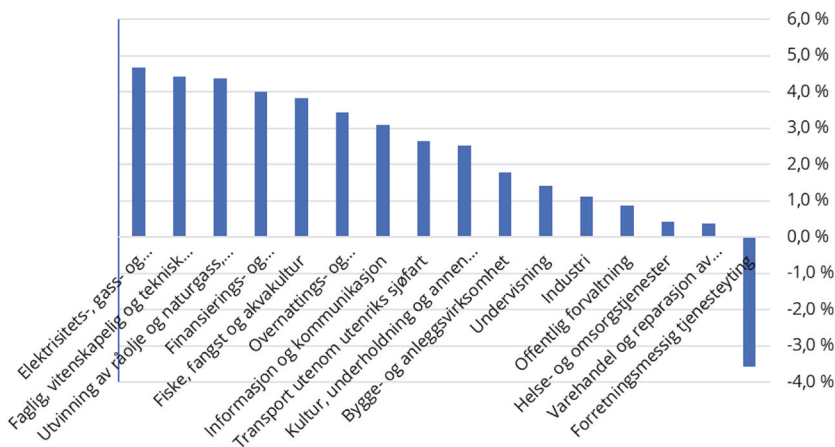
Kilde: NAV, Macrobond

* Helt arbeidsløse, delvis arbeidsløse og tiltaksdeltakere.

Syssetting

Ifølge foreløpige tall fra nasjonalregnskapet økte antallet sysselsatte med 39 200 personer fra 2022 til 2023, tilsvarende 1,3 prosent. Antallet sysselsatte vokste i de fleste næringer. Innenfor forretningsmessig tjenesteyting, hvor utleie av arbeidskraft inngår, falt sysselsettingen med 5 100 personer fra 2022 til 2023. Det må ses i sammenheng med de nye innleiereglene samt svakere etterspørsel i økonomien. Antallet sysselsatte økte mest i faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting (7 000 personer), bygge- og anleggsvirksomheten (4 600 personer) og overnattings- og serveringsvirksomhet (3 700 personer). Gjennom året var det imidlertid en svekkelse innen bygge- og anleggsvirksomheten, og antall sysselsatte var 1,2 prosent lavere i 4. kvartal enn i 1. kvartal (sesongjustert). Det skyldes lavere aktivitet i næringen som følge av høye renter og byggekostnader.

Sysselsatte personer, utvalgte næringer. Prosentendring 2022–2023

Kilde: SSB

Den samlede sysselsettingsraten³ falt fra 70,3 prosent i 2022 til 70,1 prosent i 2023, ifølge SSBs arbeidskraftsundersøkelse. Andelen sysselsatte økte litt gjennom første halvår før den gikk svakt ned igjen gjennom andre halvår. Blant unge mellom 15 og 24 år var 58,4 prosent sysselsatt i 2023, som er 0,5 prosentpoeng høyere enn året før og 6,1 prosentpoeng høyere enn i 2019. Også i aldersgruppen 55-74 år gikk sysselsettingsandelen litt opp, mens den ble redusert i aldersgruppen 25-54 år.

Antall midlertidige ansatte falt fra 231 000 i 2022 til 219 000 i 2023. Midlertidig ansettelse var vanligere for kvinner (9,1 prosent) enn for menn (6,9 prosent). Undervisning (15,1 prosent) og personlig tjenesteyting (13,2 prosent) var næringene med høyest innslag av midlertidighet, etterfulgt av helse- og sosialtjenester (10,9 prosent) og overnattings- og serveringsvirksomhet (10,8 prosent).

Arbeidsløshet

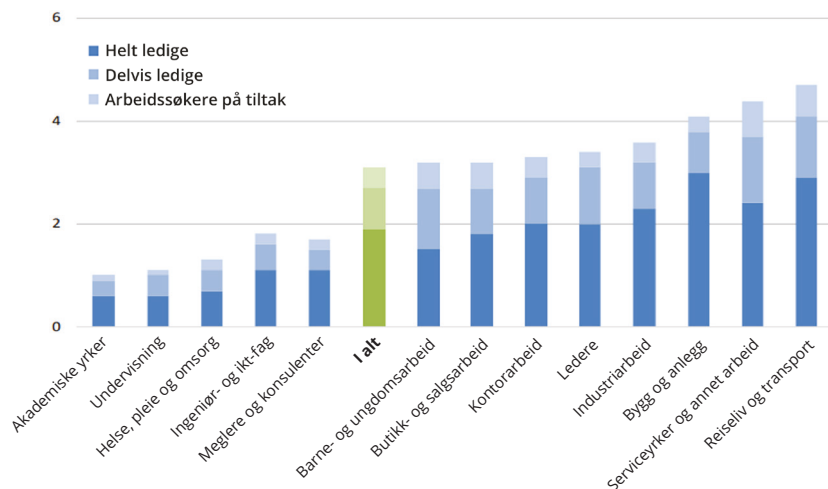
I 2023 var det i snitt registrert 53 100 helt arbeidsløse hos NAV, som

³ 15–74 år

tilsvarer 1,8 prosent av arbeidsstyrken. Antall helt arbeidsløse økte med 962 personer fra 2022 til 2023. Bruttoarbeidsløsheten, som inkluderer arbeidssøkere på tiltak, utgjorde 63 800 personer i snitt i 2023, som er 1 150 færre enn året før. Nedgangen på årsbasis skyldes at bruttoarbeidsløsheten var høy i starten av 2022 og falt kraftig gjennom året, før den gradvis økte igjen gjennom 2023. Antall arbeidsløse har økt hver måned siden november 2022, ifølge sesongjusterte tall fra NAV. Fra 2022 til 2023 var den prosentvise oppgangen i arbeidsløse størst innenfor bygg og anlegg (20,5 prosent), uoppgitt/ingen yrkesbakgrunn (16,7 prosent) og ingeniør- og ikt-fag (15,3 prosent). I snitt økte antall arbeidsløse innvandrere med 1 800 personer fra 2022 til 2023, hvor 1 600 var fra Ukraina. Blant befolkningen for øvrig falt antallet helt arbeidsløse med 800 personer i samme periode.

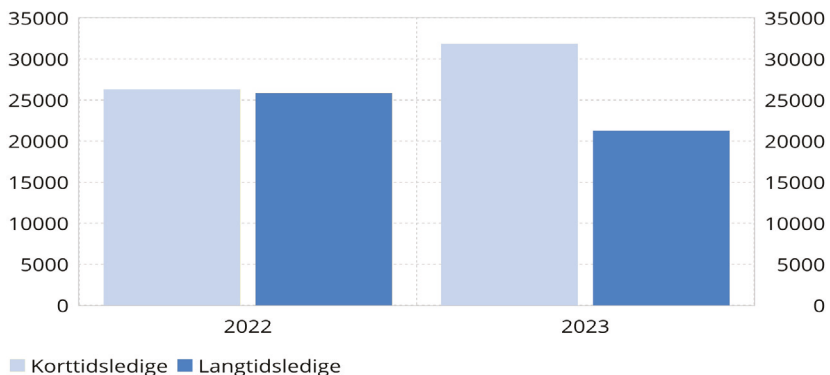
Reiseliv og transport (2,8 prosent) og bygg og anlegg (2,6 prosent) var yrkesgruppene med høyest andel arbeidsløse i 2023 ifølge NAV. Undervisning (0,6 prosent), akademiske yrker (0,6 prosent) og helse, pleie og omsorg (0,7 prosent) hadde lavest arbeidsløshet.

Andel av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Desember 2023.

Antallet langtidsarbeidsløse⁴ økte fra 19 000 i desember 2022 til 21 600 i desember 2023, mens antallet korttidsarbeidsløse økte fra 28 700 til 33 800 i samme tidsrom.

Helt ledige etter varighet, gjennomsnitt for året

Kilde: NAV, Macrobond

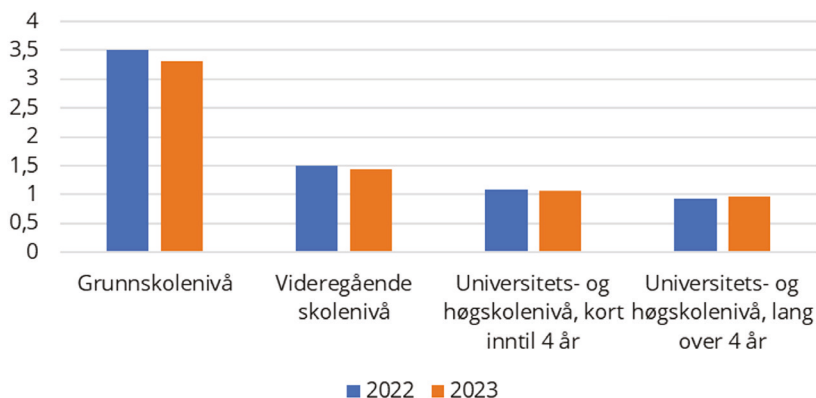
Arbeidsløsheten blant personer med kun grunnskole var i 2023 mer enn dobbelt så høy som for gruppen med videregående opplæring som høyeste fullførte utdanning (hhv. 3,3 prosent og 1,5 prosent).⁵ I gruppen med lang utdanning over 4 år utgjorde arbeidsløsheten 1,0 prosent.⁶

⁴ Langtidsledige omfatter helt ledige som har hatt en sammenhengende ledighetsperiode på minst 26 uker. Korttidsledige omfatter de som har vært ledige mindre enn 26 uker.

⁵ Regnet ut gjennomsnittstall på grunnlag av månedstall fra NAV

⁶ NAV har i tillegg en kategori for uoppgitt eller ingen fullført utdanning, men oppgir kun antall og ikke andel av arbeidsstyrken.

Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, etter utdanningsnivå 2022 og 2023

Kilde: SSB

Arbeidsinnvandring

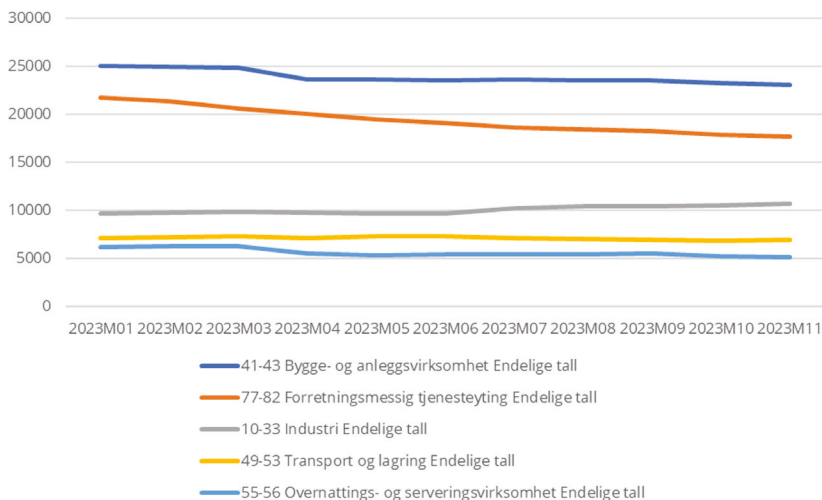
Arbeidsinnvandringen har hatt mye å si for sysselsettingen etter EU-utvidelsene i 2004 og 2007. Det er imidlertid usikkert hvor mye, pga. begrenset statistikkdekning.

Nettoinnvandringen, slik den måles i SSBs befolkningsstatistikk, utgjorde 36 600 personer de tre første kvartalene i 2023, mot 43 700 i samme periode året før og 16 300 i året før pandemien⁷. Flyktninger fra Ukraina sto for 56 prosent (20 500 personer). Det var en sterk økning i nettoinnvandringen fra Syria (458 personer), Polen (251 personer) og Storbritannia (237 personer).

Antallet ikke-bosatte har falt siden januar 2023 viser sesongjusterte tall. Samlet fra 2022 til 2023 økte antall ikke-bosatte med 3,1 prosent, som må ses i sammenheng med at antallet økte gjennom 2022 før det begynte å falle i 2023. Det var størst vekst innen industrien samt bygge- og anleggsvirksomheten, mens det var en nedgang innen forretningsmessig tjenesteyting fra 2022 til 2023.

⁷ Statistikken bygger på registrerte bosatte, og inkluderer ikke arbeidsinnvandrere på korttidsopphold eller asylsøkere uten oppholdstillatelse.

Antall ikke-bosatte lønnstakere innen utvalgte næringer, sesongjustert

Kilde: SSB

Næringspolitikk

LO har arbeidet aktivt med å formidle fagbevegelsens næringspolitikk til politiske aktører og beslutningstakere. I 2023 fikk industriens rolle for å løse klimautfordringer og forpliktelser stor oppmerksomhet i LO og samfunnet. Videre oppfølging av Felles energi- og industripolitisk plattform har hatt høy prioritet i 2023, knyttet til de grønne industrielle initiativene, men særlig knyttet til kraftsituasjonen.

Industri og energi

Russlands invasjon og krig i Ukraina på andre året skapte store utfordringer på de europeiske energimarkedene også i 2023. Krigen medførte utfordringer for næringslivet blant annet knyttet til råvaretilgang, leverandørkjeder og økonomisk usikkerhet. Norsk gass erstattet i vesentlig grad Europas avhengighet av russiske gassleveranser. Dette var med på å stabilisere det europeiske energimarkedet, ga

inntekter til staten og var med og sikret fremtidig aktivitet på norsk sokkel. Krigen har aktualisert forsvarsindustriens betydning for å sikre norsk suverenitet og forsvarsevne. Dessuten har beredskaps- og importbehov synliggjort industriens rolle for samfunnet.

I oppfølgingen av Energi- og industripolitisk plattform har fokuset vært på å kutte utslipp og skape nye jobber. Begge deler krever tilgang på mer fornybar energi og at vi får frem kraften der vi trenger den. Partene i arbeidslivet tok derfor initiativ til Kraftløftet, og inviterte regjeringen til et trepartssamarbeid for å finne løsninger på utfordringene sammen.

Første fase av Kraftløftet var LO og NHOs tiltaksplan for økt kraft- og nettilgang i Norge frem mot 2030, for å sikre nok kraft til bedrifter, husholdninger og klima. Her kartla vi kraftsituasjonen i regionene, noe som resulterte i 11 regionale rapporter. LO og NHO oppsummerte funnene fra de regionale rapportene i en nasjonal rapport, som skal overleveres energiministeren i 2024. I tillegg ble det i regi av Kraftløftet gjennomført en egen kartlegging av potensialet og forslag til tiltak for energieffektivisering og lokal solkraftproduksjon. Denne rapporten ble kjørt i et eget spor, og LO bidro i arbeidet med representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Industri Energi og EL og IT Forbundet.

Mineralnæringen

Mineralnæringen er av strategisk stor betydning og et viktig industrielt satsingsområde i LO. LO har bidratt med innspill til og oppfølging av regjeringens mineralstrategi, blant annet gjennom strateginotatet om sjeldne jordartsmineraler. Mineraler er avgjørende for det grønne skiftet og en forutsetning for å lykkes med andre grønne industrielle initiativ.

Eierskap

LO har arbeidet for at statlig eierskap må ses på som et viktig redskap i en helhetlig og aktiv næringspolitikk. LO har løftet frem viktigheten av et profesjonelt aktivt statlig eierskap for fremtidig verdiskaping, sysselsetting og omstillinger knyttet til klima og digitalisering. Statlig

eierskap vil kunne bidra til langsiktighet og til overgangen til bærekraft- og klimaforpliktelser. I 2023 gikk utviklingen internasjonalt i retning av styrket statlig aktivitet og eierskap, noe som ble tydelig gjennom europeiske og amerikanske initiativ for å styrke egen industris konkurransekraft gjennom statlig involvering og eierskap.

Mat og landbruk / næringsmiddelindustrien

Mat og landbruk / næringsmiddelindustrien har etter LOs vurdering en viktig rolle i totalberedskapen i Norge. Usikkerhet knyttet til leveranser som følge av en ustabil internasjonal situasjon har vist behovet for økt norsk selvforsyningsgrad på næringsmiddelområdet. LO har deltatt på relevante konferanser og bedriftsbesøk innen mat- og drikkeproduksjon og fremmet LOs politikk på området.

Tjenesteytende næringer

LO har fulgt opp sine politiske målsettinger og samarbeidet med aktuelle forbund på området.

Regional utvikling

Gjennom året har det vært gjennomført flere møter med LOs regionkontor for å fremme næringspolitikken som et viktig virkemiddel for å skape arbeidsplasser, øke sysselsetningen og sikre bosetting i distriktene. Arbeid, utdanning og bolig er det som skaper levende byer og bygder.

Reiseliv

Gjennom arbeidet i Reiselivsutvalget samt innspill i andre aktuelle fora bidrar LO til å legge til rette for å skape en bærekraftig reiselivs- og turistnæring. Dette vil man jobbe videre med i 2024. Reiseliv har i 2023 blitt en nasjonal eksportsatsing, som en del av Hele Norge eksporterer.

Design- og ferdigvareindustri

LO bidro i arbeidet for at design- og ferdigvare skulle bli en nasjonal eksportsatsing under Hele Norge eksporterer. Høsten 2023 ble dette

en del av eksportreformen. Det har vært gjennomført bedriftsbesøk og møter med tillitsvalgte.

Helseindustri

LO deltok i programkomiteen for etableringen av et nasjonalt beredskapssenter og i planleggingen av en helse- og beredskapskonferanse som skulle gjennomføres i 2023, men ble utsatt til 2024. Videre har man jobbet for at helseindustri skal bli en nasjonal eksportsatsing.

Samferdsel

Arbeidet på området i 2023 har i all hovedsak vært knyttet til ny Nasjonal transportplan. LO har bidratt med innspill og deltakelse på diverse innspillsmøter. I tillegg har LO, sammen med NHO, bistått departementet med forberedelse, planlegging og gjennomføring av fem regionale innspillsmøter for næringslivet og organisasjoner i hele landet. Reverseringen av den planlagte oppsplittingen av trafikkområdet Østlandet på jernbanen har vært en viktig sak i 2023. I kjølvannet av at hele trafikkområdet ble tildelt Vy, oppsto det store utfordringer knyttet til anbudskonkurransen på vedlikehold. LO har jobbet aktivt sammen med jernbaneforbundene for å sikre jernbanens beredskapsevne ved at jernbanekritisk kompetanse ikke forvitrer som følge av tildeling av vedlikeholdskontraktene.

Andre samferdselspolitiske saker har i hovedsak vært fulgt opp gjennom samferdselspolitisk utvalg.

Luftfart

Året har vært preget av betydelig politisk og faglig aktivitet for å påse at Hurdalsplattformen og den nye stortingsmeldingen om luftfart blir fulgt opp. Det har også vært stor aktivitet i LO Luftfart med å besøke medlemmer på flere flyplasser rundt i landet for å informere, diskutere og avklare tiltak. LO driver påvirkningsaktiviteter sammen med NHO Luftfart knyttet til nødvendige klimatiltak i bransjen. Videre er det oppnådd nye gjennomslag i arbeidet med å redusere risiko i forbindelse med innlandshelikoptertjenesten, der en egen sikkerhetskonferanse nå er under planlegging. Det har dessuten vært

jobbet med å påvirke til at luftambulansetjenesten ikke lenger skal være konkurranseutsatt. Det har vært aktivitet med å fremme innspill som ivaretar våre prioriteringer knyttet til sosial bærekraft og sikkerhet. Flysikkerhetskomiteen (FSIK) under LO Luftfart har hatt stor aktivitet med bruk av sine ca. 55 faglige bidragsytere fra flere fagforbund. Fokuset har vært på de forskjellige sikkerhetskritiske områdene på bakken og i lufta innen norsk luftfart.

LO støttet også i år Flyoperativt Forum og Helikopterutvalgets offshoreseminar for å synliggjøre LO Luftfart og sikre at våre medlemmer blir informert om våre aktiviteter. LOs helikopterutvalg har gjennom sine aktiviteter påvirket til godt partsamarbeid og risikoreduksjon innen sivil og militær helikoptervirksomhet.

Petroleum

Andelen av oljeeksporten som har gått til Europa, har variert. Lenge lå den i underkant av 90 prosent, så sank den til 74 prosent i 2020 og 2021. I 2022 og 2023 har andelen av norsk oljeeksport som går til et europeisk land, gått opp, og den endte i 2023 på 95 prosent. Russland stod i 2020 for nær 1/3 av oljeimporten til EU. Oljen stod for 24 prosent av Norges totale eksport i 2022 og for 35 prosent i 2023.

Naturgassen har hovedsakelig gått til Europa. Energikrisen medførte en voldsom prisstigning på gass. Det resulterte i at gass stod for hele 54 prosent av den totale eksporten fra Norge i 2022 og for 35 prosent i 2023.

Norge er som enkeltland den største leverandøren av olje og gass til EU.

Oljeskattepakken har opprettholdt aktiviteten i leverandørindustrien. Volumet faller imidlertid fra 2025, og i 2026 er belegget hos Aker halvert. Pakken vil med det sannsynligvis ikke bygge en bro helt frem til havvindkontraktene kan fylle opp.

Maritim

Etter høringen av forslaget til ny lov om norsk lønn i norske farvann har saken stagnert. Det er når dette skrives, usikkert om det blir en høring av varslede endringer i utkastet. På slutten av året så det ut til

at også de større verftene lander kontrakter. Svak kronekurs bidrar til en styrket konkurransekraft.

Marin sektor

Det er gjennomført samarbeidsmøter med LOs regionkontor i Finnmark og Troms, Vestland, Trøndelag, Agder, Rogaland og Nordland – og med tillitsvalgte i regionene. LO i Finnmark og Troms la til rette for bedriftsbesøk og møter i Kirkenes, Båtsfjord og Tromsø. LO i Rogaland la til rette for bedriftsbesøk og møter med fiskerinæring og forskningslab i Stavanger-regionen i juni. LO i Nordland la til rette for besøk og møter med tillitsvalgte og ledelsen i fiskerinæringen i Lofoten siste uka i juni.

Biomarint Forum er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden i den marine verdikjeden og ble opprettet i 2022. Forumet har følgende deltakere: LO, NHO, Noregs Fiskarlag, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Fellesforbundet, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Sjøoffisersforbund, Industri Energi, Sjømat Norge, Norsk Industri og Fiskebåt. LO-sekretær Terje Olsson er rådsmedlem, og LOs spesialrådgiver for marin sektor deltar i arbeidsutvalget. Gjennom forumet har vi dette året arbeidet med grunnrenteskatt i havbruk, verdikjedeanalyse for havbruk til havs, klimapartnerskapsavtale med Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet i samarbeid med Maritimt Forum og med regjeringens kvotemelding 2.0 (legges frem i januar 2024). Biomarint Forum hadde et eget arrangement om havbruk til havs under Arendalsuka, der Terje Olsson deltok.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet nedsatte i januar en partssammensatt arbeidsgruppe for å gå gjennom og vurdere særreglene for permitteringer i fiskeindustrien. LO, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Fellesforbundet deltok i arbeidsgruppa, og rapport ble levert 30. juni. Forslagene fra arbeidsgruppa har ennå ikke blitt fulgt opp av departementet.

Av andre større saker LO har arbeidet med gjennom året, var innspill til arbeidet med nye forvaltningsplaner for norske havområder som skal legges frem i 2024, havbunnsmineralhøring og

sameksistens samt Havbruksutvalgets utredning, NOU 2023: 23 *Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskaping*, som ble lagt frem i september. Regjeringen har varslet at de starter arbeidet med en egen stortingsmelding om havbruk på nyåret 2024.

Det har vært mange kontaktmøter i marin sektor i løpet av året, mellom annet med politisk ledelse i Fiskeridepartementet, politikere på Stortinget, Fiskarlaget og Fiskebåt. Det er videre gjennomført mange bedriftsbesøk i sjømatsektoren, senest i desember sammen med Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund hos Norsk Sjømat på Stranda. LO har deltatt på flere arrangementer i regi av Norges sjømatråd, ulike havmiljørettede seminarer og møter, inkludert det internasjonale symposiet om klimapåvirkning av hav som ble arrangert i Bergen. LO deltok på AquaNor-messa i Trondheim, inkludert grunnstein-nedsetting for Norsk havteknologisenter.

Handelspolitikk

LO har arbeidet og vil fortsatt arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre markedet styrkes. Dette gjør vi gjennom å påvirke norske myndigheter, gjennom arbeid i EFTAs konsultative komité og gjennom Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS).

I EFTA forhandles det om nye frihandelsavtaler og modernisering av allerede inngåtte avtaler. I 2010 ble det enighet om at et kapittel om bærekraftig utvikling skal legges inn i pågående og fremtidige forhandlinger. I tillegg ble det arbeidet med å inkludere kapittelet i forbindelse med oppdateringer av inngåtte avtaler. Kravet til et slikt bærekraftskapittel har vist seg utfordrende i noen forhandlinger, blant annet i forhandlinger med SACU-landene (Southern African Customs Union). LO mener at alle avtaler må inneholde et slikt kapittel. LO arbeidet for at man skal opprette en handelsgruppe med deltakere fra partene på begge sider etter modell fra EU (DAGs).

I 2023 startet arbeidet med en konsekvensutredning av bærekraft (sustainability impact assessment – SIA) under frihandelsforhandlingene med Thailand. Bærekraftskapittelet ble videreført, herunder arbeidstakerrettigheter i allerede inngåtte avtaler.

Arbeidet med å reformere WTO er viktig og har fortsatt gjennom

2023. USA har fremdeles ikke utnevnt medlemmer til WTOs ankeorgan, og man håper at dette vil komme på plass i 2024. LO arbeider for at arbeidstakerrettigheter skal bli en del av rammeverket til WTO.

EU/EØS

EFTAs overvåkingsorgan, ESA, fortsatte i 2023 prosessen mot Norge knyttet til den norske bestemmelsen om å begrense antall ledd i leverandørkjeden. Begrensningen er hjemlet i anskaffelsesloven. Det har vært flere dialogmøter mellom partene, myndigheter og ESA, og en konklusjon er forventet i 2024. Prosessen gjaldt også kravet om å begrense underleverandører vedtatt i Skiens- og Oslomodellen. ESA har konkludert med at lokale modeller ikke strider mot EU/EØS-regelverket.

Forsvarspolitik

Næringspolitisk avdeling har administrativt ansvar for å følge opp norsk forsvarspolitik i LO. Dette gjøres blant annet gjennom Faglig-politisk utvalg for Forsvaret (FPUFF). I 2023 ble aktuelle saker løftet gjennom året, blant annet vedlikehold i Forsvaret. Dette vil fortsette i 2024, og man avventer utredning fra regjeringen når det gjelder dette.

I desember 2021 ble det satt ned en forsvarskommisjon med deltakelse fra LO Stat. Dette arbeidet ble sluttført våren 2023. I tillegg ble rapporten fra Totalberedskapskommisjonen lagt frem. LO utarbeidet kommentarer til begge rapportene høsten 2023.

LO deltar i de årlige høringene om eksport av forsvarsmateriell. LO vektlegger viktigheten av forutsigbare og stabile regler for forsvarsindustrien. Samtidig tok LO til orde for at enhver sittende regjering skal fortsette det internasjonale arbeidet om sluttbrukerdokumentasjon som en felles norm i NATO og re-eksportforsikringer.

Gjenkjøp og kampfly/ubåt

LO deltok i 2023 i F-35 industriforum, etablert av Forsvarsdepartementet, som videreførte diskusjonen om de næringsrelaterte problemstillingene i forbindelse med kampflyprosjektet. LO deltar i en industristøttegruppe under Forsvarsdepartementet som jobber med

utviklingen av fremtidens ubåtkapasiteter etter 2020. Det har vært begrenset aktivitet her i 2023.

Offentlige anskaffelser

Norge bruker nærmere 740 milliarder kroner årlig i offentlige anskaffelser. Regelverket for offentlige anskaffelser er derfor et viktig verktøy i arbeidet for en bedre klimapolitikk og mer innovasjon og i arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Anskaffelsesakademiet ble etablert i 2017. Fra 2018 har LO sittet i styret. Det arbeides kontinuerlig med å få offentlig finansiell støtte. Det ble avholdt ett møte med politisk ledelse i Nærings- og fiskeridepartementet.

Det foregår et kontinuerlig arbeid mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i brukergruppa for offentlige anskaffelser under Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ). Arbeidet med en ny Norgesmodell er godt i gang, og regjeringen vedtok nye bestemmelser som styrket seriositeten i bygg- og anleggsbransjen samt renholdsbransjen i offentlige anskaffelser i 2023. Regelverket for offentlige anskaffelser ble også styrket på bestemmelser om klima og miljø.

I 2022 satte regjeringen ned et lovutvalg, hvor LO var representert, som fikk i oppgave å utarbeide forslag som skal styrke klima- og miljøhensynene, motvirke sosial dumping og arbeidslivskriminalitet og forenkle regelverket i offentlige anskaffelser. Dette resulterte i NOU 2023: 26 *Ny lov om offentlige anskaffelser*, lagt frem i november 2023.

Nordområdene

Krigen i Ukraina påfører fortsatt næringslivet i nord store utfordringer, spesielt i Øst-Finnmark. LO har brukt mye tid på støtteordningene som kom fra regjeringen for å berge arbeidsplasser i Øst-Finnmark.

I første halvdel av 2023 startet Freyr utbyggingen av en batterifabrikk i Mo i Rana. Som en følge av USAs innføring av Inflation Reduction Act (IRA) ble det usikkerhet rundt utbyggingen. IRA favoriserer etablering av batteriproduksjon i USA. Det ble jobbet med store industrietableringer i Nord-Norge, men tilgang på kraft og nett er og

blir en stor utfordring fremover. Innen samferdsel i nord har det vært jobbet med å få gods fra vei til jernbane, med FOT-rutene i nord og med Luftambulansen. På Svalbard var det mye diskusjon om fremtidens energiløsning og nedleggelsen av gruve 7 og betydningen den har for Svalbard-samfunnet.

Bolyst i nord

Gjennom prosjektet Bolyst i nord skal LO bidra til å koble mennesker og ressurser for å sikre aktiviteter og tiltak som skal bidra til at landsdelen oppfattes som dynamisk, satsingsvillig og positivt innstilt til nysatsinger. I forkant av Agenda Nord-Norge ble det arrangert et seminar i regi av Bolyst i nord med relevante aktører for å diskutere muligheter og utfordringer Nord-Norge står overfor.

Romfart

Romfartsområdet var i 2023 preget av stor aktivitet. Spesielt ble aktiviteten på Andøya fulgt opp. Det ble arrangert besøk på Andøya i mai, og næringspolitisk avdeling har fulgt opp aktiviteten i forbindelse med etableringen av en ny utskytingsbase for småsatellitter. LO har hatt tett kontakt med Andøya Space Centre og Norsk romsenter (Oslo) gjennom 2023.

Bistand ved omstilling

På oppdrag fra forbundene kan LO ut ifra lov- og avtaleverk bistå tillitsvalgte og klubbene med kompetanse ved endringsprosesser. Næringspolitisk avdeling bistår forbundene og tilknyttete klubber gjennom å analysere bedriftenes planer for omstilling/nedlegging/utflytting av arbeidsplasser og formulere alternativer til disse. Avdelingen holder også kurs om økonomi og regnskapsforståelse for tillitsvalgte og ansatterepresentanter i selskapsstyrer.

LO har i 2023 vært involvert i flere prosesser, blant annet med rådgivning til Arcus/Anora på Gjelleråsen i forbindelse med utflytting av produksjonsarbeidsplasser fra Gjelleråsen til Danmark og Finland. LO har videre bistått i forbindelse med nedleggelse og flytting av

arbeidsplasser i Salmonsea AS samt Natre vinduer AS på Helgelandskysten. I tillegg har LO bistått Fellesforbundet avdeling 10 i forbindelse med organisering av utested i Oslo. LO er var ved utgangen av året fortsatt opptatt med oppdrag for Industri Energi i forbindelse med omlegging og utflytting av arbeidsplasser ved legemiddelprodusenten Fresenius Kabi i Halden.

Våren 2023 ble det holdt kurs for ansatterepresentanter i styrer for EL og IT Forbundet.

Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

Forhandlings- og HMS-avdelingen er ansvarlig for dette fagområdet. I tråd med LOs strategi for oppfølging av LOs handlingsprogram har avdelingen ansvar for å koordinere arbeidet mellom de enkelte fagavdelingene og mellom LO og forbundene. Dette gjøres blant annet gjennom pådrivergruppa, hvor de ulike avdelingene i LO er representert, gjennom regelmessige kontaktmøter med forbundene og med myndighetene, på LOs EØS-koordineringsmøter og gjennom andre fora.

I 2023 har det vært avholdt tre kontaktmøter mellom LO og forbundene. Møtene har først og fremst blitt brukt til operative og konkrete arbeidsoppgaver og til å diskutere pågående lovarbeider. Det har vært kontakt med myndighetene og de politiske partiene, både på Stortinget og i regjeringen, i form av høringer, møter og andre former for innspill. Vi har hatt kontakt med både NHO og Arbeids- og inkluderingsdepartementet om veien videre for allmenngjøringsordningen og egne møter med forbundene som er part i allmenngjorte tariffavtaler (EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund). Blant spørsmålene som er blitt diskutert og fremmet, er forenklede begjæringer om forlengelse, varighet og ikke minst en forbedring av solidaransvarsordningen.

Restriksjonene på og det bransjevis forbudet mot innleie fra bemanningsselskaper, som ble endelig vedtatt av Stortinget i desember 2022, trådte endelig i kraft i 2023. Reglene om rett til fast

ansettelse hos innleier er også blitt endret, det samme er grensedragningen mellom entreprise og innleie. Det er allerede flere tegn til at endringene har hatt effekt. Til tross for nedgangstider og oppsigelser i byggebransjen har det blitt registrert flere sysselsatte i næringen og en stor nedgang i antall innleide. Fra klubber og fagforeninger er også tilbakemeldingen tydelig: Mange arbeidere som hittil bare har fått tilbud om arbeid i bemanningsbransjen, har nå fått fast jobb.

Regelendringene har også ført til mye debatt, og på arbeidsgiversiden har flere (utenfor og utenom NHO) forsøkt seg på omkamper i rettssystemet. 30 utleieselskaper, blant andre Stolt og Svane Bemannings, gikk til sak mot staten med krav om midlertidig forføyning (kjennelse i Oslo tingrett 30. juni 2023). Kravet bar ikke frem, heller ikke etter at 29 av de 30 anket til lagmannsretten (kjennelse i Borgarting lagmannsrett 15. desember 23). Søksmålet med krav om midlertidig forføyning ble avvist. Oslo tingrett besluttet imidlertid å forelegge spørsmålene som ble reist om erstatning, for EFTA-domstolen.

Parallelt med dette har det også foregått en prosess i ESA. De sendte et brev med forespørsel om informasjon 10. februar 2023. Den 19. juli åpnet de formelt sak mot Norge, med en rekke påstander om at restriksjonene er i strid med EØS-reglene og vikarbyrådirektivet. I den forbindelse har vi hatt en delegasjonsreise sammen med Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund til ESA i Brussel, der vi har lagt frem vårt syn på saken. Arbeids- og inkluderingsdepartementet hadde et tilsvarende møte med ESA 7. desember. Det har også blitt arrangert lokal fanemarkering og demonstrasjon i forbindelse med saken, og saken har ført til mye offentlig debatt og nokså skarpe vedtak på Fellesforbundets landsmøte.

I samarbeid med de to nevnte forbundene har vi også arbeidet med en veileder for tillitsvalgte om innkjøp av renholds- og transport-/budtjenester. Selv om denne er blitt utsatt i påvente av ny Norgesmodell, så vi at dette arbeidet trakk ut i tid, og at vi ikke kunne vente lenger. Veilederen er ment som et redskap for tillitsvalgte og medlemmer som ønsker å bidra til at arbeidsplassen deres stiller krav og krever etterlevelse fra eksterne leverandører av blant annet bud- og renholdstjenester, og vil trolig være klar tidlig i 2024.

Vi har i løpet av året deltatt på flere møter i Arbeids- og inkluderingsdepartementet, som har byttet både statssekretærer og statsråder flere ganger i løpet av året. Blant temaene har vært regjeringens handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet (a-krim) samt aktuelle EU- og EØS-saker. Vi har i tillegg bedt om og gjennomført et møte med politisk ledelse i Justisdepartementet, der vi har delt våre bekymringer om politiets mangelfulle rolle i a-krim-samarbeidet generelt og i innsatsen mot lønnsstyveri spesielt, og overlevert innspill til hva vi mener må gjøres. Vi har også deltatt på det årlige samordningsorganets møte om arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet, som også i år hadde gjengrelatert kriminalitet og voldskapital som hovedtema.

Vi har holdt foredrag på møter med fagbevegelsen i blant annet Polen og Tyskland og hatt møter med menneskerettsaktivister fra blant annet Russland, Libanon og Indonesia. Vi har også hatt en rekke møter med utenlandske arbeidere om konkrete saker, herunder de britiske arbeiderne i SLB UK, som i skrivende stund har vært ute i streik for tariffavtale i over åtte måneder, samt en rekke polske arbeidere ansatt i bemanningsselskaper.

En delegasjon fra forbundene og LO har også vært og besøkt European Labour Authority i Bratislava (ved Robert Hansen på Brussel-kontoret), som skal evalueres i 2024. ELA-forordningen ble innlemmet i EØS-avtalen 8. desember, noe som åpner for full norsk deltakelse og utnevnelse av en nasjonal kontaktperson i Bratislava. Vi har deltatt på møte med den danske arbeidslivskriminalitetskommisjonen, som var i Norge for å få innspill til sitt arbeid.

Vi har også avholdt møter med og deltatt på flere konferanser i regi av tilsynsmyndighetene og flere av de frivillige organisasjonene som jobber med ofre for arbeidslivskriminalitet. Vi møter jevnlig aktører som Kirkens Bymisjon, Jussbuss, Caritas, Frelsesarmeen og Fair Play Bygg i et eget samarbeidsforum mot utnyttelse i arbeidslivet, der vi bytter på å være vertskap. Forumet blir brukt til å dele erfaringer, men også til å utvikle og koordinere politiske utspill og høringsvar.

Vi er også representert i flere ulike arbeids- og referansegrupper, blant annet Arbeidstilsynets arbeid med det internasjonale etatssa-

marbeidet mot svart arbeid («undeclared work»), Arbeids- og inkluderingsdepartementets kontaktmøter om EU/EØS-saker og Samarbeidet mot svart økonomi (SMSØ). Vi har dessuten deltatt i / blitt intervjuet i / sittet i referansegrupper til flere norske og europeiske forskningsprosjekter, blant annet om organisering av utenlandske arbeidstakere, om plattformøkonomi og om løsarbeiderproblematikk i taxibransjen. Vi har også hatt et møte med Wolt om problematikken knyttet til arbeidsgivere uten arbeidsgiveransvar og grensedragningen mellom selvstendige oppdragstakere og arbeidstakere. I det videre arbeidet vil det trolig bli avgjørende hva som skjer i arbeidet med plattformdirektivet i EU, som det ble innledet dialog om i juli 2023. Ved utgangen av året var det tegn til at det ble fremforhandlet en enighet gjennom dialogen under det spanske formannskapet, men i skrivende stund er dette fremdeles et helt åpent spørsmål. I Norge vil alle eventuelle nye bestemmelser måtte måles opp mot endringene som trer i kraft 01. januar 2024, basert på forslagene fra flertallet i Fougner-utvalget (NOU 2021: 9 *Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv*).

Vi har holdt en lang rekke innledninger for arbeidsgiverorganisasjoner, konkurrerende hovedorganisasjoner og andre samfunnsaktører der LOs innsats mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet har vært blant temaene. Vi har også deltatt på flere titalls politiske arrangementer i regi av Ap, SV, Rødt og AUF, og på over hundre arrangementer i regi av Studieforbundet AOF, LO-forbundene og deres ungdomsorganisasjoner samt deres lokalorganisasjoner. Vi har også holdt flere foredrag om disse temaene for yrkesfagelever på Kuben, på flere læringsamlinger og for skoleelever og lærere på flere skoler, inkludert i voksenopplæringen.

Prosjektet «Fri Fagbevegelse for foreign workers», som ble etablert med støtte fra LO i 2021, har fortsatt å produsere en lang rekke saker. Disse har vi etter beste evne bidratt til å få spredning på i relevante miljøer. Tjenesten, som henvender seg til polsk-, litauisk- og engelsktalende migrantarbeidere, og fra 2022 også ukrainsktalende, inneholder artikler om tariffoppgjøret, hvorfor man bør organisere seg, det norske pensjonssystemet, hva allmenngjøring er, og andre artikler om rettigheter og plikter i norsk arbeidsliv.

LOs ordning for å bistå særlig sårbare grupper i arbeidslivet ble i 2021 vedtatt videreført av sekretariatet, med enkelte endringer. Ordningen er nå etablert på permanent basis, og utgiftene ved ordningen er lagt inn i solidarisk støtteordning. Det er LOs juridiske avdeling som gjør det meste av arbeidet, understøttet av de kontakt- og strategimøtene vi har med organisasjoner som Fair Play Bygg, Kirkens Bymisjon, Frelsesarmeen og andre.

Vi er også representert i og har møtt i Språkrådets organ for språk i arbeidsliv og høyere utdanning, der vi særlig har arbeidet med problemstillinger knyttet til språkopplæring for arbeidsinnvandrere. Det er også nedsatt et eget trepartsutvalg for å se på disse spørsmålene, knyttet til de mange titusen ukrainske flyktningene som har ankommet Norge. Her har LO spilt inn Nataliya Yeremeyeva, tillitsvalgt for Norsk Tjenestemannslag ved Wergelandsenteret, som medlem av utvalget.

Vi har også skrevet en lang rekke avisartikler og debattinnlegg om sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, blant annet i Dagsavisen, Fri Fagbevegelse og Klassekampen.

LO avholder ikke noen egen konferanse om sosial dumping, men har også i 2023 bistått aktivt i planlegging og gjennomføring av Fagforbundets og Norsk Tjenestemannslags Svart økonomi-konferanse, som nå samler svært mange deltakere. Neste konferanse avholdes i januar 2024 og vil blant annet sette velferdskriminalitet og lønnstyveri på dagsordenen.

Skattepolitikk

Samfunnspolitisk avdeling har fagansvar for skattepolitikken. Arbeid med skatt har i 2023 i hovedsak vært knyttet til grunnrenteskatt. Ellers har LO gitt høringsinnspill til Skatteutvalgets rapport, hatt prosjektsamarbeid og foredragsturne med LO Student og Tax Justice Norge (TJN) og bidratt i faggruppe om internasjonal skatt med andre sivilorganisasjoner.

Grunnrenteskatt på havbruk og kraft

I 2023 har det vært høringsarbeid og annet oppfølgingsarbeid tilknyttet innføring av grunnrenteskatt på havbruk og vindkraft som ble foreslått av regjeringen i 2022. Spørsmål knyttet til grunnrenteskatt og LOs posisjon og vurderinger har avdelingen jobbet systematisk med å utrede siden 2021, med hovedtyngde under prosessen med innføring i 2022. LO har bl.a. utformet prinsippnotat og hatt grundige prosesser med forbundene, levert skriftlige høringsinnspill og deltatt i Stortingshøringer.

LO har tydelig stadfestet at vi er prinsipielt for beskatning av grunnrenteinntekter fra utnytting av felles naturressurser der det oppstår en ekstraordinær avkastning. Skatten må innrettes på en slik måte at den legger til rette for økt sysselsetting, verdiskaping og ringvirkninger lokalt. LO har derfor støttet innføring av grunnrenteskatt, men spilt inn forslag for endring av deler av innretningen på skatteordningene slik at de understøtter viktige samfunnsmål. Vi har også uttrykt skepsis til den overordnede endringen av grunnrentebeskatningen i Norge til kontantsstrømbeskatning – en skattemessig innretning som er ny og kun i bruk i Norge.

Kritikk av skatteutvalgets manglende tiltak for bedre omfordeling

LO leverte i april 2023 et omfattende høringsinnspill til Skatteutvalgets anbefalinger i NOU 2022:20, «Et helhetlig skattesystem». LOs hovedbudskap har vært å løfte rettferdighetsaspekter knyttet til skatt. Et mindre omfordelende skattesystem har store konsekvenser for ulikhetsutviklingen og legitimiteten til skattesystemet. Konkret spilte

LO inn stor bekymring for mangel på mer virkningsfulle tiltak for å tette smutthull i systemet for eierinntekter og selskap. LO kritiserte også forslag om jobbskattefradrag som vi mener er et feilslått og ulikhetsskapende virkemiddel for å få flere unge over fra stønader til arbeid. Kraftig økning i flate forbruks- og miljøavgifter er også forslag som vil øke ulikhet og som bidro til at LO ikke stilte seg bak helheten i Torvik-utvalgets utredning.

Støtte til bok og foredragsturne om skatteunndragelse og kapitalflukt

LO inngikk avtale med TJN om støtte til nytt opplag av boken «SKJULT – Skatteparadis, kapitalflukt og hemmelighold, 3. utgave» og samarbeid om foredragsturne til LO Student sine lokallag for å belyse utfordringer i skattesystemet, problemer med skatteunndragelse og bekymring knyttet til dalende oppslutning om skattesystemet. Som medlem av TJN og støttespiller til deres arbeid får LO tilgang til fagmiljø og kyndig kompetanse på det skattepolitiske feltet.

Faggruppe om internasjonal skatt

LO deltar i faggruppe om internasjonal skatt sammen med rådgivere fra en rekke andre sivilorganisasjoner. I 2023 har LO bidratt til å løfte arbeid med skattekonvensjon i FN og viktigheten av åpenhet i selskaper med innføring av register for reelle rettighetshavere. Samfunns-politisk avdeling oppdaterer internasjonal avdeling løpende på dette arbeidet.

Miljø og bærekraftig utvikling

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

Temaer som har hatt prioritet dette året, er rettferdig omstilling, natur- og arealforvaltning, energi, CO₂-fangst og -lagring (CCS, Carbon Capture and Storage) og sirkulær økonomi.

LO har samarbeidet tett med internasjonal fagbevegelse på områdene bærekraft, klima og miljø. LO har deltatt i Nordens faglige samorganisasjon (NFS) sitt initiativ for en trepartsdialog i sammenheng med Nordisk ministerråd, som fant sted på Island i desember. Resultatet fra denne trepartsdialogen var en deklarasjon om rettferdig omstilling fra de nordiske partene i arbeidslivet.

Gjennom DEFSS komité for bærekraftig utvikling, energi og klima har LO deltatt i klima- og miljøarbeidet i europeisk fagbevegelse.

LO deltok på ILO-kongressens forhandlinger om nye konklusjoner for rettferdig omstilling samt på den årlige klimakonferansen i UNFCCC (United Nations' Framework Convention on Climate Change), som ble gjennomført i Dubai i desember. Et viktig resultat fra den 28. partskonferansen, COP28, var operasjonaliseringen av et nytt arbeidsprogram for rettferdig omstilling i klimaforhandlingene. LOs delegasjon til COP28 deltok aktivt sammen med internasjonal fagbevegelse.

Nasjonalt stilte LO i to møter i rådet for rettferdig omstilling i 2023 ved LOs første nestleder Sissel Skoghaug og LO-sekretær Are Tomasgard. LO har videre deltatt i arbeidet med bransjevis klimapartnerskap mellom partene i arbeidslivet.

LO har også organisert ti månedlige temamøter for forbundsrådgivere om forskjellig klima- og miljøpolitikk, deltatt i et samarbeid med UNGC for å utvikle retningslinjer for rettferdig og bærekraftig omstilling på bedrifts nivå og utviklet et spesialpanel i samarbeid med Fafo om tillitsvalgte holdninger til den grønne omstillingen.

Samarbeid og møter om klima- og miljøsaker har vært gjennomført med LOs forbund, ulike bransjeorganisasjoner, næringslivskontakter,

myndigheter, utdannings- og forskingsinstitusjoner, politikere, klima-, miljø- og naturvernorganisasjoner, Studieforbundet AOF og LO-skolen.

LO er representert i styrene i Stiftelsen Miljømerking (Svanen) og i Stiftelsen Miljøfyrtårn, der LO-sekretær Are Tomasgard er styreleder. LO har deltatt i nasjonalt og internasjonalt standardiseringsarbeid i komiteer for sirkulær økonomi, karbonnøytralitet og miljøledelse.

Arbeidsmiljø

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

IA-avtalen har som overordnet mål å skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen. Partene i avtalen er LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, Virke, KS, Spekter og staten ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet og staten som arbeidsgiver ved Kommunal- og distriktsdepartementet.

Avtalen har to hovedmål:

- Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.
- Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres.

For å støtte opp under målene for IA-avtalen er partene og myndighetene enige om å løfte frem satsinger på forebyggende arbeidsmiljøarbeid og lange og gjentakende sykefravær. IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre partene er enige i dette.

Det ble i 2019 iverksatt bransjeprogrammer under IA-avtalen i syv bransjer. Disse er sykehus, sykehjem, barnehager, bygg og anlegg, leverandørindustrien i olje- og gassnæringen, rutebuss- og persontransport og næringsmiddelindustrien. Representanter fra LOs forhandlings- og HMS-avdeling har sittet i styringsgruppa i fire av programmene. De resterende tre har vært representert fra de aktuelle forbundene. I tillegg sitter representanter fra de aktuelle forbundene i alle syv styringsgruppene. Arbeidet med bransjeprogrammene har fortsatt i 2023, i tråd med forlengelsen av IA-avtalen.

Virkemidler i avtalen er arbeidsmiljøstatsingen (herunder Arbeidsmiljøportalen), HelseArbeid, kompetansetiltak, tilskudd til ekspertbistand i vanskelige enkeltsaker samt virkemidler som skal utvikles i bransjeprogrammene. Den økonomiske rammen er ca. 270 millioner kroner pluss arbeidslivssentrene i NAV.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og inkluderingsdepartementet, med en koordineringsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen. Arbeidet er ledet av statssekretæren i Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Fra LO er medlemmene i koordineringsgruppa Tone Faugli og Gry Gundersen. Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeid ut mot foreninger og tillitsvalgte.

Arbeidsmiljø

Mål og arbeidsform

Hovedmålet med LOs arbeidsmiljøarbeid er å bidra til at norske arbeidstakere har et trygt, sikkert og inkluderende arbeidsmiljø basert på medvirkning og medbestemmelse. Dette gjør LO ved å påvirke regelverksutvikling og politiske prosesser, ta initiativ til og formidle ny forskning på området samt formidle kunnskap og drive opplæring til våre medlemmer. LO bistår også i det europeiske arbeidet ved deltakelse i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS), Det europeiske arbeidsmiljøorganet (EU OSHA) og EUs råd for sikkerhet og helse i arbeid (ACSH).

Arbeidsmiljøbegrepet

Arbeidsmiljøområdet omfatter organisatoriske, psykososiale, ergonomiske, fysiske, kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer. Hvordan arbeidet organiseres, både formelt og i praksis, påvirker alle de andre arbeidsmiljøfaktorene. Myndighetene og partene i arbeidslivet har blitt enige om en definisjon av arbeidsmiljøet som reflekterer nettopp dette: «Arbeidsmiljø handler om arbeidet. Arbeidsmiljøet er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet. Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass og krever derfor ulike tilnærminger. Arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse og jobbbengasjement, og dermed også virksomhetens resultater og produktivitet.» LO formidler dette budskapet til våre medlemmer via en rekke aktiviteter som møter, webinarer og foredrag.

Psykososialt arbeidsmiljø

Psykososiale forhold er en av de vanligste årsakene til sykefravær i Norge. LO ønsker, og jobber for, en egen forskrift som samler og tydeliggjør bestemmelsene for psykososialt arbeidsmiljø. Både tilbakemeldinger fra forbundene og forskning viser at begrepet er vanskelig å forstå, og det er vanskelig ute i virksomhetene å vite hvordan man skal jobbe forebyggende og systematisk med faktorer som påvirker det psykososiale arbeidsmiljøet. LO har deltatt i et partssammensatt arbeid som har munnet ut i en rapport fra Arbeids-tilsynet som presenterer en rekke forslag til endringer i lov- og regelverket. LOs mål med arbeidet er å bidra til at reguleringsteksten blir mer pedagogisk og gir økt forståelse. Blant annet har vi jobbet for tydeliggjøring av sammenhengen mellom det organisatoriske og det psykososiale arbeidsmiljøet og fremmet forslag om enklere begreps-bruk. Arbeidet forankres gjennom HMS/IA-utvalget og en intern ressursgruppe med representanter fra forbundene.

HMS-opplæring

LO tok, i samarbeid med NHO, initiativ overfor Arbeids- og inkluderingsdepartementet til at regelverket om HMS-opplæring bør revideres. Det er et særlig behov for å se på opplæringen av verneombud når terskelen for å avtale seg bort fra ordningen senkes fra 10 til 5 ansatte 1. januar 2024. Det er også på høy tid å få en tydeligere regulering av HMS-opplæringen til arbeidsgiver og arbeidstakere med arbeidsgiveransvar samt å se på hvordan man bør håndtere useriøse kursaktører. Arbeids- og inkluderingsdepartementet setter i gang en prosess på dette i 2024, hvor partene vil delta.

Verneombud og arbeidsmiljøutvalg

Som oppfølging av Hurdalsplattformen innføres fra 1. januar 2024 nye terskler for krav om verneombud og arbeidsmiljøutvalg. Terskelen for når det skal opprettes et arbeidsmiljøutvalg i en virksomhet, blir senket fra 50 til 30 ansatte. I tillegg kan det kreves arbeidsmiljøutvalg i virksomheter med 10 ansatte. Terskelen for når en virksomhet skal ha verneombud, blir senket fra 10 ansatte 5 fem ansatte.

Arbeidsgiveren har plikt til å etablere et fullt forsvarlig arbeidsmiljø også for innleide arbeidstakere, oppdragstakere i plattformsselskaper og så videre. Det blir presisert i loven at oppgavene til verneombudet også skal omfatte innleide arbeidstakere og selvstendige oppdragstakere som utfører arbeid i nær tilknytning til virksomheten.

Arbeid for en mer treffsikker og kunnskapsbasert bedriftshelsetjeneste (BHT)

Myndighetene har de siste årene jobbet med å utvikle bedriftshelsetjenesten til å bli mer treffsikker og kunnskapsbasert. LO har engasjert seg i prosessen gjennom samarbeid og kommunikasjon med egne forbund, myndigheter og øvrige parter i arbeidslivet.

Det trådte i kraft nye endringer i regelverket for BHT 1. januar 2023 for å tydeliggjøre BHTs formål, roller og oppgaver samt krav til opplæring. Andre tiltak som er iverksatt, er jevnlig oppdatering av bransjeforskriften, tilsyn fra myndighetene samt veilednings- og formidlingsarbeid.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har engasjert Oslo Economics til å gjennomføre en følgeevaluering av BHT, slik at man kan overvåke effekten av innførte tiltak. Følgeevalueringen er planlagt å pågå til 2025.

Virksomheter som tilhører næringsgrupperinger spesifisert i bransjeforskriften, skal være tilknyttet en bedriftshelsetjeneste som er godkjent av Arbeidstilsynet. I tillegg krever dagens regelverk at alle virksomheter skal knytte til seg en godkjent BHT dersom risikoforholdene tilsier det. Hvor godt dette kravet om at virksomhetene på eget initiativ skal knytte til seg BHT når risikoforholdene tilsier det, fungerer i praksis, er uklart og bør derfor evalueres.

LO mener at regelverket fortsatt ikke går langt nok for å få en tydelig avgrensning til individrettede, folkehelserelaterte tilleggstjenester. Videre mener LO at regelverket og godkjenningssenheten for BHT ikke setter tydelige nok volum- og kompetansekrav til de ulike rollene i BHT, for å sikre at BHT kan levere det virksomheten trenger for å løse sine arbeidsmiljøutfordringer.

LO følger arbeidet med å utvikle BHT. Vi vurderer i samarbeid med

forbundene hvilke BHT-politikk vi skal prioritere for å utvikle BHT til å bli mer treffsikker og kunnskapsbasert.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. LO har hatt en representant i instituttets fagråd siden fagrådets oppstart i 2006.

Fagrådet ledes av STAMIs direktør, Therese N. Hanvold, og det er avholdt to fagrådsmøter i 2023. Fagrådet har blant annet vært orientert om STAMIs innsatsområder og spesielt diskutert følgende: NOAs faktabok 2024, kunnskapsoppsummeringer, arbeidsmiljø i Norge og EU – «European Working Conditions Survey» (EWCS-rapport) og Partnership for the Assessment of Risk from Chemicals (PARC). PARC-programmet skal pågå i syv år og omfatter totalt cirka åtti prosjekter, hvorav STAMI deltar på tretti. Videre er fagrådet blitt informert om at STAMI skal evalueres i løpet av 2024 i regi av Norges forskningsråd. Formålet med evalueringen er å vurdere kvalitet og rammebetingelser for livsvitenskapelig forskning i Norge samt forskningens relevans for sentrale samfunnsområder.

Standardiseringsarbeid

LO og noen forbund deltar aktivt i arbeidet med revidering av og utvikling av standarder som påvirker arbeids- og livsvilkår for medlemmene. Det er ressurskrevende å delta i standardisering, så LO og forbundene prioriterer å engasjere seg i arbeid som får direkte følger for arbeidsvilkår, for eksempel standarder om ytre miljø, kunstig intelligens, vibrerende verktøy, ledelsesstandarder, HMS-spørsmål og revisjonen av NORSOK-standard S-002 Arbeidsmiljø.

LO har i flere år deltatt aktivt i arbeidet innen utvikling av styringssystemer for arbeidsmiljø og har deltatt i oversettelsen av en ISO-veileder for håndtering av psykososiale risikoer. Prosjektut-

viklinger innen utvikling av HR-standarder følges gjennom informasjon fra DEFS. Videre deltar LO i arbeidet med å utvikle standarder knyttet til sirkulærøkonomi, digitalisering og det grønne skiftet.

LO deltar i arbeidsgrupper som blir koordinert av DEFS. Dette gir tilgang til informasjon og mulighet til påvirkning. LO er også representert i DEFS sitt faste standardiseringsutvalg.

LO er medlem i Standard Norge og er representert i styret og i sektorstyret for petroleum, som nå også omfatter lavkarbon og havenergi. I sektorstyret for petroleum har det vært viktig for LO at NORSOK-standardene fortsatt skal utvikles og forvaltes i Norge for norsk sokkel. Det har vært diskutert om disse standardene skal omgjøres til internasjonale ISO-standarder. Aktuelle forbund og LO mener at en slik endring kan medføre fare for svekkelser i HMS-nivå. Det nye mandatet for sektorstyret utarbeides i henhold til § 10 i vedtektene for Standard Norge. LO deltar i utviklingen av en tilpasset strategi. Det er ventet at mandatet blir formelt vedtatt våren 2024.

Medlemssapsmodellen til Standard Norge ble vedtatt endret i representantskapet våren 2021. Målet med endringen er å tiltrekke seg flere medlemmer som bør ha interesser i å engasjere seg i standardiseringsarbeid. Denne endringen er tilpasset EUs nye strategi for standardiseringsarbeid, der blant annet partene i arbeidslivet og andre interessegrupperinger aktivt blir invitert til å delta i standardiseringsarbeidet. Det har over lengre tid vært arbeidet med å invitere interessenter til deltakelse i standardiseringsarbeidet, herunder å utvikle et mandat for forbrukermedvirkning.

LO er sammen med Forbrukerrådet fra 2024 invitert med i arbeidet, og det forberedes en avtale om å bidra med ressurser for å drifte sekretariatet for forbrukerinteresser sammen. Det vil styrke samarbeidet mellom LO, Forbrukerrådet og Standard Norge og legge til rette for god dialog. Samarbeidet skal sørge for at Forbrukerrådet og LO er orientert om nye og pågående standardiseringsaktiviteter i Standard Norge. Dette vil gi bedre mulighet til å samordne, prioritere og delta aktivt i arbeid som er av spesiell interesse og strategisk betydning. Samtidig kan Standard Norge i større grad ta hensyn til Forbrukerrådets og LOs behov og ønsker i sine langsiktige prioriteringer.

I tillegg vil et samarbeid sikre en bredere rekruttering av deltakere til standardiseringsarbeid samt en mer effektiv markedsføring av og opplæring i standardiseringsarbeid.

Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

Akan kompetansesenter er en forening som bygger på partssamarbeid mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Staten ved Helse- og omsorgsdepartementet. Akan er ikke en medlemsorganisasjon. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv og er tilgjengelig for alle virksomheter i Norge. Det er også mulig for enkeltpersoner å ta kontakt.

Akan kompetansesenter har som formål å sette hele det norske arbeidsliv i stand til å forebygge rus og avhengighet, slik at sykefravær reduseres og effektivitet og livskvalitet økes gjennom at ledere, ansatte og deres representanter settes i stand til å ta opp bekymringer så tidlig som mulig og bidra til at ansatte med rus- eller spillproblematikk får et tilbud om hjelp så tidlig som mulig.

Styret i Akan kompetansesenter består av inntil seks medlemmer. I forbindelse med det ordinære årsmøtet oppnevner LO og NHO to medlemmer hver med personlige varamedlemmer til styret. Staten ved Helse- og omsorgsdepartementet oppnevner ett medlem med varamedlem. De ansatte i Akan kan velge ett medlem med personlig varamedlem til styret. Blant styrets medlemmer oppnevner henholdsvis LO og NHO annethvert år henholdsvis leder og nestleder i styret, med en funksjonstid på to år.

Kristin Sæther fra LO ble valgt som styreleder i mars 2023 med Tor Idar Halvorsen som vararepresentant. Arnfinn Bjørshol fra NHO ble valgt som styrets nestleder.

Digitale kurs har fått en stadig større plass i Akans portefølje.

Det er fremdeles spørsmål om alkoholrelaterte saker som dominerer kontakten med virksomhetene i Norge. For henvendelser som gjelder narkotiske stoffer, er det en økning i antallet henvendelser om

kokain, og det har i 2023 vært noen flere henvendelser om kokain enn om cannabis.

Akan fylte seksti år i 2023 og har i den forbindelse gjennomført en møteserie regionalt i landet med stort oppmøte. NHO og LO har bidratt på disse møtene med innlegg fra regionale representanter.

LO-koordinatorer på store anlegg

Året 2023 har hatt god aktivitet. Per 31. desember 2023 er det 14 ansatte LO-koordinatorer i tillegg til en anleggssekretær, som organisatorisk ligger under LOs forhandlings- og HMS-avdeling.

Fire nye prosjekter startet opp i 2023: Avinor – ny flyplass (50 prosent), Freyr Battery i Mo i Rana (50 prosent), Morrow Battery i Arendal samt Boliden GZO – ny sinkfabrikk i Odda. Samarbeidet med regionkontor og forbund har fungert bra, spesielt i forbindelse med rekruttering av nye koordinatorer.

Nytt regelverk om innleie trådte i kraft i 2023. Dette medførte en god del merarbeid med å påse at regelverket ble etterlevd, og at de forskjellige byggherrer fulgte det opp i sine kontraktskrav samt utøvde sin påseplikt. Det arbeides med flere nye prosjekter med oppstart utover i 2024.

På HMS-siden er det fortsatt utfordringer med det vi vil kalle «kvalifiserte» verneombud. I det ligger at opplæring og medvirkning avdekkes som mangelfull i mange prosjekter, spesielt i byggeprosjektene. I noen av anleggsprosjektene er det noe bedre, med organiserte verneombudsmøter hvor LO-koordinatoren deltar.

De avtaler per 31. desember 2023 som varer inn i 2024, er:

- Oslo kommune – ny vannforsyning Oslo NVO – til utgangen av 2027
- Nye Veier AS – E39 Sørvest – til januar 2025, nye prosjekter / ny portefølje
- Nye Veier AS – E6 Trøndelag – til januar 2025, nye prosjekter / ny portefølje
- Forsvarsbygg – Evenes flystasjon pluss tilleggsprosjekter med infrastruktur og forlegninger Akkaseter – til høsten 2024

- Statsbygg – nytt regjeringskvartal – sluttdato ikke satt, men ca. 2026/27
- Avinor – Gardermoen++ – løpende med 3 måneders oppsigelse
- Trøndelag fylkeskommune – til april 2024 – arbeider med forlengelse
- Viken fylkeskommune – til august 2024
- Sykehusbygg – nye Drammen sykehus – til februar 2024
- Sykehusbygg – nytt sentralsykehus for Nordmøre og Romsdal – til ca. april 2024
- Oslo Kommune – Fornebubanen – til ca. sommeren 2027
- Avinor – ny flyplass i Mo i Rana – Fagerlia, 50 prosent – økning til 100 prosent fra ca. sommeren 2024 med varighet til ca. 2026
- Freyr Battery Mo i Rana – 50 prosent – avsluttes i februar 2024
- Morrow Battery Arendal – til sommeren 2024
- Boliden GZO i Odda – til sommeren 2024

De utfordringene som det fortsatt avdekkes størst avvik på i de forskjellige prosjektene, og som det er mye arbeid med, er:

- arbeidstid/arbeidstidsordninger
- ansettelsesforhold/arbeidskontrakter
- lønnsforhold/likebehandling
- allmenngjøring, der dette inntreffer
- innleie – nytt regelverk i 2023, utfordrende å følge opp, tillitsvalgte involvering – protokoll
- underleverandører – er det entreprise eller innleie?
- såkalte husavtaler / lokale avtaler – går i stor grad kun på arbeidstid
- det å få valgt tillitsvalgte på prosjektene
- vernetjeneste/verneombud – opplæring og medvirkning

Der det er innslag av utenlandske aktører og arbeidskraft, er disse utfordringene særdeles store.

LOs offshorekontor

LOs offshorekontor er samlokalisert med regionkontoret i Rogaland. Kontoret har adresse Løkkeveien 22, Stavanger.

Offshorekontoret er besatt med en stilling som offshoresekretær og er administrativt lagt inn under forhandlings- og HMS-avdelingen. Stillingen innebærer å drive utadrettet virksomhet mot forbund/ fagforeninger og tillitsvalgte som sørver arbeidstakere på norsk kontinentalsokkel. Stillingen er rettet mot HMS-arbeid offshore.

Samarbeid for Sikkerhet

Offshoresekretæren er styremedlem i Samarbeid for Sikkerhet (SFS). SFS sin hovedoppgave er å forbedre sikkerheten i olje- og gassindustrien. Dette gjøres blant annet gjennom å utvikle anbefalinger. En anbefaling fra SFS inneholder råd og anbefalinger til hvordan selskapene i olje- og gassindustrien kan håndtere ulike problemstillinger på en god måte. SFS er en trepartsarena som har virket i over tjue år. Petroleumstilsynet har en observatørrolle i styret. Arbeidet som gjøres, omfatter sikkerheten på installasjoner, landanlegg samt fartøy på sokkelen.

Regelverksforum

Stillingen er også representert i Regelverksforum (Petroleumstilsynet). Regelverksforum er en arena for informasjonsdeling, diskusjon og tilbakemelding, der målet er utvikling og vedlikehold av rammesettende dokumenter for petroleumsvirksomheten. I forumet diskuterer partene praktisk implementering og bruk av forskriftene. Medlemmene utveksler synspunkter på innholdet i nytt og endret regelverk og erfaringer fra bruk av regelverket.

Sikkerhetsforum

Offshoresekretæren er også representant i Sikkerhetsforum. Dette er en trepartsarena som legger til rette for og stimulerer til samarbeid og debatt om sentrale HMS-utfordringer i petroleumsvirksomheten til havs og på landanlegg. Forumet ledes av direktøren i Petroleumstilsy-

net og består for øvrig av HMS-personell, ledere og sentrale beslutningstakere blant partene i næringen, med departementet som observatør.

Offshoresekretæren er også representert i LOs olje- og gassutvalg samt LOs helikopterutvalg.

Likestillingspolitikk

I tråd med LOs vedtatte likestillingspolitikk jobber vi for en aktiv familie-, likestillings- og arbeidslivspolitik som skal bidra til å styrke kvinners posisjon i arbeidslivet. I tillegg støtter vi opp om og arbeider for tiltak som bedrer kjønnsbalansen i utdanning og arbeidsliv. Sentralt for dette arbeidet er LOs rolle som medvirkende aktør i trepartssamarbeidet for likestilling samt vår vedvarende innsats for både politikktutvikling og påvirkningsarbeid.

8.mars

Årets 8. mars-arrangement på den internasjonale kvinnetdagen samlet mennesker fra arbeiderbevegelsen og reflekterte LOs engasjement for likestilling og kvinners rettigheter. LOs leder, Peggy Hessen Følsvik, åpnet arrangementet med en tale med tittelen «Friheten til å bestemme selv» og markerte en kraftfull start på dagen. Temaene for arrangementet belyste ulike nøkkelaspekter ved økonomisk selvstendighet, betydningen av å etablere en heltidskultur i kommunene, heltid som en rettighet for alle med bedre pensjon og lønn samt kjønnsbalanse som et konkurransefortrinn.

Commission on the Status of Women – FNs kvinnekommisjon

Årets kvinnekommisjon ble avholdt fra 6. til 17. mars med kvinner, jenter og teknologi som hovedtema. Et tilleggstema var kvinner og jenter i rurale områder, som også var tema på den 62. sesjonen.

LO var representert i Norges offisielle delegasjon ved politisk ledelse, Julie Lødrup, førstesekretær og politisk ansvarlig for likestillingsfeltet i LO. I tillegg deltok spesialrådgiver Linn Andersen som rådgiver for politisk ledelse og som en del av delegasjonen til den internasjonale fagbevegelsen (International Trade Union Confederation – ITUC).

LO samarbeidet aktivt med Utenriksdepartementet, Unio og ITUC

sin fagforeningsgruppe for å påvirke kommisjonens sluttdokument. Vi fremmet forslag og prioriteringer som understreket viktigheten av sosial dialog og styrking av fagforeningenes rolle, samt flere konkrete innspill fra samarbeidet med ITUC. Dessverre er det minimalt med henvisninger til fagforeningenes rolle, og sosial dialog blir ikke nevnt. Til tross for utfordrende forhandlinger lyktes de norske forhandlerne i samarbeid med flere andre land å sikre sterke formuleringer om likestilling i den digitale verdenen. Dokumentet inneholder også viktige paragrafer om urfolk, arbeidstakerrettigheter og ungdom samt behov for fortsatt arbeid på områder som seksuell og reproduktiv helse og interseksjonalitet. Det gjenstår fortsatt en jobb å gjøre på rettighetsområdet for reproduktiv helse.

Likelønnsdag

Lønnsgapet mellom kvinner og menn blir knapt mindre, og vi må finne løsninger for raskere å oppnå full likelønn mellom menn og kvinner. Årets likelønnsdag ble markert 16. november og en dag tidligere enn i 2022. Denne dagen har kvinner jobbet 87,6 prosent av året, noe som tilsvarer kvinners andel av menns årslønn.⁸ Tar vi utgangspunkt i en situasjon der kvinner og menn tjener like mye, kan vi dermed si at kvinner jobber gratis fra denne dagen og resten av året. LO, YS og Unio samarbeider om en dato for likelønnsdagen hvert år, og de individuelle markeringene bidrar til samfunnsdebatten om likelønn. Et faktnotat om likelønn med oppfordring til å skrive innlegg og kronikker og holde lokale arrangementer ble sendt til alle regionene i forkant av likelønnsdagen.

Likelønn handler om økonomisk uavhengighet og frihet. I en tid hvor prisene stiger, rentene øker og strømprisene har vært rekordhøye, betyr det noe for folks økonomi. LO ønsket å undersøke nærmere hvilken innvirkning det har på hverdagen vår når prisene stiger, og hvordan det påvirker familiebudsjettet, med en innledning

⁸ Beregningsgrunnlaget er lønnsstatistikk fra 2022 (TBU).

fra direktøren for NAV Oslo, en samtale med forbundsledelsen i Norsk Arbeidsmandsforbund og Handel og Kontor i Norge samt en faglig innledning som ga oss en mer dyptgående innsikt i hva som er årsaken til det vedvarende likelønnsgapet og refleksjoner rundt hvordan vi kan lukke lønnsgapet og oppnå full økonomisk likestilling.

Styrket samarbeid mellom LO sentralt og de regionale utvalgene for familie- og likestillingspolitikk

Alle LOs regionale familie- og likestillingspolitiske utvalg blir invitert til en faglig samling fra lunsj til lunsj på starten av året. Formålet med samlingen er å tilby faglig påfyll innenfor dagsaktuelle likestillingstemaer samt å legge til rette for erfaringsutveksling og etablering av kontakt mellom regionene. LOs medlemmer i det sentrale familie- og likestillingspolitiske utvalget blir også invitert.

Temaene for de faglige innledningene omfattet en innføring i den historiske betydningen av hva streik som virkemiddel har hatt å si for dagens arbeidsliv, regjeringens styrking av lovfestet rett til heltid i Arbeidsmiljøloven, Mannsutvalgets arbeid, Hurdalsplattformen og de viktigste likestillingsutfordringene vi står overfor, og hvordan vi skal løse dem, tillitsvalgtkarrierer blant kvinner og hvordan Norges idrettsforbund har jobbet for å øke mangfoldet og arbeidet mot trakassering. I tillegg ble det avholdt et digitalt seminar for utvalgene hvor de skeives levekår var et tema. Den andre halvdelens handlet om kommunevalgkamp og viktigheten av å sørge for kjønnsbalanse og at kvinner er representert der makt utøves.

Den europeiske faglige samorganisasjons kvinnekomité

Den europeiske faglige samorganisasjons kvinnekomité (ETUC's women's committee) arrangerer to faste møter i året samt flere temabestemte møter og seminarer. Det ene møtet ble avholdt i Brussel, hvor LOs medlem, Linn Andersen, deltok, og det andre

møtet ble avholdt i Wien, hvor varamedlem til komiteen, Kathrine Fauske, skulle delta. I tillegg deltok LO i en avslutningskonferanse for et pågående prosjekt om vold og trakassering av kvinner i arbeidslivet i Brussel i midten av desember. Norge er et av landene som i prosjektet er intervjuet om temaet. LO har også bidratt til arbeidet med en guide for fagforeninger i kampen mot trakassering og vold mot kvinner på arbeidsplassen.

Temaer som har vært behandlet i komiteen, er arbeid mot kjønnsbasert vold og politikkutvikling på EU-nivå, forebygging og håndtering av seksuell trakassering på arbeidsplassen, å sikre likestillingsstrategi i direktivet for lønnstransparens, standarder for likestillingsorganer på områder for likebehandling og like muligheter for kvinner og menn i arbeidslivet og cyber violence.

Kunnskapsinnhenting og formidling

Det har blitt publisert faktaflak med de mest sentrale funnene fra tre tidligere likestillingsprosjekter: et prosjekt om tillitsvalgtkarrierer for kvinner i fagbevegelsen og et prosjekt med en samlet fremstilling av kvinner i fagbevegelsen, som også inkluderer et prosjekt med en gjennomgang av bestemmelser om likestilling, likelønn og balansen mellom familie og fritid i seks utvalgte overenskomster. Faktaflaket for det sistnevnte prosjektet er ikke ferdigstilt grunnet forsinkelser i ferdigstillelsen av rapporten for selve prosjektet.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd

LO har også i 2023 deltatt aktivt i arbeidsgruppa for likestilling. Blant sakene som har stått på dagsordenen, er

- vold i nære relasjoner og innsatser om vold
- prosjekt om lønnsforskjeller mellom kvinner og menn og årsakene til forskjellene – utarbeidelse av konkurransegrunnlaget

- Mannsutvalget og likestillingsutfordringer for menn
- likestilling og pensjon
- ratifisering av ILO-konvensjon 190 og endringer i arbeidsmiljølovens regelverk om trakassering
- strategi for likestilling
- prosjekt om aktivt likestillingsarbeid (aktivitetsplikten)
- stortingsmelding om seksuell trakassering
- strategi for likestilling mellom kvinner og menn
- lønnstransparens
- Heltidspotten – utlysningstekst utarbeidet uavhengig av arbeidsgruppa
- likelønnsgapet
- lovfestet krav om kjønnsbalanse i norske aksjeselskaper
- likestillingspolitisk redegjørelse 2023
- Likestillings- og mangfoldsutvalgets redegjørelse (NOU)
- det kjønnsdelte arbeidsmarkedet
- lønnsfastsettelse, lønnsforhandlingssystemet etc.

Arbeid med aktivitets- og redegjørelsesplikten – samarbeid med Bufdir

Siden innføringen av aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP) i 2020 har LO deltatt aktivt i arbeidet med å videreutvikle det digitale veiledningsmateriellet. Ettersom veiledningsmateriellet er i kontinuerlig utvikling, både faglig og som digitalt verktøy, er det en felles forståelse at Bufdir (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) er ansvarlig for veiledningen, mens hovedorganisasjonene bidrar med innspill. Kortversjoner av veilederne er laget for at de skal bli lettere tilgjengelige for flere. Bufdir og partene møtes to ganger i året og har fortløpende samarbeid om forbedringer og endringer i veiledere og verktøy for aktivitets- og redegjørelsesplikten. Noen av temaene for samarbeidet i 2023 har vært utvikling av e-læringskurs om likestillings- og mangfoldsarbeid i tjenester, forvaltning og styring (ARP for offentlige myndigheter), informasjon om bærekraftsrapporteringen,

universell utforming av IKT på arbeidsplassen og innspill til Integrerings- og mangfoldsdirektoratets kompetansetiltak for rekruttering.

Annet faglig og politisk arbeid

,LO jobber kontinuerlig for likestillingspolitikk, både nasjonalt og internasjonalt, også på flere andre måter. For 2023 kan vi blant annet nevne i tilfeldig rekkefølge:

- etablering av dialog og samarbeid med kvinnebevegelsen
- pågående deltakelse i et likelønnsprosjekt ledet av Nordens faglige samorganisasjon (NFS) og finansiert av Nordisk informasjon for kunnskap om kjønn (NIKK – samarbeidsorgan underlagt Nordisk ministerråd)
- innledninger for regionene, LO-skolen og ulike forbund om blant annet ARP, aktivitetsprogrammet og likestillingsarbeidet i LO
- historisk enighet med NHO og næringsministeren om lovfestet krav til kjønnsbalanse i norske aksjeselskaper
- seminar om viktigheten av å bevare sexkjøpsloven og styrke hjelpe-tiltakene i samarbeid med kvinnebevegelsen og ungdomspartiene på venstresiden
- møte med lederen av Coalition against trafficking in women (CATW)
- arrangementer under Arendalsuka om netthets av kvinner og hvordan fjernarbeid (hjemmekontor) kan påvirke likestillingen
- seminar om kvinners helse med lederen av Kvinnehelseutvalget
- deltakelse i et samarbeidsprosjekt med NHO om likestilling og yrkesfag med partene i arbeidslivet i Kina
- samarbeid med sivilsamfunnsorganisasjoner om 16-dagerskampanjen (25. november til 10. desember) for bekjempelse av mot vold mot kvinner med digital vold som årets tema
- bevissthetskampanje på rådhusplassen i Oslo om digital vold i samarbeid med Fagforbundet og Fokus, møte med og innledninger for internasjonale delegasjoner fra blant annet Kina, Cuba og India.

Boligpolitikk

Da LO ble etablert, var boligpolitikken utpekt som en av bevegelsens tre viktigste politiske områder. Fagbevegelsen var helt sentral i å utarbeide den aktive boligpolitikken fra 1930- til 1960-årene. LO har de siste tiårene satt i gang flere forsøk på å løfte debatten om bolig, blant annet en grundig satsing rundt årtusenskiftet, men svært lite har fått politisk gjennomslag. I 2023 har imidlertid konsekvensene av mangelfull boligpolitikk tiltatt i styrke, og LO ser behov for kraftfulle tiltak og videre oppfølging av den boligpolitiske satsingen som ble igangsatt i 2021.

Krisetider i byggenæringen kan gi ytterlige boligmangel

Pandemiens nedstenginger og flaskehalser i handelen førte til en eskalering av skjevheter på grunn av økte boliginvesteringer og prispress i boligmarkedene samtidig med at byggekostnadene økte langt mer enn den generelle prisveksten. Den påfølgende dyrtiden med 14 rentehevinger siden september 2021 har økt folks boutgifter dramatisk. Fordi vi har høy eierandel og har hatt svært høy prisvekst på bolig, ligger den norske befolkningen på verdenstoppen i privat gjeld. 94 prosent av husholdningenes lån har flytende rente, og rentebelastningen for husholdningene lå på 9,9 prosent av disponibel inntekt i 3. kvartal av 2023. Det er det høyeste nivået siden 1992, da Norge hadde en alvorlig bankkrise, og renteeffekten på husholdningene er langt sterkere i Norge enn i andre europeiske land.

I desember 2023 satte sentralbanken opp styringsrenta ytterligere, noe som vil øke folks lånekostnader enda mer.

De økte lånekostnadene har medført det største fallet i boliginvesteringer siden boligkrakket i 1990. Salg og igangsettelse av boliger var på rekordlave nivåer i 2023 og langt under halvparten av det estimerte behovet for nye boliger som følge av befolkningsvekst. Nå nedbemanner bygg-, anleggs- og eiendomssektoren i rask fart, noe som snur den gode utviklingen som har vært i norsk sysselsetting. Det er bekymring for at man igjen vil oppleve konsekvenser på linje med bankkrisen 1988–1993, hvor man mistet nær førti prosent av arbeid-

splassene i næringen. Samtidig vil boligmangel kunne bli et større problem.

Fortsatt økende boligulikhet

SIFO rapporterte høsten 2023 om stort fall i norske husholdningers økonomiske trygghet fra 2021 til 2023, særlig for leietakere. De økte boutgiftene for norske husholdninger har bidratt til sterkere press i en trang og markedsstyrt leiesektor. Det er nå om lag 1 million nordmenn som bor i leid bolig, og om lag halvparten av dem er langtidsleiere. LO har blant annet jobbet sammen med Forbrukerrådet for å sette søkelyset på manglende botrygghet for norske leietakere både i den private og i den kommunale leiesektoren. I august 2023 ble endelig et husleielovutvalg nedsatt, og LO har gitt flere innspill til utvalgets arbeid. Forskningsinstituttet BOVELs arbeid med å belyse tilstanden i kommunal boligsektor har også informert LOs arbeid med sektoren. Det er prekær mangel på leieboliger til priser folk kan betjene.

2023 har også vært preget av arbeid med LOs boligindeks og rapporten «Hvor skal arbeidsfolka bo?». På oppdrag fra LO, og med bidrag fra Norges Eiendomsmeglerforbund, har Samfunnsøkonomisk analyse sett på hvilken mulighet folk med typiske LO-yrker har til å kjøpe bolig. Viktige funn er at kjøpekraften for husholdninger med vanlige inntekter har minket betraktelig, særlig i sentrale områder, men også betydelig i mindre sentrale områder. Boligindeksen viser at det er svært krevende å kjøpe bolig, selv med to vanlige inntekter. Den viser også at det å ha barn gir stort fall i kjøpekraft på boligmarkedet på grunn av hvordan bankene estimerer betalingsevne. Indeksen var temaet for LOs boligarrangement under Arendalsuka og ble endelig lansert i desember. Den fikk mye medieoppmerksomhet og har dannet grunnlag for videre arbeid.

En oppsummering av flere boligpolitiske saker LO har jobbet med, finnes i beretningen om LOs boligpolitiske utvalg.

Forskning og utdanning

Forskning

LO har også i 2023 opprettholdt samarbeidet med Norges forskningsråd. LO deltar i flere underliggende råd, for eksempel forskningsprogrammet Velferd, Kultur og Samfunn (VELKUSAM). LO deltar også i referansegruppa for klynge 2 og har gitt innspill til strategisk plan for Horisont Europa 2025–2027. I tillegg har LO deltatt på flere innspillmøter i regi av Forskningsrådet.

LO er opptatt av å få fram at forskning og forskningspolitikk henger tett sammen med samfunnsbygging og rollen vår som en viktig samfunnsaktør. Arbeidslivet har grunnleggende betydning for verdiskapning, velferd og velstand i hele landet. I forskningspolitisk sammenheng har det vært løpende kontakt med blant annet NHO, Virke, Norsk Industri, Abelia, Tekna, Nito, Forskerforbundet, Universitets- og høyskolerådet og Forskningsinstituttene fellesarena (FFA). LO er, gjennom distriktssekretærene, også representert i flere av de andre regionale forskningsinstituttene.

LO har i forslag til statsbudsjett for 2024 spilt inn et forslag til nytt forskningsprogram: «Arbeidsliv 2030». Programmet skal styrke kunnskapen om hva som kjennetegner den norske arbeidslivsmodellen, hvorfor den leverer verdens beste resultater, og hva som er dens utfordringer. LO har gjennom året deltatt i flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser, også i regi av Kunnskapsdepartementet, og har avlevert skriftlige innspill til departementer og forskningsråd. I tillegg har LO deltatt på dialogmøte om oppfølging av langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

LO har også deltatt i en referansegruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet som har sett på strategi for å øke næringslivets investeringer i FoU (toprosentstrategien).

Forskningsaktivitet i LOs regi

For 2023 ble det satt av totalt om lag 7,3 millioner kroner til nye utrednings-/forskningsprosjekter gjennom LOs forsknings- og utredningsmidler.

Temaer for enkeltprosjekter har vært

- organisering av arbeidsinnvandrere
- rentesetting i den norske modellen
- kompetansereform for arbeidsfolk

Utredninger knyttet til LOs ulikhetsprosjekter

Fra «åpen post» er det bevilget

- bidrag til et prosjekt om seksuell trakassering på kulturfeltet
- bidrag til et prosjekt om energi, industri og økonomisk vekst

Det er av dette bevilget om lag 3,9 millioner kroner til seks nye prosjekter fra opplærings- og utviklingstiltaksmidlene (OU-midlene) til privat sektor:

- bonus, tariffavtale eller begge deler
- fagforeninger, produktivitet og teknologi
- fagforeningsknusing
- trafiksikkerhet for varedistribuerende sykkelbud i plattform-økonomien
- kartlegging av vare- og hjemdistribueringsbransjen
- energi, industri og økonomisk vekst

Utover prosjektene som fikk støtte for 2023, pågikk også en del prosjekter der midlene er bevilget for tidligere år. Også noen prosjekter som fikk vedtatt støtte i 2023, kan strekke seg over noe lengre tid. Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter og har inngått som grunnlag for LOs løpende faglige, politiske og organisatoriske arbeid.

Innovasjon og næringsrettet forskning

LO har også i 2023 formidlet sin innovasjonspolitik overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene, sammen med den forskningsdrevne innovasjonen. LO har hatt møter med Norges forskningsråd, Siva og Innovasjon Norge i året som gikk. LO har også bidratt direkte i bedrifter med behov for omstilling og kontakt med virkemiddelapparatet. Det ble startet et arbeid med en plattform for digitaliseringspolitikk i LO, som ved utgangen av året er på høring i forbundene.

Det bidras løpende til arbeidet i Lean Forum Norge gjennom styrerepresentasjon og deltakelse i programkomiteen til den store Lean-konferansen i november. LO har siden høsten 2022 vært representert i det regjeringsnedsatte «screeningutvalget», som skal vurdere utenlandske investeringer i norske selskaper som ikke omfattes av sikkerhetsloven. Det har vært et omfattende arbeid, som ledet frem til overrekkelsen av NOU 2023: *28 Investeringskontroll – en åpen økonomi i usikre tider*.

LO ble i 2023 dessuten representert i utvalget som utreder trygge og enkle betalinger for alle, betalingsutvalget. Utvalget gjør et omfattende arbeid som skal lede frem til en NOU som overleveres i desember 2024.

Digitalisering

LO har fortsatt arbeidet i gruppa som utvikler en ny standard for kunstig intelligens i regi av Standard Norge.

Det er stor interesse for digitalisering i forbundene. LO har bidratt med tallrike innlegg både digitalt og fysisk hos forbund og på store og små konferanser. Representanter fra LO deltok i og ledet mange debatter under Arendalsuka og på andre arenaer. Avdelingen har dessuten bidratt i arbeidet med LOs interne digitaliseringsarbeid.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2023 utlyst for 32. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2023 innvilget totalt 3 012 stipend, fordelt slik tabellen viser. Til sammen er det gitt tilsagn om kr 34 312 950, noe som gir et gjennomsnitt på kr 11 390 per stipendiat.

Maksimalt stipend for studieåret 2023/2024 var kr 13 500 for helårsutdanning, kr 4 000 for kortere kurs og inntil kr 10 500 per studieår til praksiskandidater (§ 3-5).

Totalt antall innvilgede stipend for 2023 sammenlignet med 2022

Type utdanning	Antall i 2023	Antall i 2022	Beløp i 2023	Beløp i 2022	Andel 2023 i pst.	Andel 2022 i pst.
Helårsutdanning	2 081	1 875	27 381 100	24 840 750	80,0	78,4
Kortere utdanning	931	882	6 931 850	6 856 400	20,0	21,6
TOTALT	3 012	2 757	34 312 950	31 697 150	100	100
Praksiskandidat	600	575	5 639 050	5 613 000	16,4	17,7
Yrkesmessig videreutdanning	332	278	2 566 100	2 127 100	7,5	6,7
Videregående skole	131	88	1 443 200	984 000	4,2	3,0
Fagskole	1 201	1 081	15 718 200	14 138 200	45,9	44,6
Høgskole/universitet	692	663	8 727 900	8 569 450	25,5	27,1
Annen utdanning	57	72	218 500	301 400	25,4	27,1
TOTALT	3 012	2 757	34 312 950	31 697 150	100	100

Statistikken gjelder for regnskapsåret 2023.

Antall innvilgede stipend for helårsutdanning har hatt en økning på 11 prosent i 2023. Tilsvarende økning i 2022 var 4,6 prosent. Søknadsfristen var opprinnelig 15. mai, men har blitt endret til åpen søknadsfrist. Dette kan være en årsak til den fortsatte økningen i antall personer som tar helårsutdanning. Antall innvilgede stipend for kortere utdanning har hatt en økning på 5,6 prosent i 2023. Tilsvarende økning i 2022 var på hele 20,8 prosent.

Stipendmottakerne fordelt på kjønn

Helåsutdanning	Antall i 2023	Antall i 2022	Andel 2023 i pst.	Andel 2022 i pst.
Kvinner	339	321	16,3	17,1
Menn	1 742	1 554	83,7	82,9
TOTALT	2 081	1 875	100	100

Kortere utdanning	Antall i 2023	Antall i 2022	Andel 2023 i pst.	Andel 2022 i pst.
Kvinner	191	178	20,5	20,2
Menn	740	704	79,5	79,8
TOTALT	931	882	100	100

Forbundsvis fordeling

Forbund	2023			2022		
	Antall stipend innvilget	Bevilget beløp	Forbundets andel i pst.	Antall stipend innvilget	Bevilget beløp	Forbundets andel i pst.
NAF	130	1 392 100	4,4	114	1 326 500	4,2
EL og IT	558	7 096 300	20,7	499	6 286 400	19,8
FF	1 567	17 625 050	51,2	1 470	16 648 850	52,5
HK	10	123 600	0,4	6	65 000	0,2
IE	509	5 341 500	15,6	425	4 812 900	15,2
NNN	119	1 263 200	3,7	136	1 287 900	4,1
NSF	11	118 200	0,3	10	116 800	0,4
FLT	89	1 024 900	3,0	70	833 700	2,6
Fagforbundet	14	174 900	0,5	16	191 700	0,6
NTL	5	53 200	0,2	11	127 700	0,4
TOTALT	3 012	34 312 950	100	2 757	31 697 150	100

Tildelingsutvalg

Tildelingsutvalget har i 2023 bestått av Terje Olsson, LOs ledelse; Bård Nylund / Kent Rune Pedersen, LO; Cathrine Slungaard, Fellesforbundet; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Merete Helland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Arnstein Aasestrand; Industri Energi samt Forbundet for Ledelse og Teknikk; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Barbro Auestad / Hilde-Gunn Thorsen, Industri Energi samt Forbundet for Ledelse og Teknikk; Maren A. Svenning, Handel og Kontor i Norge.

Følgende varaer møter fast: Arvid Ellingsen, LO, og Janne Ottersen Fraas, Fagforbundet. Øvrige varamedlemmer, Janne Ottersen Fraas,

Fagforbundet; Gunnar Amland, Norsk Sjømannsforbund og Lune L. Jørgensen, Norsk Tjenestemannslag, innkalles etter behov.

I tillegg møter Mona Fagerheim, LO Stat, og Lars M.T. Holer, Arbeidernes Opplysningsforbund, som observatører.

Sekretariatet har bestått av Jadwiga Zarzycka, LO.

Tildelingsutvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles. LOs fondsstyre er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdannings- og kompetansepolitisk arbeid

I 2023 fortsatte arbeidet med å løfte frem utdannings- og kompetansepolitiske problemstillinger i aktuelle kanaler og samarbeidsfora med fokus på å møte utfordringer som inkludering, grønt skifte, digitalisering, aldrende befolkning og økende ulikhet. LO har i 2023 blant annet gitt innspill til

- profesjonsmeldingen
- institusjonsakkreditering av fagskoler
- endringer i opptak til universiteter og høyskoler
- utvalg for etter- og videreutdanning i barnehage og skole

Gjennom deltakelse i blant annet Sysselsettingsutvalget, Kompetansebehovsutvalget og en trepartssammensatt arbeidsgruppe for et nytt nasjonalt senter for yrkesfag har LO også bidratt til at kompetansepolitikken er blitt satt tydelig på dagsordenen. Videre har LO vært en aktiv deltaker i arbeidet med nytt lovgrunnlag for mesterbrevordningen.

Vi har også gitt innspill gjennom å delta i Kompetansepolitisk råd og Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd, og vi har vært i kontakt med Stortingets utdannings- og forskningskomité, Ap-fraksjonen i Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) og andre samarbeidende organisasjoner i arbeidslivet og i utdanningssystemet, for eksempel Norsk studentorganisasjon, Organisasjon for Norske Fagskolestudenter, ANSA og Universitets- og høyskolerådet.

LO har bidratt til å styrke kunnskapsgrunnlaget blant annet gjennom å delta i Kompetansebehovsutvalget og Norges forskningsråds porteføljestyre, i tillegg til gjennom forskningsprosjekter finansiert via LOs egne forsknings- og utredningsmidler. Rapportene «Mot en kompetansereform? Etter- og videreutdanning for dansken, svensken og nordmannen», «Regionalt partssamarbeid i yrkesopplæringsnemndene» og «Medeier eller høringsinstans? Yrkesopplæringsnemndas innflytelse på fagopplæringen» ble utarbeidet av Fafo etter bestilling fra LO.

LO har samarbeidet med blant andre Norsk Industri i Vindkomp-prosjektet, som har til hensikt å kartlegge avviket mellom det som den fremvoksende havvindindustrien trenger for å etablere og utvikle den nye industrien, og det kompetansetilbudet som finnes innenfor utdanningssystemet. I samarbeidet er det gjennomført arbeidsmøter med relevante aktører fra fag- og yrkesopplæringen, fagskolene og universitetene og høyskolene.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe har holdt syv møter og flere formøter til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring. Temaene på møtene har blant annet handlet om ny opplæringslov i grunnskolen og videregående opplæring, evalueringsrapporten om nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, hvordan bringe utdanningspolitiske temaer inn i rekrutteringspolitikken, hvordan forstå voksnes motivasjon for læring, utredning av et nasjonalt senter for yrkesfag, realkompetanse, balansemodellens ulike bruksområder og ungdomsskolereform.

LOs utdanningskonferanse 2023 ble holdt 28.–29. september, med nærmere 80 deltakere fra forbundene, LOs distriktskontor, tillitsvalgte, Studieforbundet AOF og eksterne samarbeidspartnere. De ulike innslagene på konferansen handlet om fremtidig behov for profesjonsutdanning, som en oppfølging av profesjonsmeldingen og Helsepersonellkommisjonen og ny tillitsreform i høyere utdanning, at ungdom må lære mer om høyreekstremisme, den nye ungdomsskole-reformen, faglig fordypning i yrkesfagene og behov for mer fleksibilitet på fagskolene.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY)

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og i de faglige rådene under Utdanningsdirektoratet. SRY ble opprettet i 2004 etter det tidligere Rådet for fagopplæring i arbeidslivet. I 2023 var LO-sekretær Trude Tinnlund leder av rådet frem til 31. august. NHO ved Rebekka Borsch tok over lederskapet i annen halvdel av oppnevningsperioden, og Trude Tinnlund ble da nestleder.

Viktige saker for SRY har blant annet vært

- arbeid med ny opplæringslov.
- utredning av eksamensordningen for praksiskandidater med anbefaling av tiltak
- vurderingsordning i modulstrukturerte lærefag
- forslag til endringer i forskrift om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.
- høringsuttalelser, blant annet til NOU 2022: 13 *Med videre betydning – et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole* og NOU 2022: 17 *Veier inn – ny modell for opptak til høyere utdanning*
- informasjon om aktuell forskning, blant annet evalueringen av fagfornyelsen i yrkesfag, delrapport 2, og OECD-rapporten «Building future-ready vocational education and training systems»

WorldSkills Norway (WSN)

WSN er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen til, interessen for og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke hovedorganisasjoner, landsforeninger, fagforbund, opplæringskontor, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen med vel 50 medlemmer. LOs representanter er LO-sekretær Trude Tinnlund (styreleder) og Benedikte Sterner (styremedlem og offisiell delegat fra Norge til WorldSkills Europe og WorldSkills International).

Yrkes-EM ble arrangert i Gdansk i Polen 5.–9. september 2023. Her møttes Europas beste unge fagarbeidere til konkurranser i 43 ulike yrkesfag. Det norske yrkeslandslaget deltok i 14 av fagene med gode

resultater. Per Magne Egebø Svoldal fra Lyngdal tok gull i bil-skadefaget, Emma Straub fra Trondheim tok bronse i helsearbeiderfaget, og Fredrik Vehus Skjerve fra Verdal tok bronsemedalje i elektrikerfaget. I tillegg var det «medaljer for fremragende prestasjon» til flere, og opplevelser som ikke går lett i glemmeboka for både utøvere, eksperter og støtteapparat.

Nasjonalt fagskoleråd

LOs representanter i Nasjonalt fagskoleråd er LO-sekretær Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. Blant problemstillingene rådet har jobbet med, er Helsepersonellkommisjonen, stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning, kunstig intelligens, studiebarometer for fagskolestudenter, studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT), European Credit Transfer and Accumulation, evaluering av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og innspill til Kompetansebehovsutvalgets hovedrapport 2023.

Internasjonalt utdanningsarbeid

LO har vært representert i Advisory Committee on Vocational Training (ACVT) og i styret til CEDEFOP med LO-sekretær Trude Tinnlund. CEDEFOP er EU-kommisjonens dokumentasjons- og analysesenter for fag- og yrkesopplæring. ACVT er trepartssammensatt og ble opprettet i 2004 for å bistå EU-kommisjonen med å utvikle fag- og yrkesopplæring. LO deltar i WorldSkills Europe og WorldSkills International i rollen som offisiell delegat.

LO-tilknyttede organisasjoner

Sørmarka AS

Innledning

Sørmarka er arbeiderbevegelsens kurs- og konferansesenter og et møtested for fagorganiserte fra hele Norge. Vårt mål er å være arbeiderbevegelsens førstevalg for tilrettelegging og gjennomføring av kurs- og konferansevirksomhet. I tillegg til LO og forbundene tilbyr Sørmarka også sine tjenester til andre organisasjoner og firmaer, både private og offentlige.

Sørmarka ønsker å fremstå som et hotell med høy kvalitet og god service. Det fremhever oss i et konkurransepreget marked.

2023 ble et «normalt» år for Sørmarka uten restriksjoner eller permitteringer på grunn av pandemien. Vi har jevnt over hatt godt belegg, men har sett to «trender»: Firmaene er noe mer restriktive på hva de bestiller, og de bestiller tettere opptil arrangementsdato enn tidligere. Sommermåneden juli ble en mer normal måned på Sørmarka. Vi har en del sommergjester og et samarbeid med Tusenfryd, men juli isolert sett er ikke av de beste månedene. Dette gjelder også for desember; vi har etter medio desember lite kurs- og konferansegjester, og julebord for firmaer er ikke det letteste å få til på Sørmarka. Sørmarka stengte hotellet 17. desember, en varslet julestenging.

2023 har også gitt oss eksterne utfordringer. Fortsatt krig i Europa, økte kostnader, fortsatt høye energikostnader og personalmangel i bransjen, spesielt på kvalifisert arbeidskraft, har vært noen av utfordringene.

I tillegg fikk vi en betydelig ekstrautfordring i august, med oversvømmelse flere ganger på grunn av ekstremværet Hans. Så godt som hele kjelleren stod under vann. Dette medførte at vi måtte stenge gjestevaskeriet og trimrommet. Det var uforsvarlig å ha gjester i disse områdene. I en periode stod heisene, og det var glatt på gulvene. Personalet på Sørmarka hjalp hverandre på tvers av avdelingene, slik at vi kunne holde driften i gang.

Vi måtte i 2023 tenke «kreativt» om hvordan vi kan få en så effektiv organisasjon og drift som mulig. Vi jobbet i alle avdelinger og på alle områder. I januar 2023 la vi blant annet om til nytt restaurant-/barsystem (kasse), noe som i likhet med nytt hotellsystem i 2022 ga oss bedre kontroll når det gjaldt både brukervennlighet og økonomi. Vi hadde en gjennomgang og gjorde justeringer av priser, menyer innkjøp, varelagre, personal, energi og så videre. Alle avdelingene bidro til å finne løsninger for å kunne være effektive på en god måte.

Vi opplevde i 2023 at på grunn av fortsatt usikkerhet i markedet kom bookingene tettere på arrangementene enn tidligere.

Personalet

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 44 fast ansatte (26 kvinner og 18 menn) og 2 lærlinger (1 kvinne og 1 mann).

Sørmarka hadde i 2023 et nærvær på 94,02 prosent og egenmeldt fravær på 1,8 prosent. Som IA-bedrift jobber vi aktivt med oppfølging og tilrettelegging for sykemeldte, særlig langtidssykemeldte. Vi samarbeider med og får bistand fra A-MED og NAV for å oppnå en mer inkluderende arbeidsplass. Tillitsvalgte og verneombud spiller også en viktig rolle for dette samarbeidet.

Gjennomsnittsalderen blant de ansatte på Sørmarka er 46,1 år, noe som er betydelig over det som er vanlig i en bransje som er utsatt for belastningsskader.

I mai hadde vi en sommerfest på Sørmarka, og den dagen da vi stengte før jul, 17. desember, dro vi alle på tur til Kiel. Begge arrangementene for de ansatte var vellykket, det var god stemning, og de ansatte satte pris på å få være sosialt samlet.

Gjennom hele 2023 har det vært god kontakt og god dialog med de tillitsvalgte.

Styret

Per 31. desember 2023 bestod styret av følgende:

Faste medlemmer:

Julie Lødrup, LO; leder, Arnstein Aasestrand, Forbudet for Ledelse og

Teknikk; Svend Morten Voldsrud, Fagforbundet; Hege Espe, Fellesforbundet; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Tore Ryssdalsnes, LO Media; Mona Fagerheim, LO Stat.

Varamedlemmer:

Terje Olav Olsson, LO; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Karin Bøyum Fossheim, Fagforbundet; Elisabeth Steen, Norsk Tjenestemannslag; Gunnar Amland, Norsk Sjømannsforbund; Jarle Wilhelmsen; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Lise Olsen, LO Stat.

Ansatterepresentanter:

Kine Riiser Voie og Jarle Nærby.

Varamedlemmer for ansatterepresentantene:

Per Torbjørn Kristiansen, Pamela Jansson, May Lisbeth Andersen og Ståle Brattbo.

Det er avholdt 4 ordinære styremøter i 2023, 14. mars, 31. mai, 5. september og 5. desember.

Drift og organisasjonsutvikling

Vi har i 2023 jobbet for å ha en så bærekraftig økonomi som mulig på tross av uforutsigbarhet i markedet. Vi har som alltid vært meget opptatt av å ivareta både ansatte og gjester slik at de får en trygg og god opplevelse på Sørmarka.

Vi byttet restaurant-/barsystem og gikk «live» 2. januar 2023. Dette vil gi oss en mer effektiv arbeidsflyt ut mot gjester, men også internt mellom avdelinger. På sikt er det også en god løsning kostnadsmessig.

Sørmarkas bedriftsfilosofi gjenspeiler seg i arbeidsmålene: fornøye gjester, fornøye medarbeidere og god økonomisk drift. Målene settes i avdelingene og følges opp i avdelingsmøter og jevnlig ledermøter. Sørmarka ønsker å være en lærebedrift og har i 2023 to kokkelærlinger. Vi har også, i samarbeid med Lærlingkompaniet, en servitør som tar fagbrevet i jobb. I tillegg har vi to medarbeidere på arbeidsrettet tiltak. Bedriften legger til rette for ansatte som ønsker faglig utvikling.

Drift av eiendommen

I 2023 har vi, som i 2022, hatt søkelyset på hva vi må gjøre for å opprettholde god drift og ivareta sikkerheten. Av større tiltak vi har gjennomført, kan vi nevne at vi har

- gått «live» med nytt restaurant-/barsystem
- pusset opp tre mindre grupperom til funksjonelle mindre møterom
- pusset opp administrasjonskorridor
- investert i ny brannmur og «oppgradering» av nettverk generelt
- oppgradert teknisk utstyr i de større møterommene.

Avslutning

Vårt hovedmarked er kurs og konferanse, og vi har et mål om å øke vår markedsandel i både privat og offentlig sektor og ikke minst i arbeiderbevegelsen. Vi ser også økt forespørsel om private arrangementer knyttet til livets ulike faser som dåp, konfirmasjon, bryllup og så videre. Vi jobber også med å øke både yrkestrafikken samt ferie- og fritidsmarkedet.

Vi håper på et godt 2024 og at vi får muligheten til å videreutvikle og presentere Sørmarka overfor både nye og gamle gjester.

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS (AFR)

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS eies av Landsorganisasjonen i Norge.

Skolen ligger på Moelv i Ringsaker kommune. I vårsemesteret 2023 var det normal drift ved skolen.

I skoleåret 2022/2023, fordeler elevene seg slik:

- Fred og konflikt/Politikk og strategi, 13 elever
- Grafisk design, 7 elever
- IT – webutvikling, 7 elever
- Drag, 8 elever
- Alle skal med, 10 elever

Elevtallet ved Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS har

vært synkende. Grunnet synkende elevtall ble skolen besluttet avviklet i høsten 2023 og prosessen med avvikling ble igangsatt. Det har ikke vært undervisningsvirksomhet ved skolen i skoleåret 2023/2024.

Styret:

Kristin Sæther, LO, styreleder; Eva Christine Stenbro, APF, styremedlem; Andreas Christiansen Hasle, fagsjef i tankesmien Agenda, styremedlem; Thor Ivar Kristiansen, Enhetsleder, administrativt ledelsessekretariat Fagforbundet, styremedlem; Raymond Lilleeng, regional ungdomssekretær for Fellesforbundet Innlandet, styremedlem; Kjetil Staalesen, spesialrådgiver, LO, styremedlem; Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland, varamedlem; Bjarne Lagesen, LO, varamedlem.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark)

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet av LO og Arbeiderpartiet i 1908. Arbark bevarer fortløpende arbeiderbevegelsens kulturarv (arkiv, publikasjoner, foto, plakater, faner samt audiovisuelt og digitalt materiale) for å formidle den til nye generasjoner. Høsting og sikring av samtidsinformasjon er likestilt med forvaltning og formidling av Arbarks historiske samlinger. I dag fungerer Arbark som en arkiv- og bevaringsfaglig kompetansebase for hele arbeiderbevegelsen.

I løpet av 2023 har Arbarks samling av analoge arkiver vokst med 400 hyllemeter og utgjør nå om lag 9 000 hyllemeter. Arbark tar også imot og bevarer digitalt skapt arkivmateriale og annen dokumentasjon. Arkivene utgjør en sentral del av nasjonens kollektive hukommelse og kommer fra LO, fagforbundene, foreninger og klubber, Arbeiderpartiet og de andre partiene på den politiske venstresiden, kvinne-, freds- og solidaritetsorganisasjoner og mange enkeltpersoner. Samlingene brukes fortløpende av studenter, forskere, forfattere, tillitsvalgte og andre interesserte. Informasjon om de enkelte arkivene kan søkes opp via [Arkivportalen.no](https://arkivportalen.no).

Arbark er landets største og viktigste spesialbibliotek for litteratur om norsk og internasjonal arbeiderbevegelse, med om lag 130 000 titler. Ut over bøker og andre trykksaker samler biblioteket elektroniske publikasjoner samt plakater og valgmateriale. Arbarks samlinger omfatter også audiovisuelt materiale. Digitaliserte kilder, slik som LOs beretninger, kongressprotokoller og representantskapsprotokoller samt hovedavtaler og enkelte landsomfattende overenskomster, finnes på Arbark.no og den nasjonale portalen Digitalarkivet.no.

Arbark har en stadig voksende samling på over 4,2 millioner analoge fotografier og negativer. Storparten kommer fra arbeiderpressen. I tillegg bevarer Arbark over 600 000 digitalt skapte bilder fra LO Media. Omtrent 160 000 analoge fotografier er digitalisert, beskrevet og søkbare, og brukes jevnt i bøker og presse. Arbark formidler digitale fotografier gjennom portalene Oslobilder.no og Digitaltmuseum.no. Ut over dette bevarer Arbark 700 faner, flagg og bannere fra arbeiderbevegelsen. De eldste er fra slutten av 1800-tallet. Digitale fotografier av for- og baksider på alle fanene i Arbarks samling, inkludert rundt 220 fanetopper, er tilgjengelige via Digitaltmuseum.no.

I 2023 har Arbark gjennomført en omfattende ombygging og flytting av magasiner. Deler av samlingen har derfor i perioder vært utilgjengelig for publikum. Arbarks lesesal i Folkets hus har holdt åpent og hatt jevnt besøk. Utover digital publisering av kilder og foto er det drevet en allsidig formidlingsvirksomhet med blant annet seminarer, foredrag og veiledning av grupper fra arbeiderbevegelsen og ulike utdanningsinstitusjoner. Årboka *Arbeiderhistorie* kom ut i mars med åtte fagfellevurderte artikler om ulike temaer og en debatt rundt utviklingen av arbeiderhistorie som fagfelt. Årboka er fritt tilgjengelig på Universitetsforlagets portal Idunn.no

Organisasjonsarbeid

Medlemsutvikling

Det samlede medlemstallet i LOs forbund har økt også i 2023 og er per fjerde kvartal 1 007 451. Ved utgangen av 2023 har LO 24 forbund som medlemmer. Medlemsutviklingen i disse viser vekst i totalt antall medlemmer.

Det er i dag flere kvinner enn menn som er medlemmer i LOs forbund (totalt 483 017 menn og 524 434 kvinner). I år som i fjor ser vi en oppgang i antallet fullt betalende medlemmer. LO har 645 319 medlemmer i denne kategorien.

Rekruttering og organisasjonsutvikling

Organisasjonsavdelingen bistår forbund og lokalorganisasjoner med økonomisk tilskudd og faglig oppfølging til tverrfaglige rekrutterings- og organisasjonsutviklingsprosjekter. I 2023 fikk vi ca 6 765 henvendelser om medlemskap via LOs nettsider. Disse behandles av organisasjonsavdelingen og videreformidles til rett forbund.

Organisasjonsgjennomgang 2022–2025

Arbeidsgruppa for organisasjonsgjennomgangen har fortsatt oppfølgingen av anbefalinger vedtatt på kongressen i 2022. Det ble tidlig satt en kurs for når de forskjellige anbefalingene skulle tas tak i. Arbeidsgruppa møtes jevnlig, og det er nedsatt en egen gruppe, i tråd med kongressvedtaket, som ser på LO i Oslo og særstillingen de har i forhold til andre lokalorganisasjoner i LO.

Det er høy kompetanse i utvalget, og stort rom for diskusjoner og løsninger samt gode muligheter for å løfte saker i tilknytning til den organisatoriske utviklingen av LO.

LOs lokalorganisasjoner

Rollen som tillitsvalgt i en lokalorganisasjon er ganske forskjellig fra rollen som tillitsvalgt i en fagforening. Det er god dialog med lokalorganisasjonene for å informere om rollen, endringer i vedtekter og organisasjonens oppbygning og virkeområder. Det er gjennomført mange regionale lokalorganisasjonskonferanser hvor skolering og relasjonsbygging har vært i fokus. Tilbakemeldingene er veldig positive.

Kongressen 2022 vedtok at LO skulle gjennomføre lokalorganisasjonenes år i løpet av kongressperioden. Det ble besluttet gjennomført fra våren 2023 til våren 2024. Det ble satt ned en arbeidsgruppe bestående av representanter fra lokalorganisasjonene og regionkontorene. Fra LO sentralt deltok organisasjonsavdelingen og informasjons- og rådgivningsavdelingen.

Det ble enighet i gruppa om at lokalorganisasjonens år skulle gjennomføres med fire hovedtemaer: politikk, aktivitet, organisasjon og synlighet.

Det har i løpet av 2023 vært gjennomført tre webinarer med ulike temaer. I november 2023 ble det arrangert erfaringskonferanse over to dager på Gardermoen. Konferansens innhold var basert på innspill og ønsker fra lokalorganisasjonene.

Det har vært søkelys på å synliggjøre det viktige arbeidet lokalorganisasjonene gjør. LO ba derfor LO Aktuelt om å bidra til dette. LO-Aktuelt nr. 8 er viet lokalorganisasjonene, og her fortelles historier fra lokalorganisasjonene og tillitsvalgte rundt om i hele landet.

Det er satt i gang et arbeid med informasjonssider og materiell på LOs nettsider. Hovedmålet for dette arbeidet er at kommunikasjonsflyten mellom LO og lokalorganisasjonene skal bedres.

Organisasjonsnett – LORgnett

Systemet LORgnett skal ivareta flere sentrale funksjoner, men er i hovedsak et system som skal bidra til struktur og demokratisk arbeid

i LOs lokalorganisasjoner. I tillegg skal det bidra til å fakturere fagforeningene som tilhører hver enkelt lokalorganisasjon.

Retningslinjene for regionkonferanser viser til LORgnett som beregningsgrunnlag for fagforeningenes representasjon og har i så måte bidratt til at også de lokale fagforeningene ser større nytte av organisasjonsnettet.

Systemet er komplekst, med flere leverandører på den tekniske siden, arbeidsoppgaver som involverer flere av LOs administrative avdelinger og alle regionkontorene, og frivillige tillitsvalgte fra fagforeninger og i LOs lokalorganisasjoner.

Resultatet er et fragmentert ansvar og behov for klargjøring, oppfølging og opplæring i alle ledd. Det arbeides derfor kontinuerlig med de ulike utfordringene som dukker opp som følge av en slik type organisering og system.

I 2023 har vi hatt fokus på å få laget et skjema for innrapportering av data som implementeres direkte i LORgnett. På den måten vil regionkontorene få en enklere hverdag ved at de slipper å manuelt plote inn tall og kontaklinformasjon som fagforeningene rapporterer.

Arbeidet med de tekniske løsningene og rutinene i LORgnett jobber vi videre med i 2024.

Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»

I samarbeid med Norsk Folkehjelp Oslo arrangerte LO «Inn i varmen» for 16. gang tirsdag 4. april fra klokka 17.30 til 21.00 i Oslo Kongressenter. «Inn i varmen» er et rusfritt påskearrangement for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk. Bakgrunnen for arrangementet er et ønske om å gjøre noe for dem som har det vanskelig, spesielt ved høytider. Det har blitt et kjent arrangement med stort engasjement og stor glede blant de frivillige fra begge organisasjoner. Mange gjester og frivillige kommer tilbake år etter år. Norsk Folkehjelp Oslo og LO/forbundene stiller med frivillige til arrangementet. Vi var totalt 38 frivillige som verter under arrangementet. Det kom til sammen 277 gjester innom oss i løpet av

denne kvelden, også barnefamilier. Det ble servert toretters middag, og det var konsert med Johanne Vie, Linda Løvland og Three Bastards BluesBand. Da gjestene forlot arrangementet, delte vi ut poser med sponsorvarer som ble donert av Coop Varme og omsorg, Q Kavli og Freia Mondeléz, med mat, drikke, godterier og hygieneartikler. Dette ble satt stor pris på. Poser som var til overs (vi hadde pakket 350 poser), ble levert til lavterskeltiltaket 24/7 Kirkens bymisjon, som delte ut til dem som var innom dem i løpet av påsken. Middagsrestene ble levert til Frelsesarmeen for utdeling der. Arrangementet var meget vellykket. LOs organisasjonsavdeling var praktisk ansvarlig for gjennomføringen av arrangementet sammen med Norsk Folkehjelp Oslo.

Notodden Bluesfestival

LO og Notodden Bluesfestival har en lang historie som samarbeidspartnere. Det startet i 2002, og siden 2011 har samarbeidet vært kanalisert via foreningen «Somliga går med trasiga skor» («Somliga»). Samarbeidet ledes av et styre bestående av representanter fra flere LO-forbund og LO på flere nivåer. LO Norges representant i styret i 2023 var Lene Furuli.

«Somliga» samler inn penger fra forbund og fagforeninger som et bidrag til festivalen og gjennomføringen av en solidaritetskonsert, i år med Jonas Fjeld, samt konserter med blant annet fengselsband på et fast samlingssted under festivalen og kino for barn. Salg av T-skjorter og innsamlingsaksjon på stand og solidaritetskonserten går til Norsk Folkehjelp. Under festivalen er det stand med LO, LOfavør og Norsk Folkehjelp.

I 2023 samlet «Somliga» inn kr 854 000 til festivalen og kr 150 000 til Norsk Folkehjelp. LO Norges bidrag var kr 200 000.

Nordisk organisasjonskonferanse

Det ble holdt møte i Nordisk organisasjonsnettverk i Stockholm

i desember 2023. Samlingen hadde deltakere fra Sverige, Norge, Danmark og Finland. LO utvikler sitt organisatoriske samarbeid med Fagbevegelsens Hovedorganisation i Danmark, og vil sammen med de andre nordiske landene utvikle og forsterke nettverket, da vi ser at dette har stor organisatorisk verdi.

LOs arbeid med mangfold

«Rik på mangfold – en fagbevegelse for alle» er et samarbeid mellom LO og Norsk Folkehjelp. Det har erstattet LOs forum for inkludering i arbeidslivet. «Rik på mangfold» er et forpliktende samarbeid der Norsk Folkehjelp, LO og LO-forbund skal fremme inkludering på arbeidsplassen og løfte mangfolds- og diskrimineringssspørsmål. Det arbeides i to spor: for et arbeidsmiljø fritt for diskriminering med tillitsvalgte som gode rollemodeller og for et inkluderende forbund som bruker all kompetanse i et mangfoldig arbeidsliv.

Nettverket består av tillitsvalgte og ansatte i forbund som har ansvar for og jobber med mangfold og inkludering. I 2023 var ni forbund med som medlemmer. I samarbeid med Norsk Folkehjelp har vi i 2023 prioritert å møte nye forbund med sikte på å utvide nettverket med nye medlemmer.

LO deltar også som arbeidsgiver i «Rik på mangfold – en arbeidsplass for alle» med mål om å jobbe systematisk med likestilling og inkludering i LO som arbeidsplass. Dette skjer hovedsakelig gjennom arbeidsgruppa for LOs ARP-arbeid (aktivitets- og redegjørelsesplikten).

I 2023 ble det gjennomført to nettverkssamlinger i «Rik på mangfold», én digital samling og én fysisk heldagssamling, med bidrag fra blant andre DiMe (Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken), MiA (Mangfold i Arbeidslivet), Rosa kompetanse samt Fellesforbundets arbeid for å styrke arbeidet med seksuell trakassering, likestilling og diskriminering.

Det er også gjennomført studiebesøk til Posten Norge for å lære om deres samarbeid med Fagforbundet Post og finans.

LOs ledelse har deltatt i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets

nasjonale jury for Mangfoldsprisen 2023. I tillegg oppnevnte LO tre representanter til de regionale juryene.

LO bidro også i 2023 aktivt under Oslo Pride, både i paraden og i Pride Park.

Arbeidsgruppa for en mangfoldsveileder for valgkomiteer i fagbevegelsen har gjennom flere workshops utarbeidet endelig tekst. Den vil først bli utarbeidet som grafisk trykk, senere dedikeres som egen digital satsing.

I samarbeid med Agenda rådgivning ble det utarbeidet en rapport som gjennom ti intervjuer med tillitsvalgte med minoritetsbakgrunn forsøkte å belyse og kartlegge hvilke behov og forventninger tillitsvalgte har til fagbevegelsen. Formålet er å utvikle strategier for å arbeide mer målrettet for rekruttering av medlemmer med minoritetsbakgrunn.

I samarbeid med Fafo har LO også startet et prosjekt som skal se på insentiver og hindringer for økt organisering blant arbeidsinnvandrere, finansiert av FU-midler.

I tråd med LOs handlingsprogram er det startet opp et arbeid med å utvikle en handlingsplan mot høyreekstremisme. Formålet er å styrke arbeiderbevegelsens grunnleggende verdier om likeverd og støtte opp om AUFs arbeid på Utøya for å spre kunnskap om demokrati og ekstremisme.

LO har også deltatt i referansegrupper i to prosjekter. Det ene er med NOVA på OsloMet, som ser på erfaringer med, perspektiver på og tiltak mot diskriminering av muslimer på arbeidsmarkedet. En rapport fra prosjektet ble lansert i desember. Det andre er et større, EU-finansiert prosjekt, «Paths to Include». Det skal se på diskrimineringsproblemer på det europeiske arbeidsmarkedet og hvordan man kan utvikle inkluderende arbeidsmarkeder, med spesiell vekt på interseksjonalitet.

LOs deltakelse i Likestillings- og mangfoldsutvalget ble fulgt opp med LOs høringssvar på NOU-en *På høy tid – realisering av funksjonshindredes rettigheter*.

LO har sammen med partene bidratt i prosessen med innspill, eksempler, forslag og tiltak til Arbeids- og inkluderingsdepartementets

handlingsplan mot rasisme og diskriminering for 2024–2027. Enkelte av forslagene vi har spilt inn, forplikter til videre oppfølging i 2024.

LOs besøkssenter

I 2023 startet prosjektet med å bygge LOs besøkssenter. Formålet med senteret er å styrke LOs posisjon som Norges største og viktigste arbeidstakerorganisasjon. I november 2022 ble det inngått en kontrakt med Sixsides, som skal levere læringspill og formidlingsløsninger til besøkssenteret. Dette samarbeidet har pågått gjennom hele 2023 og skal ferdigstilles i slutten av 2024.

Formålet med prosjektet er å sikre at LO beholder sin posisjon som Norges største arbeidstakerorganisasjon. Derfor må vi være relevante i form og innhold på det vi formidler. LO må åpne seg opp, særlig mot unge – både fysisk og digitalt. Både LO og forbundene må gjøres mer tilgjengelige for publikum, og fagbevegelsen må synliggjøres som en viktig samfunnsaktør på flere plan. Dette er viktig for å gjøre oss relevante for flere målgrupper på en ny og inkluderende måte, og ikke minst må senteret være en attraktiv og tilgjengelig møteplass for LO og forbundenes egne aktiviteter.

LOs student- og ungdomsarbeid

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført for 38. år på rad. Sommerpatruljen ble gjennomført i samtlige fylker og pågikk i uke 26, 27 og 28. I løpet av sommeren har deltakere på LOs sommerpatrulje besøkt 8 783 arbeidsplasser. På disse intervjuet de 5 637 unge arbeidstakere i ulike bransjer over hele landet. Intervjuene har blitt gjennomført og registrert på digitale skjemaer, og tallgrunnlaget har blitt brukt til å utarbeide rapporter.

Det ble avdekket brudd på 49,7 prosent av arbeidsplassene hvor vi gjennomførte intervjuer, noe som er en nedgang på 1 prosentpoeng fra 2022. Slik som tidligere år er det vanligste bruddet knyttet til verneombudsordningen, etterfulgt av ulovlig kameraovervåkning, brudd på opplæring og brudd på vaktlister.

Patruljen har bestått av 390 deltakere, som til sammen har utført 1 587 dagsverk, noe som er en oppgang både i antall deltakere og i antall dagsverk. I tillegg til patruljens fysiske arbeidsplassbesøk i alle regioner har LOs sommerpatrulje en informasjonstjeneste i 9. etasje på Folkets hus på Youngstorget, bemannet av tre personer fra 15. mai til 10. august. Som de siste to årene startet informasjonstjenesten også i år opp en måned tidligere med én ansatt. Totalt fikk informasjonstjenesten 593 registrerte henvendelser i 2023. Dette er en økning fra 497 henvendelser i 2022. I 2023 kom 47 prosent av henvendelsene via telefon, og 53 prosent kom på e-post. Gjennom perioden har sommerpatruljen totalt hatt 355 medieoppslag. Dette er en nedgang på 54 oppslag fra 2022. Forholdsmessig var 2022-tallet 172 flere oppslag enn i 2021. Det er med andre ord et godt år for oppmerksomheten i media. Oppslagene har vært både på tv, på radio, i papiraviser, i nettaviser, i magasiner og på informasjonssider på internett. Oppslagene har i hovedsak hatt lokalt preg, men en betydelig andel av årets oppslag har også vært i nasjonale medier, noe som har bidratt til å sette patruljens arbeid på dagsordenen. Det har vært god synlighet

for sommerpatruljen i lokale så vel som nasjonale medier. Også på sosiale medier har patruljen vært synlig, særlig på Facebook og Instagram. På Facebook og Instagram har fokuset vært på å spre informasjon om patruljens arbeid og tilstedeværelse, med hovedmål om å nå så mange som mulig. Sommerpatruljen har blitt vist over 4,1 millioner ganger og har nådd 730 000 unike personer. Det er en økning på 1,5 millioner visninger, men 120 000 færre unike personer. Fokuset i sosiale medier har vært å spre et positivt budskap rundt patruljens arbeid, og først og fremst å nå ut til unge under 25 år og en målgruppe bestående av unge tillitsvalgte og medlemmer i LO. Det er satt i gang et digitaliseringsprosjekt for LOs sommerpatrulje og lærlingpatrulje der vi skal forbedre gjennomføringen av prosjektene.

LOs lærlingpatrulje

LOs lærlingpatrulje ble i 2023 gjennomført for femte gang. Patruljen ble gjennomført i alle LOs regioner, med stor variasjon i antall besøk mellom regionene. Patruljen foregikk i uke 44–46. I løpet av årets patrulje har LO oppsøkt 2 106 bedrifter og intervjuet 1 324 lærlinger. Dette er en økning fra 2022 i antall besøkte bedrifter og gjennomførte intervjuer. Patruljebesøkene ble gjennomført som fysiske besøk.

I løpet av de 1 324 intervjuene oppdaget man brudd i 549 tilfeller, noe som utgjør en bruddprosent på 41,5 prosent. Dette er en marginal økning fra 2022. På hvert besøk hvor man fant brudd, var det gjennomsnittlig 1,46 brudd. I løpet av årets patrulje var det vanligste bruddet at lærlingene ikke fikk nok tid til å jobbe med læremålene i arbeidstiden, etterfulgt av manglende informasjon om verneombud, at de ikke har fått tilstrekkelig opplæring, brudd på retten til halvårs-samtale og brudd på regler om overtidssarbeid.

Studentarbeidet

LOs satsing på studenter går i riktig retning. Siden tredje kvartal

2022 har vi hatt en medlemsvekst på 4,4 prosent Totalt er det 26 405 studentmedlemmer i LOs forbund per tredje kvartal 2023.

LOs studiestartuker ble gjennomført i uke 33 og 34. Det ble registrert 129 aktiviteter og stands i regi av regionene og studentstyrene. Dette er trolig rekord. Det ble gjennomført studentsamling i Trondheim for studentlagsstyrene og aktive studenter med over 70 deltakere. I tillegg var omkring 1/3 av deltakerne på student- og ungdomskonferansen i april studentmedlemmer.

LO-studentenes styrer har hatt høy aktivitet i året som gikk. Styrene bidrar til jevn aktivitet på campusene og kontakt med studentmassen, slik at aktivitetene er tilpasset lokale forhold. LO-studentene har fått et nytt styre ved Universitetet i Sørøst-Norge – campus Ringerike. Dessuten har LO-studentene ved campus Kristiansand på Universitetet i Agder (UiA) blitt utvidet til å inkludere campus Grimstad. Disse kommer i tillegg til de eksisterende styrene ved Norges naturvitenskapelige universitet (NTNU) Trondheim, NTNU Ålesund, Universitetet i Bergen (UiB), UiA, Universitetet i Tromsø, Universitetet i Sørøst-Norge – campus Porsgrunn, Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Stavanger (UiS), Nord universitet og Høgskolen i Volda. I 2023 ble det innført en forsøksordning med honorering av tre studentlagsledere, ved UiB, UiO og NTNU Trondheim, for å se om dette øker aktivitetsnivået.

LOs studentnettverk, der LO og studentrepresentanter fra forbundene deltar, har møttes fem ganger i 2023. I tillegg har studentrådgiver og prosjektmedarbeider deltatt på en rekke møteplasser med forbundene og andre aktuelle organisasjoner. I tillegg kommer stands, arrangement og annen aktivitet utført av LOs regionkontor.

Vi har også bidratt til hørings svar og bidratt i utvalg for høyere utdanning. Videre har vi jobbet med og fått delvis gjennomslag i saken om forsinkelsesrenter som studentene i studentbolig har krav på fra Studentsamskipnaden i Oslo og syv andre studentsamskipnader.

Dette året har LO styrket samarbeidet med andre organisasjoner, som AUF, Norsk studentorganisasjon (NSO), Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF) og Tax Justice. Tax Justice har innledet om skatteflukt hos flere av LOs studentlag, med svært godt oppmøte.

På organisasjonssiden har vi bestilt standutstyr og messemateriell til LOs regioner. Vi har bidratt til videreutvikling av LOfavør-fordelene rettet mot unge og studenter samt hatt kampanjer i samarbeid med LOfavør. Vi har også reklamert for LO-medlemskap og -fordeler i appen «Studentkalenderen», som deler gode tilbud med 60 000 norske studenter. I tillegg har vi hatt rekrutteringskampanjer, hovedsakelig på sosiale medier. Karriereportalen er LOs digitale karrieretjenestetilbud for studenter og medlemmer under 35 år. Avtalen med CV Guru, som drifter denne tjenesten for LO, er fornyet med ett år, frem til oktober 2024.

Fagligpolitisk arbeid

Den fornyede samarbeidsavtalen som ble vedtatt i LOs sekretariat og AUFs sentralstyre, har vært førende for det fagligpolitiske samarbeidet mellom LO og AUF i 2023. Avtalen tydeliggjorde arbeidet knyttet til politiske og organisatoriske mål, arbeidet rundt valg og folkevalgtarbeidet og strukturene for hvordan vi skal arbeide. I tillegg til LOs avtale har Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge og Fagforbundet forpliktende avtaler med AUF om samarbeid. I tillegg har man styrket det desentraliserte forpliktende samarbeidet i Rogaland, Nordland, Trøndelag, Vestland, Innlandet, Vestfold og Telemark, Oslo, Akershus og Østfold.

I 2023 stilte over 80 unge tillitsvalgte fra LO og forbundene til valg for Arbeiderpartiet, og flere av disse ble valgt inn i kommunestyrer og fylkesting. Det har blitt gitt tilbud om skoleringskurs for kandidatene i forkant, og for de valgte i etterkant.

Det er gjennomført tre møter i dialogforumet for unge medlemmer i forbundene. Noen viktige politiske gjennomslag for LOs ungdomsorganisering i 2023 har vært en styrking av ungdomsgarantien og økt utstyrsstipend og borteboerstipend i statsbudsjettet. På Arbeiderpartiets landsmøte i mai har man fått gjennomslag for å gi nasjonalt ungdomskort til læringer.

Samarbeidsutvalget mellom LO og AUF har hatt tre møter der man

har diskutert hvordan samarbeidet skal styrkes. Her har LO-tilsluttede forbund én representant hver. AUFs ledelse og Løvebakken AUF stiller også. I den fagligpolitiske arbeidsgruppa sitter Henrik Drivenes fra LOs ungdomsutvalg, Sandra Tenud fra AUFs sentralstyre, Gustav Gabrielsen som fagligpolitisk rådgiver i AUF og Sindre Hornnes som ungdomsrådgiver.

LO har hatt tydelig tilstedeværelse på AUFs sommerleir. I 2023 arrangerte LO og flere forbund Arbeiderfestivalen som en del av AUFs sommerleir. Her deltok Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Tjenestemannslag, Fellesforbundet, Fagforbundet og Handel og Kontor i Norge. LO-leder Peggy Følsvik holdt hilsningstale og deltok i panel-samtale i bakken. Christoffer Beckham deltok i en panelsamtale. På sommerleiren holdt ungdomsrådgiveren hilsningstale.

Kurs, skoling og konferanser

- LOs ungdomsrådgiver holdt skoling for lederkurset i Bydel Grorud 23. januar.
- Det var samling med ungdomssekretærer og organisasjonsavdelingen 16.–17. februar og 13.–14. april.
- Det har vært månedlige digitale møter mellom organisasjonsavdelingen og LOs ungdomssekretærer.
- LOs ungdomsrådgiver innledet for LO Østfold og AUF Østfold 16. mars.
- LOs student- og ungdomskonferanse gikk av stabelen 14.–16. april på Sørmarka.
- Det ble arrangert nyansattsamling for ungdomssekretærene 3.– 5. mai.
- Samlingen «Vi bygger landet» ble avholdt 12.–14. mai.
- Det var samling med ungdomssekretærer og organisasjonsavdelingen 27.–29. september.
- LOs studentrådgiver deltok og innledet på FYKO.
- LO-studentene og LOs prosjektmedarbeider deltok på KÅKÅnomics i Stavanger 25.–27. oktober.

Politisk representasjon

- LOs ungdomsrådgiver møtte politisk ledelse i Arbeids- og inkluderingsdepartementet 19. januar.
- LOs ungdomsrådgiver gjestet årsmøtet til AUF i Vestland 4. februar.
- LOs ungdomsrådgiver deltok på Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) 28. februar.
- LOs studentrådgiver og ungdomsrådgiver har deltatt på ulike samlinger for ungdomspartiene på venstresiden.
- LOs ungdomsrådgiver deltok på 120-årsmarkeringen til AUF.
- LOs ungdomsrådgiver holdt hilsningstale på Fellesforbundets nasjonale ungdomskonferanse 9.-12. mars.
- LOs ungdomsrådgiver holdt hilsningstale på Norsk Tjenestemannslags ungdomskonferanse 22.-24 mars.
- LOs ungdomsrådgiver innledet på Fagforbundets rødgrønne samarbeidskonferanse 24.-26. mars.
- LOs ungdomsrådgiver møtte statssekretær i Kunnskapsdepartementet om ny opplæringslov 17. april.
- LOs ungdomsrådgiver deltok på møte hos Fellesforbundets sentrale ungdomsutvalg 28. april.
- LOs ungdomsrådgiver innledet hos AUF i Oslo/Akershus 30. april.
- LOs ungdomsrådgiver innledet på Handel og Kontor i Norges ungdomskonferanse 2.-4 juni.
- LOs ungdomsrådgiver og studentrådgiver deltok på AUFs sommerleir 2.-6. august.
- LOs ungdomsrådgiver deltok på valgkamparrangement i Nordland, Østfold, Oslo og Vestland.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning på Jernbaneforbundets ungdomskonferanse 13. september.
- LOs ungdomsrådgiver innledet på Industri Energis ungdomskonferanse 13.-15. oktober.
- LOs ungdomsrådgiver innledet for Fagforbundet Møre og Romsdals representantskap.
- LOs studentrådgiver innledet på AUFs studentkonferanse 24. november.

- LOs studentrådgiver holdt foredrag og workshop om student-engasjement på ONFs høstkonferanse 25. november.

Andre aktiviteter

- Det har vært fire møter i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2023.
- LOs ungdomsrådgiver deltok i en panelsamtale om stressmestring i arbeidslivet sammen med Unge Høyre, AUF og NSO 14. februar.
- LOs ungdomsrådgiver deltok på bedriftsbesøk med Norsk Arbeidsmandsforbund og LO Trøndelag. Deretter innledet man til organisasjonsdebatt i ungdomsutvalget til LO. 21. mars.
- LOs ungdomsrådgiver gjennomførte omvisning med voksenopplæringen på Rosenhoff 28. mars.
- LOs ungdomsrådgiver har deltatt i et utvalg i Samarbeid mot svart økonomi ung (SMSØ).
- LOs ungdomsrådgiver innledet for Arbeidstilsynet 18. april.
- LOs ungdomsrådgiver innledet for Handel og Kontor Region Øst 22. april.
- Organisasjonsavdelingen gjennomførte en strategisamling i januar 2023.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning om ungdomsarbeidet for LO Nordland 28. april.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for ungdomsutvalget i LO Innlandet 3. mai.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for ungdomsutvalget i LO Oslo og Akershus 6. mai.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for ungdomsutvalget i LO Østfold 11. mai.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for ungdomsutvalget i LO Troms og Finnmark 22. mai.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for ungdomsutvalget i LO Møre og Romsdal 23. mai.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning hos ungdomsutvalget i LO Oslo og Akershus 24. mai.

- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for ungdomsutvalget i LO Vestfold og Telemark 5. juni.
- LOs ungdomsrådgiver deltok i en panelsamtale sammen med Fafo om unge i arbeidslivet 7. juni.
- LOs ungdomsrådgiver holdt foredrag for Industri Energi 8. juni.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning på Fagforbundets sommerfestival 16.–17. juni.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning hos LO Østfold 20. juni.
- LOs studentrådgiver, ungdomsrådgiver og prosjektmedarbeider i LO-studentene deltok på sommerpatruljen i Vestland, Rogaland og Nordland, 26. juni–12. juli.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning hos ungdomsutvalget i LO Oslo og Akershus 20. september.
- LOs ungdomsrådgiver og studentrådgiver innledet på LOs medarbeiderkonferanse 27. oktober.
- LOs ungdomsrådgiver og prosjektmedarbeider i LO-studentene deltok på lærlingpatruljen i Vestland, Oslo og Akershus, Møre og Romsdal og Troms.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning på Fellesforbundets lærlingkonferanse 16. november.
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning for NAFs ungdomsutvalg 6. desember.

Samarbeid med andre organisasjoner

- LOs ungdomsrådgiver og studentrådgiver har hatt flere møter med forskjellige utvalg fra AUF.
- Studentrådgiver og prosjektmedarbeider har hatt jevnlige møter med lokale og nasjonale grupper fra Astud og AUF-studentene.
- LOs informasjonstjeneste har vært i møte med Unginfo om sommerpatruljen.
- LOs studentrådgiver og to forbundsrepresentanter har deltatt på møte hos Norsk studentorganisasjon sammen med et utvalg fagforeninger.

- LOs studentrådgiver har hatt jevnlig kontakt med Organisasjon for Norske Fagskolestudenter.

Internasjonalt arbeid

- Sammen med Are Tomasgard deltok LOs ungdomsrådgiver på TUCs regionale konferanse i Yorkshire and Humber. Her ble det gjennomført kampanjevirkosomhet og arbeidsplassbesøk 17.–19. mars.
- LOs studentrådgiver deltok som ung-representant på ETUC-konferansen i Berlin.
- LOs ungdomsrådgiver innledet om gjennomføring av sommerpatruljen for fagbevegelse fra Thailand, Eswatini, Ghana og Oman 24. januar.
- LOs ungdomssekretær i Sverige besøkte det sentrale ungdomsutvalget den 24. april.
- LOs ungdomsrådgiver møtte ungdomssekretæren i FH 25. august.
- LOs ungdomsrådgiver møtte libanesisk fagbevegelse 14. september.
- LOs ungdomsrådgiver innledet på utvekslingsopphold fra DGB Darmstad og LO Trøndelag i Oslo 6. oktober.
- LO-studentene i Vestland og LOs prosjektmedarbeider arrangerte samling i Genève 19.–22. oktober.
- LOs studentrådgiver deltok på Nordenskolen i regi av SAMAK, i Finland 8.–10. november.
- Kafia Mohamud deltok på møte i ETUCs ungdomskomite i Brussel 12. desember.
- LOs ungdomsutvalg sendte to representanter for å møte fagbevegelsen i Eswatini 11.–15. desember som oppfølging av samarbeidsprosjektet til det sentrale ungdomsutvalget.

Internasjonalt arbeid

Internasjonalt ble 2023 preget av fortsatt økende ulikhet og undertrykking av demokrati – og ikke minst av krig, konflikt og økende geopolitiske spenninger. Russlands folkerettsstridige invasjon av Ukraina i 2022 og de globale ringvirkningene av denne preger fortsatt global økonomi. Krigen som startet etter Hamas' angrep på Israel 7. oktober, økte spenningsnivået ytterligere. Alt dette vil prege så vel fagbevegelse som politikk også fremover.

Halvveis til 2030 er bare 12 prosent av bærekraftsmålene oppnådd. LO deltok på FNs høynivåforum for oppfølging av bærekraftsmålene. Nasjonalt har vi vært aktive i Topplederforum og gjennom Bærekraftsløftet – hvor LO, KS og NHO samarbeider for å få fart på det lokale arbeidet med bærekraftsmålene.

Krigen i Ukraina satte preg på alt arbeidet vårt fra 2022. Solidaritet med Ukraina og ukrainsk fagbevegelse preget LO fra første stund. Vi bevilget umiddelbart midler til hjelpearbeid inne i Ukraina og i nabolandene og markerte vår politiske støtte til ukrainerne og den ukrainske fagbevegelsen. Dette har blitt videreført i 2023.

Støtten til fagbevegelsen i Belarus ble en viktig del av dette solidaritetsarbeidet. Etter at Russland startet invasjonen i Ukraina, ble fagbevegelsen og andre uavhengige sivilsamfunnsorganisasjoner i Belarus raskt mål for det autoritære regimet også der. Fagforeningsledere ble fengslet, og den uavhengige fagbevegelsen ble forbudt. LO holder tett kontakt med, og har også formidlet støtte til, fagbevegelsens eksil-organisasjon i Tyskland (Solidarnast).

LOs engasjement overfor Ukraina og støtte til Belarusisk fagbevegelse ble raskt fulgt opp med krav om at den russiske fagbevegelsen som støttet invasjonen, måtte suspenderes fra den internasjonale fagforeningsorganisasjonen –ITUC (International Trade Union Confederation). Vi lyktes, sammen med våre nordiske søsterorganisasjoner, i å bidra til presset som førte til at den russiske landsorganisasjonen nå står utenfor ITUC.

Oppfølgingsarbeidet knyttet til kongressens Palestina-uttalelse har økt i takt med den negative utviklingen i de okkuperte områdene og

krigshandlingene i Gaza. Tusenvis av mennesker har deltatt i fredsmarkeringer som LO har stått sentralt i å arrangere. Det har vært tett samarbeid med sentrale aktører på feltet, deriblant FNs spesialrapportør. Det jobbes systematisk med å sette søkelyset på hvordan europeiske og norske aktører gjennom sine investeringer, sine anskaffelser og sin næringsvirksomhet medvirker til grove brudd på folkeretten. I anledning trettiårsmarkeringen for Oslo-avtalene ble det arrangert en internasjonal konferanse i samarbeid med Kirken, Fagforbundet og Folkehjelpen.

Økende konfliktnivå internasjonalt og ringvirkningene av dette kom på toppen av de allerede store problemene som hadde fulgt av covid-19-pandemien med økende fattigdom, arbeidsledighet og ulikhet. Millioner av arbeidsplasser gikk tapt med pandemien, med størst kostnader for kvinner, minoritetsgrupper og lavinntektsgrupper. Krigen i Ukraina forsterket disse problemene ytterligere, med økende mat- og energipriser og inflasjon.

Ringvirkningene av krigen i Ukraina har ført til økt fattigdom og ulikhet i land og områder som allerede var sårbare og hardt rammet av pandemien, noe som også påvirker LOs arbeid. Samtidig bidro både denne krigen og den senere krigen i Midtøsten til andre konfliktlinjer i internasjonal fagbevegelse som det krevde ressurser å følge opp.

Alt i alt er retten til kollektive forhandlinger, organisering og streik under kraftige angrep globalt. Flere av søsterorganisasjonene våre har opplevd økende press under pandemien, med arrestasjoner, fengsling, fagforeningsknusing, trakassering og vold. I tillegg ser vi at «hensynet til sikkerhet» mange steder brukes for å sette demokratiske verdier til side.

Polarisering, sosial uro og global spenning setter preg på fagbevegelsens mobiliseringsevne og undergraver tillit, sosial dialog og globale fellesløsninger. Fagbevegelsen opplever, sammen med andre deler av det organiserte sivilsamfunnet, press i mange land der ledere nå ser muligheten til å gripe mer makt. Behovet for nye sosiale kontrakter har derfor fått oppmerksomhet både i FN og i mange land, men de undergraves av lav tillit, lav organisasjonsgrad og svekkede

organisasjoner. Selv om fagbevegelsen i enkelte land, som USA, har fått mer makt og politisk drahjelp de siste årene, må fagbevegelsen samlet sett forberede seg på et krafttak for organisering og kollektive forhandlinger fremover.

Våre viktigste allierte er i Europa. Tilstedeværelse og deltakelse i europeiske fora er viktig for arbeidsplasser her hjemme samt for norske interesser i bredere forstand. Vi i LO har de siste årene økt innsatsen vår opp mot Europa, inkludert Øst-Europa. Vi har laget en ny strategi for arbeidet i Øst-Europa.

Samtidig viderefører vi innsatsen vår for å styrke palestineres rettigheter og rettighetene til migrantarbeiderne i Qatar og til arbeidstakere i en rekke andre enkeltland. Vi har også gjenopptatt kontakten med den kinesiske fagbevegelsen og, sammen med NHO, gitt støtte til sosial dialog i Kina.

LOs solidaritetsarbeid strekker seg over hele verden, i mer enn tjue land. Vi setter søkelyset på organisering og jobber med fagforeningsbygging, menneskerettigheter, likestilling, moderne slaveri, migranternes vilkår og ungdomsarbeid. En samlet vurdering av det foregående fireårsprogrammet til Norad viser gode resultater når det gjelder samarbeidet om økt organisering, tarifforhandlinger, likestilling og sosial dialog i mange land. Samhandlingen med samarbeidspartnere ute har gått tilbake til det normale etter pandemien, med økt reisevirksomhet og flere fysiske møter, mens en del nå også organiseres på digitale flater.

Det har vært hyppig koordinering blant de nordiske hovedorganisasjonene om temaer knyttet til europeisk samordning, ILO-arbeid og internasjonalt solidaritetsarbeid og for å finne felles løsninger med tanke på en global fagbevegelse.

På europeisk plan har spørsmålene om lønnsdannelse og samhandlingen overfor Den europeiske faglige samorganisasjon (ETUC) vært viktig. Avstanden mellom Norden og resten av fagbevegelsen i Europa fører med seg uenighet om metodene for å påvirke lønnsdannelsen og organiseringen i Europa og underbygger behovet for at LO er tungt til stede med kontor i Brussel og aktivt deltakende i europeiske samhandlingsfora.

På globalt plan ble koordinering av solidaritetsarbeid opp mot Ukraina, den uavhengige fagbevegelsen i Øst-Europa og Belarus, samt i forhold til Qatar og Palestina, viktige temaer. Samordningen med strategiske allierte rundt avskjedigelsen av generalsekretæren i ITUC og valget av ny generalsekretær krevde også mye ressurser og oppmerksomhet.

LOs internasjonale strategi (2022–2025) og prioriteringer for kongressperioden tilsier økt oppmerksomhet om Europa de neste årene, ny strategi for Øst-Europa og økt søkelys på norske selskapers utenlandsoperasjoner og investeringer gjennom Oljefondet og andre aktører. Strategisk samarbeid med fagbevegelsen i viktige land der Norge har tunge økonomiske og politiske interesser, tillegges mer vekt. Parallelt med store endringer i det globale landskapet har vi nå under oppstart også en stor satsing på sosial dialog sammen med NHO.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

Nordens faglige samorganisasjon – NFS

Nordens faglige samorganisasjon har femten medlemsorganisasjoner med nær ni millioner medlemmer.

Det ble holdt fire presidiemøter og to styremøter i løpet av året. I tillegg ble det holdt en rekke koordineringsmøter ad hoc i forbindelse med oppfølgingen av ulike saker på dagsordenen i den europeiske og internasjonale fagbevegelsen. Dette gjaldt blant annet nordisk koordinering i forkant av kongressen til den europeiske fagbevegelsen (ETUC) i Berlin i mai, og prosessen rundt ansettelsen av en ny generalsekretær i ITUC etter at Luca Visentini måtte gå av.

NFS har i 2023 vedtatt en uttalelse om innskrenkningen av arbeidstakerrettigheter i Finland og en om nordisk trepartsdialog om klima og rettferdig omstilling.

I desember ble det holdt en trepartsdialog om rettferdig omstilling i Reykjavik, i tilknytning til Nordisk ministerråds møte i byen. Dette har vært et krav fra NFS i flere år. Trepartsdialogen resulterte i et *memo-*

randum of understanding som krever at ILOs retningslinjer må være sentrale i det grønne skiftet.

Østersjøsamarbeidet

LO er medlem i det faglige østersjønettverket BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network). BASTUN har ett møte hvert halvår, og LO deltok i 2023 på begge møtene. BASTUN er et nettverk for fagorganisasjoner fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, de tre baltiske statene (Estland, Latvia og Litauen), Polen, Belarus og det tyske DGB Nord. Den russiske, regimevennlige hovedorganisasjonen FNPR ble suspendert på grunn av Ukraina-krigen. Den uavhengige hovedorganisasjon KTR er fortsatt medlem og deltar på møtene. NFS ivaretar sekretariatsfunksjonen. I 2023 overlot Tyskland formannskapet til finske SAK og STTK.

I 2023 bevilget LO kr 100 000 til den ukrainske fagbevegelsen KVPU for å støtte deres humanitære arbeid under krigen.

LO støtter også den belarusiske fagbevegelsen. Den belarusiske uavhengige fagbevegelsen BKDP og alle dens medlemsforbund ble forbudt sommeren 2022. En rekke fagforeningsledere sitter i fengsel eller har måttet rømme landet. Organisasjonen Solidarnast med hovedsete i Bremen ble stiftet i høsten 2022 av sentrale tillitsvalgte som har flyktet fra Belarus. I 2023 har LO deltatt på Solidarnasts solidaritetskonferanse, hvor hovedfokuset var arbeid med å følge opp ILOs vedtak om artikkel 33, som i praksis er FNs eneste mulighet til å innføre sanksjoner mot regimet.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

DEFS er en viktig påvirkningskanal for LO, og arbeidet prioriteres høyt. Det er avholdt ett ekstraordinært og fire ordinære styremøter samt kongress gjennom året, i tillegg til to møter i alle de stående fagkomiteene. I 2023 har arbeidet med DEFS-kongressen, plattformarbeiderdirektivet, EUs arbeidsmarkedsbyrå, forhandlinger om fjernarbeid og retten til å koble seg av, krigen i Ukraina, den energipolitiske situasjonen og den grønne omstillingen vært sentrale spørsmål. LO har arbeidet aktivt for å påvirke de ulike prosessene og politiske sakene

på dagsordenen. LOs medlem og varamedlem til styret i DEFS har vært Steinar Krogstad og Julie Lødrup.

Begynnelsen av året var preget av opprydningsprosessen etter både flytting til nye kontorlokaler og korrupsjonssaken i Europaparlamentet, hvor tidligere generalsekretær Luca Visentini var innblandet. DEFS flyttet i løpet av året til nye lokaler, og LOs Brussel-kontor flytter også inn fra januar 2024.

DEFS avholdt sin 15. kongress i mai i Berlin, Tyskland, hvor det ble markert at det er 50 år siden organisasjonens etablering. LO deltok aktivt i forarbeidet, hvor Robert Hansen var LOs medlem i den kongressforberedende komiteen. Fra LO deltok følgende delegater: Peggy Hessen Følsvik, Steinar Krogstad, Sissel M. Skoghaug, Julie Lødrup, Jørn Eggum, Frode Alfheim og Lars Måseide. Varadelegater var Anne Berit Aker Hansen og Robert Hansen. LO fremmet en uttalelse om krigen i Ukraina, som ble vedtatt med unntak av en håndfull stemmer fra italiensk fagbevegelse. LO deltok i debatten under alle kapitler i forslag til nytt handlingsprogram. LOs hovedfokus var på partenes autonomi og kollektive forhandlinger, arbeidet med sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og seriøsitetsmodellene, klima og energiomstilling, handel med varer fra okkuperte områder og egen organisasjon.

Forhandlingene om en revidert avtale mellom partene i arbeidslivet om fjernarbeid, som inkluderte retten til å koble seg av, ble sluttført. Fra LO hadde Lars Christian Fjeldstad deltatt i forhandlingene. Etter endte forhandlinger viste det seg at arbeidsgiversiden ikke kunne vedta den fremforhandlede teksten. Det kreves enstemmighet på arbeidsgiversiden i slike avstemminger. Det er italienske og franske arbeidsgivere som, til tross for fullførte forhandlinger, ikke ville slutte seg til en ny avtale. EU-kommisjonen har signalisert at de se på et mulig lovforslag om retten til å koble seg av.

Økt inflasjon og faren for økte energipriser har påvirket arbeidstakernes økonomiske situasjon betydelig. DEFS har arbeidet mye med å påvirke den politiske debatten for å sikre at det skjer en omfordeling av økte inntekter til medlemslandene og i selskapene til dem som trenger økonomisk støtte all den tid det er krig og krise

i Europa. DEFS har også hatt et spesielt fokus på styrkede kollektive forhandlinger og avtaledekning i kjølvannet av minstelønnsdirektivet. Det er et økende fokus på industripolitikk, hvor både klima- og energipolitikk står sentralt, men også lærdommene fra pandemi og krigen i Ukraina står sentralt med fokus på sikre verdikjeder, tilgang til råvarer og forsyningssikkerhet. LO har i denne sammenheng arbeidet særlig med EU-kommisjonens forslag til revidering av elektrisitetsmarkedet, kritiske råmaterialer og strategien for industrielt nullutslipp. På arbeidslivsområdet har LO fulgt prosessene med plattformarbeiderdirektivet, som er i slutfasen, forslag til styrking av sosialdialogen og revidering av EUs arbeidsmarkedsbyrå.

EFTAs konsultative komité – EØS' konsultative komite

EFTAs konsultative komité (EFTA KK) og EØS' konsultative komité (EØS KK) er dialogfora for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i EFTA- og EU-landene. Kim Sivertsen er medlem i EFTA KK fra og med andre møte, og Robert Hansen er varamedlem.

Hovedoppgaven til EØS KK er å drøfte og påvirke politiske initiativ i EU og EØS som berører arbeidslivets parter. EFTA KK har i tillegg hatt et særlig fokus på oppfølging av EFTAs frihandelsavtaler med tredjelandene India, Mercosur, Thailand, Chile (modernisering), Mexico (modernisering), Vietnam, Kosovo, Moldova og Malaysia. EFTA KK avholdt syv møter i 2023, hvorav to digitale.

EFTA KK har videre hatt orienteringer og diskusjoner om diversifisering av verdikjeder, regulering av KI i arbeidslivet, hvordan den geopolitiske utviklingen i verden påvirker EFTA-landenes muligheter for handel, utsiktene i europaparlamentsvalget neste år og mulige kommende utvidelser av EU, spesielt med tanke på medlemskap for Ukraina.

EØS KK har møttes to ganger, i Stockholm og Brussel. Robert Hansen er medlem, og Kim Sivertsen er varamedlem.

Den internasjonale fagforeningsorganisasjonen ITUC

Den internasjonale fagforeningsorganisasjonen ITUC (International Trade Union Confederation) har 340 medlemsorganisasjoner og

representerer 191 millioner arbeidstakere i 169 land og territorier. Organisasjonen samarbeider nært med FNs internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO), de globale yrkessammenslutningene og fagbevegelsens rådgivende organ i OECD, TUAC. LO er representert i ITUCs styre ved Peggy Hessen Følsvik. ITUC hadde fem styremøter i 2023 og arrangerte i tillegg en ekstraordinær kongress.

Kongressen i Australia 2022 hadde valgt Luca Visentini fra Italia som ny generalsekretær. Visentini ble arrestert kort tid etter på grunn av mistanke om korrupsjon. Han ble løslatt kort tid etter, men innrømmet å ha mottatt rundt 50 000 euro fra en NGO (ikke-statlig organisasjon) som jobbet i Brussel med midler fra Qatar. Målet med midlene skal ha vært å påvirke EUs beslutninger og politikk overfor Qatar. I styremøtet i mars 2023 uttalte et overveldende flertall at de hadde mistet tilliten til Visentini. Luc Triangle fungerte deretter som generalsekretær frem til oktober, da han ble valgt som generalsekretær på en ekstraordinær kongress.

ITUC har vært en tydelig stemme internasjonalt for betydningen av sosiale sikkerhetsnett for å bekjempe fattigdom og ulikhet. ILOs hundreårserklæring ansees som hoveddrammen for å etablere en ny sosial kontrakt, noe som er en av hovedprioriteringene for denne kongressperioden. Kampen for å beskytte demokratiet ble av styret i 2023 vedtatt å bli hovedsatsingsområdet for den resterende tiden av denne kongressperioden. ITUC har for øvrig arbeidet aktivt med å fremme streikeretten. De har i tillegg arbeidet for en rettferdig omstilling (Just Transition) på internasjonale møter og intensivert innsatsen overfor migrantarbeidere.

ITUCs Global Rights Index (globale rettighetsindeks) blir stadig mer brukt som referanse for media og andre aktører. ITUC har vært synlig i kampen for faglige rettigheter i Myanmar, Hongkong, Palestina, Belarus og Ukraina.

SAMAK

I 2023 styrte sosialdemokratene i Norge og i Danmark, etter at Sosialdemokraterna tapte valget i Sverige i 2022 og SDP (Finnlands

sosialdemokratiske parti) og Sanna Marin tapte i Finland i 2023. Medlemmene i SAMAK (Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité) har derfor i 2023 bare to statsministere i Norden.

Peggy Hessen Følsvik er medlem av SAMAKs ledergruppe, og første nestleder Sissel Skoglund er medlem av SAMAKs styre frem til kongressen i 2025. Jan Erik Støstad fikk forlenget sitt åremål inn i 2023 og fortsatte i sitt virke som generalsekretær i SAMAK frem til han ble takket av i september. Ny generalsekretær er Antti Rinne fra Finland. Rinne er tidligere finsk statsminister, visestatsminister, finansminister, parlamentariker og leder av SDP fra 2014 til 2020. Han kommer opprinnelig fra fagbevegelsen (AKT).

SAMAK hadde høy aktivitet i 2023 med en blanding av digitale og fysiske møter. En rekke politiske saker er løftet gjennom nettverket, og SAMAK fungerer fortsatt som et viktig bindeledd mellom sosialdemokrater og fagbevegelsen.

SAMAKs årsmøte i Helsingfors 28. februar samlet ledere og delegater fra SAMAKs medlemsorganisasjoner. I tillegg deltok NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg. Det ble i april 2023 holdt styremøte i Helsinki i forbindelse med parlamentsvalget der. Det ble holdt styremøte i Reykjavik i juni, i Oslo i september og i København i desember. Møtene var preget av krigen i Ukraina, kraft- og energisituasjonen samt debatten rundt digitalisering og fremveksten av KI. Situasjonen til de sosialdemokratiske partiene og andre konsekvenser for SAMAKs medlemsland har også vært høyt på agendaen. I Finland er det stor uro for at faglige rettigheter er under press, etter at den nye finske høyreregjeringen har innført en rekke problematiske forslag. SAMAK har fulgt situasjonen nøye.

SAMAK har satt ned en arbeidsgruppe for å se på Nordenskolen og dens alumniordning. Det ble gjort en gjennomgang av Nordenskolen, med flere forslag til endringer. Blant annet ble nytteverdien av alumninettverket undersøkt, samt muligheten for omlegging av Nordenskolen til mer spissede, temabaserte samlinger innenfor ulike fagfelt av felles interesse for SAMAKs medlemmer.

Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO)

Det ble avholdt fem møter i den nasjonale ILO-komiteen (som består av Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Utenriksdepartementet og partene). Blant sakene som var oppe til behandling, var oversendelse av en fortolkning av ILOs konvensjon 87 til Den internasjonale domstolen i Haag, løpende ILO-saker, iverksettelse av tiltak overfor Belarus i henhold til ILOs konstitusjon artikkel 33, Norges oppfølging av bærekraftsmålene og åpenhetsloven samt ratifisering av ILO-konvensjon 190 om avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet.

Den Internasjonale arbeidskonferansen vedtok en anbefaling om lærlinger og resolusjoner om rettferdig omstilling, og om arbeidstakervern gitt nye utfordringer i det globale arbeidslivet. Det var store uenigheter knyttet til språk om seksuell orientering og kjønnsidentitet, men budsjettet ble til slutt vedtatt. Blant landssakene som ble diskutert, var UK (87), Afghanistan (111), Kambodsja (105), Libanon (29), Nigeria (182) og Filippinene (87). Temaet for årets General Survey var om vi kan oppnå likestilling i arbeidslivet. LO arrangerte et middagsmøte mellom den norske FN-delegasjonen og den tunisiske delegasjonen, men på grunn av den spente politiske situasjonen i landet oppstod det komplikasjoner.

Det ble gjennomført sporadiske digitale møter på nordisk nivå. Genève-skolen gikk som normalt igjen etter covid-19. LO og Studieforbundet AOF er representert i Genève-skolens styre, og det ble holdt to fysiske styremøter i 2022.

LOs Europa-arbeid

LO arbeider aktivt for å påvirke EUs politikk. De viktigste kanalene for påvirkning er Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS), Nordens faglige samorganisasjon, EFTAs konsultative komité og kontakt med regjeringen, Stortinget og ulike departementer.

Det er et godt nordisk samarbeid både i hovedstedene og i Brussel

i aktuelle EU-saker. Det er spesielt i arbeidslivsspørsmål at de nordiske fagorganisasjonene samordner innsatsen i EU. LOs Brussel-kontor har deltatt på en rekke ulike nordiske møter med medlemmer av Europaparlamentet. Samarbeidet med forbundene om saker som står på dagordenen i europeisk fagbevegelse, er forsterket. Det er etablert en arbeidsgruppe med forbundene som møtes fire ganger i året i forkant av styremøtene i DEFS.

LO har fulgt opp prosessen med EUs plattformarbeiderdirektiv. Direktivet er i slutfasen, men det er usikkert om det blir vedtatt, da det er kontroversielt, spesielt blant medlemslandene. Det er spesielt arbeidstakerbegrepet LO har fulgt opp i forbindelse med direktivet – da med utgangspunkt i Fougnerutvalgets forslag til nytt arbeidstakerbegrep.

LO vedtok en oppdatert posisjon på EUs arbeidsmarkedsbyrå da prosessen med evaluering av byrået startet opp på senhøsten. I forbindelse med dette arbeidet gjennomførte LO en studietur sammen med forbundene til EUs arbeidsmarkedsbyrå i Bratislava. Den oppdaterte posisjonen ble sendt inn som høringssvar i EU-kommisjonens høring om evaluering av byrået.

LO har videre utarbeidet og sendt inn innspill/høringssvar til EU-kommisjonens karbonfangst og lagringsstrategi, strategien for industrielt nullutslipp og strømmarkedsreform. I januar gjennomførte LOs Brussel-kontor seminar i samarbeid med en rekke andre norske aktører i Brussel med fokus på energipolitikk og den kommende reformen av strømmarkedet.

LOs Brussel-kontor gjennomførte besøk til tysk fagbevegelse og andre tyske aktører med fokus på klima og energipolitikk. Gjennom året er dialogen og samarbeidet med tysk fagbevegelse ytterligere forsterket, og det er utarbeidet en felles samarbeidsplattform med utgangspunkt i den grønne omstillingen. Representanter fra både DGB (Deutscher Gewerkschaftsbund) og SPD (Sozialdemokratische Partei Deutschlands) var på besøk i Norge på høsten for å diskutere energipolitikk og samarbeid.

Fondet for anstendig arbeid og sosial dialog

I 2023 avsluttet LO sentralt og forbundene de fleste av de 21 samarbeidsprosjektene i Polen, Estland, Latvia, Slovakia, Kroatia, Bulgaria og Litauen. LO sentralt fortsetter arbeidet med fire prosjekter som fikk tilsagn i 2022 og avsluttes senest i april 2024. Ett av disse er i samarbeid med NHO. I samarbeid med Innovasjon Norge ble det arrangert et internasjonalt seminar i Warszawa om integrering av flyktninger og arbeidsinnvandrere i arbeidsmarkedet. Førte prosjektansvarlige fra åtte land deltok på seminaret.

Vi mottar mange forespørsler gjennom året om innledninger om partssamarbeid, HMS-arbeid, lønnsdannelse og forhandlingsteknikk. LOs internasjonale avdeling har produsert en omfattende digital database som består av egenutviklede informasjons- og forelesningsfilmer på ulike arbeidslivsrelaterte områder som skal brukes i opplæring og til erfaringsutveksling. Prosjektlanseringen planlegges våren 2024.

Dialog med kinesisk fagbevegelse

I løpet av 2023 har Kina gradvis åpnet opp og gått vekk fra et strengt smittevernregime etter pandemien. Høsten 2023 hadde LO og NHO en stor kickoff-konferanse i Beijing sammen med arbeidslivspartene i Kina (ACFTU og CEC) med tilstedeværelse fra norsk ambassade, ILO Beijing, UN Women og representanter fra de kinesiske myndighetene. Konferansen markerte starten på samarbeidsprosjektet om sosialdialogen mellom arbeidslivspartene fra Norge og Kina. En prosjekttavtale ble undertegnet av de fire organisasjonene. I etterkant av Beijing-konferansen ble parallellseminarer avholdt i Sichuan-provinsen (likestilling) og i Jiangsu-provinsen (yrkes- og fagutdanning og opplæring). Dette prosjektet skal gå over en fireårsperiode frem til 2026 med finansiering fra den norske ambassaden i Kina.

Flere LO-forbund har i løpet av 2023 gjenopptatt kontakt og utveksling med sine samarbeidsorganisasjoner i Kina. Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund foretok et delegasjonsbesøk til

provinsorganisasjonen i Shandong-provinsen før sommeren, og Handel og Kontor i Norge mottok et delegasjonsbesøk fra provinsorganisasjonen i Sichuan-provinsen etter sommeren. I desember 2023 tok Sjømannsforbundet og Sjøoffiserforbundet imot en delegasjon fra ACFTU (All-China Federation of Trade Unions) og det kinesiske sjømannsforbundet i Oslo til årlig sjømannsforhandling med Rederi-forbundet. Det er først gang siden 1999, da denne kollektive forhandlingspraksisen ble etablert, at forhandlingen har funnet sted i Norge.

Internasjonal sikkerhetspolitikk

LO har arbeidet aktivt med internasjonal sikkerhets- og nedrustningspolitikk nasjonalt og globalt. Kravene om norsk ratifikasjon av traktaten om atomvåpenforbud følges opp blant annet med Nei til atomvåpen i samsvar med LO-kongressens (2022) vedtak om «å arbeide for at Norge jobber for et internasjonalt forbud mot atomvåpen og avskaffelse av biologiske og kjemiske våpen og signere og ratifisere det internasjonale forbudet mot atomvåpen».

LOs medlemskap i FN-sambandet og aktivitetene deres knyttet til FNs fredsarbeid har også kommet medlemmene våre til gode gjennom ulike lokale initiativ.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret har holdt fire møter. Steinar Krogstad er styreleder. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives hovedsakelig med støtte fra Norad. Å styrke faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet legges det vekt på temaer som likestilling, organisering, kollektive forhandlinger og sosial dialog.

LO har hatt en samarbeidsavtale med Norad for perioden 2019–2023 med aktiviteter i rundt tjue land samt en avtale med Norad for perioden 2021–2023 om støtte til tiltak i Etiopia og Ghana under programmet om bekjempelse av moderne slaveri. LO har fått utvidet

avtalen for moderne slaveri-programmet med Norad til 30. juni 2024. Store deler av første halvår 2023 ble brukt til å utarbeide den omfattende fireårsrapporten til Norad. 2023 ble siste år for samarbeidet med ZCTU i Zimbabwe og CTC på Cuba under Norad-avtalen.

LO har utarbeidet en søknad for perioden 2024–2028 til Norad. Søknaden er lagt opp som ett program, «Fagorganisasjoner bekjemper ulikhet», og er bygget rundt fagbevegelsens kjerneoppgaver, som styrking av faglige rettigheter gjennom organisering, kollektive forhandlinger, likestilling og politisk påvirkningsarbeid. Søknaden omfatter tiltak med landsorganisasjoner i 14 land, med ett fagforbund og med fire yrkesinternasjonaler.

Det svenske konsulentfirmaet FCG ble engasjert av Norad for å gjennomføre en organisasjonsgjennomgang av LO. Hensikten var å vurdere om LO oppfyller Norads krav og kriterier for støtte, før en eventuell ny rammeavtale for perioden 2024–2028 ble inngått. Rapporten fra FCG var positiv, med enkelte forslag til tekniske forbedringer.

LO har i samarbeid med Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) inngått avtale med Norad om et program for sosial dialog for anstendig arbeid for perioden 1. november 2023–31. desember 2025. Programmet omfatter tiltak i Colombia, Ghana, Vietnam og Tunisia.

En trepartsdelegasjon fra Tunisia gjennomførte et studiebesøk til LO i januar 2023. LO Ungdom besøkte Eswatini i desember. Det er gjennomført en likestillingskartlegging av SERC i Thailand og en studie av rettferdig omstilling og likestilling.

LOs internasjonale arbeid mottar betydelige bidrag fra forbund og lokale ledd i LO-systemet. Det har vært arrangert koordineringsmøter med LO Oslo og de forbundene som er engasjert på Cuba. Vi har inngått en samarbeidsavtale for perioden 2021–2023 med Det internasjonale transportarbeiderforbundet (ITF) og Norsk Sjømannsforbund om støtte til et treårig prosjekt i fiskeindustrien i Vest-Afrika.

LO har også deltatt i samarbeidsmøter og på nettseminarer i regi av yrkesinternasjonale (ITUC) i det nordisk-nederlandske bistandssamarbeidet og i ITUCs bistandsnettverk (TUDCN).

Arbeidet med å forbedre økonomistyringen og internkontrollen

fortsetter. LOs kontrollere besøkte LOs partnere i Eswatini og Ghana. I tillegg ble det foretatt en gjennomgang av KSPI i Indonesia, Arab Trade Union Confederation (ATUC) og Southern African Trade Union Co-ordination Council (SATUCC) med tanke på en eventuell ny søknad til Norad. Samarbeidet med LOs partner i Mosambik, OTM, ble avsluttet grunnet økonomiske uregelmessigheter. LO har måttet tilbakebetale 248 770 kroner fra fondet. Norad har imidlertid gitt LO mulighet til å bruke denne pengesummen til aktiviteter innenfor Norad-avtalen.

Internasjonalt informasjonsarbeid

IFS-styret har holdt fire møter. Steinar Krogstad er styreleder. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives hovedsakelig med støtte fra Norad. Å styrke faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet legges det vekt på temaer som likestilling, organisering, kollektive forhandlinger og sosial dialog.

LO har hatt en samarbeidsavtale med Norad for perioden 2019–2023 med aktiviteter i rundt tjue land samt en avtale med Norad for perioden 2021–2023 om støtte til tiltak i Etiopia og Ghana under programmet om bekjempelse av moderne slaveri. LO har fått utvidet avtalen for moderne slaveri-programmet med Norad til 30. juni 2024. Store deler av første halvår 2023 ble brukt til å utarbeide den omfattende fireårsrapporten til Norad. 2023 ble siste år for samarbeidet med ZCTU i Zimbabwe og CTC på Cuba under Norad-avtalen.

LO har utarbeidet en søknad for perioden 2024–2028 til Norad. Søknaden er lagt opp som ett program, «Fagorganisasjoner bekjemper ulikhet», og er bygget rundt fagbevegelsens kjerneoppgaver, som styrking av faglige rettigheter gjennom organisering, kollektive forhandlinger, likestilling og politisk påvirkningsarbeid. Søknaden omfatter tiltak med landsorganisasjoner i 14 land, med ett fagforbund og med fire yrkesinternasjonaler.

Det svenske konsulentfirmaet FCG ble engasjert av Norad for å gjennomføre en organisasjonsgjennomgang av LO. Hensikten var å vurdere om LO følger Norads krav og kriterier for støtte, før en

eventuell ny rammeavtale for perioden 2024–2028 ble inngått. Rapporten fra FCG var positiv, med enkelte forslag til tekniske forbedringer.

LO har i samarbeid med Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) inngått avtale med Norad om et program for sosial dialog for anstendig arbeid for perioden 1. november 2023–31. desember 2025.

Programmet omfatter tiltak i Colombia, Ghana, Vietnam og Tunisia.

En trepartsdelegasjon fra Tunisia gjennomførte et studiebesøk til LO i januar 2023. LO Ungdom besøkte Eswatini i desember. Det er gjennomført en likestillingskartlegging av SERC i Thailand og en studie av rettferdig omstilling og likestilling.

LOs internasjonale arbeid mottar betydelige bidrag fra forbund og lokale ledd i LO-systemet. Det har vært arrangert koordineringsmøter med LO Oslo og de forbundene som er engasjert på Cuba. Vi har inngått en samarbeidsavtale for perioden 2021–2023 med Det internasjonale transportarbeiderforbundet (ITF) og Norsk Sjømannsforbund om støtte til et treårig prosjekt i fiskeindustrien i Vest-Afrika.

LO har også deltatt i samarbeidsmøter og på nettseminarer i regi av yrkesinternasjonalene (ITUC) i det nordisk-nederlandske bistands-samarbeidet og i ITUCs bistandsnettverk (TUDCN).

Arbeidet med å forbedre økonomistyringen og internkontrollen fortsetter. LOs kontrollere besøkte LOs partnere i Eswatini og Ghana. I tillegg ble det foretatt gjennomgang av KSPI i Indonesia, Arab Trade Union Confederation (ATUC) og Southern African Trade Union Co-ordination Council (SATUCC) med tanke på en eventuell ny søknad til Norad. Samarbeidet med LOs partner i Mosambik, OTM, ble avsluttet grunnet økonomiske uregelmessigheter. LO har måttet tilbakebetale 248 770 kroner fra fondet. Norad har imidlertid gitt LO mulighet til å bruke denne pengesummen til aktiviteter innenfor Norad-avtalen.

LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden

Formålet med fondet er å gi økonomiske bidrag til utdanning av jurister i den tredje verden. Fondet ble opprettet i 1999. IFS-styret er styre for fondet. Internasjonal avdeling er sekretariat. Det ble ikke lyst ut stipender i 2023.

I tråd med sekretariatets vedtak av 24. mars 2014 om avvikling av LOs fond for utdanning av jurister var 2023 siste år for fondets virksomhet. Resterende midler ble overført til IFS-fondet.

Fagligpolitisk arbeid

Samarbeidskomiteen LO/Ap

Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap har som utgangspunkt møter én til to ganger i måneden. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeidet.

Komiteen hadde ved utgangen av 2023 slik sammensetning:

- *fra LO:* Peggy Hessen Følsvik, Sissel M. Skoghaug, Julie Lødrup, Steinar Krogstad, Egil André Aas, Jørn Eggum, Mette Nord og Christopher Beckham
- *fra Ap:* Jonas Gahr Støre, Rigmor Aaserud, Kjersti Stenseng, Tonje Brenna og Jan Christian Vestre
- *sekretærer:* Marit West, Ap; Roger Bjørnstad og André Nerheim, LO

Fagligpolitisk arbeid

I 2023 var det fagligpolitiske arbeidet ett av fire satsingsområder for LOs ledelse. Som tidligere år er samarbeidskomiteen sentral i dette arbeidet. Her har man møttes regelmessig og drøftet saker av felles interesse. Det er også som en del av det fagligpolitiske arbeidet gjennomført en rekke aktiviteter. Det er arrangert konferanser, samlinger for faglige kandidater, fagligpolitisk lillelørdag og regelmessige frokostmøter. Ikke minst er det gjennomført en stor satsing på ungdom. LO-ungdommen og AUF har sammen levert et høyt aktivitetsnivå for å bygge opp fagligpolitiske kandidater for fremtiden.

I 2023 var det kommunevalg. Det gikk ikke i fagbevegelsens favør. Vi hadde håpet at venstresiden fortsatt skulle dominere Kommune-Norge, men slik ble det ikke. Høyre er nå største parti, og allerede de få månedene etter valget og før årsskiftet kunne man se politisk endring i LO-medlemmenes disfavør. LO erkjenner at vi ikke lyktes med vårt bidrag i valgkampen. Vi forsøkte å jobbe lokalt, hadde egen LO-buss og fokuserte på saker medlemmer og forbund var

opptatt av. Dette var ikke nok til å nå frem til folk på valgdagen. Valget var preget av privatøkonomi og dyrtid og en regjering med svak oppslutning.

LOs valgkamp

LOs valgkamp tok utgangspunkt i en valgkampstrategi vedtatt i ledermøtet. Målsettingen var å engasjere LO-medlemmene til å bruke stemmeretten og stemme for et rødgrønt flertall i flertallet av kommunene. LO skulle sørge for å få oppmerksomhet om LOs kjernesaker (velferd, arbeidsliv, ulikhet) og fremme faglige kandidater. Fokuset var på kommunen som velferdsleverandør, kommunen som arbeidsgiver og kommunen som samfunnsaktør. Utover i valgkampen ble særlig kamp mot privatisering og fokus på hele, faste stillinger prioritert i LOs faglige valgkamp.

LO prioriterte betalt og egenprodusert kommunikasjon via sosiale medier – i all hovedsak Facebook og øvrige Meta-plattformer, nettannonsering i lokalaviser samt radioreklame. I tillegg ble det produsert et utvalg brosjyrer, både sentralt og lokalt. Formålet med LOs kommunikasjon var å engasjere medlemmene gjennom egne og betalte kanaler – i tillegg til tradisjonelt pressearbeid.

LOfavør

LOfavørs hovedmålsetting er at programmet skal bidra til økt rekruttering og medlemslojalitet til forbundene slik at LO kan opprettholde sin posisjon som den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge. LOfavør har bidratt sterkt til rekruttering i forbundene gjennom året. Det er mange som melder seg inn via innmeldingsskjemaet på LOfavørs hjemmeside, og stadig flere av medlemmene benytter seg av tilbudene.

Det er svært viktig med et tett samarbeid med forbundene, og det har vært arbeidet aktivt for at LOfavør skal tas inn i forbundenes allerede planlagte aktiviteter, der det er naturlig. LOfavør skal oppfattes som en del av forbundet. Det er også viktig å tilby gode medlemsfordeler for unge medlemmer.

I 2023 har det vært fokus på å videreutvikle medlemsfordelene og fortsette arbeidet med å gjøre disse bedre kjent.

Digital utvikling

LOfavørs digitale kanaler som nettside, app, nyhetsbrev og sosiale medier er viktige for at vi skal lykkes med målene om å bidra til organisering og medlemslojalitet til forbundene. Det er i disse kanalene vi når medlemmene med innholdet og stimulerer til bruk av fordelene. I tillegg er det viktige kanaler for rekruttering til forbundene, både alene og som verktøy for tillitsvalgte.

Det er utviklet nye digitale velkomstpakker for mange av LOs forbund gjennom året. Disse sendes ut fra LOfavørs systemer, med forbundene som avsender. De synliggjør fordelene i hele medlemskapet, og skal bidra til å gjøre innmeldingen i forbundet enda bedre. I tillegg har LOfavør utviklet en digital innmeldingsløype til LO og personalisert medlemskommunikasjonen gjennom året.

Organisering

LO har ansvar for LOfavør på vegne av forbundene. Organisasjonsavdelingen har det overordnede administrative ansvaret for driften av

LOfavør-programmet og leder LOfavør-administrasjonen. Organisasjonsavdelingen har sekretærfunksjonen i fellesutvalget (FU) og i bank- og forsikringskomiteen (BFK) og leder- og sekretærfunksjonen for LOfavør-administrasjonens møter.

LOfavør Innboforsikring

En av de viktigste medlemsfordelene i LOfavør er innboforsikringen, og pris og vilkår for ordningen vedtas av LOs forbund i fellesutvalget. Det ble avholdt vilkårssamling med forbundene i august i år. Det er viktig å sikre at innboforsikringen skal være Norges beste. Samtidig må den være økonomisk bærekraftig. Det er bare positive vilkårsendringer som ble vedtatt av fellesutvalget i oktober, og prisen øker med 192 kroner. Medlemmene ble informert om endringene høsten 2023 i fagbladene, på LOs, LOfavørs og forbundenes hjemmesider og ved digital utsending av vilkårsendringene via e-post, SMS og Digipost. LOfavør AS stod for utsendingen, og det oppstod ingen nevneverdige problemer i år.

Produktendringer

Bank- og forsikringskomiteen og administrasjonen i LOfavør har ansvaret for arbeidet med å evaluere produktene i programmet i 2023, og fellesutvalget vedtar endringene. I løpet av året er LOfavør Grønne lån godkjent som et nytt banktilbud. Det har gjennom året vært sterkt fokus på å sikre konkurransekraften for LOfavør Boliglån, og renta er justert i tråd med sentralbankens rentehevinger. I lys av den økonomiske utviklingen har det også vært fokus på å synliggjøre den økonomiske rådgivningen bankene tilbyr medlemmene. Fellesutvalget har også godkjent Jernia og Miljø Norge som nye leverandører til programmet med rabatt på ombrukt brannslukker. Det har også gjennom året vært arbeidet med en mulig ny kollektiv personforsikring. Fellesutvalget vedtok i oktober å avslutte arbeidet, da det ikke er sannsynlig å enes om et nytt tilbud som er konkurransedyktig for alle medlemmene.

Møter og arrangementer

Det har vært avholdt mange arrangementer og kurs rundt om i landet. I tillegg er det avholdt flere webinarer i LOfavør-regi gjennom året. LOfavør har hatt innledninger på temamøter, årsmøter, medlemsmøter og regionkonferanser, og det er gjennomført mye god LOfavør-aktivitet rundt om i regionene. Vi har også vært til stede på fire landsmøter gjennom året.

Notodden Blues Festival ble gjennomført i år, og LOfavør var til stede med stand og støttet arrangementet med synlighet i våre kanaler. LOfavør deltok også på LO Østfold Viken sitt årlige cruise på båten mellom Sandefjord og Strømstad. Det ble også gjennomført en strategisamling for fellesutvalget på høsten, som ga grunnlag for arbeidet med LOfavørs strategi i neste kongressperiode.

Markedsføring og medlemsoppfølging

LOfavør har vært synlig i søk, sosiale medier og utvalgte betalte kanaler, i tillegg til i LOfavørs egne kanaler. Målet er at medlemmene skal kjenne til og bruke medlemsfordelene sine. Dette er viktig fordi vi vet at det er en sammenheng mellom bruk og lojalitet. Flere av samarbeidspartnerne har også i 2023 investert betydelige markedsmidler på kampanjer i LOfavør-drakt. Både Fremtind, SpareBank 1-alliansen, de prefererte boliglånsbankene SpareBank 1 Østlandet og SpareBank 1 SMN samt Fjordkraft har hatt slike kampanjer i året som har gått.

Per november 2023 hadde LOfavør 44 380 følgere på Facebook, 4 410 følgere på Instagram og 170 201 nyhetsbrevabonnenter. Antall unike besøkende på lofavor.no lå på 1 348 481. Det er rundt 400 000 medlemmer som har lastet ned og registrert seg på LOfavør-appen totalt. 131 242 har ringt inn til LOfavørs medlemstelefon per november. Av disse har 11 077 tastet seg inn til infosenteret. Infosenteret har i tillegg besvart 16 920 e-poster fra medlemmer per november i 2023 samt 4 224 medlemshenvendelser fra app eller «Min side».

To forbund har innført LOfavør Advokatforsikring som en kollektiv medlemsfordel i år, og LOfavør har bistått disse forbundene med innføringsprosessen.

Skolering

Skoleringstilbudet fra LOfavør er under utvikling hele tiden. På LOfavørs nettside ligger det produktpresentasjoner tilgjengelig for alle. Disse er først og fremst tenkt som viktige verktøy for tillitsvalgte. Den digitale LOfavør-skoleringen som finnes på LOfavørs tillitsvalgt-sider, er oppdatert gjennom året.

LOfavør-administrasjonen samarbeider tett med lokale tillitsvalgte, klubber, forbund, LOfavør-komiteer, SpareBank 1, HELP og Fremtind når det gjelder skolering. I samarbeid med disse skreddersyr LOfavør hver enkelt aktivitet slik at budskapet treffer den aktuelle målgruppa på best mulig måte.

Administrasjonen har også gjennomført to skoleringskurs der det legges vekt på å utvikle deltakernes ferdigheter i å kommunisere medlemsfordeler. Begge kursene har fått gode tilbakemeldinger i evalueringer.

LOfavør-komiteene i regionene

Alle LOfavør-komiteene i landet ble invitert til egen todagers samling på Oslo Kongressenter i januar, der LO-lederen innledet om viktigheten av komiteenes arbeid.

Det har gjennom året vært stor LOfavør-aktivitet rundt om i landet. Administrasjonen har deltatt på mange LOfavør-kurs og komitémøter, og informert om medlemsfordelene og endringer i programmet. Mange komiteer har satt opp kurs og arrangementer for medlemmene gjennom året. Det merkes at det er stort fokus regionalt på å skape aktivitet og synliggjøre fordelene i medlemskapet. Det har vært et godt samarbeid mellom administrasjonen og komiteene gjennom hele året.

Økonomi

LOfavør er et selvfinansierende fordelsprogram som ikke skal påføre forbundene eller LO kostnader. Kostnader for drift av programmet finansieres av provisjon fra leverandørene. LOs organisasjonsavdeling belastes dermed ikke kostnader for LOfavør-programmet.

LOs informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet

LO Media

Stiftelsen LO Media er fagbevegelsens eget mediehus. LO Media er stiftet av LO og alle LOs forbund. LO Media er den største fagbladprodusenten i Fagpressen, med et månedlig opplag på drøyt 500 000 eksemplarer. I 2023 hadde LO Media en omsetning på 169,5 millioner kroner. Årsresultatet viste et overskudd på 3,6 millioner kroner.

I 2023 har 14 LO-forbund produsert fagbladet sitt i LO Media. Bladene kommer ut fra 2 til 10 ganger årlig, og opplaget varierer mellom 3 500 og 160 000. I tillegg produseres LO-Aktuelt i LO Media. Bladet ble i 2023 sendt 11 ganger i året til rundt 50 000 tillitsvalgte fordelt på alle LOs forbund.

Frifagbevegelse.no er LO Medias redaksjonelle nettsted. Her publiseres innhold fra alle fagbevegelsens fagblader samt fra FriFagbevegelsens egen redaksjon. Nettstedet har hatt økt lesing og oppmerksomhet de siste årene. I 2023 hadde nettstedet 27,7 millioner sidevisninger, noe som er tidenes høyeste lesertall.

I tillegg til lesingen inne på nettstedet har FriFagbevegelse et stort og engasjert publikum i sosiale medier. Også i 2023 var nettstedet blant landets tjue største redaksjonelle nettsteder i sosiale medier, målt i antall delinger, kommentarer og annet engasjement på Facebook og andre sosiale medier.

Den pågående satsingen for å nå lesere med andre språk enn norsk har vært videreført i 2023, fortsatt under navnet «FriFagbevegelse for foreign workers». Det var økt lesing også i 2023, og det var i fjor 215 000 sidevisninger på artikler oversatt til polsk, litauisk, engelsk og ukrainsk. Særlig artikler om minstelønn, pensjon og andre rettigheter i arbeidslivet er mye lest.

Avisenes Nyhetsbyrå (ANB) er eid av LO Media. Ved utgangen av 2023 er det bare ett årsverk igjen i ANB, og redaktøren har i 2023

levert 3–4 ukentlige kommentarartikler til seks Amedia-aviser, Dagsavisen og FriFagbevegelse.

LO Media leverer også et bredt spekter av ikke-redaksjonelle produkter og tjenester til oppdragsgivere i arbeiderbevegelsen. I 2023 omsatte LO Media for ca. 29,5 millioner for slike produkter og tjenester, noe som er den klart høyeste omsetningen noensinne. 2023 var det første året med drift i de nye studiolokalene i Møllergata 10. Dette er en stor satsing for LO Media, der vi har inngått en egen avtale med LO og 15 andre organisasjoner i fagbevegelsen om bruk av de nye studiolokalene – i tillegg til at studioet også brukes av kunder utenfor fagbevegelsen. I 2023 har det vært bra aktivitet i studiolokalene, men det er kapasitet til vesentlig mer, og det trengs økt omsetning for å få driften i balanse.

Generelt har det vært en vridning i aktivitet og oppdrag i digital retning. Digitale møter, konferanser og kampanjer har hatt kraftig vekst, og i løpet av 2023 har LO Media vært en omfattende leverandør av tjenester til en rekke landsmøter og andre store arrangementer. Det digitale møteavviklingssystemet MyMeet har nå ti kunder med årsabonnement og en rekke andre kunder som leier systemet på månedsbasis knyttet til store arrangementer.

I 2023 leverte LO Media møtesystem blant annet til landsmøtene i EL og IT Forbundet, Industri Energi, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Norsk Arbeidsmandsforbund, Fellesorganisasjonen, Norsk Folkehjelp, Bonde- og småbrukarlaget, Norsk Fysioterapiforbund, Norsk Journalistlag, Legeforeningen, Norsk studentorganisasjon og Rødt.

Stiftelsen slik den fremstår i dag, ble etablert 1. januar 2009 som et resultat av sammenslåingen av Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media (etablert i 1998) og Stiftelsen Aktuell (etablert 1994). Stiftelsen har hovedkontor i Storgata 33, men leier også lokaler for studioet i Møllergata 10. Antall ansatte er 81, fordelt på 76,5 årsverk.

Tore Ryssdalsnes har vært daglig leder frem til 15. august. Resten av året har han hatt permisjon, og da har Andrine Wefring vært konstituert som daglig leder.

LO-nestleder Steinar Krogstad er styreleder. LO Stat-nestleder Henriette Jevnaker er styrets nestleder.

Media

LO er en tung samfunnsaktør og er blant Norges mest profilerte organisasjoner. LOs styrke er at vi er mange og organiserer bredt og dermed gjenspeiler alle lag i samfunnet.

LO ønsker å påvirke samfunnsutviklingen gjennom media, blant annet når det gjelder sysselsettingen, en rettferdig fordeling av verdiskapingen, ansettelsestrygghet, pensjonsspørsmål og et sikkerhetsnett for dem som faller utenfor.

Pressearbeidet omfatter blant annet å tilrettelegge for god kontakt med journalister, gjennomføre medietrening, utarbeide og følge opp ulike kommunikasjonsstrategier, koordinere mediearbeidet mellom forbundene, bistå regionene samt følge opp og forberede presseopptredener.

Pressearbeid og arbeid i sosiale medier er det viktigste elementet i profileringen og synliggjøringen av LOs politikk og øvrige virksomhet.

LO får henvendelser om et stort spekter av saker – fra pensjons- og tariffspørsmål og lov og rett i arbeidslivet til personlig økonomi og klimautfordringer.

Dyrtid, rentedebatt og historisk streik

Dyrtiden, som har sørget for høy prisstigning på blant annet strøm, mat og drivstoff, har påvirket våre medlemmers økonomiske vaner og fremtidsutsikter. Ikke unaturlig har derfor dyrtiden vært altoverskygende i saker som LO har vært spesielt synlig på i media.

LO har gjennomgående markert seg som en sterk forsvarer av den norske modellen, ikke minst har det kommet til syne i debatten rundt fastsettelsen av renta. Den historiske streiken i mellomoppgjøret våren 2023 fikk også mye oppmerksomhet i nyhetsbildet. Andre saker der LO har vært spesielt synlig i media, har vært kraftbehov og kraftpriser samt en rettferdig skatte- og fordelingspolitikk.

Kurs i arbeidslivsjournalistikk

Som en del av LOs pressearbeid har LO i samarbeid med NHO arrangert et felles kurs i arbeidslivsjournalistikk. Kurset arrangeres

årlig i regi av Institutt for journalistikk og henvender seg til journalister som vil lære om norsk arbeidsliv, herunder partssamarbeid, lønnsoppgjør, arbeidslivsjuss, sysselsetting og fremtidsutsikter for norsk økonomi.

Presseseminarer

LO har arrangert to presseseminarer i året som gikk – ett som ble avholdt på våren i forkant av lønnsoppgjøret, og ett på høsten i forkant av regjeringens fremleggelse av statsbudsjettet.

Profilering

Visuell kommunikasjon

LO skal ha en tydelig visuell identitet som brukes helhetlig og konsistent i hele organisasjonen. Det bidrar til å styrke kommunikasjonen vår og til å opprettholde et godt omdømme. I 2023 gjennomførte vi en «femårskontroll» av den visuelle identiteten sammen med designbyrået Cretalux, og har videreutviklet og utvidet den visuelle verktøykassen med oppdatert fargepalett og layoutsystem samt utvikling av egen ikonstil og illustrasjonsstil for LO. Dette er dokumentert i LOs digitale designhåndbok i mediebanken. I 2023 tok vi i bruk en ny mediebank, levert av selskapet Papirfly, med bilde- og logoarkiv og redigerbare maler for å lage grafisk materiell for trykk og web. Vi har også inngått en ny samarbeidsavtale om profilartikler og drift av LOs nettbutikk. Avtalen er inngått med firmaene BK Grafisk og Gosh Respond og omfatter profilprodukter og -bekledning, firmagaver, messeutstyr og trykksaker på landsbasis. I tillegg til løpende materiellproduksjon på oppdrag fra regioner og avdelinger har prioriterte oppgaver vært prosjektarbeidet med LOs besøkssenter, ny kommunikasjonsstrategi, tariffoppgjør/streik og valgkamp.

Sponsorvirksomhet

LO har det siste året fått flere henvendelser om sponsorsamarbeid – fra NPG Sport & Communication, Norges Toppfotball, Hopplandslaget, Norges Idrettsforbund, Norsk Toppidrett, Arctic race, diverse arrangementer og så videre.

Etter at sponsorsamarbeidet med Hopplandslaget ble avsluttet i 2022, har LO fortsatt å være med for å påvirke for likestilling i hoppidretten. Økonomisk har vi bidratt gjennom deltakelse i verdiprosjektet Like Muligheter, drevet av NPG Sport & Communication, altså en kommersiell virksomhet. Like Muligheter-samarbeidet har over en treårsperiode kostet LO kr 650 000 per år pluss merverdiavgift. Støtten er øremerket hopp.

Av større betydning enn pengestøtten til likestilling i hopp er politiske og organisatoriske bidrag fra LO-ledelsen / informasjons- og rådgivningsavdelingen (INRA), LO-advokatene og Norske Idrettsutøvers Sentralorganisasjon i medieutspill, konkurranser og konferanser.

LO i Oslo og Akershus og i Buskerud har hatt stands og aktiviteter i forbindelse med hopprenn i Holmenkollen og i Vikersund.

To viktige og svært synlige gjennomslag er oppnådd i 2023:

Jentene fikk endelig delta i skiflyvning i Vikersund, og skiflyvning for kvinner ble en del av verdenscupen, noe som betyr høyere status og ikke minst bedre økonomiske rammevilkår for å delta.

I november vedtok sekretariatet å forlenge det kommersielle Like Muligheter-prosjektet i to år, med ski-VM i Trondheim i 2025 som endepunkt, med 1 million kroner per år, inklusive merverdiavgift. Midlene brukes hovedsakelig til et kvinnehelseprosjekt innenfor hopp. Målet er å sikre rekruttering av de neste kvinnelige utøverne på landslaget. Utøverne er i alderen 16 år + og kombinerer i hovedsak skole på toppidrettsgymnas med en karriere i hopp. Det er satt ekstra fokus på skadeforebyggende trening som hensyntar jentenes utvikling gjennom puberteten.

Prosjektet Hopp2026 ledes av tidligere landslagsutøver Line Jahr og har skapt stor interesse og nysgjerrighet i andre land og hos Det internasjonale ski- og snøbrettforbundet (FIS).

Verdiprojektet Like Muligheter (som driftes av NPG Sport & Communication) har vunnet pris for sitt likestillingsarbeid og er en arena for LO å samarbeide med og lære av store profesjonelle sponsorer.

NPG Sport & Communication, som leder prosjektet, er et kommunikasjonsbyrå som har spesialisert seg på idrett. Coop, Thon og Spare-Bank 1 Øst er sammen med LO hovedsponsorer i Like Muligheter, og sponser ulike sportsgrener.

Fremover er sponsornettverket i det kommersielle Like Muligheter-prosjektet enig om

- like premiepenger
- bedre konkurransetider for kvinner
- å støtte målet om at ski-VM i Trondheim i 2025 blir verdens første likestilte verdensmesterskap

Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon arbeider allerede for likestilling og inkludering i idretten, noe tidligere forbundsleder Erlend Kaldestad Hanstveit jobber videre med som statssekretær i Kulturdepartementet. Planen er å jobbe sammen også politisk for likestilling, inkludering og mangfold i idretten og arbeidslivet. Som Peggy Hessen Følsvik sa i sin tale på Vikersund-konferansen i 2023: «Når hoppjentene som er så synlige, fronter og kjemper for like muligheter, så er det noe som har stor symboleffekt. Noe som er større enn like muligheter i idretten. Det handler om like muligheter på alle arenaer. Gir vi like muligheter i idrett, så lærer vi barn og unge tidlig hva likestilling faktisk er.»

Nettsider og sosiale medier

LOs nettsider

LOs nettsider har hatt 1,6 millioner registrerte unike brukerøkter i 2024. Det er en økning på om lag 860 000 fra året før. Mye av årsaken til økningen er interessen rundt årets lønnsoppgjør. I forbindelse med lønnsoppgjøret hadde vi nærmere 400 000 unike brukere og 700 000 sidevisninger.

65 000 besøkte innmeldingsiden vår. 10 prosent av disse besøkte siden under streiken i LO-NHO-oppgjøret. Godt over halvparten av trafikken kom organisk fra Google – eller direkte. En fjerdedel kom fra Facebook.

LOs nyhetsbrev

LOs nyhetsbrev går ut jevnlig med informasjon fra LOs nettsider. Nyhetsbrevet har 32 600 abonnenter. I løpet av året sendte vi ut ca. 30 nyhetsbrev med nettsakene våre.

Sosiale medier

LO har 113 000 følgere på Facebook og en rekkevidde på 3,6 millioner i løpet av året. Innleggene våre har blitt eksponert 33 millioner ganger. Mesteparten av eksponeringen har skjedd via betalt annonsering. Mye av aktiviteten er knyttet til lønnsoppgjøret og lokalvalget.

Vi hadde 223 000 reaksjoner, kommentarer og delinger i 2023, og aktivitetene våre genererte til sammen 469 000 lenkeklikk. Dette er til både eksterne og egne nettsider.

Av annen aktivitet på Facebook kan vi nevne følgende:

- LO-leder Peggy Hessen Følsviks side på Facebook har 10 500 følgere.
- LOs sommerpatrulje har 8 400 følgere.
- LOs internasjonale sider har 4 700 følgere.
- LO Luftfart har 2 200 følgere.
- LO Brussel har 1 400 følgere.
- LO-studentene har 2 200 følgere.

LO har 10 500 følgere på Instagram. LO er også til stede på Snapchat, Twitter og LinkedIn.

FriFagbevegelse for foreigner workers

I 2021 startet vi et samarbeid med FriFagbevegelse for å nå ut med arbeidslivslivsrettet journalistikk til utenlandske arbeidstakere. Prosjektet FriFagbevegelse for foreigner workers (FriFagbevegelse for utenlandske arbeidere) oversetter nyhetssaker til engelsk, polsk,

ukrainsk og litauisk. Innsatsen er et ledd i arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Arbeidstakere med disse språkene er spesielt utsatt for å bli utnyttet, og de utsettes også for svindelforsøk fra falske fagforeninger.

I 2023 nådde vi ut til 82 000 litauere, polakker og ukrainere i Norge med informasjon på deres eget språk. Disse fikk i snitt 10 artikler i feeden sin. Dette har generert 66 000 besøk på nettsidene. Satsingen er et spleiselag mellom LOs informasjons- og rådgivningsavdeling og LO Media.

Lokal medlemsdebatt

I perioden fra 1. januar til 1. mars ble det gjennomført en medlemsdebatt i forkant av kommune- og fylkestingsvalget i 2023. Alle medlemmene ble invitert til å delta, og 82 366 av dem valgte å gjøre det.

Her er medlemmenes viktigste saker:

1. Eldres behov må stå i sentrum. Ansatte må få tid og muligheter til å gi god eldreomsorg. (48 786)
2. Det må bli flere faste, hele stillinger i kommunen. (44 277)
3. Kommunene må ansette flere medarbeidere fremfor å leie inn folk fra vikar- og bemanningsbyråer. (38 381)
4. Det må jobbes bedre for å forebygge sosiale problemer, skolevegring og psykiske problemer blant unge. (31 214)
5. Helse- og omsorgstjenester må ikke settes ut på anbud. (31 868)
6. Alle som jobber i kommunen, er viktige og fortjener lønnsvekst, ikke bare de gruppene det er størst konkurranse om. (30 629)
7. Barn og unge må få mulighet til å delta på kultur- og fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens økonomi. (25 466)
8. Velferdstjenestene skal drives av kommunen – ikke settes ut til private, kommersielle virksomheter. (24 557)
9. Det må ansettes flere medarbeidere med riktig utdanning i helse, velferd og undervisning. (23 223)
10. Det må bli flere lærlingplasser i både offentlige og private virksomheter. (18 738)

Resultatene av medlemsdebatten ble brutt ned per region og per lokalorganisasjon. Om lag tretti lokalorganisasjoner brukte dette som utgangspunkt for å stille spørsmål til de politiske partiene.

Informasjon om hovedoppgjøret 2023

Tariffoppgjøret 2023 var et mellomoppgjør, hvor LO og NHO forhandlet samordnet om lønnsregulering. Det ble holdt et presseseminar før oppgjøret. Oppgjøret gikk til mekling, som ikke førte frem, og endte med en streik som varte i fire dager. LOS informasjons- og rådgivningsavdeling (INRA) koordinerte streikens informasjonsopplegg i samarbeid med forbundene og LOs regionkontor. Det ble gjennomført daglige koordineringsmøter med forbund og regionkontor. Det ble utviklet en forklarende informasjonskampanje som startet samme dag som streiken, med et informasjonsopplegg på sosiale medier og en større kampanje i samarbeid med Schibsted Partnerstudio. Samtidig ble det kjørt kampanjer i Amedia-avisene og på P4. Streiken førte til en økning i kjennskapen både til LO og til LO-lederen, ifølge målinger LO har gjennomført.

Arendalsuka

LO deltok på Arendalsuka sammen med mange av våre forbund. De som var med i 2023, var Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Tjenestemannslag, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Fellesorganisasjonen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Manuellterapeutforening, Norsk Arbeidsmandsforbund, Skolenes Landsforbund, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk, EL og IT Forbundet og LO Stat, i tillegg til eksterne samarbeidspartnere, blant andre Fair Play Agder og Akan kompetansesenter.

En stor arbeidsgruppe ledet av LO/ informasjons- og rådgivningsavdelingen (INRA), med deltakelse fra en rekke forbund, gjorde

forarbeidet. Undergrupper hadde ansvaret for arrangementer som var felles for LO og enkelte forbund.

I tillegg til tradisjonelle debattmøter ble det arrangert kickoff i regi av Fellesforbundet.

Etter at vi i 2022 var på Clarion Hotel Tyholmen, var vi i 2023 tilbake i Bankgården. Tilbakemeldingen fra forbundene og vår egen evaluering viste at dette stedet fungerte godt. På bakgrunn av dette har LO gjort samme avtale for 2024.

Det er gjort en del endringer i Bankgården siden vi var der i 2021. Det store lokalet i inngangspartiet er nå mathall og kan ikke brukes på dagtid. På kveldstid kan det brukes til åpne arrangementer. Bakgården er omtrent som tidligere, med noe mer tak. Arrangementene første dag på uteområdet måtte imidlertid flyttes på grunn av enormt mye nedbør. Det var ledige lokaler andre steder i bygget som fungerte som gode erstatninger. Resten av uka fungerte bakgården godt.

Vi hadde også et lokale i 4. etasje, med flere arrangementer.

Fellesforbundets kickoff på mandag ble holdt i mathallen. Den skulle egentlig vært i bakgården, men ble flyttet grunnet regn. Det viste seg å være en god løsning, og arrangementet var svært godt besøkt – det vi kan kalle stinn brakke. Senere i uka var det konsert med Bare Egil og visning av partilederdebatten. Begge kveldene var lokalet helt fullt.

Møtene i regi av LO og forbundene var i all hovedsak godt besøkt, til tross for noen værutfordringer. Men alt i alt er konklusjonen at lokalene i hotellet ikke er egnet til LOs og forbundenes behov.

LO-ledelsen og en rekke forbundsledere markerte seg med deltagelse på over femti arrangementer under Arendalsuka 2023.

LO er også blant sponsorene til Arendalsuka.

LOs egen organisasjon

2884 saker er registrert til saksbehandling i LOs arkiv i 2023.

354 saker ble innstilt for behandling i sekretariatet i 2023.

266 saker er behandlet i ledermøtet i 2023.

586 saker er behandlet i administrasjonsmøtet i 2023.

Representantskapet

Det er i 2023 avholdt to møter.

Til representantskapsmøtet 21. februar 2023 forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 21. februar 2023
2. Suppleringsvalg til sekretariatet
3. Godkjenning av kongressprotokoll
3. Mellomoppgjøret 2023

Til representantskapsmøtet 25.–26. april 2023 på Radisson Blu Royal Hotel i Bergen forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 25.–26. april 2023,
Utdeling av LOs kulturpris 2022
2. Suppleringsvalg til sekretariatet
3. Mellomoppgjøret 2023
4. LOs beretning 2022
5. Landsorganisasjonen i Norge – årsregnskap 2022

Det er produsert egne protokoller fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2023:

Tillitsvalgte:

Peggy Hessen Følsvik

Sissel M. Skoghaug

Steinar Krogstad

Julie Lødrup

Varamedlemmer for disse:

Terje Olav Olsson

Trude Tinnlund

Are Tomasgard

Kristin Sæther

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Geir Ove Kulseth, EL og IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Odd-Haldgeir Larsen, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet
6. Kine Asper Vistnes, Fellesforbundet
7. Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge
8. Frode Alfheim, Industri Energi
9. Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen
10. Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag
11. Egil Andre Aas, LO Stat

Varamedlemmer:

1. Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
2. Jane Brekkhus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund
3. Kurt Inge Angell, Norsk Sjømannsforbund
4. Hans Ole Rian, Creo
5. Torbjørn Bongo, Norges offisers- og spesialistforbund
6. Mette Johnsen Walker, Skolenes Landsforbund
7. Hans Sande, Norsk Sjøoffisersforbund
8. Asle Aase, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i sekretariatet og møter med tale- og

forslagsrett. Utover de valgte møter lederen av Handel og Kontor-klubben i LO, Raymond Alstad, med tale- og forslagsrett. AOF Norges daglige leder, Tove Johansen, har møterett i sekretariatet. Som observatør fra LOs sentrale ungdomsutvalg med tale- og forslagsrett i saker som omhandler ungdom, møter Sandra Åberg Kristiansen (EL og IT Forbundet) med Henrik Drivenes (Handel og Kontor i Norge) som vararepresentant.

Ved utgangen av 2023 hadde følgende forbundsledere møterett i sekretariatet:

1. Nina Hanssen, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
2. Kristoffer Vatshaug, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon
3. Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening
4. Elin Roverudseter, Kabinansattes forbund
5. Aleksander Wasland, Norsk Flygerforbund
6. Ellisiv Lindkvist, Dramatikerforbundet
7. Rolf Ringdal, Norsk Lokomotivførerforbund
8. Eystein Hanssen, Forfatterforbundet

Følgende endringer ble foretatt i sekretariatet 2023:

Geir Ove Kulseth ble valgt som ny leder etter Jan Olav Andersen på EL og IT Forbundets landsmøte 18. mars 2023. Han ble valgt som medlem nr. 2 til sekretariatet på representantskapsmøtet 25. april 2023.

Brede Edvardsen ble valg til ny leder etter Anita Paula Johansen på Norsk Arbeidsmandsforbunds landsmøte 13. mai. Han sitter som observatør i sekretariatet frem til representantskapsmøtet 20. februar 2024, der han innstilles som medlem nr. 1.

Marianne Solberg ble valgt som ny leder etter Mimmi Kvisvik på Fellesorganisasjonens landsmøte 18. november. Hun sitter som observatør i sekretariatet frem til representantskapsmøtet 20. februar 2024, der hun innstilles som medlem nr. 9.

Industri Energi og Forbundet for Ledelse og Teknikk er fra 11. desember 2023 slått sammen til ett nytt forbund i LO. Fra samme tidspunkt fratrådte forbundsleder Ulf Madsen fra sin varaplass i

sekretariatet. Frode Alfheim fortsetter som leder av det nye forbundet.

Som et resultat av sammenslåingen vil plasseringen av vararepresentanter til sekretariatet endres. Det velges et nytt varamedlem for den resterende kongressperioden ved representantskapet 20. februar 2024.

Nye forbundsledere som har møterett i sekretariatet i 2023, er:

Kristoffer Vatshaug, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon, ble konstituert som leder etter Erlend Kaldestad Hanstveit fra 1. november.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomité fikk følgende sammensetning på LO-kongressen i 2022: Knut Øygard, Fellesforbundet (leder); Rebecca Heggbredda Florholmen, Forbundet for Ledelse og Teknikk og Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag. Elin Veimo, Fagforbundet, er vararepresentant som møter fast i møtene. I løpet av 2023 har Rebecca Heggbredda Florholmen gått ut av komiteen. Elin Veimo har da blitt fast representant, og Svein Davidsen Raa har blitt vararepresentant som møter fast i møtene.

Komiteen holdt tre møter i 2023 og behandlet 27 saker. Kontrollkomiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene, ledermøtene og representantskapsmøtene. Andre saker som har vært sentrale i komiteens arbeid, er årsregnskapet for 2023 for LO og LO Konsern, utdanningsfondet, Sykelønnsordningens fond, LOs opplysnings- og utviklingsfond og LO-Partner AS. Regnskapene for 2023 ble gjennomgått hvert tertial, og LOs driftsbudsjett for 2023 er gjennomgått.

Kontrollkomiteen har hatt oppfølgingen av enkeltsaker vedtatt i LOs besluttende organer i de tilfellene det har vært behov for dette.

Sekretariatsoppnevnte utvalg

** Inntektspolitisk utvalg*

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Ved utgangen av 2023 hadde utvalget følgende sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, LO (leder); Sissel Skoghaug, LO; Steinar Krogstad, LO; Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Anita P. Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Frode Alfheim, Industri Energi; Geir Ove Kulseth, EL og IT Forbundet; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Mette Nord, Fagforbundet; Egil André Aas, LO Stat; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Pål Skarsbak, LO kommune. Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

** LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg*

Ved utgangen av 2023 hadde utvalget følgende sammensetning: Julie Lødrup, LO (leder); Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Ingunn Ekremseter, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Line Steinseth, Norsk Lokomotivførerforbund; Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Martha Nordal, Norsk Sjøoffisersforbund; Bianca Fedje, Norsk Jernbaneforbund; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor i Norge; Karin Yrvin, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Vegard Steiro Amundsen, Norsk Dramatikerforbund; Kirsten Helene Teige, Norsk Tjenestemannslag; Anne Green Nilsen, Fagforbundet; John Oddvar Holte, Skolenes Landsforbund; Asle Reime, Industri Energi; Marianne Klock, Kabinansattes forbund; Cathrine Nyheim, Creo; Kristine Bøe, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon; Tor Egil Vangstad, Norges offisers- og spesialistforbund.

Varamedlemmer har vært Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Bjørn Tore Kyllø, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Kristian Ilner, Fellesforbundet; Trond Løfgren, Norsk Sjøoffisersfor-

bund; Ola Erik Brattset, Norsk Jernbaneforbund; Håkon R. Mikalsen, Handel og Kontor i Norge; Frode Janborg, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Ole Henrik Kråkenes, Fellesorganisasjonen; Trine Wiig, Norsk Arbeidsmandsforbund; Malmfrid Hovsveen Hallum, Norsk Dramatikerforbund; Thomas Sandvik, Norsk Tjenestemannslag; Randi Røvik, Fagforbundet; Bodil Gullseth, Skolenes Landsforbund; Nina Helland, Industri Energi; Hans Ole Rian, Creo.

Norsk Flygerforbund har ikke oppnevnt nytt medlem etter at Katinka Riksfjord Sporsestadsen våren 2023 fratrådte. Varamedlem Kristine Bøe overtok plassen til Erlend Kaldestad Hanstveit, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon.

Sekretariatet har bestått av Linn Andersen, LO (ansvarlig rådgiver), og Elin Høifoss, LO (utvalgssekretær).

Utvalget har avholdt fem møter i 2023.

** LOs kulturutvalg*

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2023 var: Julie Lødrup, LO (leder); Lene Furuli, LO (sekretær); Sven Ivar Skodjevåg, Norsk Tjenestemannslag; Lena Reitan, Handel og Kontor i Norge; May-Britt Sundal, Fagforbundet; Eystein Hanssen, Forfatterforbundet; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Hilde Hermansen, Industri Energi; Hans Ole Rian, Creo; Ole Henrik Kråkenes, Fellesorganisasjonen; Ellisiv Lindkvist, Dramatikerforbundet.

Observatører har vært Øyvind Hvidsten, Studieforbundet AOF Norge; Ole Martin Rønning, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek; Tonje Tovik, Framfylkingen; Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund, Heidi Anderssen-Dukes, Fagforbundet.

Utvalget har holdt 4 møter.

Søknader om økonomisk støtte

LO lyser ut tilskudd til kulturtiltak to ganger i året, med frist 31. desember og 1. juni. Det er fagbevegelsen og Studieforbundet AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som kan søke tilskudd til prosjekter, alene eller i samarbeid med andre. Midlene skal gå til lokal

kulturaktivitet og styrke arbeiderbevegelsens engasjement, innsats og rolle i lokalt kulturliv. I 2023 har prosjekter som fremmer mangfold, vært prioritert.

LOs kulturutvalg mottok 52 søknader til kulturtiltak i 2023, og 26 prosjekter ble tildelt midler. Totalt ble det tildelt kr 1 238 900.

Tildelinger fra LOs kulturfond i 2023:

LO Bodø	Allsang før 1 mai	Nordland	18 900
LO i Oslo	Ta sangen tilbake	Oslo og Akershus	50 000
Fagforbundet teater og scene + Creo	Førstehjelp mot avmakt	Oslo og Akershus	50 000
Creo Oslo	Førstehjelp mot avmakt	Oslo og Akershus	50 000
IE (Rogaland)	Verksted Jam	Rogaland	65 000
Fellesforbundet Telemark	Damer i blues 20 år	Vestfold og Telemark	25 000
LO Fosen	Husmorskolen – teater	Trøndelag	50 000
LO Trondheim	Aldri mer! – film	Trøndelag	75 000
LO Indre Hardanger	Radio Folgefonn	Vestland	30 000
LO i Bergen og omland	Filmlansering «Norwegian Dream»	Vestland	50 000
Kulturverkstedet i Østfold	Fortell/ingen om meg	Østfold	50 000
Kulturverkstedet i Østfold	Vandrefotoutstilling	Østfold	50 000
LO i Østre Agder	Hvem drepte faren min, av Edoard Louis	Agder	60 000
LO i Vestoppland	Sulis 1907 – Medlemskveld med kino	Innlandet	10 000
LO i Vestoppland	Allsangkveld, arbeidersanger	Innlandet	20 000
LO i Nord-Østerdal	Streik – 2024	Innlandet	75 000
LO i Ålesund og omegn	Sulis 1907 – Medlemskveld med kino	Møre og Romsdal	10 000
LO på Søre Sunnmøre	Sulis 1907	Møre og Romsdal	10 000
LO på Sør-Helgeland	Sulis 1907	Nordland	10 000
Forfatterforbundet	Bli proff og synlig	Oslo og Akershus	30 000
Creo Oslo	I fyr og flamme – Fløgstad for full musikk	Oslo og Akershus	75 000
Creo Oslo	Tyttebærpolitiet	Oslo og Akershus	75 000
Fellesforbundet avd. 600, Bygningsarbeidernes fagforening	Journeymen's språkkafé	Oslo og Akershus	75 000
LO på Nedre Romerike	Arbeidersang i Trall	Oslo og Akershus	75 000
Kulturverkstedet i Østfold	Landsfaderen	Østfold	75 000
Kulturverkstedet i Østfold	Streiken	Østfold	75 000

LOs kulturpris

LOs kulturpris 2023 ble tildelt gruppa På stengrunn, som i femti år har tonesatt og formidlet Rudolf Nilsens dikt på scener i det ganske land og med to plateutgivelser: «På stengrunn» i 1973 og «På gjensyn» i 2019. De tildeles prisen for at de, i femti år, har gitt liv til en av arbeiderbevegelsens store diktere og aktualisert disse tekstene for nye generasjoner.

På stengrunn består i dag av Kari Svendsen, Lars Klevstrand, Steinar Ofsdal, Jon Arne Corell, Edvard Askeland og Pål Moddi Knutsen. Opprinnelig var også Lillebjørn Nilsen og Carl Morten Iversen med i gruppa.

Prisen ble delt ut på LOs representantskap i Bergen i april og er på kr 100 000.

** Organisasjonskomiteen*

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av 2023 følgende sammensetning: Steinar Krogstad, LO (leder); Morten Bildøy, EL og IT Forbundet; Anne Green Nilsen, Fagforbundet; Knut Øygard, Fellesforbundet; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Ståle Johannesen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Asle Reime, Industri Energi; Lena Reitan, Handel og Kontor i Norge; Jonny Olafsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jarle Wilhelmsen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Pål Kjærstad, Norsk Tjenestemannslag og Jon Oddvar Holthe, Skolenes Landsforbund.

Organisasjonskomiteen har i 2023 avholdt ett møte 4. september og behandlet her en tvist mellom Fellesforbundet og Industri Energi om organisasjons- og avtaleretten for deler av verdikjeden for batteriproduksjon. Konkret gjaldt saken bedriftene Freyr, Morrow og Beyond, som har battericelleproduksjon som hovedvirksomhet, i tillegg til Hydrovolt, som driver resirkulering.

Det ble lagt frem forslag til et avklarende vedtak, som ble avvist av organisasjonskomiteens flertall. I stedet ble det vedtatt et utsettelsesforslag slik:

1. Organisasjonskomiteen legger til grunn hovedskillet mellom framstilling og behandling av elektrodeaktive materialer på den ene

siden og produksjon av battericeller på den andre siden.

2. Opplysningene om hva som faktisk gjøres i bedriftene, må verifiseres, og nytt møte i organisasjonskomiteen tar stilling til dette.

Andre organisasjonsspørsmål

Som følge av enighet mellom NHO, NHO Logistikk og Transport, NHO Service og Handel og Fellesforbundet om hvordan man skal forstå omfangsbestemmelsen i Logistikkoverenskomsten og forhold knyttet til dette, har det vært en rekke grensetvister mellom Fellesforbundet og Handel og Kontor i Norge. Disse sakene fortsetter inn i 2024.

** LOs sentrale ungdomsutvalg*

Utvalget består av oppnevnte ungdomsrepresentanter fra LOs forbund og er det øverste ungdomsorganet i LO. Utvalget blir ledet av LO-sekretær Kristin Sæther. I 2023 var 18 forbund representert: Fellesforbundet, Fagforbundet, Handel og Kontor i Norge, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Norsk Jernbaneforbund, Norsk Tjenestemannslag, Norsk Arbeidsmandsforbund, Fellesorganisasjonen, Skolenes Landsforbund, Industri Energi, EL og IT Forbundet, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Sjøoffisersforbund, Kabinansattes forbund, Norges offisers- og spesialistforbund og Creo.

I tillegg stiller ansatte i administrasjonen og tillitsvalgt fra ungdomssekretærgruppa. Utvalget tar opp politiske, faglige og organisatoriske saker for å styrke student- og ungdomsarbeidet i LO internt og eksternt. LOs sentrale ungdomsutvalg gjennomførte fire møter og én dagssamling i 2023. I år har det blitt fokusert på å følge opp handlingssprogrammet for innværende kongressperiode, samarbeidsavtalen med AUF, utvikling av studentarbeidet, gjennomgang av rapporter fra sommerpatruljen og lærlingpatruljen og medlemsutvikling blant unge medlemmer – for å nevne noe. Hvert møte inkluderer også det fagligpolitiske samarbeidet med representanter fra AUF.

** LOs OU-fondsstyre*

Under tariffforhandlingene i 1970 ble LO og NHO (på det tidspunktet

Norsk Arbeidsgiverforening, N.A.F.) enige om å etablere et fond som skulle gjennomføre eller støtte tiltak for å fremme opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. Opplysnings- og utviklingsfondet til LO og NHO (OU-fondet) ledes av et styre på seks medlemmer, hvor LO og NHO oppnevner tre hver.

Innbetalte premier blir fortløpende overført til avtalepartene.

Midlene forvaltes av partenes respektive fondsstyrer.

LOs OU-fondsstyre bestod i 2023 av Steinar Krogstad, LO (leder); Clas Delp, Fellesforbundet; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Lena Reitan, Handel og Kontor i Norge; Anders Gabriel Birke-land, Industri Energi; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet. Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund, gikk ut av styret i løpet av 2023.

En representant fra Studieforbundet AOF kan stille i møtene som observatør, og Siv Schau fra LO er sekretær. Fondsstyret har egne vedtekter for hvordan fondets midler skal benyttes.

Fondsstyret holdt tre møter i 2023 og behandlet tretti saker. Sakene som har vært til behandling, er regnskap for 2022, søknader om bevilgninger fra fondet, fordeling av midler til tillitsvalgtopplæring i 2023, endringer i fondets tilskuddsregler for 2023 og 2024, budsjett for 2023 og 2024 og gjennomgang av tildelingsutvalgets protokoller.

I 2023 hadde LOs opplysnings- og utviklingsfond 125,5 millioner kroner (før fradrag av 2 prosent til Studieforbundet AOF) til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor. Dette inkluderer en tredjedel av ubenyttede midler for 2020 som ble overført til 2023. Covid-19-pandemien førte til lavere aktivitet innenfor fondets virkeområde også i 2021, og restbeløpet på ubrukte midler har blitt overført til opplæringsmidler i årene 2024–2026.

Fondets totale egenkapital var ved årets begynnelse på 186,8 millioner kroner.

En del av egenkapitalen i opplysnings- og utviklingsfondet er øremerket forskning. Forskningsfondets inngående balanse, tillagt 5 prosent av årets premieinntekter og fratrasket årets kostnader til forskning, utgjør forskningsfondets størrelse ved årets utgang. Per 1. januar 2023 var forskningsfondet på 49,6 millioner.

** LO Luftfart*

LO Luftfart er et sekretariatsoppnevnt samarbeidsorgan for forbundene i LO som organiserer innen luftfarten. Det er ti forbund som deltar i utvalget. Her samordnes de faglige interessene i LO-familien. Totalt har LO-forbundene over 8 000 medlemmer innen luftfarten og er den største hovedorganisasjonen i denne sektoren. LO Luftfart gjennomførte i november den årlige Luftfartskonferansen, hvor det var rekordstor deltakelse.

For LO er det viktig å rette søkelyset på utfordringene som luftfarten møter, både på bakken og i lufta. LO har derfor, i samarbeid med forbundene, arrangert en rekke besøk på ulike lufthavner i Norge der utvalget har truffet tillitsvalgte og medlemmer. I 2023 har søkelyset særlig vært rettet mot Luftambulansetjenesten, blant annet med besøk i Hammerfest, Kirkenes og Alta. I forbindelse med kommunevalgkampen var også LO og besøkte Mo i Rana, Mosjøen og Brønnøysund Lufthavn.

For å ha best mulig dialog og kunne bidra politisk har man også hatt søkelys på å danne lokale luftfartsutvalg på de store flyplassene. LO har i 2023 fått på plass et nyetablert luftfartsutvalg på Flesland og Torp og har i tillegg stor nytte av regionkontoret i Vikens egne kontor på Gardermoen. Det arbeides videre med å få etablert flere utvalg på de største flyplassene i Norge.

** HMS/IA-utvalget*

I 2018 ble det tidligere sekretariatsoppnevnte IA-utvalget og HMS-forum slått sammen til HMS/IA-utvalget ved et nytt vedtak i sekretariatet.

Alle LOs 25 forbund er invitert til å være representert i utvalget. De fleste forbund har oppnevnt én eller to representanter.

Formålet med utvalget er diskusjon om aktuelle faglige problemstillinger, gjensidig informasjon og faglig påfyll. Utvalget har normalt tre-fire møter i året, og i 2023 har alle møter vært avholdt fysisk.

Utvalget har i 2023 blant annet hatt disse sakene på dagsordenen:

- diverse faglige innledninger
- psykososialt arbeidsmiljø

- verneombudsordningen
- standardiseringsarbeid knyttet til HMS
- forbundenes aktivitet og erfaringer knyttet til HMS
- status knyttet til IA-avtalen, herunder forbundenes skolering av egne tillitsvalgte om IA-avtalen og forebyggende arbeidsmiljøarbeid

Fast på dagsordenen er en «runde rundt bordet», der forbundene informerer om saker og problemstillinger knyttet til HMS og IA-avtalen. De aktuelle representantene i diverse samarbeidsfora med tilsynene redegjør også for aktuelle saker i disse møtene.

** LOs boligpolitiske utvalg*

Utvalget ble satt ned av sekretariatet i januar 2021 for å følge opp kongressens vedtatte handlingsprogram, hvor en aktiv boligpolitikk forutsettes å sikre alle rett til et trygt hjem.

I 2023 fortsatte LO-forbundene det gode samarbeidet med koordinering og sammenstilling av boligpolitisk arbeid samt konkretisering av målene som skisseres i handlingsprogrammet for å bidra til heving av kunnskapen om boligpolitikk.

Utvalget hadde følgende sammensetning ved utgangen av året: Kristin Sæther, LO (leder); Mats Kvaløy Bjørbekk med vara Alexander Berg-Erichsen, Fagforbundet; Maika Godal Dam med vara Bård Jordfald, Fellesforbundet; Kirsten Helene Teige med vara Torstein Brechan, Norsk Tjenestemannslag; Elisabeth Sundset med vara Gjermund Skaar, Handel og Kontor i Norge; Ina Libak med vara Allis Aresdatter, Fellesorganisasjonen.

Sekretariatet bestod av Liv Anna Lindman, LO (ansvarlig rådgiver), og Jeanette Grendal Østling, LO (utvalgssekretær).

Norsk Jernbaneforbund ved Marius Nyland Andersen, med vara Axel Fjeld, og Kristina Storsveen, med vara Cecilie Knapaas Barmoen, måtte på grunn av manglende kapasitet melde seg ut av utvalget høsten 2023.

I 2023 hadde utvalget seks ordinære møter. I tillegg ble det arrangert to frokostmøter og ett møte på Arendalsuka, som alle fikk god publikumsoppslutning og oppmerksomhet.

LOs boligindeks har vært tema i flere landsdekkende aviser og medier. Følgende saker har stått på dagsordenen gjennom 2023:

- utvikling og lansering av LOs boligindeks og rapporten «Hvor skal arbeidsfolka bo?»
- arbeid med Husleielovutvalget og leieboerrettigheter, herunder samarbeid med Forbrukerrådet og Leieboerforeningen
- frokostmøte om boligskatt
- innspillsmøte til boligmeldingen med statssekretær Nancy Charlotte Porsanger Anti
- presentasjon av BOVELS rapport om behovet for kommunale boliger, ved Jardar Sørvoll, forsker og leder av forskningssenteret BOVEL og leder av Husleielovutvalget
- Husbanken anno 2023: innledning fra Marit Hubak, avdelingsdirektør i Husbanken
- merkeordning for utleiemarkedet i Norge, «Boligmerket»
- samarbeid med Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL) om utvidelse av Husbankens lånetilbud til førstegangsetablerere
- LOs ulikhetsprosjekter i regi av Fafo: «Boforhold og geografi» og «Formuesulikhet og dens utvikling over tid»
- bidrag til faggruppe om «Allmenne bustader» initiert av Leieboerforeningen – rapportutvikling
- høring av Skatteutvalgets utredning/rapport om boligskatt
- boligsektoren i LOs arbeid med konjunkturanalyse – innspill til statsbudsjettet 2024
- det blå kommunevalget – hva må prioriteres fremover
- rapporten «Leieboersamvirke – en samvirkemodell for utleieboliger», med innledning fra forsker Mari Løken og Lars Aasen i Leieboerforeningen

** LOs justis- og beredskapspolitiske utvalg*

Utvalget ble sekretariatsoppnevnt 16. januar 2023. Per 31. desember 2023 hadde utvalget følgende sammensetning: Ingunn Reistad Jacobsen med vara Torgeir Holm, Fagforbundet; Maria Bjørnsen med vara Jørgen Kaurin, Fellesforbundet; Mimmi Kvisvik med vara Ole Henrik Kråkenes, Fellesorganisasjonen; Vibecke Solhaug med vara Finn Olav

Haga, LO Stat; Terje Mikkelsen med vara Trine Wiig, Norsk Arbeidsmandsforbund; Asle Aase med vara Tommy Fredriksen, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund; Torbjørn Bongo med vara Tor Egil Vangstad, Norges offisers- og spesialistforbund; Endre Borgen Mæland med vara Martha Nordal, Norsk Sjøoffisersforbund; Kjersti Barsok med vara Kirsten Helene Teige, Norsk Tjenestemannslag.

Leder av utvalget er Are Tomasgard, LO. Sekretær for utvalget er Jeanette Østling, LO.

Utvalget hadde åtte møter i 2023. Aps og Sps justisfraksjoner på Stortinget var invitert til alle møtene. Arbeidsgruppa fortsatte jobben med å synliggjøre hele bredden i LO og hvordan de ulike forbundene utfyller og delvis overlapper hverandre i hele justissektoren. På dagsordenen har det vært følgende saker: yrkesskadeerstatning for skade ved trening i arbeidstiden, tillitsreform, nasjonalt varslingsombud, straffegjennomføring med elektronisk kontroll, høring angående utdanningskrav, domstolreversering, statssky, høring om kompetanseplan for brann, overføring av politiets utlendingsenhet til Kriminalomsorgen, lav kurskapasitet ved Brannskolen.

Andre utvalg

** LOs samferdselspolitiske utvalg*

Utvalget har i 2023 hatt to møter og hatt følgende sammensetning:

Representanter fra forbundene har vært Anita P. Johansen / Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Dag Einar Sivertsen, Fellesforbundet; Ingunn Reistad Jacobsen, Fagforbundet; Eirik Larsson, Norsk Lokomotivførerforbund; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Aleksander Wasland, Norsk Flygerforbund; Nina Nordheim Pedersen, Kabinansattes forbund; Lars Iver Wiig, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Renate Swensen, Norsk Tjenestemannslag; Torfinn Håverstad, Norsk Jernbaneforbund; Ove Kaland, Norsk Sjømannsforbund og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Representanter fra LO har vært Steinar Krogstad, Kenneth Sandmo,

Erik Hamremoen og May Iren Julsrud.

Arbeidsutvalget har bestått av Kenneth Sandmo, LO, og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har blant annet hatt oppe temaene organisering av jernbanen og organisering av veisektoren, ny struktur i Statens vegvesen og Nasjonal transportplan.

Utvalget koordinerte felles innspill til statsbudsjett for 2024 og deltok på høringsmøte i Stortinget.

Det ble i september gjennomført en studietur til Brussel hvor det blant annet var samtaler med representanter fra NLA og ETF. Turen ble avsluttet med et besøk på Eurocontrol.

Geir Kvam fra Fellesforbundet representerte LO i styringsgruppa for Grønt landtransportprogram og rapporterte til samferdselspolitisk utvalg. Fra oktober tok Peter Hansen fra Fellesforbundet over arbeidet.

** LOs helikopterutvalg*

LOs helikopterutvalg sorterer under næringspolitisk avdeling og består av ti forbund: LO, Industri Energi, Norsk Flygerforbund, Norsk Helikopteransattes Forbund, Fellesforbundet, Norsk Sjømannsforbund, EL og IT Forbundet, Norsk Sjøoffisersforbund, Norges offisers- og spesialistforbund og Noregs Fiskarlag. Utvalget rapporterer til LO Luftfart. Arbeidsfeltet omfatter alle nasjonale sivile og militære helikopteroperasjoner. 2023 var også preget av betydelig aktivitet innen ny helikopterteknologi, deleutfordringer og arbeid med sikkerhet og beredskap innen ansvarsområdet. Totalt ble det holdt tre møter og rundt tjue arbeidsutvalgsmøter. LOs helikopterutvalg er representert i LO Luftfart, Samarbeidsforum for helikoptersikkerhet på norsk kontinentalsokkel, Brukerforum, IndustriAll, ITF, International Federation of Air Line Pilots' Associations (IFALPA), European Aviation Safety Agency (EASA) og HeliOffshore. Det årlige helikopterseminaret for medlemmene ble gjennomført på Sola, da over to dager og med rekorddeltakelse.

** LOs olje- og gassutvalg*

LOs olje- og gassutvalg består av representanter fra Industri Energi, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund. I tillegg møter representanter fra LOs administrasjon.

LOs olje- og gassutvalget har avviklet to møter i 2023. Utvalget oppsummerte situasjonen i næringen og i de utvalg LO er representert i. I januar ble årskonferansen avviklet i Bergen med om lag 160 deltakere.

** Fagligpolitisk utvalg for helse*

Utvalget hadde per 31. desember 2023 følgende sammensetning: Kristin Sæther, LO; Sissel Skoghaug, LO; Mette Nord, Fagforbundet; Odd-Haldgeir Larsen, Fagforbundet; Hans-Martin Aase, Fagforbundet; Iren Mari Luther, Fagforbundet; Kine Asper, Fellesforbundet; Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Marit S. Isaksen, Fellesorganisasjonen; Andreas Kikvik, Fellesorganisasjonen.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

Det ble holdt fire møter i helsepolitisk utvalg i 2023:

- 30. mars på Teams
- 13. juni på Stortinget
- 12. oktober i LOs lokaler
- 18. desember på Stortinget

Temaer som ble drøftet, var

- Helsepersonellkommisjonens rapport
- Sykehusutvalgets rapport
- organisering av luftambulansetjenesten
- oppgaveglidning i helse- og sosialtjenesten, herunder fastlegjetjenesten
- helhetlige planer på rus- og psykiatrifeltet
- Tørn-prosjektet

** LOs arbeidsgruppe for barn og unge*

LOs arbeidsgruppe for barn og unge består av representanter fra Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, Skolenes Landsforbund, Creo og kultur og Framfylkingen. Utvalget ledes av Kristin Sæther fra LOs ledelse. I tillegg er samfunnspolitisk avdeling representert ved Øystein Nilsen og organisasjonsavdelingen ved Gro Bratteli Jamholt. Arbeidsgruppa er opptatt av temaer knyttet til barn og unge og følger opp LOs handlingsprogram knyttet til dette temaet. Målet for arbeidsgruppa er å styrke det utadvendte politiske engasjementet og drive politisk påvirkning. Arbeidsgruppa hadde to møter i 2023. I 2024 vil arbeidsgruppa se om det finnes andre måter å bygge nettverk rundt arbeidet med barn og unge på.

** LO Selvstendig*

LO Selvstendig skal være et kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å styrke kompetansen og samarbeidet i og mellom LOs forbund for selvstendig næringsdrivende medlemmer og utvikle tilbudet til dem i LOs forbund. Antallet selvstendig næringsdrivende øker i mange sektorer. Mange av de selvstendige opererer utenfor det organiserte arbeidslivet. Samfunnsmessig løper vi en risiko om en stor gruppe blir stående utenfor det organiserte arbeidslivet. Det vil alle parter tape på. Derfor er det viktig for LO å engasjere seg for og sammen med frilansere og selvstendig næringsdrivende.

LO Selvstendig arbeider ut ifra to hovedspor: Det første er å utvikle et godt og konkurransedyktig medlemstilbud til selvstendige og frilansere. I tråd med handlingsplanen vår og kongressvedtaket har det vært nær dialog med SpareBank 1 Forsikring gjennom LOfavør for å utvikle medlemstilbudet for de selvstendig næringsdrivende. Disse partene har forhandlet frem tilbud knyttet til ansvarsforsikring og ulykkesforsikring. I 2021 inngikk LO et samarbeid med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN om regnskapstilbud til selvstendig næringsdrivende og frilansere. Grunnpakken LOfavør Kollektiv hjemforsikring og tilgang til andre individuelle LOfavør-produkter er fortsatt en del av det ordinære forsikringstilbudet som allerede gis gjennom avtaler med LOs forbund. Det andre sporet er å øke kompetansen og fremme

politiske problemstillinger knyttet til selvstendiges arbeidssituasjon og levevilkår. Pandemien viste at sikkerhetsnettet til denne gruppa er svært dårlig når det gjelder ekstraordinære situasjoner og sykdom. LO inngikk et samarbeid med Fafo i 2021 for å se nærmere på velferdssordninger for selvstendig næringsdrivende, spesielt utfordringer og mulige tilpasninger. Rapporten ble lagt frem 4. mai 2022. Rapporten gir et godt grunnlag for å løfte problemstillinger knyttet til velferdssordninger og våre selvstendige medlemmer.

Utvalget LO Selvstendig hadde fire utvalgsmøter i 2023 og har vært på studietur til Stockholm, hvor vi lærte mer om medlemstilbudene Unionen har for sine selvstendige medlemmer. Vi fikk også en god innføring i hvordan svenskene organiserer velferdsordninger opp mot frilansere og selvstendige, kunnskap vi tar med oss videre i arbeidet. I mai hadde LO et nettseminar, «Panikk for næringsoppgaven – skattekurs for selvstendig næringsdrivende», og i november arrangerte LO nettseminar med temaet «Enkeltpersonforetak, AS eller fast ansatt». Nettarrangementene var svært godt besøkt, og vi kommer til å fortsette med å ha dette i 2024. I tillegg holdt LO Selvstendig i samarbeid med LO Kultur et arrangement på Arendalsuka.

** Serviceprosjektet*

I juni 2019 ble den ekstraordinære kampanjen for organisering i servicesektoren avsluttet. Sekretariatet vedtok at arbeidet og erfaringene fra prosjektet skulle videreføres. LOs regionkontor fikk ansvar for å videreføre serviceprosjektet 2020–2022. Alle regioner i LO har hatt muligheten til å ansette en prosjektmedarbeider for å styrke koordineringen og arbeidet lokalt. Alle regioner med unntak av Nordland hadde en ansatt prosjektmedarbeider i 2023. Høsten 2023 ble prosjektstillingene videreført til og med 31. april 2024. Prosjektperioden regnes da som avsluttet. I 2023 bidro prosjektet med over hundre nye tariffavtaler. Det er etablert et nettverk for prosjektmedarbeiderne som har jevnlig møter for å heve kompetansen og utveksle erfaringer. Nettverket hadde en samling i 2022. Det ble også gjennomført en julekampanje og påskeaksjon i flere regioner.

** Utvalg for høyere utdanning*

LOs mål er å være den største arbeidstakerorganisasjonen innenfor alle bransjer og yrkesgrupper, i alle sektorer og på alle utdanningsnivåer. Økt rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning til LO-forbundene er hovedmålet for arbeidet i utvalg for høyere utdanning.

Utvalgets handlingsplan har definert tre mål for arbeidet: å løfte saker med relevans for arbeidstakere med høyere utdanning, å være en interessant samarbeidspartner for aktører og institusjoner i UH-sektoren og at studentmedlemmer i LO-forbund forblir medlemmer når de går over i arbeid.

Utvalget har hatt fire møter i 2023. I møtene har vi hatt besøk av Oddmund Løkensgard Hoel, statssekretær i Kunnskapsdepartementet, Tove Lie, redaktør i Khrono, rektor Svein Stølen og prorektor Bjørn Stensaker ved Universitetet i Oslo (UiO).

Vi etablerte tidlig på året et temanettverk for kommunikasjon om relevante saker og knyttet til oss et kommunikasjonsbyrå som har bistått med kompetanseheving og rådgiving for LO og for forbund i nettverket. Vi har gjennomført fem kurs for nettverket der innholdet har vært blant annet sosiale medier, medieinnsalg og bruk av kunstig intelligens (KI). Vi gjennomførte et større arrangement om KI og morgendagens arbeidsliv i juni og et frokostseminar om styrking av profesjonsutdanningene og tillitsreform i november. Utvalget og nettverket hadde et møte med UiO der UiO presenterte sitt arbeid med UiO: Demokrati. Vi har avtalt med UiO å etablere dette som en fast møteplass.

** Vinn-Vinn*

Spillet Vinn-Vinn er utviklet av LO og NHO og skal bidra til økt innsikt i og kompetanse om arbeidslivet og den norske modellen. Spillet spilles ute på videregående skoler i hele landet. LO har hatt hovedansvaret for gjennomføringen. LO har hatt tre ansatte veiledere i 2023, og disse har besøkt skolene. I 2023 er det gjennomført 69 skolebesøk, der 1 722 skoleelever har fått spille Vinn-Vinn.

* LO Kultur

LO Kultur ble etablert i 2017 som et kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å koordinere forbundenes kulturpolitiske arbeid og bidra til at forbundene er et synlig, relevant og tydelig alternativ for alle yrkesgrupper innen kunst, kultur og kreative næringer.

I 2023 har utvalget hatt fire møter og drøftet aktuelle saker på kulturfeltet av felles interesse. I møtene har vi hatt besøk av Kristin Danielsen og Maryam Iqbal Tahir fra Kulturdirektoratet, Torstein Tvedt Solberg fra Aps stortingsgruppe, Stein Reegård, som har ledet en hurtigarbeidende arbeidsgruppe for rimelig betaling av kunstnere, og Erlend Kaldestad Hanstveit, statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet.

Vi arrangerte kulturdebatt på Arendalsuka i samarbeid med Norsk Industrierbeidermuseum, «Løst og fast – tilknytning til arbeidslivet», og samarbeidet med Virke om debatten «Kulturliv er også arbeidsliv».

Med utgangspunkt i LO Kultur har LO, Creo og Fagforbundet jobbet mye for at forbudet mot innleie fra bemanningsbyråer også skal gjelde for «kortere arrangementer». De fikk utsatt ikraftttredelse av loven, som trådte i kraft for andre bransjer fra 1. april 2023. Arbeidet videreføres.

Utover aktiviteten i utvalget har LO samarbeidet med Storyline Nor og SF Studios om lansering og visninger av storfilmen *Sulis 1907*, der LO-leder Peggy Hessen Følsvik har en liten rolle. Mange lokale LO-forbund arrangerte førpremierer for medlemmer, og LO var medarrangør av utekino i Sulitjelma og premiere på Colosseum. Over 150 000 publikummere så filmen på kino i 2023. LO bevilget kr 500 000 til skolevisninger rundt om i landet, og flere forbund ble med på en spleis. Midlene bidro til at 8 000 tiendeklassinger fikk se filmen.

I februar arrangerte LO sammen med Arbeidsgiverforeningen Spekter «Kulturtalet 2023». Kulturministeren ble invitert til å trekke lange linjer og visjoner for kulturpolitikken, vi hadde paneldebatter med temaet ytringsfrihet og la til rette for nettverksbygging. Kulturtalet er tenkt som et årlig arrangement.

LO sammen med Forfatterforbundet, Dramatikerforbundet og

Fagforbundet deltok på Norsk litteraturfestival på Lillehammer med forfattermøte om arbeiderlitteratur og mottakelse etter Forfatterforbundets debutantseminar.

LO deltok sammen med Norske Idrettutøveres Sentralorganisasjon for tredje gang på Nasjonal idrettspolitisk arena (NIPA) på Ørlandet. Temaet for LO og Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjons debatt i år var utøveres psykiske helse.

** Fellesskoleringsrådet (FSR)*

Fellesskoleringsrådet ble vedtatt av sekretariatet i desember 2014 og etablert våren 2015. Rådet ble videreført i kongressen i 2017 og består av ni forbundsrepresentanter fra privat og offentlig sektor. I tillegg er LO Stat representert. LO har lederen, prosjektlederen og sekretærfunksjonen. Studieforbundet AOF er observatør. Rådets formål er å bidra til å styrke fellesskoloringen, inkludert toppskoloring, MoTo og ungdomskurs, gjennom å etablere et forpliktende samarbeid for å prioritere og koordinere saker mellom LO, Studieforbundet AOF og forbundene. Det er gjennomført ett ordinært møte i 2023. Rådet er et felles bindeledd mellom forbundene, LO og Studieforbundet AOF og har rådgivende status overfor fondsstyret i privat sektor og ansvarlige for kursvirksomheten i LO Stat og LO Kommune på området fellesskoloring (definert som kursvirksomhet). Videre skal rådet sikre en best mulig koordinering av planer, utvikling av felleskurs og markedsføring av slike i fagbevegelsen. Det ble gjennomført en fellesskapsuke på Sørmarka i september 2023. Studieforbundet AOF var hovedleverandør av kursene dette året.

** LOs maritime utvalg*

Følgende forbund var representert i utvalget ved utgangen av 2023: Norsk Sjøoffisersforbund, Norsk Sjømannsforbund, Fellesforbundet og Industri Energi. I tillegg deltok representanter fra LOs administrasjon. Det ble avholdt ett møte.

** Utvalg om tillitsreform*

Utvalget koordinerer arbeidet som foregår i LO-forbundene, og

arbeider med oppfølging av LOs vedtak om tillitsreform i offentlig sektor. Utvalget har tidligere utarbeidet notater for å konkretisere hvordan LO ser for seg et videre arbeid med tillitsreform i den enkelte kommune, staten og ulike offentlige virksomheter.

Regjeringen Støre har i Hurdalsplattformen slått fast at tillitsreform i offentlig sektor er høyt prioritert. Utvalget har i 2023 jobbet videre med å koordinere LOs innsats på dette området.

Utvalget består av Sissel Skoghaug, LO (leder); Ellen Dalen, Norsk Tjenestemannslag; Odd-Haldgeir Larsen, Fagforbundet; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Egil Andre Aas, LO Stat og Mette Johnsen Walker, Skolenes Landsforbund. Ragnar Bøe Elgsaas, LO, bistår utvalget – sammen med rådgivere og tillitsvalgte fra disse forbundene.

Folkets Hus Landsforbund

Forbundsstyret bestod i 2023 av følgende personer:

LO-oppnevnte:

Kristin Sæther (leder)

Arnstein Aasestrand

Birgitte Reiersen

Odd-Helge Reppe

Varamedlemmer:

1. Jonny Olafsen

2. Siv Schau

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen (nestleder)

Arnt Alsli

Harald Thomas Endresen

Varamedlemmer:

1. Aud Ljunggren

2. Liv Krossøy

3. Anne Karin T. Adolfsen

Varamedlem Aud Ljunggren har møtt fast på alle møtene.

I perioden er det holdt 5 styremøter og i alt behandlet 39 saker.

Medlemsbevegelse

I 2023 er det ett hus som har meldt oppbud. Det er Folkets Hus Andenes i Nordland. Totalt er det nå 86 medlemshus i forbundet.

Landsforbundets virksomhet

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen. Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler. Det er opprettet et arbeidsutvalg som består av lederen, nestlederen og forbundssekretæren, som forbereder sakene til styret.

Sekretæren har i 2023 hatt flere møte- og reiseoppdrag, 17 i alt. Disse har i hovedsak bestått av styremøter og årsmøter, regionkonferanse og nordisk konferanse både digitalt og fysisk. Det har også vært konkrete lokale saker som medlemshusene har ønsket en bredere diskusjon rundt sammen med Landsforbundet. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2023. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond har arbeidet for forbundssekretæren i stor grad vært rettet mot å opprettholde kontakt med medlemshus. En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med folkets hus og samfunnshus hvor kommunikasjonen har vært dårlig, samt å holde tett kommunikasjon med låntakere som i perioden har hatt problemer av ulik karakter. Vi har innvilget avdragsfrihet på lån til henholdsvis fem og fire hus på vårens og høstens terminer på grunn av blant annet ettervirkninger av pandemien.

Det nordiske samarbeidet har fortsatt i inneværende år. Det var Folkets Hus Landsforbund sin tur til å arrangere en konferanse for de store folkets husene i Sverige, Finland og Norge. Landsforbundet samarbeidet med Folkets Hus på Hamar om den nordiske konferansen i mars 2023. Det var innledninger fra deltakerlandene, presentasjon av Folkets Hus Hamar, hilsen fra ordføreren i Hamar og innledning av Martin Kolberg om sosialdemokratiets plass i Norden. Vi inviterte også Arbejdermuseet i København, som er et folkets hus, til å informere om deres virksomhet, ikke minst om verdensarv arbeidet deres. Den kulturelle delen hadde underpunkter i treindustri virksomheten som kjennetegner Hedmark. Vi besøkte derfor Klevfoss industrimuseum, Folkets Hus Gråberg i Elverum og Ådalsbruk Arbeidersamfund.

Regionkonferanse for husene i Nord-Norge ble avholdt i Folkets

Hus Trondheim. Her fikk vi god informasjon om Folkets Hus Trondheims virksomhet. Det ble gjennomgått styrearbeid, styreinstruks, vedlikeholdsplan, viktige punkter i regnskapet for husene, forsikringer som husene har, samt strømavtaler og utleieavtaler. Konferansen besøkte i tillegg Folkets Hus Selsbakk for en historietime og Sørem Gård, som eies av Folkets Hus i Trondheim.

Medlemshusenes investeringer/bygningsarbeider

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre. Noen har fått hjelp av Folkets Hus Fond, men flere har også brukt av egne midler. Utlånet fra Folkets Hus Fond har for 2023 vært på kr 5 465 000. Lånene er gitt til Folkets Hus Drammen SA, Folkets Hus Lilleaker i Oslo og LO-huset i Odda. Det har vært flere økninger i utlånsrenta i 2023. Rentesatsen har økt i tråd med heving av styringsrenta i Norges Bank. Fondets rentesats har i beretningsåret økt fra 3,0 prosent p.a. til 4,75 prosent p.a.

Dokumentasjons- og utsmykkingsfondet

Dokumentasjons- og utsmykkingsfondets avkastning for 2022 var kr 44 494. Dette dannet grunnlaget for bevilgning i 2023. Det kom ikke inn noen søknader, så beløpet føres tilbake til fondet.

Nordisk samarbeid

Det nordiske samarbeidet har fortsatt gjennom året. Det er etablert et forum for de store husene sammen med Folkets Hus og Parker i Sverige og Folkets Hus Forbund i Finland. Folkets Hus Landsforbund har sammen med Folkets Hus Hamar arrangert en nordisk konferanse som ble avholdt på Hamar 14.–16. mars. Her deltok organisasjoner fra Sverige og Norge fysisk og fra Finland digitalt. Det ble også avholdt et arbeidsmøte for videre planlegging i København hvor styremedlem Arnt Alsli og forbundssekretæren deltok.

Likestilling

Forbundsstyret består av to kvinner og fem menn. I tillegg kommer varamedlemmer, som består av tre kvinner og tre menn. Administra-

sjonen utgjør ett årsverk, som utføres av en mann. Det er ikke iverksatt eller planlagt spesielle tiltak vedrørende likestilling i perioden.

Regnskapet

I henhold til regnskapsloven skal det opplyses om følgende:

Folkets Hus Landsforbund er en landsomfattende fellesorganisasjon for folkets hus / samfunnshus og har sitt kontor i Folkets Hus i Oslo.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og regnskapet for 2023 er satt opp ut fra denne forutsetning.

Arbeidsmiljøet på forbundskontoret er tilfredsstillende. Det har ikke vært sykefravær i administrasjonen i 2023. Det har ikke vært skader eller ulykker på personale eller materiell i beretningsåret. Forbundets aktiviteter påvirker ikke det ytre miljøet.

Folkets Hus Fond

Fondets forvaltningskapital var per 31. desember 2023 kr 144 887 125. Av dette er kr 77 939 375 plassert som pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund. Kr 3 340 874 er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond. I beretningsåret er det kommet inn og behandlet tre lånesøknader. Det er kommet søknad fra Folkets Hus Drammen SA på kr 4 000 000, fra Folkets Hus Lilleaker i Oslo på kr 475 000 og fra LO-huset i Odda på kr 990 000. Innvilget beløp for 2023 er kr 5 065 000 mer enn i foregående år. De to siste lånene, gitt til Folkets Hus Lilleaker og LO-huset i Odda, vil bli utbetalt i 2024.

Foruten søknader om lån er det behandlet avdragsfrihet på lån i forbindelse med pandemien og virkningene av denne. Det er innvilget avdragsutsettelse med tilsvarende forlengelse av løpetiden for tre låntakere på første termin og for fire låntakere på andre termin i 2023.

Renta i Folkets Hus Fond reguleres i takt med renta i Norges Bank. Den skal til enhver tid ligge 0,5 prosentpoeng over styringsrenta i Norges Bank.

Renteavkastningen i 2023 utgjorde for bankinnskudd og pantelån kr 2 462 803, hvorav renter på bankinnskudd var på kr 923 270. Av dette beløpet utgjør renter på dokumentasjons- og utsmykkingsfondet kr 44 494.

Driftsresultatet i Folkets Hus Fond er for 2022 kr 615 338.

Administrasjon

Ledelsen

Peggy Hessen Følsvik, leder:

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling, fagligpolitisk samarbeid, tariffpolitikk, næringspolitikk, internasjonal politikk, NFS (Nordens faglige samorganisasjon), ITUC (International Trade Union Confederation)

Sissel M. Skoghaug, første nestleder:

Tariffpolitikk offentlig sektor, pensjonspolitikk offentlig sektor, tillitsreformen, styring/forvaltning offentlig sektor, LO Stat og LO Kommune, helse- og sykehuspolitikk, luftfart, maritim sektor, region- lederne i LO, SAMAK (Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité)

Steinar Krogstad, andre nestleder:

Tariffpolitikk privat sektor, pensjonspolitikk privat sektor, samferdsel, arbeidsmiljø, inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), bedriftsdemokrati, styreleder i LO Media, DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjon), EØS, internasjonalt solidaritetsarbeid, FNs arbeidslivsorganisasjon (ILO), LO-koordinatorene

Julie Lødrup, førstesekretær:

Høyere utdanning, forskning og etter- og videreutdanning, grunnskole, selvstendig næringsdrivende, digitalisering, kultur og idrett, likestilling og mangfold

Terje Olav Olsson, LO-sekretær

Organisasjon, rekruttering, medlemsfordeler, LOs økonomi, marin sektor og fiskeripolitikk, BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network)

Trude Tinnlund, LO-sekretær

LOs administrasjon/personal, arbeidsmarkedspolitikk, sosial dumping

og arbeidslivskriminalitet, arbeidsinnvandring, videregående opplæring, fag- og yrkesopplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (Fagskolen), etter- og videreutdanning, kompetansepolitikk

Are Tomasgard, LO-sekretær

Industri, olje og gass, energi, bergverk, miljø og klima, sirkulærøkonomi, virkemiddelapparatet, Forsvaret, kriminal- og justispolitikk

Kristin Sæther, LO-sekretær

Sosialpolitikk (forebygging, barnevern og rus), seniorpolitikk, student- og elevmedlemskap, ungdomsarbeid, rekruttering av ungdom, boligpolitikk, tariffpolitikk, Kirkens Arbeidsgiverforening, hovedavtalene i LO Kommune, LO Stat og Kirkens Arbeidsgiverforening.

Avdeling for virksomhetsstyring

Avdeling for virksomhetsstyring ledes av Siv Schau, med Gunn Kristoffersen som nestleder. Avdelingen er en serviceavdeling for LOs egen organisasjon og skal bidra til at organisasjonen fungerer helhetlig, effektivt og med gode arbeidsverktøy. Den skal sørge for at organisasjonen fastsetter, planlegger, gjennomfører og når hovedmålene sine. Avdelingen sørger også for at organisasjonen følger lover, oppfyller krav og rapporterer i henhold til krav fra blant annet myndigheter. Avdelingen har hovedansvar for alle de administrative prosessene i LO, inkludert LOs vedtektsfestede beslutningsorganer.

Ved slutten av 2023 bestod avdelingen av 47 medarbeidere.

Avdelingen har følgende ansvarsområder:

- administrasjon
- økonomi inkludert digitalisering
- IKT
- personal og kompetanse

I 2023 har avdeling for virksomhetsstyring hatt fokus på å følge opp anbefalingene fra organisasjonsanalysen som ble gjennomført i 2022. Siden avdelingen ble etablert høsten 2022, har det i 2023 vært fokus på å jobbe med å utvikle avdelingen, samle avdelingen, etablere en ledergruppe samt kartlegge arbeidsprosesser for å kunne forbedre prosessflyten.

Ledergruppa har blant annet arbeidet med å lage en virksomhetsplan for 2024 og vurdere styrking av samspill mellom nærliggende roller. Ved slutten av året startet avdelingen et arbeid med å lage en serviceerklæring til alle ansatte i LO.

Avdelingen har også arbeidet med utvikling av retningslinjer for innkjøp, roller i innkjøp samt risikovurdering og oppfølging av leverandører.

LO ble i 2023 resertifisert som miljøfyrtårn.

Ved utgangen av 2023 var det i alt 299 ansatte i LOs administrasjon. LO er godkjent lærebedrift og hadde i 2023 fem lærlinger.

I LO har vi kontinuerlig fokus på den ansattes utvikling, og i 2023 ble det nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe som startet arbeidet med en omforent felles kompetansestrategi.

Våren 2023 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse blant alle ansatte i LO. Det ble tatt i bruk en ny metodikk for å sørge for god oppfølging av resultatene fra undersøkelsen.

På IKT-området har det vært ekstra fokus på sikkerhet samt på å flytte flere av våre løsninger til skyen.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

LO driver et omfattende og mangfoldig kommunikasjonsarbeid på mange flater. Vårt mål er å nå ut så bredt som mulig blant både medlemmer og tillitsvalgte. Målgruppene er forskjellige, men formålet er det samme, nemlig å formidle LOs politikk og virksomhet. Det overordnede målet er å fremme medlemmenes interesser og bidra til et mål om et rettferdig samfunn med mindre forskjeller, som nedfelt i LOs formålsparagraf. Det gjør vi både gjennom betalt kommunika-

sjon, på nett og i sosiale medier, i redaksjonelle medier og gjennom LOs fagblader. Informasjonsavdelingen har per i dag 17 ansatte fordelt på leder og nestleder, 10 kommunikasjonsrådgivere samt støttefunksjoner for avdelingen og LOs ledelse.

Forhandlings- og HMS-avdelingen

Forhandlings- og HMS-avdelingen har 33 medarbeidere, hvorav 17 har arbeidsplassen sin utenfor Folkets hus i Oslo knyttet til store anlegg. En anleggssekretær har kontor i Bergen, og en offshoresekretær har kontor i Stavanger.

Avdelingens hovedarbeidsområder er

- tariffoppgjør – tariffpolitikk og tvistebehandling
- overenskomster
- blanketter
- overenskomstopprettelser – tvistebehandling
- hovedavtalene
- sosial dumping
- vikarbyråer – bemanningsforetak
- bedriftsdemokrati og samfunnsansvar
- omstilling
- organisasjonskomiteen – grenseavtaler mellom forbundene
- arbeidstidsordninger
- oppfølging og utvikling av arbeidsmiljøloven
- arbeidsmiljøspørsmål, herunder bistand til forbund
- arbeidstid og helse
- arbeidsmiljøforskning
- regelverksarbeid innen arbeidsmiljøområdet
- IA-avtalen
- sykefraværsprosjektet NHO-LO
- alkohol- og narkotikaspørsmål i arbeidslivssammenheng
- kjemisk-fysisk arbeidsmiljø
- bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin

- personvern i arbeidslivet
- store utbyggingsanlegg – LO-koordinatorer
- offshorekontor i Stavanger

Avdelingens arbeid i 2023 er beskrevet i de forskjellige kapitlene i beretningen.

Internasjonal avdeling

Avdelingen bestod i 2023 av 16 stillinger. Den ble ledet av Liv Tørres.

Avdelingen ivaretar generelle utenrikspolitiske spørsmål, utviklingsspørsmål og internasjonalt faglig solidaritetsarbeid, LOs arbeid med FNs bærekraftsmål, politiske saker om Europa, prosjektarbeid i Sentral- og Øst-Europa og ILO-, EFTA-, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre fokusområder inkluderer likestilling, bedrifters samfunnsansvar samt forsvars- og sikkerhetsspørsmål. I 2023 har også krigene mellom i Ukraina–Russland og Israel–Hamas preget mye av avdelingens arbeid.

Brusselkontoret har i 2023 bestått av to stillinger: leder Robert Hansen og nestleder Nora Hansen. Brusselkontorets hovedoppgave er å følge EØS-samarbeidet og bidra i arbeidet til DEFS. I tillegg tilrettelegger kontoret for besøk for fagorganiserte i Norge.

Organisasjonsavdelingen

Avdelingen skal dekke LOs organisasjonsarbeid «fra A til Å». Ledelsen består av avdelingsleder Bård Nylund, avdelingsnestleder Gro Bratteli Jamholt og avdelingssekretær Gro Dahl Andersen.

Avdelingen har ansvaret for LOs egen organisasjon, medlemsutvikling, organisasjonsutvikling, ungdomsarbeid, medlemsfordeler (LOfavør) og LOs student- og elevmedlemsskap, rekruttering, mangfold og inkludering, medlems- og tillitsvalgtskolering, kultur og selvstendig næringsdrivende. Arbeidet med LOs besøkssenter ligger også til avdelingen.

Avdelingen har ved årsskiftet 15 medarbeidere. Avdelingen jobber tett sammen med LOs 24 fagforbund, LOs regionkontor og lokalorganisasjoner.

Juridisk avdeling

Administrasjon

LO-advokatene er landets desidert største arbeidsrettsmiljø med 52 ansatte, hvorav 35 advokater, 1 seksjonsleder og 16 advokatassistenter. Hovedkontoret er i Oslo med regionkontor i Trondheim, Bergen og Stavanger. Ni av LO-advokatene har møterett for Høyesterett. Tre har doktorgrad, i henholdsvis EU/EØS-rett, internasjonal arbeidsrett og trygderett. Avdelingen er advokatkontor for LO, forbundene og deres medlemmer. Arbeidet består i rådgivning, tvistebehandling, kurs- og seminarvirksomhet for tillitsvalgte, opplysningsarbeid, arbeid med høringer og annet rettspolitisk arbeid.

Avdelingen fylte hundre år i 2022, og i 2023 ble boka om avdelingen, *Jus og interessepolitikk* av Åsmund Seip, gitt ut på Gyldendal forlag.

Økonomi og statistikk

Det kom inn 872 saker i 2023, og ved årsskiftet 2023/2024 hadde avdelingen 1 353 saker til behandling. Det ble i 2023 ført 211 saker for ting-, lagmanns- og Høyesterett. 46 av sakene endte med dom. 23 av sakene ble helt eller delvis vunnet, 23 saker ble tapt, i 43 saker ble det inngått rettsforlik, og 101 saker endte med utenrettslig forlik.

Det ble ført 10 saker for Arbeidsretten, 7 av sakene ble vunnet, helt eller delvis, 2 tapt, ingen saker ble trukket. 1 sak ble avvist.

Samlet erstatningsutbetaling til LOs medlemmer som har fått bistand fra LO-advokatene, utgjorde i 2023 i overkant av 115 millioner kroner, i snitt ca. 2,2 millioner hver uke. Utbetalinger fra NAV etter folketrygdloven kommer i tillegg.

Tilkjente saksomkostninger til forbundene i 2023 var på 18 millioner, idømte saksomkostninger på 3,1 millioner.

Advokatassistentpoolen har hatt 267 assistentoppdrag til behandling.

Informasjon, kurs og rådgivning, bistand i juridiske spørsmål

LO-advokatene foreleste i 2023 ca. 170 timer på Sørmarka, LO-skolen og arbeidsrettslinja og holdt i tillegg til flere foredrag og innlegg for ulike forbund, på kurs i regi av Advokatforeningen, på Universitetet i Oslo, i Arbeidsrettslig forening, på det årlige seminaret for tillitsvalgte med mer. Det årlige seminaret for tillitsvalgte har blitt en fast tradisjon, og årets seminar hadde over 400 påmeldte deltakere fra hele landet.

LOs juridiske avdeling driver utstrakt informasjonsvirksomhet via henvendelser fra media, på sosiale medier, ved publikasjoner av bøker og artikler med mer. På sosiale medier – LO-advokatenes Facebook-side – ble det i 2023 lagt ut 335 innlegg om arbeidsrettslige nyheter, som ble lest av ca. 1,9 millioner personer. Facebook-siden passerte 40 000 medlemmer og fikk i overkant av 35 000 tilbakemeldinger, reaksjoner og spørsmål. Facebook-siden fikk tildelt MiLO (Mållaget i LO) sin språkpris for 2023.

LO-advokatene har en vakttelefon, som er åpen fem dager i uka, som forbundene kan benytte. Hver dag kommer det inn mange spørsmål, og de fleste ekspederes uten ytterligere utredninger. Det føres ikke egen statistikk på henvendelser som kommer inn gjennom vakttelefonen og andre kanaler.

Det er fortsatt et problem at mange medlemmer ikke forstår forskjellen på advokatforsikring via LOfavør og LO-advokatenes rettshjelpstilbud. Det er fortsatt behov for å se på informasjonsarbeidet, slik at medlemmene ikke blander virksomheten til LO-advokatene med LOfavørs sine forsikringstilbud.

Rettspolitisk arbeid

Avdelingen har årlig flere høringssaker og bistår også andre avdelinger i deres arbeid med høringer, typisk hvis en høringssak reiser juridiske spørsmål. Advokatene bistår politisk ledelse i møter på Stortinget og i departementer og i andre saker av juridisk eller rettspolitisk karakter. Her nevnes særlig Alpha-saken:

Alpha-saken

Konkursen i det danske forsikringsselskapet Alpha Insurance i mai 2018 medførte at flere hundre arbeidstakere ikke fikk den erstatningen de hadde krav på etter yrkesskadeforsikringsloven. Helt siden konkursen har LO arbeidet for at de yrkesskadde skal få den erstatningen de har krav på, og at lovhullet må tettes slik at ikke en ny konkurs vil få tilsvarende konsekvenser.

Trude Tinnlund og Hilde Anghus har i 2023 vært i flere møter med både Justisdepartementet, Finansdepartement og politikere på Stortinget for å få til en løsning. I høringsnotat av 28. februar 2023 ble det fremmet flere ulike løsninger for å tette lovhullet. LO leverte inn høringssvar og foreslo at Yrkesskadeforsikringsforeningen skulle behandle slike saker. Det er helt sentralt at skadelidte må kunne gå til søksmål i Norge for krav etter yrkesskadeforsikringsloven. Tinnlund og Anghus var etter høringsfristen i møte med Justisdepartementet 25. september 2023, men det er usikkert når høringssvarene og en endelig proposisjon vil foreligge. I oktober 2023 ble det satt av 90 millioner kroner i statsbudsjettet til dem som er rammet av Alpha-saken. Det ble utarbeidet en forskrift som var på høring, og utbetalinger vil bli foretatt i 2024. Selv om ikke alle utfordringene med Alpha-saken er løst, er saken en stor seier for LO og LOs medlemmer.

Samfunnspolitisk avdeling

Avdelingen hadde ved utgangen av året 14 medarbeidere. Avdelingens ledelse består av LOs sjeføkonom/avdelingsleder Roger Bjørnstad og avdelingsnestleder Liv Sannes.

Hoved- og fellesfunksjonene i avdelingen er analyse og rådgivning på spennende og utfordrende temaer som har stor betydning for samfunnsutviklingen og for LOs ledelse, men som også har stor betydning for forbundene, politiske miljøer, forskningsmiljøer, media, samarbeidspartnere osv.

Samfunnspolitisk avdeling har et spesielt fagansvar for blant annet økonomisk-politiske spørsmål med særlig vekt på makroøkonomi, lønnsdannelse og arbeidsmarked. I tillegg analyseres temaer som

pensjon, likestilling, organisering av velferdstjenester, sosiale ordninger, utdannings- og kompetansepolitikk, migrasjon, skatt og finans.

De mest sentrale arbeidsområdene i avdelingen i 2023 var blant annet pensjon, sysselsetting, kompetanse, inntektsoppgjør og økonomisk politikk. Videre har avdelingen utarbeidet tre samfunnsnotater i tillegg til den ellers løpende saks- og utredningsvirksomheten.

Avdelingens arbeid og deltakelse i styrer, råd og utvalg i 2023 er nærmere omtalt i de ulike kapitlene i beretningen.

Næringspolitisk avdeling

Næringspolitisk avdeling har ved utgangen av året 16 medarbeidere, hvorav nordområderådgiveren har kontor i Bodø og en medarbeider er utlånt til sekretariatet for Nasjonalt eksportråd. Ledelsen består av avdelingsleder Kenneth Sandmo, avdelingsnestleder Tor Jørgen Mentzoni Lindahl og avdelingssekretær May Iren Julsrud.

Avdelingen har det faglige ansvaret for LOs næringspolitikk, herunder industri, energi, eksport og næringsfremme, næringsrettet forskning, innovasjon, digitalisering, olje og gass, marin sektor, maritim sektor, samferdsel og infrastruktur, tjenesteytende næringer, forsvarsindustri og forsvarspolitik, virkemiddelapparatet, bærekraftig utvikling, herunder natur og naturmangfold, sirkulærøkonomi og rettferdig omstilling, handelspolitikk, offentlige anskaffelser, statlig eierskap, omstilling, Hovedorganisasjonenes fellestiltak (LO–NHO) og Fellestiltakene L---Virke.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer, råd og utvalg både nasjonalt og internasjonalt. Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer i Stortinget og departementer samt med Innovasjon Norge, SIVA og Norges forskningsråd. Avdelingen har et godt samarbeid med NHO og flere av NHOs landsforeninger innenfor avdelingens ansvarsområde.

Representasjon

Styrer, råd og utvalg

Advokatforeningens lovutvalg for sivilprosess og voldgift:

Medlem: Rune Lium

Agenda – styret:

Medlem: Roger Bjørnstad

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styreleder: Gunn Kristoffersen

AksjeNorge – styret:

Medlem: Kjetil Staalesen

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden:

Medlem: Eirik Pleym-Johansen, varamedlem: Nina Wærnhus

AOF – styret:

Leder: Terje O. Olsson, varamedlem: Kristin Sæther

AOF – kontrollkomiteen:

Leder: Julie Lødrup

AOF – opplæringskontoret:

Medlem: Heidi Ulsness

AOF – valgkomiteen

Leder: Trude Tinnlund

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek – styret:

Leder: Ståle Dokken, varamedlem: Gro Bratteli Jamholt

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – styret:

Leder: Trude Tinnlund, valgkomiteen: Gunn Kristoffersen

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS:

Styreleder: Kristin Sæther, medlemmer: Iver Erling Støen og Kjetil Staalesen, varamedlem: Bjarne Lagesen

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – ordfører-gruppa:

Medlemmer: Sissel M. Skoghaug og Steinar Krogstad

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – parti- og LO-sekretærgruppe:

Medlem: André Nerheim

Arbeiderpartiets sentralstyre:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik

Arbeiderpartiets nordområdeutvalg:

Medlem: Geir Myrflott

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN):

Nestleder: Kristin Sæther, varamedlem: Tor Idar Halvorsen

Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:

Medlem: Steinar Krogstad

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:

Medlem: Linn Andersen

Arbeidsgruppe «Samfunnsdebatten» – samarbeid mot svart økonomi:

Medlem: Jonas Bals

Arbeidsgruppe – utdanning og kompetanse (TUAC):

Medlem: Liv Sannes

Arbeidsgruppe – økonomisk politikk (TUAC):

Medlem: Roger Bjørnstad

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD/TUAC

– arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:

Medlem: Gro Granden

Arbeidstilsynets partsgruppe internasjonalt arbeid:

Medlem: Jonas Bals

Arbeidstilsynet – referansegruppe for godkjenningsheten for

bedriftshelsetjeneste:

Medlem: Kristin Johanne Bleie

Arbeidstilsynet – regelverksforum:

Medlem: Bergljot Fuhr Lunde

Atlanterhavskomiteen – styret:

Medlem: Kathrine Fauske

Avkommersialiseringsutvalget (Kommunal- og distriktsdepartementet):

Medlem: Gøril Bjerkkan

Betalingsutvalget (Finansdepartementet):

Medlem: Kjetil Staalesen

Biomarint Forum – arbeidsutvalget:

Medlemmer: Anne-Beth Skrede og Terje O. Olsson

Bransjeprogram IA barnehage – styringsgruppe:

Medlem: Gry Gundersen

Bransjeprogram IA persontransport – styringsgruppe:

Medlem: Tor Idar Halvorsen

Bransjeprogram IA sykehjem – styringsgruppe:

Medlem: Gry Gundersen

Bransjeprogram IA sykehus – styringsgruppe:

Medlem: Gry Gundersen

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training):

Medlem: Trude Tinnlund

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – styret:

Medlem: Steinar Krogstad, varamedlem: Julie Lødrup

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– arbeidsretts- og arbeidsmarked:

Medlem: Håkon Angell

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– sysselsettings-, mobilitets- og arbeidsmarkedskomité:

Medlem: Elise Helene von Hirsch

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– komité for bærekraftig utvikling, energi og klima:

Medlem: Margit Norheim Lindgren

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– Trade & External Relations Comitee:

Medlem: Marianne Breiland

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – helse, miljø og sikkerhet:

Medlemmer: Bergljot Fuhr Lunde og Irja Anthi

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– kollektive forhandlinger:

Medlem: Tone Faugli, varamedlem: Robert R. Hansen

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – kvinnekomiteen:

Medlem: Linn Andersen, varamedlem: Kathrine Fauske

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– medvirkning og selskapsrett:

Medlem: Gro Granden

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– migrasjon og inkludering:

Varamedlem: Øystein Nilsen

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – sosial dialog:

Medlem: Robert R. Hansen

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – standardisering:

Medlem: Øyvind Rongevær

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – ungdomskomiteen:

Medlem: Runa Kristin Fiske

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – utdanning og opplæring:

Varamedlem: Arvid Ellingsen

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – vedtektskomiteen:

Representant: Robert R. Hansen

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – økonomisk politikk:

Medlem: Roger Bjørnstad

Den norske ILO-komiteen:

Medlemmer: Steinar Krogstad og Kathrine Fauske, varamedlem: Nina Mjøberg

Det europeiske arbeidsmiljøorganet – styret:

Observatør: Bergljot Fuhr Lunde

Det europeiske arbeidsmiljøorganets nasjonale kontaktpunkt:

Medlem: Bergljot Fuhr Lunde

Det faglige østersjønettverket (BASTUN):

Medlem: Yanina Unnli

Det norske menneskerettighetsfond – styret:

Medlem: Aina Østreng, varamedlem: Magnus Holtfodt

Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene:

Medlemmer: Roger Bjørnstad og Ellen Horneland

Disiplinærnemnda for advokater:

Medlem: Karl Inge Rotmo

EFTAs konsultative komité:

Medlem: Kim Thomas Sivertsen, varamedlem: Robert R. Hansen

Einar Gerhardsens Stipendfond – styret:

Leder: Kristin Sæther

Etisk handel Norge – styret:

Medlem: Jane Vogt Evensen

Eurofound – styret:

EFTA-observatør: Liv Sannes

EUs rådgivende komité for sikkerhet og helse på arbeidsplassen:

Observatør: Bergljot Fuhr Lunde

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVT):

Medlem: Trude Tinnlund, varamedlem: Benedikte Sterner

Fafo – rådet:

Leder: Peggy Hessen Følsvik

Fafo – styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik, nestleder: Julie Lødrup

Fafo – valgkomiteen:

Medlem: Are Tomasgard

Fagrådet for Sertifiseringsordningen for offentlige anskaffelser (SOA):

Medlem: Marianne Breiland

Fagutvalget for arbeidsrett – Juristenes Utdanningssenter:

Medlem: Elisabeth Grannes

Felleskontoret for LO-NHO-ordningene – AFP – styret:

Leder: Steinar Krogstad, medlem: Ragnar Bøe Elgsaas, varamedlem med observatørstatus: Ebba Boye, Trude Tinnlund

Felleskontoret for LO-NHO-ordningene – sliterordningen:

Styreleder: Trude Tinnlund, varamedlem: Steinar Krogstad, medlem: Ragnar Bøe Elgsaas, varamedlem: Ebba Boye

Felleskontoret for LO-NHO-ordningene – OU-samordningen:

Styreleder: Steinar Krogstad, medlem: Siv Schau, varamedlem: Trude Tinnlund

Felleskontoret for LO-NHO-ordningene – klagenemnd for AFP:

Medlem: Mette Stavnem Hovik, varamedlem: Fredrik Jadar

Fellesskoleringsrådet:

Leder: Terje O. Olsson, sekretær: Kim-Louis Belaska

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):

Medlemmer: Siv Schau og Kjetil Staalesen

Fellestiltakene LO–Virke – styret:

Nestleder: Julie Lødrup, varamedlem: Are Tomasgard

Sekretariatet: Runa Bolstad Laume

FN-sambandet – styret:

Medlem: Kristin Sæther

FN-sambandet – valgkomiteen:

Medlem: Magnus Holtfodt

Folk og Forsvar (arbeidsutvalget) – styret:

Leder: Kristin Sæther

Folk og Forsvar – valgkomiteen:

Medlem: Marianne Breiland

Folkets Hus Landsforbund (FHL) – styret:

Styreleder: Kristin Sæther, varamedlem: Siv Schau

Forpleiningstjenester AS – styret:

Medlem: Kenneth Sandmo

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):

Medlem: Benedikte Sterner

Framfylkingen – styret:

Leder: Kristin Sæther

Framfylkingens Venner:

Leder: Bård Nylund

Fremtind AS – styret:

Medlem: Terje O. Olsson, varamedlem: Siv Schau

Frontfagsmodellutvalget (Finansdepartementet):

Medlem: Roger Bjørnstad

Genèveskolen – styret:

Medlem: Kathrine Fauske

Help forsikring – styret:

Medlem: Tone Faugli

Hovedorganisasjonenes fellestiltak (HF) – styret:

Leder: Steinar Krogstad, medlem: Trude Tinnlund

Observatør: Kenneth Sandmo, sekretariatsleder: Hélène A. Formo

Hovedavtaleutvalget LO-NHO:

Representanter: Peggy Hessen Følsvik, Steinar Krogstad, Atle S. Johansen og Tone Faugli

Hovedavtalen LO-NHO – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Tone Faugli, varamedlem: Geir Høibråten

Hovedavtalen LO-NHO – sanksjonsnemnda:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik, varamedlem: Tone Faugli

Hovedavtaleutvalget LO-Virke – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Tone Faugli, varamedlem: Geir Høibråten

Hovedavtaleutvalget LO-Virke – kontaktutvalget:

Medlemmer: Steinar Krogstad og Tone Faugli

Hovedavtaleutvalget LO–Virke – sanksjonsnemnda:

Medlem: Steinar Krogstad, varamedlem: Tone Faugli

Hydrogenstrategi – referansegruppe:

Medlem: Geir Myrflott

Idébanken – inkluderende arbeidsliv – referansegruppe:

Medlem: Gry Gundersen, varamedlem: Tor Idar Halvorsen

Industriforum F-35 (Forsvarsdepartementet):

Medlem: Marianne Breiland

Industrigruppe – ubåt (Forsvarsdepartementet):

Medlem: Marianne Breiland

Innovasjon Norge – referansegruppe for fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid:

Medlem: Yanina Unnli

Inkluderende arbeidsliv – koordineringsgruppa:

Medlemmer: Tone Faugli og Gry Gundersen, varamedlem: Tor Idar Halvorsen

International Trade Union Confederation (ITUC) – styret:

Styremedlem: Peggy Hessen Følsvik

International Trade Union Confederation (ITUC) – Executive Bureau

Varamedlem: Peggy Hesse Følsvik

ISOs tekniske komité 283:

Medlem: Bergljot Fuhr Lunde

ISO TC 323 Circular Economy Committee:

Medlem: Anne-Beth Skrede

Jernbanealliansen – styret:

Medlem: Kenneth Sandmo

KAI INTEGRATE – brukerpanel:

Medlem: Gry Gundersen

Kompetansebehovsutvalget (Kunnskapsdepartementet):

Medlem: Liv Sannes

Kompetansepolitisk råd:

Medlem: Trude Tinnlund

KonKraft – rådet:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik

KonKraft – arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie

KonKrafts veikart for norsk sokkel – Task Force:

Medlem: Olav Lie

Kontaktforum – NAV:

Medlem: Trude Tinnlund, varamedlem: Liv Sannes

Kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv (OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper):

Medlem: Gro Granden

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (Olje- og energidepartementet):

Medlem: Olav Lie

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice:

Leder: Terje O. Olsson

Landsrådet for heimevernet:

Leder: Are Tomasgard

Lavlønnsutvalget (Arbeids- og inkluderingsdepartementet):

Medlem: Roger Bjørnstad

Lean Forum Norge – styret:

Medlemmer: Kjetil Staalesen og Kenneth Sandmo (leder av valgkomiteen)

LOfavør AS – styret:

Styreleder: Terje O. Olsson, medlem: Siv Schau, varamedlem: Trude Tinnlund

LOfavør – fellesutvalget:

Leder: Terje O. Olsson, medlem: Siv Schau, sekretærer: Jakob Tveit og Aud Helen Wernberg Øyen

LOfavør – bank- og forsikringskomiteen:

Medlem: Siv Schau, sekretærer: Jakob Tveit og Aud Helen Wernberg Øyen

LOfavør – klagenemnda for LOs selv bærende ordninger:

Leder: Hilde Anghus, varamedlem: Kathrine Hellum-Lilleengen

LOfavør – leverandørkomiteen:

Sekretærer: Jakob Tveit og Aud Helen Wernberg Øyen

LO Kommune – styret:

Medlem: Sissel M. Skoghaug, varamedlem: Kristin Sæther

LO Media – styret:

Styreleder: Steinar Krogstad, varamedlem: Julie Lødrup

LO Media – rådet:

Leder: Peggy Hessen Følsvik

LO/NHOs fellesprosjekt – norsk modell i pensum:

Medlemmer: Arvid Ellingsen og Benedikte Sterner

LO og NHOs opplysnings- og utviklingsfond – styret:

Medlemmer: Steinar Krogstad, Trude Tinnlund og Kenneth Sandmo,
representant fra LOs administrasjon: Siv Schau

LO Partner AS – styret:

Styreleder: Peggy Hessen Følsvik, medlemmer: Trond Gram og Terje
O. Olsson

LO Stat – styret og arbeidsutvalget:

Medlem: Sissel M. Skoghaug, varamedlem: Kristine Sæther

LOs OU-fond – styret:

Leder: Steinar Krogstad, sekretær: Siv Schau

LOs utdanningsfond – tildelingsutvalget:

Leder: Terje O. Olsson, medlem: Bård Nylund, varamedlem: Arvid
Ellingsen

Sekretær: Jadwiga Zarzycka

LOs maritime utvalg:

Leder: Sissel M. Skoghaug, sekretær: Olav Lie

Maritim21 – strategigruppe (Nærings- og fiskeridepartementet):

Medlem: Olav Lie

MARUT – strategisk råd:

Medlem: Sissel M. Skoghaug, varamedlem: Olav Lie

MARUT – arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie

Mesterbrevnemnda – styret:

Medlem: Benedikte Sterner

Mineralforum Nord:

Observatør: Geir Myrflott

Nasjonal referansegruppe for det indre marked for varer og tjenester:

Medlem: Marianne Breiland

Nasjonalt eksportråd:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik

Nasjonalt fagråd for arbeid og helse:

Observatør: Tor Idar Halvorsen

Nasjonalt fagskoleråd (Kunnskapsdepartementet):

Medlemmer: Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen, varamedlem: Benedikte Sterner

Naturrisikoutvalget:

Medlem: Liv Anna Lindmann

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – styret:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europa-utvalg:

Medlem: Robert R. Hansen

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – strategigruppe:

Medlem: Robert R. Hansen

Nordisk organisasjonsnettverk:

Medlem: Bård Nylund

Nordic Smart Government & Business, Brønnøysundregistrene

– referansegruppe:

Medlem: Kjetil Staalesen

Norges forskningsråd – VELKUSAM – porteføljestyret:

Medlem: Ragnar Bøe Elgsaas

Norges Bedriftsidrettsforbund – styret:

Medlem: Tor Idar Halvorsen

Norsk arbeidslivsforum

Medlem: Jonas Bals

Norsk Arbeidsrettslig Forening – styret:

Medlem: Lornnts Nagelhus

Norsk Folkehjelp – kontrollkomiteen:

Medlem: Terje O. Olsson

Norsk Industriarbeidermuseum – styret:

Varamedlem: Lene Furuli

Norsk Industriarv:

Styremedlem: Lene Furuli

Språkrådet – fagråd for fagspråk og språk i samfunn og høyere utdanning:

Medlem: Jonas Bals

Norwegian Energy Partners – styret:

Medlem: Olav Lie

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):

Medlem: Erik Hamremoen, varamedlem: Kenneth Sandmo

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – styret:

Styreleder: Siv Schau, medlem: Gunn Kristoffersen

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – valgkomiteen:

Leder: Terje O. Olsson

PERC (The Pan-European Regional Council):

Visepresident: Julie Lødrup, medlem: Yanina Unnli

Petroleumstilsynet – regelverksforum:

Medlem: Dag Yngve Johnsen

Petroleumstilsynet – sikkerhetsforum:

Medlem: Dag Yngve Johnsen

Referansegruppe for offentlig støtte (Nærings- og fiskeridepartementet):

Medlem: Marianne Breiland

Referansegruppe for havvind på Helgeland:

Medlem: Geir Myrflott

Referansegruppe for Team Norway (internasjonal næringssupport):

Medlem: Marianne Breiland

Regjeringens kontaktutvalg:

Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Sissel M. Skoghaug

Reiselivsutvalget (Nærings- og fiskeridepartementet):

Medlem: Anja Kildal Gabrielsen

Rikslønnsnemnda – lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (Arbeids- og inkluderingsdepartementet):

Medlem: Sissel M. Skoghaug, varamedlemmer: Steinar Krogstad, Julie Lødrup, Terje O. Olsson, Trude Tinnlund, Are Tomasgard og Kristin Sæther

Rådet for Arbeidstilsynet:

Medlemmer: Trude Tinnlund og Øyvind Rongevær

Rådet for samarbeid med arbeidslivet (RSA) ved UiO:

Medlem: Julie Lødrup, varamedlem: Arvid Ellingsen

Samarbeidskomiteen LO–Ap:

Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik, Sissel M. Skoghaug, Steinar Krogstad og Julie Lødrup, sekretær: Roger Bjørnstad

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):

Medlem: Trude Tinnlund, varamedlem: Jonas Bals

Samarbeidsforum mot svart økonomi – bestillergruppe:

Medlem: Marianne Breiland

Samarbeid for sikkerhet – styret:

Medlem: Dag Yngve Johnsen

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (Kunnskapsdepartementet):

Nestleder: Trude Tinnlund, varamedlem: Benedikte Sterner

Samferdselsrådet (Statens Vegvesen, Bane Nor og Nye Veier):

Medlem: Kenneth Sandmo

Senter for seniorpolitikk – styret:

Leder: Kristin Sæther, varamedlem: Linn Andersen

Senter for seniorpolitikk – valgkomité:

Medlem: Tor Idar Halvorsen

SINTEFs råd:

Medlemmer: Julie Lødrup og Kjetil Staalesen, varamedlem: Are Tomasgard

SIVA:

Styremedlem: Are Tomasgard

SSBs rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:

Medlem: Wei Chen

SSBs rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:

Medlem: Wei Chen

SpareBank 1 Østlandet – representantskapet:

Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Terje O. Olsson

Rådet for SpareBank 1 Østlandet – styret:

Møtende varamedlem: Sissel M. Skoghaug

SpareBank 1 Factoring AS:

Styremedlem: Terje O. Olsson

SpareBank 1 Forsikring – styret:

Medlem: Steinar Krogstad

SpareBank 1 Gruppen AS – styret:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik

SpareBank 1 medlemskort:

Varamedlem: Trude Tinnlund

SpareBank 1 Spleis AS – styret:

Medlem: Terje O. Olsson, varamedlem: Siv Schau

Standard Norge – styret:

Medlem: Anne-Beth Skrede

Standard Norge – SN/K 589 Avfallshåndtering på fiskefartøy:

Medlem: Anne-Beth Skrede

Standard Norge – SN/K 278 Fiskeri og havbruk:

Medlem: Anne-Beth Skrede

Standard Norge – referansegruppe for utarbeidelse av standard for delingsøkonomi:

Medlem: Kjetil Staalesen

Standard Norge – referansegruppe for utarbeidelse av standard for kunstig intelligens:

Medlem: Kjetil Staalesen

Standard Norge – sektorstyret petroleum:

Medlem: Øyvind Rognevær

Standard Norge – SN/K 127 miljøledelse:

Medlem: Anne-Beth Skrede

Standard Norge – SN/K 551 styringssystem for arbeidsmiljø:

Medlem: Bergljot Fuhr Lunde

Standard Norge – NORSOK S-002 arbeidsmiljø:

Medlem: Kristin Johanne Bleie

Standard Norge – SN/K 583 sirkulær økonomi:

Medlem: Anne-Beth Skrede

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – fagråd:

Medlem: Kristin Johanne Bleie

Stiftelsen Miljøfyrtårn – styret:

Leder: Are Tomasgard, varamedlem: Kenneth Sandmo

Stiftelsen Miljømerking i Norge – styret:

Nestleder: Kenneth Sandmo, varamedlem: Marianne Breiland

Stiftelsen Teknologiformidling – rådet:

Medlem: Kenneth Sandmo

Styringsgruppe for bransjeprogram innenfor industri, bygg og anlegg:

Medlem: Arvid Ellingsen

Styringsgruppe for løsningsplattform for bærekraftig business i Arktis gjennom UN Global Compact:

Nestleder: Geir Myrflott

Sømarka AS – styret:

Nestleder: Julie Lødrup, varamedlem: Terje O. Olsson

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven):

Medlem: Andreas Van den Heuvel, varamedlem: Mette Stavnem Hovik

Twisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven:

Medlem: Silje Hassellund Solberg

Ungt Entreprenørskap – styret:

Styremedlem: Trude Tinnlund

Utenriksdepartementets ekspertgruppe: Hvordan finansiere FNs bærekraftspørsmål:

Medlem: Liv Tørres

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:

Medlem: Marianne Breiland, varamedlem: Robert R. Hansen

Utvikling av norske leveransemodeller innenfor havvind (OED):

Medlem: Olav Lie

Vi inkluderer – styringsgruppe:

Medlem: Gry Gundersen

WorldSkills Norway – styret:

Nestleder: Trude Tinnlund, medlem: Benedikte Sterner

WorldSkills Europe og WorldSkills International:

Offisiell delegat: Benedikte Sterner

Landsmøter

EL og IT Forbundet – landsmøte

15.–19. mars 2023 – Peggy Hessen Følsvik, Terje O. Olsson

Dramatikerforbundet – årsmøte

15. april 2023 – ingen

Norsk Arbeidsmandsforbund – landsmøte

10.–14. mai 2023 – Peggy Hessen Følsvik

Norsk Manuellterapeutforening – landsmøte

9. november 2023 – ingen

Forfatterforbundet – landsmøte

15. februar 2023 – ingen

Fellesforbundet – landsmøte

20.–25. oktober 2023 – Julie Lødrup, Trude Tinnlund, Are Tomasgard,

Kristin Sæther, Peggy Hessen Følsvik, Sissel M. Skoghaug, Steinar Krogstad

Fellesorganisasjonen – landsmøte

15.–19. november 2023 – Peggy Hessen Følsvik, Are Tomasgard, Julie Lødrup

Industri Energi og Forbundet for Ledelse og Teknikk

– ekstraordinært landsmøte

Ble sammenslått til ett forbund 15. november – Are Tomasgard

Internasjonale kongresser

GFW-Oman, 2.–4. mai 2023, Muscat, Oman

Fazel Sabetzadeh

DEFS' 15. kongress, 23.–26. mai 2023, Berlin, Tyskland

Peggy Hessen Følsvik, Sissel M. Skoghaug, Steinar Krogstad, Julie Lødrup, Jørn Eggum, Frode Alfheim, Lars Måseide. Anne Berit Aker Hansen, Robert Hansen, Liv Tørres, Roger Bjørnstad, Tone Faugli, Bård Nylund, Kenneth Sandmo, Trond Gram, Magne Svendsen, Oda Louise Toven, Ragnhild Aasen Jacobsen, Nora Hansen og Kim Thomas Sivertsen.

I kraft av å være president i EPSU deltok også Mette Nord som delegat/delegasjonsleder for EPSUs delegasjon på kongressen.

TUC-England, 10.–13. september 2023, Liverpool, England

Steinar Krogstad og Liv Tørres

ITUC-kongress (ekstraordinær), elektronisk, oktober 2023

Peggy Hessen Følsvik, Liv Tørres

Delegasjoner og konferanser

Delegasjonsbesøk og konferansegjester til LO

Trepartsbesøk fra Tunisia 16.–17. januar 2023

Regjeringsrepresentanter: Mr. Samir Saied (minister), Ms. Raja Boulabiar, Mr. Mohamed Ouertatani

Representanter fra sosialdepartementet: Mr. Malek Zahi, Mr. Mondher Dammak, Mr. Saf wane Benzart

Arbeidsgiverrepresentanter: Mr. Samir Majoul, Mr. Mourad Meddeb, Mr. Nacer Jeljli, Mr. Slim Gorbil, Mr. Sami Silini

Arbeidstakerrepresentanter fra UGTT-Tunisia: Mr. Noureddine Tabboubi, Mr. Othman Jalouli, Mr. Anwar Ben Guaddour, Mr. Abdelrahman Lehgua, Ms. Nedra Zghab

Besøk fra FNs spesialrapportør på Palestina 6.–8. februar 2023

Francesca Albanes

Delegasjonsbesøk fra AFL-CIO, USA, 13.–17. februar 2023

Elizabeth Shuler (president AFL-CIO), Catherine Feingold (AFL-CIO), Samantha Smith (AFL-CIO), Stephanie Sepulveda (AFL-CIO), Shane Larson (Communication Workers of America (CWA)), John Shinn (United Steelworkers (USW)), Anna Fendley (USW), Ben Davis (USW), James T. Slevin (Utility Workers Union of America (UWUA))

Besøk fra generalsekretæren i Det europeiske bygningsarbeiderforbundet (EFBWW) 28.–29. august 2023

Tom Deleu

Besøk fra generalsekretæren i SAFTU, Sør-Afrika, 13.–14. november 2023

Zwelinzima Joseph Vavi

Delegasjonsbesøk og konferansedeltakelse fra LO i utlandet

FNs kvinnekommisjon (CSW), New York 6.–17. mars 2023

Julie Lødrup, Linn Andersen

LabourStart, 25-årsjubileumskonferansen «Global Solidarity», Tbilisi, Georgia 28.–30. april

Yanina Unnli

ILOs arbeidskonferanse, Genève, 5.–16. juni 2023

Steinar Krogstad, Kathrine Fauske, Nina Mjøberg, Margit Norheim Lindgren, Magnus Holtfodt, Jane Vogt Evensen, Fazel Sabetzadeh, Kim Thomas Sivertsen, Johanne Hovland, Liv Tørres

FNs høynivåforum for oppfølging av bærekraftsmålene (HLPF), New York, 9.–19. juli 2023

Kathrine Fauske

CUT Chile 35-årsjubileum, Santiago, 20.–23. august 2023

Liv Tørres

Delegasjonsbesøk fra LO til AFL-CIO, USA, Washington DC og New York, 25. september–1. oktober 2023

Peggy Hessen Følsvik, Sissel M. Skoghaug, Steinar Krogstad, Are Tomasgard, Frode Alfheim (Industri Energi), Jørn Eggum (Fellesforbundet), Mette Nord (Fagforbundet), Trond Gram, Kenneth Sandmo og Liv Tørres

Regionkontorene

Oslo/Akershus

ORGANISASJONSOVERSIKT

I 2023 ble Viken oppløst, og regionkontoret for Oslo og Akershus ble reetablert – denne gangen med Røyken, Hurum, Lunner og Rømskog som nye områder grunnet kommunesammenslåinger de siste årene.

I Oslo og Akershus bor det nå nesten 1,5 millioner innbyggere. Av disse er ca. 180 000 medlemmer i et LO-forbund. Regionen har 5 lokalorganisasjoner: LO i Oslo, LO i Follo, LO på Øvre Romerike, LO på Nedre Romerike og LO i Asker og Bærum. Regionen har regionråd for Akershus, men ikke for Oslo, da Oslo har en annen organisering.

Den utadrettede virksomheten er organisert gjennom regionkontorets to kontorsteder i Oslo og på Gardermoen. Det er god aktivitet i både ungdomsutvalget og familie- og likestillingspolitisk utvalg, som dekker både Oslo og Akershus. Regionkontoret har både Facebook- og Instagram-kontoer som vi bruker aktivt.

REGIONRÅDET

Regionrådet har bestått av følgende forbund og faste representanter:

Fagforbundet: Ivar Romundstad, Fellesforbundet: Gunnar Holm, Handel og Kontor i Norge: Fawsi Adem, Norsk Arbeidsmandsforbund: Eirik W. Næss, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund: Arne Larsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk: Terje Gundersen, Industri Energi: Anders Eriksen, Fellesorganisasjonen: Ingunn Strand Johansen, Skolenes Landsforbund: Per Tommy Søberg, Norsk Tjenestemannslag: Signe Kroken, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund: Dag Anfindsen, representant i LOs representantskap fra Akershus: Mohammed Malik, LO på Nedre Romerike, LOs lokalorganisasjoner: Iren Bekkevold Berg, LO på Nedre Romerike: Elin Sørensen, LO på Øvre Romerike: Eirik Fedje, LO i Asker og Bærum: Linda Jeanette Jahr, LO i Follo.

LOs regionråd i Akershus har forberedt og gjennomført to regionkonferanser. Regionrådet har avholdt syv møter i 2023. Det har

vært behandlet en lang rekke faglige og politiske saker. Kommune- og fylkestingsvalgkampen og oppløsning av Viken og nye Akershus fylkeskommune er de største sakene. Regionrådet har godt oppmøte og består i stor grad av de ledende tillitsvalgte i forbundene.

REGIONKONFERANSER

Det er gjennomført to regionkonferanser: 9.–10. februar på Vetre hotell i Asker og 12.–13. oktober på Olavsgaard hotell i Lillestrøm. Begge konferansene fikk gode resultater i evalueringer, og oppmøtet var godt. I tillegg til en lang rekke orienteringssaker og mye debatt ble det vedtatt syv uttalelser på vårens og ni uttalelser på høstens konferanse.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Familie -og likestillingspolitisk utvalg ble opprettet på nytt for Oslo og Akershus etter tidligere å ha vært et utvalg for Viken og Oslo. Utvalget har bestått av følgende representanter: Dalwinder Singh (leder), Handel og Kontor i Norge; Trine Reiten, Fagforbundet; Mohammad Tanveer, Norsk Arbeidsmandsforbund; Janne Johansen, Fellesforbundet.

Utvalget har hatt fem møter og én samling med fokus på å bli kjent og lage handlingsplan for neste år. I tillegg har utvalget arrangert et dagskurs for tillitsvalgte med temaene mangfold, arbeid og redegjørelsesplikten og rosa kompetanse.

Oslo Pride

LO Oslo og Akershus gikk inn som støttespiller for Oslo Pride for å vise solidaritet og støtte til folks rett til å være den de er, og elske den de vil. Oslo Pride er et konsept og en positiv markering mot fordommer og diskriminering mot skeive. LO deltok med stand i Oslo Pride Park over flere dager og hadde egen flåte i prideparaden.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget i 2023 har vært ledet av Dunia Zeinalzadeh, Norsk Tjenestemannslag, med Johann Halvorsrød fra Industri og Energi som nestleder.

Medlemmer har vært Silje Solheim, Fagforbundet Viken; Cathrine Slettebakk, Fagforbundet Oslo; Kim Emil Halvorsen, Handel og Kontor i Norge; Ville Norheim, Fellesorganisasjonen; Tina Møller, EL og IT Forbundet; Daniel Sværk, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Eirik Fedje, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Aleksander Wold, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Eirik Holm, Fellesforbundet Akershus; Ayat Majbel Saeid, Fellesforbundet Oslo; Eldar Musaefendic, Norsk Jernbaneforbund; Martin Eriksen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Observatører har vært Pernille Myrvang Gjertsen, Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom; Markus Heide, LO-studentene ved UiO; Isak Andersson, AUF i Oslo; Martin Bredesen, AUF i Akershus; Lars Martin Berg, LO på Nedre Romerike; Lyder Ovesen, LO på Øvre Romerike; Ida Hexeberg, Fellesforbundet; Jens Hagen, LO i Asker og Bærum; Maria Louise Godoy, Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom Kristiania; Thomas Linnestå, LO på Nedre Romerike; Theo Mølster, LO i Follo.

Utvalget gjennomførte seks møter i 2023 og behandlet en lang rekke saker blant annet om valgkamp, fagligpolitisk samarbeid, LOs sommerpatrulje og handlingsplan for de største sakene, i tillegg til mye erfaringsutveksling på tvers av forbundene og de tiltredende.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble planlagt og gjennomført i Oslo og Akershus. I årets patrulje ble det frikjøpt fem personer, fire av disse fra de ulike lokalorganisasjonene. I tillegg ble Dunia Zeinalzadeh (leder av ungdomsutvalget) frikjøpt for å bistå regionkontoret under sommerpatruljen.

Det ble gjennomført tre kurs i forkant av sommerpatruljen, hvorav to var fysiske og ett var digitalt. Det ble i tillegg gjennomført tre samarbeidsmøter med forbundene og lokalorganisasjonene.

Sommerpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i uke 26 og 27 med til sammen 73 deltakere, 227 dagsverk. Det ble besøkt 1 167 arbeidsplasser og gjennomført 755 intervjuer av unge arbeidstakere. Det ble jobbet godt med mediasaker, og i tillegg til omtale i flere landsdekkende medier ble det flere oppslag i lokal og regional presse.

LOs lærlingpatrulje

Lærlingpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i uke 44 med 18 deltakere. Det ble gjennomført 77 arbeidsplassbesøk under patruljen. På disse besøkene ble det gjennomført 50 intervjuer med lærlinger.

Foredragsvirksomhet

Gjennom året har vi sendt ut tilbud til de videregående skolene i regionen om muligheten til å bestille foredraget «Rettigheter og plikter». Vi har besøkt 35 forskjellige skoler over hele regionen og nådd ut til anslagsvis 2 500 elever. I tillegg har vi på forespørsel holdt lignende foredrag for NAV Ung.

Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ)

Regionkontoret har deltatt aktivt i SMSØ i regionen, Runa Fiske har ledet SMSØ Oslo Viken i 2023. Arbeidet har i hovedsak dreid seg om å spre kunnskap om svart økonomi og svart arbeid. Deltakerorganisasjonene har samarbeidet for å gi hverandre informasjon om hvilke trender man kan følge med på. Blant annet har representanter fra SMSØ innledet på lærlingsamlinger i regi av Oslo kommune, slik at flere fremtidige fagarbeidere får kunnskap om temaet.

LOs studentservice og LO-studentene

I løpet av året ble det gjennomført en rekke stands på studiestedene i regionen. Under semesterstarten i august 2023 hadde vi stand på foreningsdagen på OsloMet Pilestredet og UiO. I tillegg har vi gjennom året hatt stands på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet i Ås, Fagskolen og OsloMet Kjeller.

LO-studentene ved UiO var frem til september 2023 ledet av Marita Westervik Henriksen. I september 2023 tok Markus Aasen Heide over som leder. Studentstyret har arrangert fagkvelder, debatter, sosiale tilstelninger og åpne møter for studentene på UiO. Studentstyret har også deltatt på LOs nasjonale studentsamling og LOs student- og ungdomskonferanse. På førstnevnte holdt studentlagslederen en innledning for konferansen om hvordan de jobber for å ha attraktive arrangementer.

LOFAVØR-KOMITEEN

Arbeidet med LOfavør er organisert i en komité. LOfavør-komiteen for Oslo/Akershus hadde følgende sammensetning per 31. desember 2023: Leder var Torbjørn Ness, regionleder, sekretær var Li-Mei Berglid, organisasjonsmedarbeider. Medlemmer var Kjetil Neskvern, Handel og Kontor i Norge; Eirik Næss, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anna Elisabeth Uran, Fagforbundet Oslo; Ivar Romundstad, Fagforbundet Viken; Ingunn Strand Johansen, Fellesorganisasjonen; Ann Kristin Utgård, Fellesforbundet; Marit Bjerke, Norsk Tjenestemannslag; Per Erik Eriksson, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund samt Espen Mæjlænder-Larsen, Svein Skarhol, Jan Grenaker og Gunnar Dalsbøe, SpareBank 1 Østlandet. En av ungdomssekretærene deltar også på møtene.

Det har vært avholdt tre møter i komiteen i tillegg til mye løpende kontakt. Det har vært gjennomført tre helgekurs med over sytti deltakere. Det har også blitt arrangert flere LOfavør-kurs om pensjon. LOfavør er en del av det integrerte arbeidet og er ofte et tema på alle aktiviteter og møter. Det ble gjennomført aktiviteter i forbindelse med refleksens dag og kampanjen «Høytid for brann». Komiteen har et godt samarbeid med SpareBank 1 Østlandet, område fagbevegelse. De gjennomfører hundrevis av fagforeningsmøter der de snakker om bank og forsikring, men også andre fordeler i LOfavør-programmet.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

I 2023 ble regionkontoret for Oslo og Akershus gjenopprettet etter at Viken ble vedtatt oppløst. Kontoret har 5 faste årsverk og dekker en region med over 25 prosent av Norges befolkning. Både nedleggingen av Viken og opprettelsen av Akershus har vært i fokus med de endringene dette medfører for LOs organisasjon. Et nytt regionråd har deltatt aktivt i arbeidet og har sammen med regionkontoret og forbundene hatt fokus på faglige og politiske saker. Regionkontoret deltok i mange innspillmøter, fora og arbeidsgrupper i regi av kommunene og/eller fylkene.

Arbeidet vi gjør for å samordne aktiviteter, innspill og prosesser i foreninger, forbund og lokalorganisasjoner, prioriteres høyt og opptar mye av arbeidstiden til regionkontoret. Uformelle møter og kontakt

med tillitsvalgte er viktig for å bygge en god organisasjonsmessig forståelse og gjennomslagskraft.

Streik

I april ble det streik, og regionkontoret arrangerte sammen med forbundene flere streikemarkeringer og hadde ansvaret for informasjonsflyten mellom LO og forbundene. Det ble opprettet et utvidet regionråd som hadde daglige møter.

LOs lokalorganisasjoner

LOs lokalorganisasjoner i regionen er aktive og gjennomfører møter og har mye aktivitet. Spesielt rundt valgkampen og 1. mai var det et høyt aktivitetsnivå. LO i Oslo har flere årsverk, og flere av lokalorganisasjonene i Akershus har nå frikjøpt lederen eller andre i styret for å ha aktivitet. Samarbeidet med lokalorganisasjonene er godt, og det gjennomføres flere samlinger og møteplasser i tillegg til regionråd og regionkonferanser. Regionkontoret blir invitert og deltar på mange av styremøtene. Det ble i 2023 avholdt omtrent seksti styremøter i lokalorganisasjonene. I tillegg til styremøtene arrangeres det kurs for valgkomité, temamøter, aksjoner og ledersamlinger sammen med lokalorganisasjonene i Akershus.

LOs serviceprosjekt

Gardermoen og Jessheim Storsenter

LOs serviceprosjekt på Gardermoen er bemannet med en prosjektmedarbeider i hundre prosent stilling som også har ansvaret for Jessheim Storsenter. LO-senteret er også bemannet med en organisasjonsmedarbeider som har kontorsted på Gardermoen, men har oppgaver for hele LO Oslo og Akershus. LO-senteret ligger i Flyporten i tredje etasje over ID-kontoret.

Styringsgruppa for prosjektet i første halvår bestod av Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Tjenestemannslag. Fra høsten utvidet vi med prosjektet på Jessheim Storsenter.

Det har også blitt avholdt to kontormøter i året for leietakerne på LO-senteret. Det har blitt gjennomført 14 kurs i 2023 med i overkant av 150 deltakere. Det har blant annet vært superververkurs, første-

hjelpskurs, LOfavør-kurs, pensjonskurs, kurs om rettigheter og plikter og ulike temamøter.

For å synliggjøre oss for ansatte og tillitsvalgte på Gardermoen har vi gjennomført synlighetsrunder i terminalen sammen med tillitsvalgte på mandager. Da går vi rundt inne i terminalen med LO-klær for å synliggjøre LOs tilstedeværelse. Vi snakker med ansatte på flyplassen og informerer om medlemskap og aktuelle saker.

Det arrangeres flyplassdager den siste onsdagen i måneden. Forbundene deltar, og vi besøker ulike områder på flyplassen for å snakke med medlemmer og rekruttere nye medlemmer. Det arrangeres vaffelonsdag for medlemmer og tillitsvalgte en gang per måned. Det er et uformelt arrangement hvor man kan knytte kontakter på tvers av forbund.

LO-senteret deltok sammen med tillitsvalgte i LOfavør-kampanjen «Høytid for brann». Det ble kjøpt inn pepperkakebokser fra tariffbedriften Berthas og klistret på en oppfordring om å bytte batteri i røykvarsleren. De tillitsvalgte sørget for å få dette ut på pauserom på alle skift. Det ble gjennomført julepatrulje, og vi delte ut 4 000 poser med sjokolade fra tariffbedriften Freia. Tillitsvalgte deltok på dugnad i fem dager for å kunne gjennomføre patruljen, som ble veldig godt mottatt av de ansatte på flyplassen.

Etter pandemien har det vært en merkbar økning i trakassering på arbeidsplassene, ikke minst fra passasjerene. I samarbeid med Handel og Kontor i Norge har vi startet opp kampanjen «Sett strek» for å markere nulltoleranse for trakassering, mobbing, seksuell trakassering og rasisme på flyplassen. Fokuset høsten 2023 har vært på arbeidsplassen.

LOs flyplassutvalg ble etablert og fikk startet opp med to møter hvor de fikk konstituert seg og kommet i gang med videre planer. Flere fra utvalget deltok på LOs luftfartskonferanse høsten 2023.

Høsten 2023 utvidet vi serviceprosjektet på Gardermoen til også å omfatte Jessheim Storsenter. Det ble gjennomført tre besøk med ulik grad av deltakelse. Det ble etablert en tariffavtale.

Gardermoen, Jessheim og Oslo har hatt felles styringsutvalg med representanter fra Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsfor-

bund, Norsk Tjenestemannslag, Fellesforbundet avdeling 10 og Fagforbundet Frisørenes Fagforening. Det har vært avholdt totalt tre møter.

Oslo

LOs serviceprosjekt i Oslo er bemannet med en prosjektmedarbeider i hundre prosent stilling. Prosjektet omfatter Oslo City, Gunerius og Byporten. Det er gjennomført ukentlige synlighetsrunder på kjøpesentrene. I Oslo er det kun Handel og Kontor i Norge som har deltatt på rundene.

Det er gjennomført to kurs om plikter og rettigheters, et kurs fra Likestillings- og diskrimineringsombudet, «Veien til et trygt arbeidsliv», og et supervervekurs i samarbeid med Gardermoen.

Styringsutvalget for Oslo og Gardermoen har vært på besøk hos Irish Congress of Trade Unions (ITCU). I tillegg har det vært besøk fra et forbund fra handelssektoren som fortalte om en kampanje de har hatt for å samkjøre foreninger innenfor handel og lager i såkalte sektorgrupper. Det ble mange fruktbare og spennende samtaler i etterkant.

I uke 50 gikk vi julepatrolje. Det ble delt ut 3 000 Nissekompiser fra Freia med budskap fra LO om rettigheter når man arbeider i julen.

Kommune- og fylkestingsvalget 2023

Arbeidet med valgkampen startet tidlig, og vi arbeidet etter regionkonferansens uttalelse om å sikre flest mulig rødgrønne kommuner og et arbeiderpartiledet rødgrønt fylkesråd i Akershus. Det var fokus på å profilere fagligpolitiske kandidater og skoloring. Det ble gjennomført flere temamøter. Regionkontoret tok initiativ til en valgpatrolje, hvor flesteparten av kommunene i Akershus ble besøkt.

I forbindelse med valget ble Nimrah Ramzan ansatt som organisasjonsmedarbeider. Det ble laget mye forskjellig materiell, og det ble laget valgkamp-kits for tillitsvalgte som kunne brukes på egen arbeidsplass.

Samarbeidet med lokalorganisasjonene og enkelte forbund var veldig godt. Det var også flere forbund som ikke deltok eller hadde

aktiviteter i forbindelse med valget. Mye av aktiviteten som ble gjennomført og frikjøp, ble gjort i et spleiselag med lokalorganisasjoner og forbund. Det ble gjennomført hundrevis av arbeidsplassbesøk under valget, og vi opplever at stemningen var god både blant oss og blant folk vi møtte. Til tross for dette viste resultatet at man mistet nesten alle rødgrønne kommuner til borgerlige styrer i Akershus, og at Oslo igjen gikk til borgerlig flertall.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det fagligpolitiske samarbeidet har vært en viktig del av arbeidet i 2023, ikke bare i forbindelse med valget, men også på grunn av oppdelingen av Viken og etableringen av nye Akershus. Samarbeidet med Arbeiderpartiet har vært godt, og det har vært hyppig kontakt. LO er invitert inn i både styrer, arbeidsgrupper og komiteer, og vi opplever at LO får mye gjennomslag i saker som vi fremmer.

Det har ikke blitt gjennomført møter i samarbeidskomiteen i 2023, men det ble på høsten startet et arbeid for å intensivere dette arbeidet. Sammen med stortingsbenken til Oslo og Akershus Ap inviterer vi medlemmer og tillitsvalgte på Stortinget, der vi viser rundt og har et informasjonsmøte. Opplegget har vært godt besøkt og fått gode tilbakemeldinger. Det er gjennomført fem slike besøk med over 160 deltakere.

AUF i Oslo og AUF i Akershus har sammen med LO-ungdommen i regionen jobbet frem en egen samarbeidsavtale. Denne ble skrevet under av begge parter i 2023. Det har også vært møter og dialog med Sv og Rødt. Samarbeidet med Oslo Ap og andre partier i Oslo er mer sporadisk og basert på sak til sak. Vi har hatt en god del kontakt med begge byråd.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Regionkontoret deltar i en rekke råd, forum, nemder og styrer. I mange tilfeller oppnevner kontoret tillitsvalgte og andre fra lokalorganisasjonene og/eller regionale forbundskontor. LO er representert i styret til Fagskolen Oslo, yrkesopplæringsnemnda for Akershus, styret i Akershus Arbeiderparti, distriktsrådet for Heimevernet (HV-02),

Strategisk samarbeidsforum for kunnskapshovedstaden, Samarbeidsrådet mot svart økonomi, Kompetanseforum Oslo, Kraftløftet Oslo og Akershus og Ungt entreprenørskap Oslo. Vi har også deltatt i en rekke arbeidsgrupper med ulike sammensetninger og ulike formål. Vi har også arrangert konferanser og møter, for eksempel i forbindelse med Inkluderende arbeidsliv og Nasjonal transportplan.

Innlandet

ORGANISASJONSOVERSIKT

Regionkontoret har syv ansatte med kontor i Gjøvik og Hamar. I fylket er det syv lokalorganisasjoner og 164 fagforeninger.

HMS settes opp som fast sak i våre kontormøter. Det er holdt felles HMS-samling for kontorene Oslo og Akershus, Østfold og Innlandet for erfaringsdeling.

REGIONRÅDET

Regionrådet består av følgende forbund: Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Jernbaneforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Industri Energi, Norsk Sjømannsforbund, Skolenes Landsforbund, Norsk Tjenestemannslag, EL og IT Forbundet og Creo. I tillegg deltar LOs representantskapsmedlem fra fylket og representanter fra LOs lokalorganisasjoner. Rådet ledes av LOs regionleder.

Rådet har holdt fire møter og har behandlet 37 saker. LOs regionråd besøkte Arbeiderpartiets stortingsrepresentanter fra Innlandet 19. januar med omvisning på Stortinget og med dialog om viktige saker for LO og Arbeiderpartiet i tiden fremover.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser. Den første, 9.-10. februar, ble avholdt i Lillehammer. Temaene var samarbeidet mellom LO Innlandet og NHO, Jordvernalliansen i Innlandet, den fagligpolitiske situasjo-

nen, fagbevegelsens kraft i en urolig tid, hvordan LO skal være attraktiv for fremtidens arbeidstakere, filmen *Sulis 1907*, valg av representant og vararepresentant til LOs representantskap, samfunnssikkerhet og beredskap, orientering fra SpareBank 1 Østlandet, aktiv boligpolitikk samt LOs familie- og likestillingspolitiske arbeid i fylket. Det ble vedtatt fire uttalelser.

Regionkonferansen 9.–10. november ble avholdt i Gjøvik. Temaene var hva NTP vil bety for veitransportsektoren, og hvordan fylkesveier kan løftes mer på den politiske dagsordenen, hva som skjer med et samfunn der forskjellene mellom folk vokser, LOs student- og ungdomsarbeid, den fagligpolitiske situasjonen samt fremtidens AFP. Det ble vedtatt ni uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av Åse-Kari Kobbersletten (utvalgsleder), Fellesorganisasjonen; Kenneth Jørgensen, Fellesorganisasjonen; Evelyn Mensi, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Lina Lund, Norsk Arbeidsmandsforbund; Inger Helene Håvelsrud, Fellesforbundet; Magnus Alstadsæter, Fellesforbundet; Marianne Bratsveen, Fagforbundet. Organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær for utvalget. Det er holdt fire møter i perioden og behandlet 31 saker.

Pride og andre arrangementer

Utvalget deltok under Vinterpride i Lillehammer med egen stand og under Pride Hamar med parade, stand og gratis kinovisning av filmen *Pride*. Regionkontoret bistod med materiell til andre pridearrangementer som LOs lokalorganisasjoner deltok på.

Utvalget deltok på LOs digitale arrangement for 8. mars.

Under FNs internasjonale dag for bekjempelse av vold mot kvinner holdt utvalget en markering i Gjøvik, hjerte med fakler der det var antall sko etter besøksantall ved krisesenteret i 2023. Tillegg ble den digitale kampanjen 16days.no publisert på sosiale medier.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av Yassin Hichour (utvalgsleder), Norsk Jernbanefor-

bund; Anna Linnea Steen, Fagforbundet; Martin Kjelsrud, Fagforbundet; Erik Juho Viena, Fellesforbundet; Maria Iversen Stordahl, Handel og Kontor i Norge; Linh Tran, Handel og Kontor i Norge; Samuel Nygard, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Sverre Hjelsvold, Industri Energi.

Faglig ungdomssekretær er sekretær for utvalget. Det er gjennomført åtte møter i ungdomsutvalget i 2023.

LOs sommerpatrulje

Patruljen ble gjennomført i området Dombås–Hamar, der det ble besøkt 355 bedrifter og virksomheter. Forbundene som deltok, var Fellesforbundet, Fagforbundet, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Jernbaneforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Tjenestemannslag. Patruljen utgjorde 97 dagsverk i løpet av de to ukene den pågikk.

LOs studentservice

Det er gjennomført stand ved Høgskolen i Innlandet, avdeling Lillehammer, hver første tirsdag i måneden og i tillegg under Karrieredagen samme sted. Videre er det gjennomført stands ved skolens avdelinger i Elverum, på Rena og på Evenstad samt ved Fagskolen Innlandet og ved NTNU Gjøvik. LO Innlandet er samarbeidspartner under fadderuka ved Høgskolen i Innlandet, avdeling Lillehammer.

LO Innlandet sammen med SpareBank 1 Gudbrandsdal gjennomførte studentkveld ved avdeling Lillehammer med fokus på hverdagsøkonomi og LOfavør-fordeler. LO Innlandet bidro under arrangement til linjeforeningen for pedagogikk ved avdeling Lillehammer.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av Hilde Støen Kvam, Norsk Arbeidsmandsforbund; Olav Neerland, Fellesorganisasjonen; Alexander Dahl, Fagforbundet; Geir Tore Kravdal, Fellesforbundet; Roy Kristiansen, Handel og Kontor i Norge; Tor Kristian Godlien, LOs lokalorganisasjoner; Mie Nielsen, LOs lokalorganisasjoner; Kari-Anne Bråthen, SpareBank 1

Ringerike-Hadeland; Aase Randi Fjeldberg, SpareBank 1 Gudbrandsdal; Lene Ringen, SpareBank 1 Hallingdal Valdres; Knut Joar Gundersen, SpareBank 1 Lom og Skjåk; Veronica Westli, SpareBank 1 Lom og Skjåk; Jan Grenaker, SpareBank 1 Østlandet. Komiteen ledes av regionnestleder Odd Erik Kokkin, LO Innlandet og Therese Flovikholm, sekretær, LO Innlandet. Det er holdt tre møter og behandlet 17 saker.

Det er arrangert fem regionale LOfavør-kurs i samarbeid med LOs lokalorganisasjoner og ett kurs på DFDS.

LOfavør-komiteen arrangerte i samarbeid med LOs ungdomsutvalg aktivitetsdag på Hamar der vi leide Hamar Seaside Cabel Park med aktiviteter for barn og voksne i alle aldre. 250 personer var innom i løpet av arrangementet. I samarbeid med forbund og LOs lokalorganisasjoner ble det delt ut reflekser i forbindelse med refleksens dag i oktober.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Næring, arbeidsmarked og sysselsetting

Regionkontoret er involvert i fylkeskommunens regionale planer for Innlandsstrategien. Innlandsstrategien er et felles prosjekt for å bidra til vekst og utvikling og ta i bruk våre muligheter og fortrinn på tvers av kommunegrenser, forvaltningsnivåer og sektorer. Den regionale samhandlingen i Innlandet foregår på flere arenaer, blant annet i et planstrategiforum hvor KS, Statsforvalteren, NHO, LO og NAV møter regionalpolitisk ledelse.

Ekstremværet Hans

Ekstremværet rammet store deler av vårt fylke, der skred og flom gjorde stor skade på vei og jernbane. 15. august ble det holdt møte med samferdselsminister Jon-Ivar Nygård og regionale aktører i forbindelse med samferdselsministerens befaring. I møte ga LOs regionleder og NHOs regiondirektør en orientering om konsekvensen av skadene og hva vi tenker om «oppryddingen» og om hva dette betyr for kommende prioriteringer innen samferdselssektoren.

Kraftløftet

Kraftløfterapporten for Innlandet ble lansert i Raufoss industripark den 3. november med hovedinnledninger fra LO-leder Peggy Hessen Følsvik, Anniken Haugli, viseadministrerende direktør i NHO og Ragnhild Sjoner Syrstad, statssekretær i Klima- og miljødepartementet. LOs regionleder og NHOs regiondirektør la frem tiltakene for Innlandet. Etter lanseringen har LO og NHO i fylket sendt ut rapporten med tiltakene til Innlandets fylkesting og ordførere/kommunestyrer, der det bes om at rapporten settes på dagsordenen for videre drøfting og behandling.

Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ)

Forumet konstituerte seg i november og var deltakende på årskonferansen til SMSØ. LO møter med to representanter og innehar lederfunksjonen. Forumet har i oppstartfasen hatt fokus på informasjonsmateriell som samarbeidspartnere kan bruke i sine organisasjoner internt og eksternt. Det er avholdt fem møter og behandlet tjue saker.

Yrkesopplæringsnemnda

LO Innlandet er representert med to representanter samt lærlingrepresentant. LO innehar lederfunksjonen. Yrkesopplæringsnemnda har drøftet/behandlet følgende saker: kompetanseutviklingsplan 2023, læreplassgarantien, sommer- og høstskolen, årlig rapportering fra lærebedrifter, søkertall på yrkesfaglige og studiespesialiserende utdanningsprogrammer, arbeidsmarkedsprognose 2023 (NAV Innlandet), fastsetting av endelig utdanningstilbud i Innlandet 2031–2024, lærlingundersøkelsen, oppnevning av prøvenemnder, formidling av søkere til læreplass og alternativt vg3-år, NHOs kompetansebarometer 2023, godkjenning av nye opplæringskontor, evaluering av lærlingrådet, status for oppnevningen av nye prøvenemndsmedlemmer 2024–2027, status for kompetanseutvikling på yrkesfagområdet, tilbudsstruktur for skoleåret 2024/2025, tilstandsrapporten, høring om endring av opplæringsmodellen for vg3 landbruk, fylkesbudsjettet, evaluering av yrkesopplæringsnemndas arbeid i 2023, konstituering av ny opplæringsnemnd, opplæring for yrkesopplæringsnemndas

medlemmer, nyoppnevning av prøvenemnder 2024–2027, oppnevning av nye medlemmer til lærlingrådet og KS' arbeidsgivermonitor 2023.

Tariffoppgjøret

Under streiken i mellomoppgjøret inntok regionkontoret en koordinerende rolle, etablerte en informasjonssentral og bistod med utsending av informasjons- og streikemateriell og kontakt med presse og media. Kontoret holdt daglig møter med forbund, LOs regionråd og LOs lokalorganisasjoner. Det ble gjennomført streikemønstring på torget i Hamar og Kongsvinger med appeller fra sentrale og lokale tillitsvalgte.

Serviceprosjektet

Serviceprosjektet fortsatte i 2023 med forbundene Fellesforbundet avd. 670, Fellesforbundet avd. 27, Fagforbundet Innlandet, Handel og Kontor i Norge Region Innlandet og Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 5. Beate Karlsen var ansatt som prosjektsekretær i hundre prosent stilling. Satsingsområder var CC Hamar med sentrum og Hamar Maxi, CC Strandtorget med Lillehammer sentrum og CC Gjøvik med sentrum.

Det er gjennomført 32 aksjonsdager med oppsøkende virksomhet og annen rekrutteringsaktivitet, dette inkluderer påskepatrulje og julepatrulje.

Det er gjennomført 2 LOfavør-møter i regi av serviceprosjektet på Hamar og en dagskonferanse om arbeidstid med deltakere. Til sammen er det 29 medlemmer og tillitsvalgte som har deltatt på felles skolingstiltak gjennom serviceprosjektet.

Det har vært et samarbeid mellom Handel og Kontor i Norge og AOF Innlandet hvor serviceprosjektet har blitt brukt for å mobilisere og reklamere for kostnadsfritt fagbrev for medlemmer av Handel og Kontor i Norge. Det har vært 2 fulle klasser på fagbrevkurs i 2023. I 2023 har prosjektet gitt 120 netto nye medlemmer til forbundene og 11 nye tariffavtaler fordelt på 2 forbund.

LOs lokalorganisasjoner

LO Innlandet holdt samling for LOs lokalorganisasjoner 12.–13. januar. Temaer var vedtekter, LOs organisasjon og hvordan arbeide i styrene.

Filmen Sulis 1907

Regionkontoret i samarbeid med LOs lokalorganisasjoner arrangerte førpremiere på filmen i Kongsvinger, Hamar, Brandbu, Fagernes, Tynset, Koppang, Folldal, Elverum og Gjøvik.

Konferanser

Agenda Innlandet-konferansen ble holdt 25. januar i Gjøvik med 550 deltakere. Målet med konferansen er at Agenda Innlandet skal bidra til økt gjennomslagskraft og større nasjonal synlighet. Agenda Innlandet ble etablert av LO Innlandet, NHO Innlandet, SpareBank 1 Østlandet og Innlandet fylkeskommune. Steinar Krogstad fra LOs ledelse var en av foredragsholdere.

Kvelden før Agenda Innlandets konferanse holdt LO og NHO i Innlandet samling for tillitsvalgte, bedriftsledere og politikere med temaet frontfagsmodellen. Innledere var Steinar Krogstad, LOs ledelse og Nina Melsom, direktør for arbeidsliv i NHO.

I forbindelse med Akans sekstiårsjubileum arrangerte LO Innlandet, NHO Innlandet og Akan kompetansesenter frokostseminar den 26. september i Gjøvik. Temaer var hvorfor trepartssamarbeidet er så viktig i norsk arbeidsliv, inkludering og ivaretagelse er god økonomi, seksti år på jakt etter gode løsninger og eksempler fra lokal bedrift.

Under Arendalsuka 15. august deltok organisasjonsmedarbeider Lisbeth Berntsen Grandalen i panelsamtale med temaet samfunns-sikkerhet og beredskap, der LO Innlandet deltar i et regionalt samarbeid for etablering av et senter for beredskap og helseindustri.

Det er holdt forelesning på Høgskolen i Innlandet om den norske modellen og partssamarbeid for førsteårsstudenter på bachelor i sports management og bachelor i organisasjon og ledelse.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Regionkontoret deltar på en rekke bedriftsbesøk og årsmøter/samlinger i forbund, lokalorganisasjoner og andre organisasjoner.

I forbindelse med hundreårsjubileet til Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund holdt LOs regionleder og faglige ungdomssekretær innledninger om den norske modellen og ungdomsarbeid hos Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund på Nortura Rudshøgda 8. juni og ved forbundets tillitsvalgtkonferanse på Lillehammer 4. oktober, der temaet var aktuelle fagligpolitiske saker fra LOs regionkontor.

Kommune- og fylkestingsvalget

22. april gjennomførte LO Innlandet og Innlandet Arbeiderparti fagligpolitisk konferanse i Ringsaker med temaet «Sammen mot valgseier i 2023».

Kampanjen «Tour de LO» gikk av stabelen tidlig i juni på sykkel fra Hamar til Otta med ansatte, tillitsvalgte og politikere. I forkant og underveis la vi ut intervjuer med sentrale personer i samfunnslivet, møter med tillitsvalgte på veien og rapporter fra stedene vi besøkte, på hjemmesiden og i sosiale medier.

Av andre aktiviteter ble det gjennomført fem togaksjoner i samarbeid med LOs lokalorganisasjoner. 24. august arrangerte LO Innlandet i samarbeid med Innlandet Bondelag og NHO en «politikertur» der fokuset var å vise frem verdikjeden for mat og den verdiskapingen som skjer i fylket.

Fra 30. august til 1. september ble det gjennomført arbeidsplassbesøk med Are Tomasgard fra LOs ledelse på Dovre, i Folldal, på Tynset, Rena og Lillehammer og møter med styrer i LOs lokalorganisasjoner og ordfører kandidater.

LOs regionnestleder deltok på «Nær velgeren»-turneen i regi av LO sentralt 4. og 5. september med stands og bedriftsbesøk.

LOs regionleder deltok på bedriftsbesøk og møter med tillitsvalgte i forbindelse med statsminister Jonas Gahr Støres besøk i Kongsvinger 24. januar og på bedriftsbesøk med næringslivsfrukost da næringsminister Jan Christian Vestre besøkte Hamar-regionen 18. august.

Samarbeidskomiteen LO Innlandet / Innlandet Arbeiderparti

Komiteen består av følgende medlemmer fra LO: Arild Kjempekjenn, Eirine Saaler Nabben, Karianne Sten Solheim, Morten Solbakken, Jarle Røksund, Iver Erling Støen og Odd Erik Kokkin.

Fra Innlandet Arbeiderparti stiller Lise Selnes, Tom Tvedt, Elin Såheim Bjørkli, Geir Roger Borgedal, Even Aleksander Hagen, Linnea Lie Holen, Bjørn Røberg Larsen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Vegforum Innlandet
- styret i Lean Forum Innlandet
- styringsgruppa og arbeidsgruppa i Agenda Innlandet
- rådet for samarbeid arbeidsliv/skole ved Høgskolen i Innlandet
- HV-distrikt 05
- årsmøtet i Ungt Entreprenørskap
- arbeidslivskyndige meddommere
- årsmøtet for Arbeiderbevegelsens arkiv Hamar
- Innlandet Arbeiderpartis styre, årsmøte, representantskap og programkomité
- Jordvernalliansen i Innlandet
- jury for industriprisen 2023 – årets ansatt og jury for utdeling av priser på Agenda Innlandet-konferansen
- brukerutvalget i NAV Innlandet
- IA-rådet i Innlandet

Vestfold og Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

På regionkontorets arbeidsområde var det i 2023 i alt ni lokalorganisasjoner og ca. 81 fagforeninger. De ni lokalorganisasjonene er LO Larvik, LO Sandefjord, LO Tønsberg, LO Horten, LO Holmestrand, LO Grenland, LO Vestmar, LO Øvre Telemark og LO Tinn.

Regionkontorets ansatte er regionleder Irene Bordier Haukedal, regionnestleder Harald Olsen, organisasjonsmedarbeidere Ole-Henrik

Olsen og Christine Rise, ungdomssekretærer Martine Øverland (frem til 1. desember) og Eivind Yrjan Stamnes og prosjektansatt i service-prosjektet Heidi Elise Eikeland. Fra mars har vi hatt Chris Aarnes Bakkane på lønnstilskudd fra NAV som en ekstra ressurs som organisasjonsmedarbeider.

Vi har hovedkontor i Porsgrunn og kontor i Tønsberg. Selv om Vestfold og Telemark ble delt i to nye fylker, er det vedtatt at vi fortsetter som LO Vestfold og Telemark.

Kontoret gjennomfører kontormøter med jevne mellomrom og har ellers god kontakt på ulike plattformer.

Vi hadde HMS-samling med LO Buskerud i Liverpool i november.

Regionkontoret satser ekstra på synlighet gjennom nyhetsbrev og sosiale medier.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Vestfold og Telemark består av representanter fra følgende forbund: Geir Grønnestad, Creo; Thorbjørn Holøs, EL og IT Forbundet; Marianne Nilsen Skjønstad, Fagforbundet; Nina Risinggård, Fellesforbundet; Torunn Bredvei Steinsholt, Fellesorganisasjonen; Åse Berit Eiksrød, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Gard Nordberg, Handel og Kontor i Norge; Tom Jacobsen, Industri Energi; Lars Moholt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Mikkel Wilhelm Dammen Uglum, Norsk Jernbaneforbund; Kjell Sjursen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Michael André Westgaard Bårdsen, Norsk Sjømannsforbund; Silje Sørensen, Skolenes Landsforbund; og tre representanter fra lokalorganisasjonen: Johnny Skogsrød (Fagforbundet), LO Grenland; Svein Morten Sørensen (Fagforbundet), LO Larvik og Magnus Straume (Fellesforbundet), LO Vestmar. I tillegg møter LO Vestfold og Telemarks representant i LOs representantskap, Olaug Skau (Fagforbundet) og Rune Alne (Fellesforbundet), og lederen av LOs ungdomsutvalg, Arnfinn Hansen (Industri Energi), samt alle ansatte på regionkontoret. Regionrådet ledes av regionlederen.

Det er gjennomført fire møter i LOs regionråd i Vestfold og Telemark.

Regionrådet har vedtatt både uttalelser og økonomiske bevilgninger.

I tillegg ble det valgt nye representanter til de nye regionrådene for henholdsvis LO Vestfold og LO Telemark på høstens regionkonferanse.

Regionrådet for LO Vestfold består av Geir Grønnestad, Creo; Tom-Werner Andersen, EL og IT Forbundet; John-Ole Engenes, Fagforbundet, Rolf Geir Hillestad, Fellesforbundet; Monica Holtan, Fellesorganisasjonen, Halvor Fevang, Handel og Kontor i Norge; Truls Hvitstein, Industri Energi; Lars Moholt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ingvar Kjørsum, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Michael André Westgaard Bården, Norsk Sjømannsforbund; Kjell Sjursen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Svein Runar Gjertsen, Skolenes Landsforbund. I tillegg vil det møte tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner: Svein Morten Sørensen, LO Larvik; Tore Eriksen, LO Tønsberg; Kjell Arne Lie, LO Horten. Videre møter lederen for LOs ungdomsutvalg, Pernille Reppesgård Grung, Norsk Tjenestemannslag, og LOs representant til representantskapet, Rune Alne, Fellesforbundet.

Regionrådet for LO Telemark vil bestå av Tone Beate Andersen, Creo; Thorbjørn Holøs, EL og IT Forbundet; Marianne Nilsen Skjønstad, Fagforbundet; Roald Stykket, Fellesforbundet; Torunn Bredvei Steinsholt, Fellesorganisasjonen; Gard Nordberg, Handel og Kontor i Norge; Tom Jacobsen, Industri Energi; Lars Moholt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Laila Stenstadvolden, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Håvard Vedvik, Norsk Sjømannsforbund; Irene Bakke, Norsk Tjenestemannslag; Silje Sørensen, Skolenes Landsforbund. I tillegg vil det møte tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner: Johnny Skogsrød, LO Grenland; Jon Halvor Svalbjørg, LO Vestmar; Arne Bjørn Hansen, LO Øvre Telemark. Videre møter lederen for LOs ungdomsutvalg, Vebjørn Stigen, Fagforbundet, og LOs representant til representantskapet, Olaug Skau, Fagforbundet. Begge regionråd ledes av regionlederen, og alle på kontoret deltar på møtene så langt de har anledning.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser i Vestfold og Telemark i 2023. Den første ble arrangert 9.–10. februar på Quality Hotell Skjærgården i Langesund. Det var 97 deltakere, og 61 av disse hadde stemmerett.

Temaene var

- fagligpolitisk innledning ved Steinar Krogstad fra LOs ledelse
- «Fens-feltet på Ulefoss kan bli Europas leverandør av sjeldne jordarter» ved ordfører Bjørg Tveito Lundefaret
- satsing på solceller i fylkeskommunen ved Ådne Naper, utvalgsleder for klima, areal og plan
- grønt sosialt arbeid ved Andreas Pedersen Kikvik, seniorrådgiver i Fellesorganisasjonen
- Heimevernets rolle i et totalforsvar ved distriktssjef for heimevernsdistrikt 03, Tony Platek
- valg av representanter til LOs representantskap
- kommune- og fylkestingsvalget 2023

Konferansen vedtok følgende uttalelser:

- «Fensfeltet på Ulefoss kan bli Europas leverandør av sjeldne jordarter»
- «Havvindkraft til Grenland gir utslippskutt for hele landet»
- «Føttene er også en del av kroppen»
- «Det haster med regulering av varebilbransjen!»
- «Hele laget skal få!»
- «Arbeidslinja»
- «Staten må styre ressursene og prioritere helsetjenester til innbyggerne»

Høstkonferansen ble avholdt 2.–3. november på Quality Grand hotell i Larvik. Det var 82 deltakere, hvorav 61 hadde stemmerett.

Temaene var

- fagligpolitisk innledning ved Kristin Sæther, LOs ledelse
- fremtidens AFP ved LOs samfunnspolitiske avdeling
- NAV Vestfold og Telemark – arbeidet med å forhindre utenforskap ved Tone Berge Hansen

- den nye politiske ledelsen i nye Vestfold og nye Telemark – arbeidet med å bygge nye fylker med spesielt fokus på å forhindre utenfor-skap ved Anne Strømøy, Vestfold, og Sven Tore Løkslid, Telemark
- status for yrkesfagene i de nye fylkene ved Heidi Hammervik, fylkeskommunen
- orientering fra lederen av familie- og likestillingspolitisk utvalg
- valg av LOfavør-komité og familie- og likestillingspolitisk utvalg
- seriøsitet i arbeidslivet i nye Telemark og nye Vestfold – forventninger nasjonalt ved Marianne Breiland, næringspolitisk avdeling
- forventninger fra Fellesforbundet og status fra Medbyggerne ved Pia Hansen Rolstad
- bypakkenes betydning for regionen ved Birgitte Hellstr m

Konferansen vedtok følgende uttalelser:

- «Arbeid og inkludering»
- «Fagskoler»
- «Mineraler»
- «Kraften er vårt viktigste fortrinn»
- «SLB UK – krav om tariffavtaler»
- «Et rettferdig pensjonsoppgj r»
- «Opprettholde jernbanetilbudet på Sørlandsbanen»
- «Tog i Vestfold og Telemark»
- «Persontransporten taper kampen om arbeidskrafta!»
- «Få en levedyktig Oslofjord»
- «Videre behandling av AFP»
- «Matutdeling»

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget ble valgt på regionkonferansen 2. og 3. november og består av Linda Pettersen, Fellesorganisasjonen (Telemark); Carol Nyland Rasmussen, Fagforbundet (Telemark); Mikal Bragstad Moe, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (Vestfold); Øystein Paulsrud, Fellesforbundet (Vestfold) og Chris Aarnes Bakkane, regionkontoret (Telemark). Eivind Yrjan Stamnes har deltatt fra LO-kontoret i Vestfold og Telemark som sekretær i utvalget.

Utvalget har hatt ett utvalgsmøte og planlagt flere møter i 2024. Utvalget har skrevet et leserinnlegg om likelønnsdagen 16. november 2023 som ble publisert av flere av fylkets lokalaviser. Medlemmer av utvalget har holdt 8. mars-taler kombinert med flere andre roller. Utvalget har deltatt på digitale samlinger i regi av LO sentralt.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget i Vestfold og Telemark ble i 2023 delt i ett ungdomsutvalg for Vestfold og ett ungdomsutvalg for Telemark.

LOs ungdomsutvalg i Vestfold består per 31. desember 2023 av Pernille Reppesgård Grung (Norsk Tjenestemannslag, leder), Kristine Kaspara Hallerud Akselsen (Fagforbundet), Øyvind Dyrøy (Fellesforbundet), Ann-Mari Thorbjørnsen (Handel og Kontor i Norge), Tiril Fagerli (Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund), Oda Hovda Angelsen (LO Horten) og Camilla Maria Brekke (LO Holmestrand).

LOs ungdomsutvalg i Telemark består per 31. desember 2023 av Vebjørn Stigen (Fagforbundet, leder), Arnfinn Hansen (Industri Energi og Forbundet for Ledelse og Teknikk, nestleder), Brede Bjerkseth (Fellesforbundet), Kristine Amundsen (Fellesorganisasjonen), Severin Thorsen (Norsk Sjømannsforbund) og Mari Grong (Handel og Kontor i Norge).

I tillegg møter AUF og Sosialistisk Ungdom på møtene til ungdomsutvalgene.

Det er fremdeles ønskelig med representanter fra flere forbund og ungdomspartier på venstresiden.

Ungdomsutvalget i Vestfold og Telemark har gjennomført fire utvalgsmøter. Ungdomsutvalget i Vestfold har gjennomført tre møter. Ungdomsutvalget i Telemark har gjennomført tre møter. Ungdomsutvalget i Vestfold og Telemark har i perioden gjennomført en utvalgssamling, hvor man avholdt årsmøte og et planleggingsseminar. Utvalget har også arrangert et helgeseminar hvor unge tillitsvalgte og medlemmer ble invitert. Utvalget har videre deltatt på regionkonferanser, møter i regionrådet og på den fagligpolitiske skoleringen 1. november 2023.

Ungdomsutvalget arrangerte et familiearrangement på 1. mai, for å gi et tilbud til barnefamilier denne dagen.

Ungdomsutvalget er også aktive bidragsyttere til LO-radioen i Grenland.

Studentarbeid

2023 har vært et greit år for LO-studentene. LO-studentene har fokusert på å ha aktivitet for studentene på Universitetet i Sørøst-Norge i Porsgrunn og på Bakkenteigen.

LO har sammen med aktuelle forbund og SpareBank 1 stått på stand flere ganger i løpet av våren og høsten og vervet student-medlemmer.

Det har vært krevende å opprettholde styret som var aktivt i 2021/2022, da en del av medlemmene var ferdige med studier våren 2022. Vi har likevel fått beholde et par studenter som ønsker å bygge opp styret igjen.

LO-studentene var synlige under studiestart og laget LO-torg med utdeling av pølser sammen med forbundene på Universitetet i Sørøst-Norge i Porsgrunn. Dette satte studentene pris på. Vi har også arrangert bedriftsbesøk til Yara med Industri Energi Ung. Det var godt oppmøte av studenter. En del av studentene har flyttet vekk, og vi har mistet flere styremedlemmer. Men frem til våren har de vært deltakende.

LO-studentene har også stått på stand på Universitetet i Sørøst-Norge på Bakkenteigen, med stor suksess og mange engasjerte studenter på stand. Ungdomssekretærene vil følge om studentstyret som er opprettet, men samtidig jobbe for å få til mer aktiviteter på universitetets avdelinger på Bakkenteigen, i Bø og på Notodden i 2024.

Pride

LO Vestfold og Telemark har vært representert på pridearrangementene i Holmestrand, Tønsberg, Sandefjord, Larvik og Grenland. Vi deltok også i prideparaden i Oslo, hvor vi stilte med buss til og fra paraden, samt på middag i Oslo.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i uke 26 i Vestfold og i uke 27 i Telemark, med god deltakelse fra forbundene. Det var totalt 40 deltakere fra 10 ulike forbund. Vi fikk dekket stort sett hele fylket og besøkt 481 bedrifter. Vi fikk gjennomført intervjuer på 449 av dem.

Bruddprosenten blant bedriftene vi besøkte, var 57, noe som er en oppgang fra 2022. De vanligste bruddene var mangel på informasjon om verneombud, utilstrekkelig opplæring og brudd på overtidsbestemmelsene (både mengden overtid og mangel på overtidsbetaling).

Selv om deltakelsen var bra, er det potensial for å besøke enda flere dersom det blir enda bedre deltakelse fra forbundene.

Lærlingpatruljen

LOs lærlingpatrulje ble gjennomført i uke 45. Det var liten deltakelse i Vestfold og Telemark i år. Interessen for deltakelse fra forbundene er laber. Vi var 18 deltakere og utførte 49 dagsverk. Lærlingene så ut til å ha det bra på de stedene vi besøkte, men noen brudd har det vært. Det har vært flest brudd når det gjelder nok tid til å lese på pensum i læretiden samt info om verneombud.

Øvrige aktiviteter

Ungdomssekretærene reiser på skolebesøk gjennom hele året. De deltar på LO-radioen og deler aktiviteter på sosiale medier som Facebook og Instagram. De har dialog med ungdomspartiene og bistår med foredrag, kurs og andre aktiviteter.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen bestod av følgende representanter fra følgende forbund frem til 1. november: Hanne Slettevold, Fagforbundet; Hilde Sjørdalen, Fagforbundet; Ivar Sætre, Fellesforbundet (frem til april 2023); Kenneth Andersen, Fellesforbundet (fra april 2023); Erik Hørsrud, Fellesforbundet; Tom Jacobsen, Industri Energi; Oddvar Gran, Fellesorganisasjonen (frem til mai 2023); Monika Holtan, Fellesorganisasjonen (fra mai 2023); Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Kjell Sjørsen, Norsk Nærings- og

Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Bjørn Skogen, EL og IT Forbundet; Pernille Reppersgård Grung, Norsk Tjenestemannslag; Jan Olav Hay, LO Tønsberg; Vidar-Lorang Larsen, LO Stat; Bjørg Marit Sollie, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Signe M. Stenersen, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Linda Velta, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Rejhan Bosnjak, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Harald Olsen, LO Vestfold og Telemark; Martine Øverland, LO Vestfold og Telemark; Christine Rise, LO Vestfold og Telemark; Ole-Henrik Olsen, LO Vestfold og Telemark (leder av komiteen).

Etter komiteens ønske ble det vedtatt på regionrådsmøte 1. november at vi beholder én LOfavør-komité for Vestfold og Telemark.

Ny komité ble valgt på regionrådsmøtet 1. november og består av: Hanne Slettevold, Fagforbundet; Kenneth Andersen, Fellesforbundet; Rine Grinilia, Fellesforbundet; Tore Eriksen, LO Tønsberg; Monika Holtan, Fellesorganisasjonen; Pernille Reppersgård Grung, Norsk Tjenestemannslag / ungdomsutvalget; Kjell Sjursen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Bjørg Marit Sollie, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Signe M. Stenersen, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Linda Velta, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Rejhan Bosnjak, SpareBank 1 Sørøst-Norge; ungdomssekretær i LO Vestfold og Telemark, Christine Rise, LO Vestfold og Telemark; Ole-Henrik Olsen, LO Vestfold og Telemark (leder av komiteen).

Banken og LOfavør-komiteen har gjennomført foredrag om LOfavør-produktene, og det er også gjennomført webinarer og kaffeprater med ulike temaer. Alle webinarene og kaffepratene hadde god deltagelse.

LOfavør-komiteen inviterte til overnattingskurs der tillitsvalgte og medlemmer med spesiell interesse for LOfavør ble invitert. Kurset skulle avholdes på Quality Skjærgården Hotell i Langesund, men måtte avlyses fordi hotellets fasiliteter stengte.

LOfavør har ellers blitt presentert på regionkonferansene og har presentert seg godt på hjemmeside, i nyhetsbrev og på Facebook-siden til LO Vestfold og Telemark.

Refleksens dag ble gjennomført med stort hell. Nær 12 000 refleksjer og 1 000 refleksseler ble delt ut. Det ble arrangert to halvdagskurs med temaet «Høytid for brann» i november–desember. Det ble også

arrangert en juleaksjon i desember der forbund, klubber og avdelinger kunne hente sjokolade og en egenprodusert «Høytid for brann»-brosjyre. Dette ble tatt godt imot.

Representanter fra LOfavør-komiteen og SpareBank 1 Sørøst-Norge jobber sammen i et bærekraftsutvalg.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

I forbindelse med LO Grenlands 1. mai-arrangement i Porsgrunn holdt vi åpent hus med servering av suppe fra Kirkens Bymisjon og aktiviteter for barn. Det var også en lengre sending fra LO-radioen i Grenland hvor kontoret intervjuet personer i fagbevegelsen og sendte redaksjonelt innhold knyttet til 1. mai samt appeller og intervjuer med personer fra LO-ledelsen, stortingspolitikere, regionale og lokale fagforeningsledere, LO-medlemmer og ikke minst næringsminister Jan Christian Vestre (Arbeiderpartiet).

Regionkontoret er ofte intervjuet på LO-radioen i Grenland, som sendes hver lørdag fra klokka 12.00 til 14.00 på Radio Grenlands frekvens. Radioen drives økonomisk av LO Grenland.

Regionlederen representerer LO i styret til Norsk Industriarbeidermuseum. Kontakten mellom LO og museet er blitt styrket gjennom året. LO-lederen talte på Rjukan og Vemork 1. mai, og hele LOs ledelse har vært på omvisning og hatt møte med museets ledelse. Regionlederen var til stede på åttiårsmarkeringen for tungtvannsakksjonen.

Fagskolen Vestfold og Telemark er i en periode på to år fortsatt én skole selv om fylkene er splittet opp. Det er nå valgt et representantskap med parter fra begge fylker som velger et nytt styre for fagskolen. Etter to år vil det tas opp til vurdering på nytt om fagskolen fortsatt skal være samlet eller splittes opp i to skoler igjen. Det har vært et økonomisk tøft år for skolen, som sliter med et stort underskudd som det er satt inn en rekke tiltak for å dekke.

Prosjektet Medbyggerne har hatt et turbulent år med tanke på å få til en varig drift. Det var kommet langt i at fylkeskommunen skulle ta over sekretariatsfunksjonen. Splittingen av fylkene har satt alt på vent fordi det er ikke avklart hvordan man skal løse det praktiske med to nye fylker. Det har til tross for dette vært god aktivitet, og det har vært

avholdt to store konferanser med over 300 lærlinger på hver. Det jobbes også med å få flere kommuner i Vestfold og Telemark til å bli aktive deltakere i Medbyggerne. LO med Harald Olsen er styreleder ut 2023, så tar NHO over ledervervet for to år.

Arbeidslivsrådet, hvor NAV arbeidslivssenter, KS, NHO, LO, UNI og NAV er representert, har fortsatt sitt arbeid i 2023. Rådet jobber med å se på hvilke tiltak som kan igangsettes i egen region for å redusere antall ledige og uføre. Nåværende IA-avtale er forlenget ut 2024, og det satses på mer aktivitet enn det har vært de siste årene.

Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ) har fått nytt mandat, og de prøver å revitalisere de regionale utvalgene. I vår region har vi valgt å satse på Medbyggerne som vårt bidrag i SMSØ-arbeidet. Vi deltok på en sentral konferanse i november.

Arbeiderbevegelsens arkiv i Vestfold har hatt et møte for å komme i gang med arbeidet igjen etter at planen om sammenslåing med Telemark ikke gikk på grunn av splittingen av fylkene.

Harald Olsen sitter i prosjektgruppa som jobber med Notodden Blues Festival («Somliga går med trasiga skor»), hvor LO er hovedsponsor i form av et spleiselag. I 2023 var det 68 forbund og fagforeninger som bidro med kr 854 079 i støtte. Det var 35-årsjubileum i 2023, og det ble satt ny rekord for festivalen med antall solgte billetter. LO deltok med egen stand og solgte T-skjorter til inntekt for Norsk Folkehjelp. Det ble samlet inn 150 000 til Norsk Folkehjelp under festivalen.

Harald Olsen var til stede under hele Arendalsuka fra mandag til torsdag. LOs arrangementer var i år igjen på Bankgården.

Powered by Telemark er en teknologi- og industriklynge med hovedsete i Grenland. LO ved regionlederen er observatør i styret. Klyngen arrangerer blant annet Industriuka i Porsgrunn, hvor både Industri Energi og regionkontoret deltar.

Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark er en viktig arena for LO hvor vi bidrar med både styreplass, som veiledere og som jury-medlemmer. Etter avtale med LO sentralt jobbes det med å organisere og få til en tariffavtale i Ungt Entreprenørskap. Finansieringen av Ungt Entreprenørskap er også en viktig oppgave.

Gjennom yrkesopplæringsnemnda jobber vi for riktig dimensjonering av skoletilbudet, flere lærebedrifter og lærlinger, godkjenning av opplæringskontor og mye mer. Her er samarbeidet med NHO, KS, opplæringskontorene og fylkeskommunen veldig viktig. LO og NHO deler på ledelsen, og i 2023 har Irene B. Haukedal vært leder av nemnda med Kristin Saga fra NHO som nestleder.

Vi har hatt et ekstra godt samarbeid med NHO Vestfold og Telemark i 2023 i arbeidet med Kraftløftet.

Serviceprosjektet i LO Vestfold og Telemark har hatt stor aktivitet i 2023. Prosjektet kan vise til gode resultater i form av flere tariffavtaler, reddede tariffavtaler og mange nye medlemmer. Det ble opprettet et LOs luftfartsutvalg på Sandefjord Lufthavn Torp og et kjøpesenterutvalg på Herkules i Skien.

Serviceprosjektet gjennomførte et kurs på Scandic Park hotell i Sandefjord med 15 deltakere. Temaet var konflikthåndtering. Kurset ble satt i stand i samarbeid med AOF Norge.

Serviceprosjektet har vært aktive på Facebook, hatt mange saker i nyhetsbrevet og vært intervjuet flere ganger i LO-radioen. Vi har hatt to møter med styringsgruppa i perioden. Det har vært jevnlig Teams-møter med prosjektledelsen i LO sentralt, der alle fylkene med serviceprosjekt har deltatt, og vi har også hatt en del felles samlinger i 2023.

Serviceprosjektet hadde, sammen med LOfavør, ansvaret for en juleaksjon. Der delte vi ut sjokolade og en hyggelig julehilsen til dem som holder (h)jula i gang.

Kameratpraten er et digitalt konsept som regionkontoret lanserte inn mot valgkampen i 2021, og vi har fortsatt med «Kameratprat»-intervjuer frem til dags dato. Disse intervjuene er delt på YouTube og Facebook. Vi når mange personer med denne typen intervjuer og kommer til å forsette med dette i året som kommer.

Lokalorganisasjonenes år ble gjennomført i 2023. Her gjennomførte regionkontoret en konferanse på Quality hotell Tønsberg, der alle våre ni lokalorganisasjoner var invitert. Vi hadde besøk av Terje Olsson fra LOs ledelse og Arbeiderpartiets Martin Kolberg. Ellers har det vært liten aktivitet. Lokalorganisasjonenes år fortsetter inn i 2024.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det fagligpolitiske arbeidet har skjedd gjennom møtene i samarbeidskomiteen og ved deltakelse i styremøter i Vestfold og Telemark Arbeiderparti. Olaug Skau, som er leder i Fagforbundet i fylkeskommunen, er LOs representant i styret, mens regionlederen og nestlederen møter som tiltredende til styret.

Regionleder Irene Bordier Haukedal har vært en av Arbeiderpartiets 17 fylkestingsmedlemmer i Vestfold og Telemark, mens regionnestleder Harald Olsen og ungdomssekretær Eivind Yrjan Stamnes har vært varaer til fylkestinget. I 2023 har fylkestinget vært sterkt preget av splittingen av fylkene. Irene Bordier Haukedal er fast representant i hovedutvalg for Telemark. Harald Olsen er vara til hovedutvalget for Vestfold.

Etter høstens fylkestingsvalg ble vår ungdomssekretær Martine Tinderholt Øverland heltidsfylkespolitiker for Ap i Telemark, mens LOs faglige kandidat Arild Theimann fra Industri Energi ble valgt inn for Arbeiderpartiet i Vestfold. Eivind Yrjan Stamnes ble valgt inn i kommunestyret i Tønsberg, mens Ole-Henrik Olsen er vara til fylkestinget i Vestfold.

Samarbeidskomiteen har hatt seks møter i 2023. Komiteen har hatt utvidet sammensetning som følge av fylkessplittingen:

Fra LO har både regionlederen og nestlederen deltatt – i tillegg til Marianne Nilsen Skjønstad, Fagforbundet; Roald Stykket, Fellesforbundet; Johnny Skogsrød, LO Grenland; begge ungdomssekretærene, fagligpolitisk ansvarlig i styret, Arild Theimann, og LOs styremedlem i fylkespartiet, Olaug Skau.

Fra Arbeiderpartiet har partisekretærene og tre fra partiets arbeidsutvalg deltatt – I tillegg til AUF-sekretæren, fylkesvaraordføreren og hovedutvalgslederne i fylkestinget og stortingsrepresentantene.

Samarbeidskomiteen med Vestfold og Telemark Arbeiderparti har fungert godt, men møteaktiviteten ble redusert etter valget, da alle var opptatt med splitting av fylkene og oppretting av nye styrever og nye komiteer.

Regionlederen og –nestlederen og ungdomssekretærene har deltatt i partiets representantskapsmøter.

Både Christine Rise og Martine T Øverland var valgte delegater til Arbeiderpartiets landsmøte.

LO Vestfold og Telemark har hatt representanter i begge valgkamp-utvalgene. Vi hadde nesten 100 faglige kandidater til to fylker og 23 kommuner. Det var tett samarbeid i fylkesvalgkampen, som endte med rødgrønt flertall i Telemark og blått flertall i Vestfold. Partiet har vært spesielt fornøyd med regionkontorets bidrag til produksjon av valgkampfilmer ved vår Chris Aarnes Bakkane. Synlighet på sosiale medier har vært et fokusområde for oss i valgkampen.

Vi har også hatt samarbeid med Vestfold og Telemark SV og har også bidratt med filming for dem.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Norsk Industriarbeidermuseum: Irene Bordier Haukedal, styremedlem; Harald Olsen, varamedlem
- Fagskolen Vestfold og Telemark: Harald Olsen, styremedlem; og Charlotte Jonskaas (Fagforbundet), varamedlem
- Medbyggerne: Harald Olsen, styreleder og medlem av styringsgruppe, Rolf Geir Hillestad i tipssamarbeidet, Rune Mathiassen i Hvite Bygg og Ivar Sætre i holdningsarbeidet for videregående skoler
- arbeidslivsrådet: Harald Olsen, LOs representant
- Samarbeid mot svart økonomi: Harald Olsen, LOs representant
- Arbeiderbevegelsens arkiv i Vestfold: Harald Olsen, styreleder
- Somliga går med trasiga skor: Harald Olsen i styringsgruppe
- Powered by Telemark: Irene Bordier Haukedal, observatør i styret
- Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark: Irene Bordier Haukedal, styremedlem
- yrkesopplæringsnemnda i Vestfold og Telemark: Irene Bordier Haukedal og Ivar Sætre, LOs representanter
- Partnerskap Vestfold og Telemark fylkeskommune: Harald Olsen, LOs representant
- bybane Grenland: Harald Olsen, LOs representant
- næringslivsgruppe bypakke Grenland: Harald Olsen, LOs representant

- Samarbeidsforum Dekomp: Kristin Juvet Sørensen, Skolenes Landsforbund
- Ringvirkningsprosjektet for CCS: Harald Olsen, LOs representant
- fylkestyret til AUF: Arnfinn Hansen (leder av ungdomsutvalget), Martine Øverland (ungdomssekretær LO) og Erlend Malvik Andresen (Ungdomssekretær LO).
- bærekraftsutvalg med SpareBank 1 Sørøst-Norge og LO: Ole-Henrik Olsen
- styringsgruppa for Lokalorganisasjonenes år: Ole-Henrik Olsen
- Lean Forum BTV: Irene Bordier Haukedal (styremedlem)
- rehabiliteringssenteret AiR: Irene Bordier Haukedal (varamedlem)

Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO Agder har 3 lokalorganisasjoner med totalt 29 211 yrkesaktive medlemmer. Det er 65 fagforeninger.

REGIONRÅDET

Regionrådet har bestått av én fra hver lokalorganisasjon, LO i Kristiansand og omegn, LO i Lister og LO i Østre Agder, og én representant til LOs representantskap. Følgende forbund er representert: Creo, EL og IT Forbundet, Fagforbundet, Fellesforbundet, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Tjenestemannslag, Skolenes Landsforbund. Det har vært avholdt fire møter.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser for Agder.

Temaene på vårkonferansen var

- den faglige-politiske situasjonen ved Sissel Merete Skoghaug, første nestleder LO

- rentesituasjonen ved Ebba Boye, LO sentralt
- informasjon fra LOs ungdomsutvalg Agder ved Hannah Olsen og Tommy Tverdal
- valg av representant til LOs representantskap
- havvind fra Agder ved Isabelle-Louise Aabel, GCE Node
- Fellesskapsuka ved Kent Rune Pedersen, LO sentralt
- den grønne industrireisningen i fagbevegelsens perspektiv ved Robert Andersson, LO-distriktet i Norra Sverige, og Pierre Petterson, ombudsmann for Byggnads Västerbotten
- informasjon fra Norsk Folkehjelp ved Anne Åsheim, region sørøst
- rollen som LO-koordinator ved Truls Strand Nilsen, LO
- «Hva er produktet fra Energikommisjonen?» ved Olav Lie, LO sentralt
- selvforsyning og matberedskap ved Bjørn Tore Kyllø, andre nestleder i Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Det ble vedtatt åtte uttalelser.

Temaene på høstkonferansen var

- den fagligpolitiske situasjonen ved Are Tomasgard, LO-sekretær
- fremtidens AFP ved Eystein Gjelsvik, LO sentralt
- «Veien etter valget», innledning ved Dagfinn H. Svanøe
- paneldebatt ledet av Mette Gundersen, i panelet: Even Tronstad Sagebakken, Venke Anny Nes, Trond Blattmann, Gro Bråten, Jan Rudi Kristensen
- LOs ungdomsarbeid ved Hannah Olsen og Tommy Tverdal
- «Eden – rett pop med skeive forbilder», musikalsk kulturinnslag ved Tom Hugo Hermansen
- «Ingen å miste i arbeidslivet» ved Torstein de Garcia Presno og Ingrid Sæbø Møllen fra Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging
- «Mineraler i verden» ved Frank Toks, Norsk Arbeidsmandsforbund

Det ble vedtatt syv uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget i Agder har bestått av åtte representanter fra Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Fagforbundet og Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Det har vært avholdt fire møter, hvorav det ene var i forbindelse med en samling for flere av utvalgene i LO Agder.

Utvalget i år har mange nye medlemmer, og lederen er ny. Det har derfor vært lite aktivitet.

Vi avslutter året med en juleavslutning hvor vi lager en handlingsplan for 2024.

Utvalget har deltatt på skolering i regi av LO Agder og deltatt på samling på Sørmarka i regi av LO.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av 15 medlemmer fra følgende forbund: Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Industri Energi, Handel og Kontor i Norge og Fellesorganisasjonen. I tillegg har vi en representant fra AUF og en fra Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom i Kristiansand. Det har blitt avholdt 9 møter i løpet av året. I 2023 har vi gjennomført 28 skolebesøk i forskjellige klasser på skolene i Agder, inkludert foredrag for integreringsmottaket, NAV Kristiansand Jobbskolen og Jobbhuset, og flere oppstartsamlinger med opplæringskontorene for nye lærlinger. Vi gjennomførte en felles konferanse for unge medlemmer sammen med ungdomsutvalget i Rogaland i januar. Vi har hatt rekorddeltakelse på sommerpatruljen og lærlingpatruljen i 2023. Utvalget har arrangert shuffleboardturnering annenhver måned, eksamensaksjon og quiz sammen med studentene og filmkveld på halloween som rekrutteringstiltak. Ungdomsutvalget har også deltatt aktivt i streiken, i valgkampen, på Arendalsuka og under pridemarkeringen i Kristiansand.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Agder består av seks representanter fra forbundene Norsk Tjenestemannslag, Handel og Kontor i Norge, Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Industri

Energi og to fra SR-Bank. I tillegg deltar LOs ungdomssekretær. Det er regionlederen som leder komiteen, og organisasjonsmedarbeideren er sekretær. Komiteen deltok på LOfavør-komitékonferansen i Oslo. Det har vært tre møter i komiteen, og én samling som LO Agder arrangerte. Det har blitt avholdt seks LOfavør-kvelder i Agder og et dagskurs for tillitsvalgte. Refleksens dag ble markert med utdeling av reflekser i Kristiansand. Røykvarslerens dag ble markert på Facebook-siden til LO med konkurranse.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

LO-studentene på UiA

Året startet med blanke ark og mål om å få på plass et studentstyre og styrke studentarbeidet i Agder. Vi har hatt fokus på standaktivitet på campus Kristiansand og Grimstad. Verving og rekruttering til LO-studentene på UiA har vært viktig. Vi har hatt mange felles stands med Industri Energi Ung, Fagforbundet Ung, Handel og Kontor Ung og Norsk Tjenestemannslag Ung. Vi har også hatt møte med Fellesorganisasjonen-studentene for samarbeid og engasjementskaping.

LO-studentene deltok på sentral student- og ungdomskonferanse i april og på LOs studentsamling i september. Det kom på plass en del ressurspersoner som kunne være med og danne et studentstyre. Vi arrangerte også eksamensaksjon før sommeren.

Studiestarten ble veldig bra, med flere stands både på campus Kristiansand og Grimstad og på åpningen av nytt studenthus (BARE) i Kristiansand. Vi fikk mange nye medlemmer ved studiestart.

I oktober gjennomførte LO Student årsmøte og valgte styre, som består av representanter fra Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Fagforbundet og Fellesorganisasjonen. Styret har vært veldig aktivt med verving, standaktivitet og arrangementer. Vi har blant annet arrangert kvelder med SpareBank 1 SR-Bank om studentøkonomi og quiz. Studentene serverte julegrøt i desember. Studentstyret hadde til slutt en styresamling i Grimstad, med overnatting.

Arendalsuka

LOs regionleder sitter i rådet for Arendalsuka. LO Agder har ansvar for stand hele uka, og den bemannes av forbundene i Agder og ansatte ved regionkontoret. LO Agder samarbeider og er bindeledd med LO sentralt og forbundene. LO sentralt og forbundene hadde alle sine arrangementer på Bankgården, som ble godt besøkt gjennom hele uka.

Pride

LO hadde stand og deltok i paraden under Skeive Sørlandsdager. Vi hadde fagligpolitisk frokost og underholdningsbidrag under Arendal på Skeiva. Vi var til stede i fire kommuner, deltok i paradene og hadde stands. Regionlederen holdt appell under Grimstad Pride.

Serviceprosjektet

Onsdag har vært fast senterdag på Sørlandssenteret. Vi valgte også å ta inn Vågsbygd senter og Sandens. Grunnen til dette var at det er mange av de samme butikkene der som på Sørlandssenteret, og vi så at de ansatte snakket sammen når det var snakk om organisering.

Vi gjennomførte påskepatruljen, hvor vi hadde medlemmer fra ungdomsutvalget som ble med ut.

Vi har hatt en samling i Kristiansand, med alle ansatte på serviceprosjektet. De besøkte regionkontoret og fikk en presentasjon av hvordan prosjektet startet i Agder. I tillegg fikk de en presentasjon av Fellesforbundet og hvordan de jobber for å ta vare på medlemmene som kommer inn.

Vi har vært aktive i valgkampen og vært med på stands, bedriftsbesøk med mer for Arbeiderpartiet i Kristiansand. Det har vært møter med prosjektmedarbeiderne hver tredje tirsdag. Det har blitt vervet over hundre medlemmer via serviceprosjektet og er inngått to tariffavtaler i perioden.

Valgkamp

Bedriftsbesøk er gjennomført gjennom hele året, men tok seg særlig opp i valgkampen. LO arrangerte Den store fylkesdebatten sammen med NHO og hadde også flere rødgrønne arrangementer for å samle

venstresiden og gi entusiasme til valgkampmedarbeiderne og de lokale kandidatene. Det var høy aktivitet med promotering av kandidater på SoMe.

Streik

Flere bedrifter og medlemmer ble berørt av streiken, og LO Agder åpnet streikekafé på huset fra første dag, slik at klubber og streikende hadde mulighet for å treffes, avholde møter og få seg litt mat. Det var tett kontakt mellom LO i Agder og forbundene så lenge streiken varte, og det ble meldt om få uoverensstemmelser mellom bedrift og streikende. Streikende på samtlige bedrifter som var omfattet av konflikten, fikk besøk. Det var høy medieaktivitet og fine oppslag både før, under og etter streiken. God stemning hele veien.

Diverse annet aktivitet

Vi har deltatt aktivt på batterisatsing og havvind. Kraftløftet ble lansert i 2023 sammen med NHO. Rapporten og arbeidet får stor oppmerksomhet, og flere aktiviteter er planlagt i 2024.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Regionkontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Vi har hatt fem møter i samarbeidskomiteen. LO inviterer til fagligpolitiske mandagsmøter den første mandagen i hver måned. Politikere fra Agder-benken, fylke og lokalt møter tillitsvalgte i forbundene og LO. Til regionkonferansen blir Arbeiderpartiet, Rødt, Sosialistisk Venstre og Senterpartiet invitert.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- yrkesopplæringsnemnda i Agder
- arbeidsutvalget i yrkesopplæringsnemnda
- styret i Fagskolen
- samarbeidskomiteen i Agder
- styret i Agder Arbeiderparti
- Sørlandets samferdselsløft (SSL)
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)

- Rådet for Arendalsuka
- årsmøter i forbundene og LOs lokalorganisasjoner
- valgkamputvalget
- Sammen om Skagerrak
- Likestillingskonferansen på UIA
- styret i Ungt Entreprenørskap Agder
- arbeidslivsrådet
- Likestilt Arbeidsliv
- Agderkonferansen
- TV-aksjonen
- strategisk råd for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser
- Forum for samfunnsutvikling

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi fem lokalorganisasjoner og om lag 190 fagforeninger. Medlemstallet i enkelte av forbundene viser en god oppgang gjennom året.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Rogaland har bestått av representanter fra følgende forbund: Creo, EL og IT Forbundet, Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Norsk Lokomotivførerforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Tjenestemannslag og Skolenes Landsforbund.

I tillegg er LO i Stavanger og omegn, LO i Sandnes og Gjesdal og LO i Nord-Rogaland faste representanter. LO på Jæren og LO i Dalane er møtende varaer. Dessuten møter LO Stat, Handel og Kontors regionkontorleder, Industri Energi, LO Kommune og LOs ungdomsutvalg i Rogaland som observatører.

Rådet har avholdt syv møter og en samling over to dager og behandlet 25 saker.

REGIONKONFERANSER

Vi har hatt to konferanser, 14. og 15. februar og 1. og 2. november i Egersund.

Regionkonferansen i februar hadde temaene den fagligpolitiske situasjonen, lærlinger og kompetansebehov, flerbruksfartøy, innleieregelverket, tillitsreformen, sosialpolitikk og valgkamp 2023.

Regionkonferansen i november hadde temaene den fagligpolitiske situasjonen, kraftløftet, mineraler i det grønne skiftet, valg 2023 og veien videre, arbeidslinja, lærlinger som ikke følger vanlig løp, og fremtidens AFP. Det ble vedtatt ti uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget ble oppnevnt på regionkonferansen i oktober og består av følgende forbund: Fellesforbundet, Fagforbundet, Handel og Kontor i Norge, Fellesorganisasjonen og EL og IT Forbundet.

Det har blitt avholdt fire møter. Flere av utvalgets medlemmer deltok på den nasjonale samlingen for regionale utvalg i januar. Utvalget har deltatt på LOs regionkonferanser.

Utvalget har gitt økonomisk støtte til 8. mars-komiteene i Stavanger, Sandnes, Egersund og Haugesund. LO Rogaland var hovedsponsor for Skeivå Rogaland Pride, har hatt stand og arrangementet «LHBT+ og arbeidslivet» i samarbeid med Rosa kompetanse og hatt morgenaksjon i anledning likelønnsdagen.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har avholdt syv ordinære møter i 2023.

Ungdomsutvalget har i 2023 bestått av representanter fra følgende forbund: EL og IT Forbundet, Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund samt observatører fra LO i Stavanger og omegn, LO i Sandnes og Gjesdal, LO i Dalane, LO på Jæren, LO i Nord-Rogaland og AUF.

Gjennomførte ungdomsaktiviteter er LOs sommerpatrulje og fysisk patruljekurs samt LOs lærlingpatrulje og fysisk patruljekurs.

Ungdomsutvalget har også vært på skolebesøk på videregående skoler. Utvalget har både vært invitert alene som LO og arbeidstakerorganisasjon og i samarbeid med Rogaland fylkeskommunes elev- og lærlingombud. Ungdomsutvalget har også vært på bedriftsbesøk hos Norseas.

Vi har fulgt opp Facebook-siden vår, hvor vi blant annet legger ut oppdateringer om aktiviteter og bistår ungdommer som har arbeidslivsrelaterte spørsmål.

Utvalget har en samarbeidsavtale med AUF og har stilt med en representant til AUFs fylkesstyre.

Som en del av regionens ungdomsarbeid har det vært en økt satsing på studenter. Blant annet har vi styrket vår tilstedeværelse under studiestart og invitert forbundene med på fellesaktiviteter.

Utvalgets representanter har markert seg godt på talerstol og i debatter på regionkonferanser.

LO-studentene ved UiS (Universitetet i Stavanger) ble stiftet i 2022. Vi har samarbeidsavtale med studentorganisasjonen StOr.

LO-studentene har gjennomført en studentkveld med foredrag om studentøkonomi ved Magne Gundersen. I tillegg har vi hatt student- og ungdomssamling i forbindelse med KÅkÅnomics-festivalen. Vi hadde stand under hele studiestartuka på fadderfestivalen ved UiS samt fire dager med stand i løpet av studieåret. Vi har arrangert foredrag for internasjonale studenter om plikter og rettigheter i arbeidslivet. Videre har vi arrangert bedriftsbesøk på Halliburton og Aker Solutions for studenter. Studentstyret har også gjennomført studietur til Genève. Årsmøtet ble gjennomført i september.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Fagforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Fellesforbundet og Handel og Kontor i Norge. Regionkontoret er representert med to personer, der regionleder Eirin Sund leder komiteen og ungdomssekretær Daniel Gudbrandsen også har hatt

sekretærfunksjonen. I tillegg har SpareBank 1 SR-Bank hatt to representanter i komiteen.

Det har blitt avholdt seks møter i komiteen samt LOfavør-samling 26.–27. januar. Komiteen har behandlet flere innkommende brev om LOfavørs vilkår og forbedringsmuligheter. Komiteen har også behandlet tre søknader om støtte til aktiviteter fra lokalorganisasjonene og andre relevante aktører.

LOfavør-komiteen i Rogaland har gitt støtte til flere aktiviteter som har kommet våre medlemmer til gode. Blant annet har det blitt arrangert økonomikveld for unge, lærlinger og studenter inkludert, i samarbeid med LOs ungdomsutvalg, samt at man har ordnet rabatterte inngang til teaterstykket «Catch 22» ved Rogaland Teater.

Hele Rogaland leser

Også i 2023 har LO Rogaland vært deleier i prosjektet «Hele Rogaland leser», som nok en gang trykket opp og delte ut 30 000 gratisseksemplarer av en bok. Årets bok var *Vaffelfisken* av Bjørn Rørvik og Per Dybvig. Dette er et godt prosjekt, som bygger godt opp om LOs gode rykte som kulturaktør.

Serviceprosjektet Rogaland

Disse forbundene er med: EL og IT Distrikt Rogaland, Fagforbundet Rogaland, Fellesforbundet avd. 25 Stavanger og omegn, Fellesforbundet avd. 14 Rogaland Transportarbeiderforening, Handel og Kontor Agder og Rogaland, Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 7 Sør-Vest og Fellesforbundet avd. 730 Stavanger. Det har vært tre møter i styringsgruppa og elleve møter i arbeidsgruppa. Serviceprosjektet har gjennomført arbeidsplassbesøk gjennom hele perioden. Opprettelse av tariffavtale har vært markert. Påskepatrolje og julepatrolje er gjennomført etter planen. Mange ulike stands og aktiviteter er ute i det offentlige rom, som Piknik i sentrum, Gladmat, markering av renholdernes dag, bussjåførenes dag, pub-til-pub-aksjon rettet mot restaurantbransjen, bussjåføraksjon og morgenaksjoner på kollektivknutepunkt, også i samarbeid med lokale organisasjoner. Forbundene slutter godt opp om serviceprosjektets aktiviteter og stiller ressurser til disposisjon.

ANNET ORGANISASJONSMESSIG ARBEID

I Rogaland har vi vært medarrangør for en dagskonferanse sammen med A-krimssenteret.

Vi er støttespillere for KÅKÅnomics og har hatt partnerfrokost, deltatt på diverse arrangementer samt hatt aktiviteter for studenter og medlemmer sammen med samfunnspolitisk avdeling.

Gjennom året har vi hatt LO Snakkbår seks ganger, der blant annet psykisk helse, sosialt entreprenørskap og pride har vært temaer.

Medlemmene i forbundene ble invitert til førpremiere med påfølgende egne arrangementer på filmene *Norwegian Dream* og *Sulis 1907*.

Vi er hovedsponsor for festivalen Skeivå Rogaland Pride og har i tillegg til dette hatt sponsormingling, deltatt på arrangementer i Sandnes og Stavanger og ledet arrangementer som Skeiv i verden – Skeiv i Stavanger, Homolobbyen og Skeiv i fotballen.

I mai hadde vi lunsj-til-lunsj-samling for lokalorganisasjonene. Vi markerte Akans sekstiårsjubileum i samarbeid med Akan, NHO med flere.

Regionlederen var med på utdeling av fagbrev og svennebrev både i Haugesund og i Stavanger.

Etter valget i september var vi medarrangør sammen med Arbeidernes historielag av møteserien «Ny start – møteserie om framtida for venstresida».

Regionlederen har holdt forelesninger på Universitetet i Stavanger for bachelor-, master- og RASMUS-studentene.

Yrkesopplæringsnemnda ble ledet av Eirin Sund, LO har hatt tre representanter i nemnda.

Videre har vi hatt samarbeid med Fagskolen Rogaland for blant annet å få på plass et nasjonalt senter for fremragende yrkesfaglige utdanninger.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidskomiteen har hatt månedlige møter gjennom hele året og i tillegg hatt to strategisamlinger for blant annet å planlegge kommende kommune- og fylkestingsvalg og gjennomføringen av valgkampen. Vi samarbeider med samarbeidskomiteen i Agder og har hatt to møter og

en studietur til København, der vi hadde møter med Sosialdemokratene, fagbevegelsen og kommunale virksomheter. Fagligpolitisk samarbeid, valgkamp og tillitsreformen var på dagsordenen.

Videre har det vært månedlige fagligpolitiske dialogmøter med stortingsrepresentant Hadia Tajik og forbundene og et møte med stortingsrepresentant Tove Elise Madland.

Streik

I forbindelse med streiken hadde vi streikemøte med LO-leder Peggy Hessen Følsvik, og vi besøkte stands rundt om i området.

Valget 2023

Vi arrangerte valgkamp-kickoff sammen med Rogaland Arbeiderparti, arbeidsplassbesøk og folkemøte i Ryfylke sammen med Are Tomasgard. Lokalorganisasjonene hadde lokale arrangementer med støtte fra LO Rogaland.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Regionlederen, ungdomssekretæren, organisasjonsmedarbeiderne og representanter fra forbund har deltatt i blant annet følgende organer:

- A-krimssenteret Stavanger
- A-krimkonferansen i Rogaland
- aksjonsgruppa for energihovedstad
- aksjonsgruppa for medisინutdanning
- arbeidsgruppe NSY
- arena for samhandling IA-samarbeid
- ulike råd knyttet til beredskapsarbeid
- E134
- ny E39 i Agder og Rogaland
- elflysatsing
- energirådet
- Energy Transition Norway, Arena Pro klynge
- Fagskolen Rogaland
- Fair Play Bygg Rogaland
- forelesninger på UiS

- fylkeskomiteen for TV-aksjonen
- «Hele Rogaland leser»
- Helse i arbeid – referansegruppe
- Kompetanseforum RFK
- KÅKÅnomics
- landbrukskonferansen i Rogaland
- Muligheter – møteplass for arbeidssøkende i Rogaland
- referansegruppa for Rogfast
- styret i Rogaland Ap
- rådet for livslang læring
- Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ)
- samarbeidskomiteen LO–Ap
- Stiftelsen Rogalandsforskning (SRH), Eirin Sund nestleder
- styringsgruppa for VRI
- SUS 2024 nytt sykehus – samarbeidsforum
- Ungt entreprenørskap Rogaland
- Verdiskapingsforum
- yrkesopplæringsnemnda

Vestland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fylket har tretten lokalorganisasjoner med varierende størrelse og aktivitet. LO i Bergen og Omland er størst, og organisasjonsområdet omfatter 10 kommuner. Forbundenes lokale ledd i fylket består av alt fra landsdekkende fagforeninger til bedriftsforeninger. Vestland fylke har totalt 122 fagforeninger og 73 644 yrkesaktive medlemmer registrert i LORgnett.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Vestland er sammensatt av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund, EL og IT Forbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Forbundet for

Ledelse og Teknikk, Industri Energi (sammenslått med Forbundet for Ledelse og Teknikk fra desember 2023), Skolenes Landsforbund, Norsk Tjenestemannslag, Creo og Norsk Jernbaneforbund (fra november 2024).

13 av LOs 25 forbund har oppnevnt medlemmer til rådet, herav er det 10 forbund som regelmessig deltar på rådets møter. Lokalorganisasjonene har valgt tre medlemmer til rådet. Regionrådet har holdt 7 møter og behandlet 46 saker. I forbindelse med streiken i april ble det holdt 4 ekstramøter i regionrådet.

REGIONKONFERANSER

Regionkonferansen 1. halvår ble arrangert 7.–8 februar 2023 på Scandic Flesland Airport. Tema for konferansen var den fagligpolitiske situasjonen, norsk fagbevegelse i en endret verden, prisstigning, renteheving og frontfaget og Fair Play bygg- og anlegg. Det ble vedtatt to uttalelser i tillegg til at det vart valgt representant og vararepresentant fra regionen til LO sine representantskapsmøte i Kongressperioden 2022–2025.

Regionkonferansen 2. halvår ble arrangert 1.–2. november 2023 på Thon Skei Hotell. Tema for konferansen var den fagligpolitiske situasjonen, framtida sin AFP, grønt skifte og energiutfordringa i samfunnet. I tillegg var det en programpost om kommune- og fylkestingsvalget 2023. Det ble vedtatt seks uttalelser og en dagsaktuelle uttale fra konferansen.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av representanter og møtende varaer fra Fellesorganisasjonen, Fagforbundet, Handel og Kontor i Norge, EL og IT Forbundet og Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund. Det er også en observatør fra Norsk Folkehjelp med tale- og forslagsrett. Fra regionkontoret er organisasjonsmedarbeider Elise Dåvøy sekretær for utvalget. Utvalget har avholdt 3 møter og behandlet 21 saker. Man har i tillegg hatt arbeidsgrupper som har jobbet med Regnbuedagene i Bergen og konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner».

I 2023 gjennomførte utvalget følgende aktiviteter:

- streamet LOs 8. mars-arrangement fra Oslo til møterommet i Folkets hus i Bergen, mobiliserte til å gå bak parolen «Selv om vi er få – la kvinnesoning i Bergen bestå!» i 8. mars-toget
- hadde parolen «Bygg kvinnefengsel i Vestland nå!» og mobiliserte til å gå bak den i 1. mai-toget
- holdt innlegg om utvalgets arbeid for AUF og valgte deretter å fronte en av utvalgets saker overfor Ap-ledelsen på Utøya-leiren
- deltok på fagligpolitisk konferanse
- hadde stand og deltok i parade under Regnbuedagene i Bergen og Pride i Førde i juni
- hadde stand og deltok i (historiens første) prideparade i Sogndal i september

I tillegg ble den årlige konferansen i anledning FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner arrangert 23. november. Temaet for konferansen var «Et interseksjonelt blikk». Konferansen ble lagt opp med både fysisk og digitalt oppmøte og ble arrangert på Litteraturhuset i Bergen. Det var 170 påmeldte.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av representanter og møtende varaer fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Tjenestemannslag, EL og IT Forbundet og LO-studentene i Bergen. LOs ungdomssekretærer i Vestland har vært sekretærer. Alle lokalorganisasjonene har observatørstatus, men av disse møter kun LO i Indre Hardanger og LO i Sunnhordland. I tillegg har AUF, SU og RU observatørstatus.

Ungdomsutvalget i Vestland har avholdt åtte møter i 2023. Det er etablert et arbeidsutvalg med leder fra Fellesforbundet, medlemmer fra Fagforbundet og Handel og Kontor i Norge, og ungdomssekretærene i LO Vestland.

I 2023 gjennomførte ungdomsutvalget følgende aktiviteter:

- LO på 1-2-3, 13. mars i Førde
- «Unge perspektiv på det grønne skiftet – dilemmaer og muligheter» i forbindelse med Havuken i Bergen 19. april
- fagligpolitisk dag sammen med AUF 29. april
- flaggaksjon med røde flagg i Bergen, Sogndal og Odda på 1. mai
- debatt med ungdomspartiene 4. mai
- sommerpatruljekurs digitalt 14. juni, fysisk 17.–18. juni
- lærlingpatruljekurs 14.–15. november
- fagligpolitisk seminar 25. november på folkets hus, med temaer som fagligpolitisk samarbeid og arbeidslivspolitik
- mediehandling: styring av Facebook-siden «LO ungdom Vestland», Facebook-gruppa «LO-aktivistene Vestland» og Instagram-kontoen «LO ungdom Vestland»

LOs sommerpatrulje i Vestland ble gjennomført fra 26. juni til 7. juli. Til sammen var det 52 deltakere – 12 fra Fellesforbundet, 11 fra Fagforbundet, 6 fra Handel og Kontor i Norge, 4 fra EL og IT Forbundet, 3 fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, 3 fra Norsk Tjenestemannslag, 1 fra Norsk Arbeidsmandsforbund, 1 fra Norsk Jernbaneforbund og 1 fra Industri Energi. I tillegg var det 8 på utveksling fra den britiske fagbevegelsen TUC, hvor det også ble sendt 4 utvalgte fra LO Vestland for å delta på patrulje i Storbritannia. Det ble til sammen utført 1 007 intervjuer i Vestland fylke.

LOs lærlingpatrulje i Vestland ble gjennomført 6.–17. november. Det var 7 deltakere fra Fagforbundet, 11 fra Fellesforbundet, 3 fra Handel og Kontor i Norge, 2 fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og 1 fra Norsk Arbeidsmandsforbund. Det ble gjennomført 246 intervjuer i Vestland fylke.

LO Vestland etablerte en ny samarbeidskomité med AUF i vår. Her sitter LOs ungdomssekretær i tillegg til ungdomsrepresentantene til Fagforbundet og Fellesforbundet som representanter for ungdomsutvalget, sammen med tre valgte representanter fra AUF. Komiteen har hatt fokus på å få på plass en formell samarbeidsavtale samt å arrangere felles arrangementer. AUF har i tillegg invitert ungdomsut-

valget til å sende politiske forslag til årsmøter og programprosesser. Utvalget har også arbeidet med mobilisering til viktige aktiviteter, da spesielt sommerpatruljen.

Ungdomsutvalget har gjennomført følgende studentaktivitet i samarbeid med LO-studentene i Bergen:

- arrangement med Tax Justice Norge og Liv Anna Lindman på Det akademiske kvarter
- «Grill en stortingspolitiker med LO» med stortingspolitiker Torbjørn Vereide
- kinovisning – *Sulis 1907*

LO-studentene Bergen

Styret i LO-studentene Bergen består av ti styremedlemmer. Lederen kommer fra Fellesforbundet. Nåværende styre består av studenter fra Universitetet i Bergen (UiB), Høgskolen på Vestlandet (HVL), BI og Norges Handelshøyskole (NHH) og representerer forbundene Handel og Kontor i Norge, Skolenes Landsforbund, Norsk Tjenestemannslag, Fellesforbundet og Fagforbundet. Styret sitter for ett år om gangen.

Det har blitt gjennomført åtte møter, herunder styremøter og årsmøter. Videre har LO-studentene Bergen gjennomført følgende aktiviteter:

- stand/foredrag på følgende studiesteder: de ulike fakultetene på UiB, HVL, BI, NHH, Noroff og Fagskolen Vestland
- post på rebusløpet til Mat.Nat. ved UiB samt sponsing av konsert på Verftet under fadderuka
- «Rød på Landmark» i forbindelse med 1. mai i samarbeid med blant annet Venstrealliansen
- LOfavør-kveld rettet mot ungdom og studenter i samarbeid med SpareBank 1 SR-Bank og ungdomsutvalget i LO Vestland
- førpremiere på *Sulis 1907*, rettet mot studenter og ungdom
- quiz
- «Rød stipendpils/-brus», som er et lavterskel møtested for alle interesserte
- deltakelse i panelsamtale arrangert av Norsk Tjenestemannslag om

- fagbevegelsens rolle i det grønne skiftet
- arrangering av panelsamtale om unges tanker om det grønne skiftet på Vision of the Fjords i forbindelse med Havuken
- TaxJustice-arrangement på Kvarteret
- studietur til Genève for fire av styremedlemmene sammen med LO-studentene ved UiS
- deltakelse på LOs studentsamling i Trondheim (lederen og noen av styremedlemmene)
- deltakelse på LOs student- og ungdomskonferanse (lederen)
- drift av LO-studentenes sosiale medier (Instagram og Facebook)
- julebord 25.–26. november
- juleaksjon 13. desember, hvor studentlaget delte ut snop til studenter
- juleverksted 17. desember, hvor man kunne lage julegaver, julekort og julesnop

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen har elleve medlemmer. Følgende forbund og banker har vært med i komiteen: Fagforbundet, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet, LO Stat, Norsk Arbeidsmandsforbund, SpareBank 1 SR-Bank (2 stk.) og SpareBank 1 SMN. Regionnestlederen har ledet komiteen, og ungdomssekretæren har vært sekretær. Ellers møter organisasjonsmedarbeideren og prosjektmedarbeideren for serviceprosjektet.

Komiteen har hatt seks møter, hvorav ett ble gjennomført som hybridmøte og ett som digitalt møte. Det er behandlet 37 saker. Viktige saker i komiteen har dette året vært saker knyttet til økt rente og økonomiske nedgangstider. Komiteen har også vært opptatt av forbedring av LOfavør-produktene og informasjon og service til tillitsvalgte og medlemmer.

I mai og oktober ble det arrangert LOfavør-kurs for tillitsvalgte i Bergen. I november ble det arrangert en LOfavør-konferanse i Loen. Disse arrangementene tok opp endringer i LOfavør, nye produkter og andre aktuelle temaer knyttet til LOfavør. Kursene gir grunnleggende opplæring for tillitsvalgte. Dette for å dyktiggjøre de tillitsvalgte slik at

de kan støtte og hjelpe egne medlemmer. I september arrangerte LOfavør-komiteen i Vestland høstkonferanse på Hotell Norge i Bergen, der om lag seksti personer deltok. Temaene for konferansen var konsekvenser av endret klima og global oppvarming, økende forskjeller i samfunnet og nye produkter og endringer i tilbudene fra LOfavør.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Serviceprosjektet

Prosjektet er organisert med både en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. Både styrings- og arbeidsgruppa ledes av LO og har i 2023 bestått av Handel og Kontor i Norge, Fagforbundet, Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund.

Arbeidsgruppa har hatt løpende kontakt gjennom året og har gjennomført åtte møter. Styringsgruppa har hatt ett møte i 2023. Vilde Stokken er ansatt som prosjektmedarbeider på serviceprosjektet i LO Vestland. Gjennom året er det blitt arrangert ulike rekrutteringstiltak, skoloringstiltak og arbeidsplassbesøk. Det har blitt arrangert påskeaksjon, der kjøpesentre i Bergen ble besøkt. I april ble det etablert et luftfartsutvalg på Bergen lufthavn. I den anledning deltok LO Luftfart sentralt, og det ble satt opp en halvdagskonferanse. Utvalget dro også sammen med prosjektmedarbeideren til LOs luftfartskonferanse i november. Prosjektmedarbeideren har deltatt på jevnlig nettverksmøter med ansatte på prosjektet i resten av landet, i tillegg til at det ble avholdt en fysisk samling i Kristiansand våren 2023. I oktober arrangerte arbeidsgruppa sammen med prosjektmedarbeideren kurs på Zander K Hotel. Her deltok 25 tillitsvalgte fra både kjøpesentre og flyplass i regionen. På slutten av året ble det avholdt julepatrolje med julehilsen fra LO til ansatte på jobb på kjøpesentrene og Bergen lufthavn. Luftfartsutvalget på Bergen lufthavn arrangerte sin egen julepatrolje sammen med arbeidsgruppa til serviceprosjektet. Det ble levert inn halvårsrapporter til LO sentralt satt sammen av prosjektmedarbeideren og arbeidsgruppa både sommeren og vinteren 2023.

LOs representantskap

LO Vestland var vertskap for LOs representantskap i Bergen 25.–26. april med påfølgende gallamiddag i Håkonshallen.

Lokalorganisasjonskonferanse

LO Vestland forberedte og inviterte til en lokalorganisasjonskonferanse i juni, men den ble avlyst grunnet dårlig påmelding.

Faglig sommerfest

Det ble arrangert faglig sommerfest i juni på Hotel Terminus i Bergen. Det er et samarbeid mellom LO Vestland og LO i Bergen og omland. Hensikten er å samle tillitsvalgte på tvers av forbundene i en sosial og uformell ramme. Man forsøker å legge opp til faglig innhold i mellomvalgår og politisk innhold i valgår. Den faglige sommerfesten blir vurdert som et godt tiltak, der både fagforeninger, samarbeidspartnere og medlemmer er invitert.

Visning av Sulis 1907

30. september arrangerte LO Vestland i samarbeid med LO i Bergen og omland og Norsk Arbeidsmandsforbund førpremiere på Sulis 1907. To kinosaler på Bergen kino ble booket med plass til 365 personer. Det ble nok påmeldte til å fylle begge salene. I etterkant var det panelsamtaler i hver av kinosalene med hovedrolleinnehaver, leder i Norsk Arbeidsmandsforbund, medprodusent og andre.

De andre lokalorganisasjonene og forbundene ble også oppfordret til å ha førpremierer og visninger av filmen, og mange arrangerte dette.

Kraftløftet

Det er gjort et arbeid på Kraftløftet, og regional rapport ble lagt frem 23. oktober.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidskomiteen Ap–LO i Vestland har hatt syv møter i 2023. Det har vært behandlet 35 saker. Fra LO deltar Fagforbundet, Fellesfor-

bundet, Handel og Kontor i Norge og LOs regionkontor. LO har ledet komiteen fra april. I mai ble den fagligpolitiske konferansen arrangert på Voss med aktuelle temaer og gode innledere. Om lag 70 personer deltok. Ellers møter regionnestlederen fast i styret og representantskapet til Vestland Ap.

LO finansierer et fagligpolitisk prosjekt i LO i Bergen og omland. Nestlederen ved LOs regionkontor har vært leder i styringsgruppa for prosjektet.

1. mai er arbeiderbevegelsens fest- og kampdag. Oppmøtet på arrangementene varierer fra sted til sted. I 2023 ble arrangementene gjennomført på vanlig måte med fysiske arrangementer. Noen steder var det likevel en kombinasjon av fysiske og digitale arrangementer. Det viser seg at man gjennom de nye plattformene når nye personer og grupper som tradisjonelt ikke har deltatt og markert 1. mai.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- yrkesopplæringsnemnda
- styret for Fagskolen i Vestland
- Kompetanseforum Vestland
- Næringsforum Vestland
- samarbeidskomiteen LO–Ap i Vestland
- Ap Vestland, styret
- AUF Vestland, styret
- samarbeidskomité LO–AUF
- AOF Vestlandet–Agder
- SMSØ Vestland (Samarbeid mot svart økonomi)
- distriktsrådet for Heimevernet (HV-09)
- NAV brukerutvalg Vestland
- ArkiVest
- Arbeiderarkivet i Sogn og Fjordane
- fylkeskommunale utvalg innen samferdsel
- styringsgruppa for Stad Skipstunnel
- One Ocean Havbyen Bergen

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT

Vi har 6 lokalorganisasjoner med 121 registrerte fagforeninger, herav 9 fylkesforeninger med medlemmer i alle lokalorganisasjonene. Det er registrert 34 947 betalende medlemmer i vårt fylke.

Regionkontoret er plassert i Folkets Hus i Molde og er i et større fellesskap med andre organisasjoner i arbeiderbevegelsen. Kontoret består av regionleder Kari Hoset Ansnes, to organisasjonsmedarbeidere, Iselin Blakkestad og Lisbeth Rød, faglig ungdomssekretær Joakim Silkoset og prosjektmedarbeider Siri Vik Bakken i serviceprosjektet.

I desember ble Folkets Hus flyttet fra Storgata 9 til Byfogd Motzfeldts gate 6, til det som kalles Høvdingbygget. Der blir det et mer kompakt kontorfellesskap med 17 kontor. De som vil sitte på det nye Folkets Hus, er LOs regionkontor, Fellesforbundets regionkontor, Fellesforbundet avd. 65, EL og IT Forbundet, LO i Romsdal, Norsk Arbeidsmandsforbund og Fagforbundet Molde.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Møre og Romsdal har bestått av representanter fra følgende forbund: Creo, EL og IT Forbundet, Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Skolenes Landsforbund.

Sammensetningen har vært slik: Creo, Odd Sonntag; EL og IT Forbundet, Henrik Blomvik; Fagforbundet, Geir Ole Kanestrøm; Fellesforbundet, Cecilie Søllesvik; Fellesorganisasjonen, Torill Brunsvik; Forbundet for Ledelse og Teknikk, Ravinthrakumar Suntharalingam; Handel og Kontor i Norge, Jonny Meland; Industri Energi, Runa Busch; Norsk Arbeidsmandsforbund, Vidar Røren; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Anders Ellingseter; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Håvard Holten; Skolenes Landsforbund, Ole-Anders Andreassen; LOs representantskap, Torill Brunsvik.

Representanter fra lokalorganisasjonene har vært Hilde Kvam Furre, LO Indre Nordmøre; Bjørn Steffensen, LO Ålesund og omegn og Anita Ukkelberg, LO Romsdal.

Fra lokalorganisasjonene har LO Ålesund, LO Romsdal og LO Indre Nordmøre hatt faste representanter, mens LO Ytre Nordmøre, LO Sykkylven og LO Søre Sunnmøre har hatt varaplasser.

Det har vært avholdt 4 møter og behandlet 22 saker.

REGIONKONFERANSER

Det har vært avholdt to regionkonferanser, vårkonferansen i februar og høstkonferansen i oktober.

Vårkonferansen ble avholdt i Kristiansund, og Sissel M. Skoghaug gjestet konferansen fra politisk ledelse. På programmet var det i tillegg til den fagligpolitiske situasjonen fokus på fylkestingsvalget, med politisk debatt mellom fylkespolitikere, og Samarbeid mot svart økonomi. Det var også en god økt på hvordan man kan få tillitsvalgte og medlemmer til å delta mer i den politiske diskusjonen. Tillitsvalgtprisen ble tildelt Terje Eliassen for arbeidet han har lagt ned for Fellesforbundet og LO i Sykkylven som tillitsvalgt og gjennom andre verv i organisasjonene.

Høstkonferansen ble avholdt i Ålesund, og Steinar Krogstad gjestet konferansen fra politisk ledelse. På programmet stod den faglig-politiske situasjonen sammen med AFP. I tillegg var det gode programposter på internasjonalt arbeid, med fokus på krigen i Midtøsten. Bærekraftsløftet Møre og Romsdal og prosjektleder Jon Kristian Rydningen ble presentert for konferansen og hadde en liten workshop. På dag to var fokuset rettet mot hvordan vi kan jobbe best mulig politisk nå som vi er i opposisjon på fylkestinget. Det deltok fylkespolitikere fra både posisjon og opposisjon.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i 2023 bestått av Sissel Viken (leder), Fellesorganisasjonen; Astrid Elisabeth Rønning, Fagforbundet; Siri Vik Bakken, Handel og Kontor i Norge; Helene Bergsli, Fellesforbundet.

Det har vært avholdt 2 møter og behandlet 14 saker i 2023. Utvalget

har deltatt med stand på Bygdepride i Volda, Ålesund Pride og Pride Molde. Utvalget bidro med foredrag av Martha Breen under LOuka i september, der temaet var likestilling med tittelen «Hvordan snakke om kvinner og menn?». Utvalget har vært representert på begge regionkonferansene i år.

UNGDOMSUTVALGET

Året 2023 har vært fylt av god aktivitet og mye engasjement.

Ungdomsutvalget har i 2023 bestått av Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Filip Rekdal; Fellesorganisasjonen, Frida Smistad Dyrli og Markus Farstad; EL og IT Forbundet, Stian Davik Flem; Norsk Arbeidsmandsforbund, Jan Erik Hellebust og Simon Torvik; Fellesforbundet, Marius Vik og Helene Bergsli; Handel og Kontor i Norge, Cecilie Therese Lund og Bodil Lerøy; Fagforbundet, Emma Sandø Brekstad og Kristoffer Hagen; Industri og Energi, Ina Kristiansen og Peder Vorren.

Studentkontakt har vært Kasper Strømme Oshaug.

LOs regionkonferanse

På vårkonferansen, som ble avholdt i Kristiansund 14.–15. februar, deltok Svein Ivar Sætre fra ungdomsutvalget. I tillegg var det flere som var delegater fra forbundet sitt.

På høstkonferansen, som ble avholdt i Ålesund 7.–8. november ble Marius Vik og Jan Erik Hellebust sendt fra ungdomsutvalget. I tillegg var det flere som var delegater fra forbundet sitt.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljekurset ble arrangert 14.–15. juni på Scandic Alexandra Molde. Her var vi 13 personer, alle nye.

Sommerpatruljen 2023 gikk over to uker – først to dager i uke 26, hvor sommerpatruljen var innom Surnadal og Kristiansund, deretter 5 dager i uke 27, hvor vi besøkte Ulsteinvik, Ålesund, Geiranger, Åndalsnes og Molde. Patruljen ble gjennomført gjennom fysiske besøk og informasjonspatrulje.

Patruljen hadde til sammen 30 deltakere fra forbundene som totalt

gjennomførte 87 dagsverk. I tillegg var flere LO-ansatte fra regionkontoret og sentralt med. Etter 391 gjennomførte intervjuer med unge arbeidstakere er dette noen av funnene. 166 bedrifter brøt loven. Det er en generell nedgang i antall brudd sammenlignet med 2022.

LOs lærlingpatrulje

Kurset i forkant av patruljen ble arrangert på Folkets Hus i Molde 29. oktober, og selve patruljen ble arrangert over fem dager i uke 44. Under patruljen gjennomførte 15 deltakere 34 dagsverk, og vi fikk besøkt lærlinger i Sunndal, Surnadal, Kristiansund, Molde, Ålesund, Ørsta og Volda.

Skoleinformasjon

I løpet av 2023 har det vært gjennomført flere skolebesøk på videregående skoler. Flere klasser tar kontakt for å få undervisning om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Det har blitt gjennomført skolebesøk både med presentasjoner og oppgaver inne i klasserommet og med stand i fellesarealer.

Lærlingarbeid

I tillegg til at det ble arrangert lærlingpatrulje i uke 44, har ungdomssekretæren vært med på planleggingen og gjennomføringen av fylkeskommunens samlinger for førsteårslærlinger og andreårslærlinger. Disse totalt seks samlingene ble avholdt i Kristiansund, Molde, Ulstein og Ålesund. De ble gjennomført med utdeling av LOs lærlinghåndbøker og kjærligheter og med stand på stedet hele dagen.

LO-studentene

I løpet av 2023 har vi fått på plass to studentstyrer, med det tredje og siste styret på plass i slutten av året. Styrene er fordelt på Høgskolen i Volda, NTNU i Ålesund og Høgskolen i Molde. Disse har totalt 23 aktive styremedlemmer.

LO-studentene har gjennomført en rekke stand-dager og har rekruttert godt. I tillegg har de arrangert quizkvelder, diverse konkur-

ranser og flere større arrangement med opp mot 100 deltakere. Det er også blitt arrangert flere aksjoner på alle tre studiestedene, som eksamensaksjon, juleaksjon og LOfavør.

LO-studentene har vært godt synlige under studiestart og generelt utover året.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av Kari Hoset Ansnes (leder), LO; Iselin Blakkestad (sekretær), LO; Joakim Silkoset, LO; Lindis Danielsen, Fagforbundet; Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet; Elisabeth Kristiansen, Fellesorganisasjonen; Ravinthrakumar Suntharalingam, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Stig A. Heggem, EL og IT Forbundet; Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Arnfinn Isaksen, SpareBank 1 Nordmøre; Tore Hedel Bull, SpareBank 1 SMN.

Det er avholdt fire møter i komiteen. LOfavør er en integrert del av alt vi gjennomfører i vår region, og selv om det ikke ble mange egne fysiske aktiviteter med LO favør, har vi likevel hatt det med oss i arbeidet og de andre aktivitetene vi har gjennomført.

Sulis 1907-arrangementer

Det ble arrangert fem kinokvelder i fylket: i Ålesund, Molde, Kristiansund, Ulsteinvik og Sunndalsøra. Totalt møtte 771 LO-medlemmer opp, og dette er noe vi ser oss veldig fornøyd med. Noe av det mest positive med å få med lokalorganisasjonene på dette er at vi kommer nærmere medlemmene, og at alle våre medlemmer har fått tilbud om å delta på et arrangement nær dem. Vi vil nok spille videre på disse erfaringene og se om vi kan gjøre det på samme måte med andre ting også.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Service-prosjektet

Prosjektet består av en styringsgruppe, som tar de overordnede beslutningene, samt en arbeidsgruppe, som planlegger den daglige aktiviteten.

Styringsgruppa har bestått av Kari Hoset Ansnes, LO, (leder); Stig

Andre Heggem, EL og IT Forbundet; Emma Sandø Brekstad, Fagforbundet (Lene Nørbech frem til juni); Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet; Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kent Logan Jelle, Handel og Kontor i Norge.

Styringsgruppa har ikke avholdt møter i 2023.

Arbeidsgruppa består av Siri Vik Bakken, LO (prosjektmedarbeider); Stig Heggem, EL og IT Forbundet; Emma Sandø Brekstad, Fagforbundet; Marit Kristin Hjellset, Fellesforbundet avd. 65; Kent Logan Jelle, Fellesforbundet avd. 31; Mathilde Nyhammer, Handel og Kontor i Norge; Janita Blomvik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Stig Andre Heggem, EL og IT Forbundet.

Arbeidsgruppa avholder møter én gang i måneden for å planlegge aktivitet for den kommende måneden.

De prioriterte områdene i prosjektet er:

- Kristiansund: Løkkemyra og Kvernberget lufthavn
- Molde: Lingedalen/Bolsønes og Årø lufthavn
- Ålesund: Moa og Vigra lufthavn

Vi har fortsatt fokuset fra i fjor med faste dager for besøk. I år har vi også hatt et spesielt fokus på kjeder og på å gjennomføre besøk på ettermiddag/kveld for å møte andre enn dem vi pleier å møte på dagtid.

Skoleringstiltak

Det ble gjennomført kurs i privatøkonomi og pensjon på alle flyplassene i samarbeid med de lokale SpareBank 1-bankene. Det var cirka førti deltakere på disse kursene.

LOs påskepatrulje

19.–31. mars ble det gjennomført påskepatrulje på alle områdene som er med i prosjektet, og over 1 000 Kvikk Lunsj-sjokolader og informasjon om rettigheter ved jobb i påsken ble delt ut. De tillitsvalgte i bedriftene fikk også et eget påskeegg.

LOs julepatrulje

4.–8. desember ble det gjennomført julepatrulje på alle områdene som er med i prosjektet, og over 1 000 poser med godteri og informasjon om rettigheter ved jobb i jula ble delt ut. Det ble opprettet syv nye tariffavtaler på områdene som er med i prosjektet, og gjennomført cirka 1 300 besøk.

LO-uka

Dette året ble LO-uka arrangert i Ålesund, på Scandic Parken i uke 39. Det var 8 kurs/konferanser med til sammen 200 påmeldte. Det kom gode tilbakemeldinger på arrangementene, og av fellesøkter som LO stod for, kan nevnes «Varsling» ved LO-advokatene, «Hvordan snakke om kvinner og menn?» ved Martha Breen og «Pensjon» ved Spare-Bank 1 og KLP. Vi hadde også økter om personlig økonomi og LOfavør.

Bærekraftsløftet i Møre og Romsdal

Bærekraftsløftet er et nasjonalt prosjekt eid av LO, NHO og KS som skal dreie seg om å finne bærekraftige løsninger på tvers av offentlig og privat sektor. Målet er at prosjektet skal ut i alle regioner. I Møre og Romsdal ble prosjektet startet opp i 2023 og skal vare i 3 år, som et av de første i landet. Jon Kristian Rydningen er ansatt som prosjektmedarbeider.

I styringsgruppa sitter Espen Remme, NHO; Gunnar Bendixen, KS; Kari Hoset Ansnes, LO. Styringsgruppa vil etter hvert utvides med noen flere.

Finansiering kommer fra Møre og Romsdal fylkeskommune, flere av fylkets banker samt LO, NHO og KS.

Kraftløftet

Dette er et nasjonalt prosjekt eid av LO, NHO og Olje- og energidepartementet. Prosjektet går ut på å samle inn info og sette fokus på kraftbehov og produksjon. Det har blitt produsert en regional rapport for Møre og Romsdal. Det ble arrangert et innspillsmøte for aktørene i Molde i september, og rapporten ble lansert i oktober på Norsk Maritimt Kompetansesenter i Ålesund.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidskomiteen LO–Ap har faste møter den første mandagen i hver måned, bortsett fra i sommerferien. Samtlige møter har vært digitale og gjennomført på Teams. Samarbeidet mellom LO, forbundene og fylkespartiet har fungert svært godt og har gitt gjensidig godt utbytte for både fagbevegelsen og partiet.

I samarbeidskomiteen har disse representert LO: Kari Hoset Ansnes, LO; Iselin Blakkestad, LO; Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet; Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Lindis Danielsen, Fagforbundet; Jack Narve Sæther, Fellesforbundet.

Dette året har det vært fokus på valgkamp til kommune- og fylkestingsvalget. Det har vært dialog mellom forbund og parti om saker som er viktige for et godt arbeidsliv. Et eksempel er Fellesforbundets initiativ til at skjenkeløyve skal knyttes opp mot et seriøst arbeidsliv, og at kommunene skal ta inn at allmenngjort lønn skal være et kriterium for å få løyvet. Det har vært god kontakt med både fylkestingspolitikere og stortingspolitikere gjennom året.

Valgkamp

Ved årets valg ble det laget tre lokale «Bruk stemmeretten»-brosjyrer for Sunnmøre, Nordmøre og Romsdal. Brosjyrene ble tatt godt imot, og vi fikk mye skryt for dem. Det ble bestilt 7 200 brosjyrer til regionkontoret, noe som var i meste laget. Forbundene fikk utdelt brosjyrer, og vi fikk delt ut nesten alle. Totalt ble det bestilt 14 700 brosjyrer til fylket.

LOs stemmerettspatrolje

I to uker før valget ble det gjennomført stemmerettspatrolje. Vi reiste rundt i hele fylket. Det ble avholdt seks fergeaksjoner og to portaksjoner i tillegg til bedriftsbesøk på dagtid.

LO-bussen

LO-bussen kom på besøk til fylket. LO-leder Peggy Hessen Følsvik og første nestleder Sissel Viken var med bussen. Dagen ble fylt med besøk på Rauma helsehus, hvor vi fikk snakket med de ansatte ved

helsehuset. Det var også stand med pølser og vafler på torget i Molde. Dagen ble avsluttet med stand sammen med Ap på Dronning Sonjas plass i Ålesund.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Prioriterte oppgaver:

- yrkesopplæringsnemnda
- IA-rådet
- LOfavør-komiteen
- samarbeidskomiteen LO-Ap
- Arbeiderbevegelsens arkiv i Møre og Romsdal
- fagskolestyret
- Skaparkraft, næringsutviklingsprosjekt i Fylkeskommunen
- Bærekraftsløftet sammen med NHO og KS
- partnerskap for verdiskaping
- distriktsrådet for Heimevernet (HV-11)
- Samarbeid mot svart økonomi
- Klimasnuprisen
- prøvenemnd for kontor og administrasjon
- Energiknutepunkt Nyhamna
- Kraftløftet

Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

Det er om lag 200 fagforeninger og 15 lokalorganisasjoner i Trøndelag. Det totale medlemstallet er 106 500. Kontoret består av seks faste ansatte og en prosjektstilling. En lærling i kontor- og administrasjonsfaget startet i august. Kontorsteder er Trondheim og Steinkjer.

REGIONRÅDET

Regionrådet har bestått av følgende forbund: Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund, EL og IT Forbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Industri Energi, Norsk Sjømannsforbund, Skolens Landsforbund, Norsk Tjenestemannslag, Creo, LO Stat (observatør) samt fylkets representant til LOs representantskap og LOs lokalorganisasjoners tre representanter. Regionrådet har hatt fire møter og behandlet førti saker. Rådet har også hatt en samling over to dager.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser. Den første, 2. og 3. februar, ble avholdt i Trondheim. Temaene var den faglige og politiske situasjonen, utdanning og kompetanse i arbeidslivet, LOs lokalorganisasjoner, tillitsvalgtrollen, info om filmen *Sulis 1907* samt kommune- og fylkestingsvalget. Det var også valg av representanter til LOs representantskap. Det ble vedtatt fire uttalelser.

Regionkonferansen 31. oktober–1. november ble avholdt på Brekstad. Temaene var den faglige og politiske situasjonen, AFP, yrkessykdommer, markering av 1 million medlemmer, markering av Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund 100 år, Kraftløftet Trøndelag, vold mot kvinner, suppleringsvalg og orientering fra regionale utvalg. Det ble vedtatt 13 uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Fellesorganisasjonen. Leder og nestleder utgjør arbeidsutvalg. Utvalget har avholdt fem møter og to samlinger over to dager. Utvalget har deltatt på LOs to regionkonferanser. Det har vært aktivitet knyttet til kvinnedagen 8. mars, pride og likelønnsdagen. Utvalget hadde egen konferanse med Rosa kompetansesenter under Trondheim Pride. Utvalget var også med på å sette

temaet for en av regionkonferansene og innsending av uttalelse til regionkonferansen.

UNGDOMSUTVALGET

Student- og ungdomsarbeid

Nytt ungdomsutvalg ble oppnevnt i oktober 2023. Ungdomsutvalget består ved årets slutt av følgende forbund: Skolenes Landsforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet, Fagforbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, EL og IT Forbundet, Fellesorganisasjonen, Industri Energi, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Norsk Tjenestemannslag og Forbundet for Ledelse og Teknikk. Ungdomsutvalget har avholdt 6 møter samt en samling i Stjørdal. Det har blitt behandlet 43 saker. Alle møtene har vært fysiske møter.

Studentarbeid ved NTNU og Nord universitet

Ved NTNU har LO-studentene vært aktive med stands, flere arrangementer og temamøter. Ved Nord universitet har studiestart og studentarrangementet GAID blitt prioritert med tilstedeværelse.

Sommerpatruljen 2023

Sommerpatruljen ble arrangert i uke 27, over det meste av Trøndelag. Under patruljen ble det snakket med over 600 unge arbeidstakere, besøkt over 900 bedrifter og vervet 33 nye medlemmer. Det var til sammen 44 deltakere på årets patrulje, og de utførte 175 dagsverk.

Lærlingarbeid

I samarbeid med NHO er det deltatt på digital lærlingsamling i regi av Trøndelag fylkeskommune. Her møtte LO alle førsteårslærlingene i Trøndelag, som er i overkant av 1 500 personer. Lærlingpatruljen ble gjennomført 13.–15. november. Regionkontoret planla og koordinerte. Følgende forbund deltok: Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Handel og Kontor i Norge og Norsk Tjenestemannslag.

Felles ungdomskurs

Felles ungdomskurs ble gjennomført 3.-5. november på Stjørdal. Målet for arrangementet var at deltakerne skulle bli bedre kjent med LO og sitt eget forbund og knytte kontakter på tvers av forbundene. Det var hundre deltakere på kurset. Deltakende forbund var EL og IT Forbundet, Fagforbundet, Industri Energi, Fellesforbundet og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Programmet var delt inn i fellessamlinger og forbundsvisе samlinger, med sosial samling på kveldene.

Internasjonal ungdomsutveksling

I perioden er arbeidet med ungdomsprosjektet IG Metal i Dramstad videreført. Tyske fagforeningsungdommer var på studietur til Oslo i november, og i juni var 18 unge fagorganiserte fra Trøndelag og Møre og Romsdal i Tyskland for å lære av hverandre. Hovedtemaet har vært fagbevegelsen, det grønne skiftet og høyreekstremisme.

Annet ungdomsarbeid

Det er tilbudt skolebesøk til alle de videregående skolene i Trøndelag. Det har vært skolebesøk jevnlig gjennom hele perioden, og de fleste skoler har fått besøk av LO eller en representant fra LOs forbund i Trøndelag.

Ungdomssekretærene har også vært ute og informert om rettigheter og plikter i arbeidslivet på ulike arenaer i Trøndelag. Underutvalget til ungdomsutvalget har som mål å skape sosiale aktiviteter for unge medlemmer på tvers av forbundene. De har gjennomført flere arrangementer. LO Ung Innherred, som er et samarbeid mellom lokalorganisasjonene på Innherred og regionkontoret, har vært til stede på flere arenaer i den nordlige delen av Trøndelag.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av følgende forbund: Skolenes Landsforbund, EL og IT Forbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, Norsk Tjenestemannslag og Forbundet for Ledelse og Teknikk. Regionkonto-

ret er representert med to personer, der organisasjonsmedarbeider Randi Nessemo leder komiteen. SpareBank 1 SMN er representert med én representant. Komiteen har hatt fire møter og behandlet 35 saker. Det er avholdt kurs i Trondheim og på Steinkjer. Komiteen har bidratt til to visninger av filmen *Sulis 1907*, i Trondheim og Steinkjer. Refleksens dag ble markert med utdeling av LOfavør-reflekser på trafikknutepunkt flere steder i fylket. Både forbund og lokalorganisasjoner deltok på disse aktivitetene. Tillitsvalgte har delt ut 1 500 poser godteri med informasjon om LOfavør og røykvarslersens dag på arbeidsplasser rundt om i fylket. Representanter fra komiteen har også vært ute hos forbund og fagforeninger og orientert om medlemsfordelene. I tillegg har medlemmer fra komiteen deltatt på sentrale digitale møter og konferanser som er arrangert i perioden. Videre er det flere forbund og fagforeninger som har arrangert møter, både fysiske og digitale, hvor LOfavør har vært en stor del av innholdet. I tillegg har SpareBank 1 SMN tilbudt flere typer møter for tillitsvalgte og medlemmer.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Lokalorganisasjonene

Trøndelag består av 15 lokalorganisasjoner fordelt på regionens 38 kommuner. I 2022 avholdt samtlige lokalorganisasjoner årsmøte. Regionkontoret deltok på årsmøtene. Lokalorganisasjonene deltar med sine to plasser på regionkonferansen samt at de har tre plasser i regionrådet. Regionkontoret følger opp lokalorganisasjonene via faste kontaktpersoner. Det er blitt avholdt to digitale møter med lederne. Det ble avholdt en todagers konferanse for lokalorganisasjonene 10.–11. mai. Temaene var presentasjon av regionkontoret, ungdomsarbeid, mental helse, organisatorisk arbeid, temaverksted, LOs medlemsdebatt, pride i Trøndelag og kommune- og fylkestingsvalg.

LO-uka

Målet med LO-uka er å samle tillitsvalgte og medlemmer for å bli bedre kjent og ha et felles faglig og sosialt program samt forbundsvise

kurs og møter. LO-uka ble arrangert 6.–8. november på Stjørdal, med i alt 170 deltakere fra Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor i Norge, Skolenes Landsforbund og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund.

Serviceprosjektet

Regionkontoret har i perioden hatt en prosjektmedarbeider for å drive oppsøkende virksomhet innen servicenæringen. Kjøpesentrene ved City Lade, Torgkvartalet på Stjørdal og Amfi Steinkjer har hatt prioritet. Prosjektet kan vise til nye medlemmer og opprettelse av flere tariffavtaler.

Unge stemmer

I samarbeid med SpareBank 1 SMN og NHO Trøndelag er det etablert et program for unge under 35 år. Gjennom samlinger skal deltakerne lære om mekanismene i den norske modellen, finans og næringsliv i Trøndelag og hva som påvirker beslutninger i samfunnet. Fra fagbevegelsen deltar tre unge tillitsvalgte.

LOs frokostmøter

Det er avholdt fem frokostmøter med temaene innleie, fremtidens arbeidsliv, Akan, lansering av Kraftløftet Trøndelag og nytt fra Arbeidsretten. Flere av frokostmøtene er sendt digitalt som et tilbud til tillitsvalgte som bor utenfor Trondheim.

Samarbeidsarrangement

Regionkontoret har vært samarbeidspartner og deltatt under Trøndelagsmøtet, Nasjonal idrettspolitisk arena (NIPA), NM på sykkel, Pride Trondheim og Steinkjer. Arrangementene har gitt LO god synlighet.

Kommunikasjon

Det er benyttet nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier for å kommunisere med fagbevegelsen i regionen. Det har vært flere nyhetssaker med faglige temaer i regionale medier solgt inn av kontorets ansatte.

Annet

Regionkontoret har representert LO med appeller, hilsningstaler, innledninger, arbeidsplassbesøk, fanemarkeringer og lignende gjennom året. Det er også utarbeidet flere høringssvar til regionale myndigheter.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det har vært god dialog mellom LO og Arbeiderpartiet, blant annet gjennom møter i samarbeidskomiteen LO-Ap i Trøndelag og to samlinger for faglige kommunestyrerepresentanter i Ap.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Arbeiderbevegelsens arkiv
- Arbeidernes økonomiske fellesskap Trondheim
- Arbeidernes økonomiske fellesskap Steinkjer
- Arbeidernes økonomiske fellesskap Trondheim, kontrollkomiteen
- arbeidslivskyndige meddommere
- AtB, styret
- Charlottenlund videregående skole, skolestyret
- Heimevernet (HV-12), distriktsrådet
- Interreg Sverige-Norge, overvåkningskomité
- Jernbaneforum Midt-Norge
- Kompetanseforum, Trøndelag fylkeskommune
- LO-Arbeiderpartiet i Trøndelag, samarbeidskomité
- NAV brukerutvalg i Trøndelag samt lokale brukerutvalg som dekker lokale NAV-kontor
- Nord universitet, rådet for samarbeid med arbeidslivet
- NTNU, styret for yrkesfaglærerutdanning
- Næringspartnerskapet, Trøndelag fylkeskommune
- Prosjekt Innherredsbyene
- prøyenemnd for service- og administrasjonsfag
- regionalt lærlingråd
- regionalt forskningsfond
- SMSØ – Samarbeidsforum for svart økonomi
- Trøndelagsmøtet, programkomité

- Trøndelag Arbeiderparti, styret
- Trøndelag Arbeiderparti, valgkomité
- Trøndelag høyere yrkesfagskole, styret
- TV-aksjonen, fylkeskomiteen
- Ungt Entreprenørskap, styret
- Vegforum Trøndelag, styret
- Vi inkluderer, styringsgruppe
- yrkesopplæringsnemnda, Trøndelag fylkeskommune

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det per 31. desember 2023 9 operative lokalorganisasjoner med 98 fagforeninger. Totalt er det ca. 45 000 LO-medlemmer.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Nordland har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund, EL og IT Forbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Industri Energi, Skolenes Landsforbund, Norsk Tjenestemannslag og Creo. I tillegg møter tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner. Per nå sitter følgende derfra: Judith Olafsen, LO i Bodø; Bengt-Are Pettersen, LO i Vesterålen og Øystein Fagerli, LO i Rana og omegn. Ulrikke Hansen, Fellesforbundet, sitter i LOs representantskap og møter også i rådet.

Det har vært avholdt både digitale og fysiske møter. På møtene har disse temaene stått på dagsordenen:

- planlegging av LOs regionkonferanser og behandling av innkomne forslag
- valgkamp
- streik
- ungdomsutvalget, arbeidet i utvalget samt nyoppnevning

Rådet har i perioden avholdt fem møter og behandlet 25 saker.

24. august ble det avviklet en samling for LOs lokalorganisasjoner og LOs regionråd. På ettermiddagen var det kickoff for valgkampen i Nordland. På agendaen stod følgende:

- informasjon fra A-krimssenteret i Nordland ved Kurt Jacobsen, leder A-krim
- «Hva skjer på utdanningsfronten i Nordland?» ved Fredric Person, utdanningsråd i Nordland fylkeskommune
- ungdomsutvalgets halvtime
- nytt fra LOs organisasjonsavdeling ved Kim Belaska, spesialrådgiver i LO

På kickoffen deltok følgende med innledning: Elin D. Eide, Arbeiderpartiet; Per Christian Jacobsen, fylkestingspolitiker/Fellesforbundet; Mona Nilsen, Arbeiderpartiet; Are Tomasgard, LO; Ann-Kristin Moldjord, ordførerkandidat i Bodø Arbeiderparti.

REGIONKONFERANSER

Årets første regionkonferanse ble avviklet i Mo i Rana 14.–15. februar. På dagsordenen stod følgende:

- den faglige og politiske situasjonen ved Steinar Krogstad, nestleder LO i Norge
- Indeks Nordland ved Erlend Bullvåg, direktør KPB
- «Orientering om forventet vekst i Rana. Slik tilrettelegges det, og her er utfordringene» ved Ole M. Kolstad, administrerende direktør i Rana Utvikling
- LOs rolle som lokal samfunnsaktør og bidragsyter til å utvikle bærekraftige og fremtidsrettede samfunn og unngå «midlertidigsamfunn» ved Kristian Tangen, regionleder LO Trøndelag
- valgkamp ved LO og forbundene ved Andre Nerheim, leder for LOs samfunnskontakt og strategiske arbeid
- hvordan bl.a. Fagforbundet og Fellesforbundet jobber med valgkamp
- innledning fra Industri Energi ved Frode Alfheim, forbundsleder
- internasjonalt arbeid i LO ved Kathrine Fauske, nestleder i internasjonal avdeling LO Norge

- AOFs tilbud ved Erlend Andresen, kompetanserådgiver AOF
- havvind – effekter for Nordland ved Torger Lofthus, prosjektleder
- NAV om utenforskap ved Cathrine Stavnes, direktør NAV Nordland
- Morten Skaland, CEO Skade AS
- 1000 jobber ved Ingvild Brox Kielland, rådgiver i SpareBank 1 Nord-Norge
- følgende saker som ble drøftet under innkomne saker:
 - endring av praksisreglement ved Nord universitet
 - oppfordring til forbundene om å fremme forslag om kandidater til prøvenemndene

30.-31. oktober ble høstens regionkonferanse avholdt i Bodø. På dagsordenen stod

- den faglige og politiske situasjonen ved Kristin Sæther, sekretær LO i Norge
- evaluering av valgkampen 2023 – innledninger
- fremtidens AFP ved Ragnar Bøe Elgsaas, utredningsleder LO i Norge
- oppsummering av sommerpatruljen og informasjon om lærling-patruljen ved Adrian Traasdahl, faglig ungdomssekretær i LO Nordland
- tillitsreformen i NAV ved Cathrine Stavnes, direktør NAV Nordland
- dysleksivennlige arbeidsplasser i industri og energi ved Cay Nordhaug, Industri Energi
- «Industrimuligheter i regionen vår. Kan vi skape flere industriarbeidsplasser i nord?» ved Kurt Kristoffersen, CEO Rapp Bomek
- LOfavør Advokatforsikring ved Anette Hallandvik, Key Account Manager Help
- økonomiske tips i tøffe tide ved Dag-Inge Lund, LOfavør-kontakt i SpareBank 1
- følgende saker som ble drøftet under innkomne forslag:
 - fagbrevutdeling for yrkesfag
 - viktigheten av å organisere seg – et verdivalg hvilket forbund du velger
 - «Avvis skissen til reformert AFP i privat sektor! – Vi vil tette hull i dagens AFP, regionkonferansen til LO Nordland sier NEI til reformert AFP!»

- kvotesystemet og CO₂-kompensasjonsordningen – inntekt eller utgift?
- Helse Nord – omstilling

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget ble valgt på vårkonferansen. Grunnet manglende ressurser på LO-kontoret har arbeidet i utvalget ikke kommet i gang i 2023. Dermed har det ikke vært avholdt møter. Følgende ble valgt: Anita J. Moen, Fellesorganisasjonen; Solfrid Fagerbakk Klepp, Fellesorganisasjonen; Ann-Merethe Larsos Kristensen, Fagforbundet; Guri Christensen, Fagforbundet; Stian Storhaug, Norsk Arbeidsmandsforbund.

UNGDOMSUTVALGET

Leder har vært Ulrikke Hansen fra Fellesforbundet, nestleder Torgeir Sandnes fra EL og IT Forbundet.

Medlemmer har vært Henning Karlsen, Handel og Kontor i Norge; Sofie Nikolaisen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Sondre Bråten, Industri Energi; Nora-Marie Iversen, Fagforbundet; Fereshta Akbari, LO Student.

Varamedlemmer har vært Eline Kartfjord, Fagforbundet; Hanna Bendiksen, EL og IT Forbundet; Wilhelm Jørgensen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Jonas Hammer, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jacob Dybvald Ludvigsen, Industri Energi; Jonas Bang, Fellesforbundet; Sander Delp Horn, Handel og Kontor i Norge.

Representanter fra LOs lokalorganisasjoner har vært Anna Helena Willumsen, LO i Indre Salten; Ulrikke Hansen, LO i Rana; Celina Kveinsjø, LO Sør-Helgeland; Vegard Skålbones, LO i Bodø; Vinjar Skjei, LO Ytre Helgeland; Jeanett Løseth, LO Mosjøen; Henry Ellingsen, LO Vesterålen. Observatører har vært Rikke Jacobsen, Fellesforbundet; Solveig Bang, AUF.

Ungdomsutvalget i Nordland har hatt 8 møter i 2023 og behandlet 55 saker. De aller fleste møter har vært digitale møter. Vi har også hatt hybridmøter med begge deler. Ungdomsutvalget er spredt over hele fylket. Ungdomsutvalget har behandlet saker angående sommerpatruljen, lærlingpatruljen og juleaksjonen. Vi hadde strategisamling for

ungdomsutvalget I februar, der vi planla året godt. Mange av deltakerne i ungdomsutvalget har deltatt på den fagligpolitiske skoleringen til LO Nordland og LO Troms og Finnmark.

Lærlingpatruljen

Årets patrulje ble gjennomført i uke 46, fra 13. til 17. november, med kurs 12. november. Reiseruten var Brønnøysund, Sandnessjøen, Mosjøen, Mo i Rana og Bodø. Totalt ble det gjennomført 87 intervjuer med lærlinger. Bruddprosenten i år ligger på 43,7, noe som er en økning fra i fjor. Det vi ser går igjen, er brudd på tid til opplæringsbok i arbeidstiden (16,1 prosent), at man ikke har fått informasjon om hvem som er verneombud (13,8 prosent), og at man ikke får tilstrekkelig opplæring (8 prosent). I år hadde vi 19 deltakere på patruljen med deltakere fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge og Industri Energi.

Sommerpatruljen

Årets sommerpatrulje ble gjennomført i uke 27 med kurs for nye deltakere helgen før, i uke 26. I år var vi i Lofoten, Vesterålen, Ofoten og Salten. Det ble totalt gjennomført 333 besøk. Totalt var det brudd ved 50,5 prosent av de besøkte bedriftene vi var innom, noe som er en økning fra i fjor (2022 hadde en bruddprosent på 46,8). Av de bruddene det er høyest økning på, kan trekkes frem at man ikke får vaktlister i tide (12,6 prosent), at man ikke har fått informasjon om hvem som er verneombud (30 prosent), og at man har for lite eller ikke pause på jobb (6,3 prosent). Det er alarmerende at over 12 prosent av dem vi snakker med, ikke får vaktlistene sine i tide. Det gjør det vanskelig å planlegge egen fritid. Vi ser på tallene fra i år at arbeidsgiverne har en vei å gå når det gjelder opplæring av sommervikarene, og vi ser flere tilfeller av at sommervikarene ikke er informert om kameraovervåkning på bedriften. Det er også en økning i bruk av ulovlig overtid sammenlignet med 2022. Både før, under og etter patruljen hadde vi gode saker i media. Det var innslag i lokalavisene rundt omkring i fylket, men også flere innslag på NRK P1. Vi hadde stand i Svolvær samtidig som patruljen foregikk. Totalt hadde vi

24 deltakere på patruljen som til sammen utførte 110 dagsverk. Vi hadde deltakere fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, EL og IT Forbundet og Norsk Tjenestemannslag.

Juleaksjonen

Årets juleaksjon/julepatrulje ble gjennomført i Mo i Rana 5. og 6. desember, 8. desember i Bodø og i uke 50 i Narvik. Vi delte ut i overkant av 750 esker med pepperkaker med en liten hilsen til dem som står på nå i tiden før jul. Vi blir tatt godt imot, og det virker som at folk setter pris på en liten hilsen fra LO.

Universitetet/LO-studentene

I 2023 har LO vært svært synlig på universitetet. LO-studentene på Nord universitet ble startet opp vår 2023, og per dags dato har vi disse personene i styret: leder Fereshta Akbari, nestleder Ørjan Pettersen, økonomiansvarlig Emelie Johansen og styremedlemmene Hanna Andersen, Børge Bendiksen, Henning Karlsen, Hallvard Nøstdahl, Elise Kachouie og Imra Malik.

Det har jevnlig vært arrangert stand på universitetet, og LO-studentene gjennomførte en god studiestart i august/september, der man hadde flere arrangementer for studentene. For å trekke frem noe arrangerte man bowlingkveld med over tretti deltakere. Det var også debattkveld på universitetet, som LO-studentene arrangerte sammen med andre studentorganisasjoner på campus. Under studiestarten hadde vi stand i Bodø og i Narvik. Ellers skjer det mye bra, og i Bodø er Skolenes Landsforbund, Fagforbundet, FO-studentene og Norsk Tjenestemannslag aktive på campus med stands. I Narvik har Industri Energi hatt stand.

Under studiestarten sponset LO Studentorganisasjonen Nord for å kunne delta på programmet til studiestart. Vi sponset blant annet 300 gensere og 300 handlenett som fadderne brukte. Dette var første gangen vi prøvde på noe sånt, og erfaringen tilsier at vi fikk godt betalt for det.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av følgende: Ann-Merethe Larsos Kristensen med vara Guro Myklebust, Fagforbundet; Per Christian Jacobsen med vara Kyrre Næstby, Fellesforbundet; Morten Nordal med vara Margit Wik, Handel og Kontor i Norge; Kim Haugen med vara Emil Haugen, EL og IT Forbundet; Kjetil Mathisen, Norsk Tjenestemannslag; Gro-Rita Reidarsdatter Hanssen, Skolenes Landsforbund; Kenneth Jensen med vara Ranja Leirvik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Albert B. Walberg med vara Cecilie Henriksen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. I tillegg møter en representant fra SpareBank 1 Nord-Norge og Helgeland.

Følgende aktiviteter har vært gjennomført:

- deltakelse på den sentrale LOfavør-konferansen
- to møter, ett digitalt og ett todagers møte
- gratis visninger av filmen *Sulis 1907* til medlemmer åtte steder i Nordland, med ca. 1 600 deltakere og med komiteens medlemmer som aktive bidragsytere på visningene
- innledninger hos to forbund om LOfavør
- informasjon om personlig økonomi på LOs regionkonferanse med utdeling av brosjyrer og reflekser

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Generelt om fylket

Ved begynnelsen av 2023 var det registret 118 447 sysselsatte i Nordland. Det har aldri før vært like mange sysselsatte i Nordland. Samtidig har ledigheten aldri vært lavere, i et presset arbeidsmarked. Den positive utviklingen med økt sysselsetting og lavere arbeidsledighet ga et positivt utslag, spesielt for de unge. I tillegg har det blitt jobbet systematisk og godt for at færre unge skal falle ut fra skole og arbeid. Hvis vi ser på lønnstakere etter yrke, er det desidert flest som jobber innenfor salgs- og serviceyrker. Nest største yrkesgruppe er akademiske yrker med i overkant av 25 000 lønnstakere. Mange nordlendinger jobber også innenfor bygg og anlegg og industri, renhold, kontoryrker og lederyrker. Mot slutten av året, med mange

renteøkninger og liten aktivitet i byggebransjen, så vi at ledigheten steg betraktelig, spesielt for ansatte innen bygg og anlegg.

Det er utvilsomt høyest kvinneandel innenfor helse- og sosialtjenester, der om lag åtti prosent av de sysselsatte er kvinner. Andelen kvinnelige sysselsatte er også høy i næringer innenfor undervisning, personlig tjenesteyting, varehandel og overnattings- og serveringsvirksomhet. Kvinneandelen er lavest innenfor industri, bygg og anlegg, primærnæringene og transport. Høyest gjennomsnittlig månedslønn finner man innenfor IT, teknisk tjenesteyting og finansiering og forsikring, alle med lavere kvinneandel enn femti prosent.

Det er mange planer om ny grønn industri i fylket, men det gjenstår å se hvor mange som det faktisk blir noe av. Omfattende industriutvikling forutsetter økt utnyttelse av dagens kraftnett samt investeringer i nett og ny energiproduksjon.

I Nordland er de mest relevante satsingene knyttet til batterier, hydrogen, rakett og den maritime verdikjeden. Anslagene for de nye, grønne industrietableringene som er under etablering i Nordland, utgjør om 15–20 milliarder kroner i totale investeringer. Mange av satsingene er planlagt i kommunene Narvik, Rana og Vefsn, som alle har ulike fortrinn i form av energi, kompetanse, logistikk, eksisterende industri og infrastruktur.

I Nordland var Freyr godt i gang med byggingen av sin første gigafabrikk for produksjon av elbilbatterier. Planlagt igangsetting av produksjonen er mot slutten av 2024. Denne fabrikken er ikke kommet i drift, og produksjonen vil mest sannsynlig bli flyttet til USA, der nye støtteordninger (IRA) blir gitt til utvikling av grønn industri. Gigafabrikken er blitt satt på vent inntil videre.

Befolkningen i Nordland er i stadig endring og utskifting. Svært mange av dem som bor i fylket i dag, er ikke oppvokst her. Samtidig taper vi for mange ungdommer til andre deler av landet, og da i hovedsak Oslo og Trondheim.

Innvandring fra utlandet har kompensert for mye av den innenlandske utflyttingen og bidratt til å opprettholde befolkningen i fylket. Svært mye av utflyttingen fra fylket skjer i alderen 19–27 år. Utfordringen er at de som flytter ut, i liten grad kommer tilbake etter endte studier.

Agenda Nord-Norge

Agenda Nord-Norge-konferansen ble avholdt i Bodø. Konferansen samler deltakere fra nærings- og samfunnslivet. LO, NHO og Sparebanken Nord-Norge er arrangører. På årets konferanse var hovedtemaet vippepunktet. Programmet inneholdt temaer som arealkonflikter, klimakrise, kraftunderskudd og en varslet helsekrise. Det er bare noen av faktorene som påvirker Nord-Norge, Norge og verden. Utfordringer kan ses på som en mulighet for å tenke nytt. Hvordan kan ledere legge til rette for nødvendig innovasjon, effektivitet og handlekraft?

Krevende beslutninger er nødvendige dersom utviklingen skal gå i en positiv retning. Vi skal dekke dagens behov, men må samtidig sørge for at valgene våre ikke ødelegger for generasjonene som kommer etter oss. Valgene vi tar i dag, kan være avgjørende for hvilken vei vi vipper.

Nasjonal industrikonferanse i Bodø.

For tiende gang ble den nasjonale industrikonferansen avholdt i Bodø for en rekke politikere, bransjesjefer, ledere, tillitsvalgte og andre aktører. På konferansen møtes disse for å diskutere industriens mest relevante temaer: strømpriser og kraftnett, miljø og grønn energi, og den nåværende geopolitiske situasjonen. Næringsminister Jan Christian Vestre, nestleder i LO Steinar Krogstad og NHO-leder Ole Erik Almlid hadde innlegg på konferansen. Arbeidet med neste års konferanse er startet opp.

Arbeidslivsrådet

Vi har hatt to møter hvor partene har møttes for å få en gjennomgang av arbeidsmarkedssituasjonen, sykefravær og andre temaer som hører inn under arbeidet med et inkluderende arbeidsliv. Nordland har lav arbeidsledighet og stor fart i arbeidslivet, men fortsatt et høyt sykefravær sammenlignet med andre fylker. Arbeidet i arbeidslivsrådet er viktig, men det er utfordrende at det ikke er satt av penger til å drive med utadrettet aktivitet.

Yrkesopplæringsnemnda

Nemndas leder har vært Daniel Bjarmann Simonsen fra NHO, nestleder i nemnda har vært Rita Lekang fra LO. Vi har hatt fem AU-møter og fem møter i yrkesopplæringsnemnda. Saker som er tatt opp, har blant annet vært dimensjonering, alternative fleksible utdanningsløp, lærlingundersøkelsen og kompetansebehovet innen nye næringer.

Lokalorganisasjonene

Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon er varierende. Alle lokalorganisasjoner har avholdt årsmøte. Fra kontoret har vi deltatt på de fleste årsmøtene. Flere lokalorganisasjoner hadde 1. mai-arrangementer i samarbeid med politiske partier. Noen har også representantskap, valgkampdebatter og andre temamøter i løpet av året. I tillegg deltar de på LOs sommerpatrulje hvis den er i lokalorganisasjonens geografiske område.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det har vært fem møter i samarbeidskomiteen dette året. Lederen av komiteen har vært Rita Lekang, til 1. juni, da Geir Myrflott overtok som regionleder. Fellesforbundet frikjøpte Per Christian Jakobsen, som var kandidat til fylkesordførervervet, og Fagforbundet hadde en stor vårkampanje. Vi gjorde et dårlig valg og tapte ordførere i flere kommuner. På fylkestinget kom vi i opposisjon etter 24 år i posisjon. Det har vært stort engasjement rundt grunnrentebeskatningen, samferdsel, helsepolitikk, kraft og utdanning. LO er representert på fylkestinget med Rita Lekang fra LO, Per-Christian Jacobsen fra Fellesforbundet og Rita Lekang fra LO Nordland. I styret til Ap Nordland har LO tre tiltredende og faste plasser i nominasjonskomiteen, programkomiteen og valgkomiteen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- yrkesopplæringsnemnda
- Kompetanseforum Nordland
- fylkeskomiteen mot svart økonomi
- styret i Nordland Arbeiderparti

- Partnerskap Nordland
- NAV Nordland brukerutvalg
- fylkesstyret for TV-aksjonen
- styret for Agenda Nord-Norge
- programkomiteen Norsk Industri
- rådet for samarbeid med arbeidslivet ved Nord universitet
- rådet for samarbeid med arbeidslivet ved Universitetet i Tromsø
- arbeidslivsrådet
- prøvenemnda for kontorfaget
- distriktsrådet for Heimevernet (HV-14)
- Landsrådet for Heimevernet
- Samferdselsforum Nord
- Folkehelsealliansen i Nordland
- Ungt Entreprenørskap
- Indeks Nordland
- Nobl (Nordland boligbyggerlag)
- styret i Stormen Kulturhus
- Innord-prosjektet
- High North Dialog
- programkomiteen for Energikonferansen
- referansegruppa – Nord universitet, Nesna

Troms og Finnmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Troms og Finnmark er det fire lokalorganisasjoner i Troms med 76 fagforeninger og åtte lokalorganisasjoner i Finnmark med 86 fagforeninger. Totalt er det 13 379 LO-medlemmer i Finnmark og 31 410 LO-medlemmer i Troms. Kontoret består av ni ansatte, derav én i prosjektstilling. I tillegg har vi en ansatt på utlån fra Arbeiderpartiet som bistår med det fagligpolitiske arbeidet. Kontorsteder er Tromsø, Kirkenes og Longyearbyen.

REGIONRÅDET

Regionrådet bestod av representanter fra Forbundet for Ledelse og Teknikk, Handel og Kontor i Norge, Skolens Landsforbund, Fagforbundet, Norsk Tjenestemannslag, Fellesforbundet, Norsk Sjømannsforbund, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og EL og IT Forbundet samt tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner.

Etter oppdelingen i september har regionrådet i Troms bestått av representanter fra Fagforbundet, Creo, Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Skolens Landsforbund, Norsk Tjenestemannslag, EL og IT Forbundet og Norsk Sjømannsforbund samt to representanter fra LOs lokalorganisasjoner. Regionrådet i Finnmark har bestått av representanter fra Norsk Sjømannsforbund, Fellesorganisasjonen, Industri Energi, Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet, Creo, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Tjenestemannslag og Skolens Landsforbund samt tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner.

Totalt var det fire møter mens Troms og Finnmark var én region. Det har vært fire møter for Troms og fire møter for Finnmark.

REGIONKONFERANSER

Det ble avholdt tre regionkonferanser. Den første, som foregikk 8.–9. februar, ble avholdt i Tromsø. Temaene var den fagligpolitiske situasjonen, læringers rettigheter, Kirkenes sykehus og intensitetsnivå, styrking av tiltakssonen, kompetansepolitikk, kraftsituasjonen i nord, Harstad mekaniske verksted og valg av representanter til LOs representantskap. Det ble vedtatt tre uttalelser. På grunn av delingen av fylkene ble andre regionkonferanse holdt for Finnmark 1.–2. november i Kirkenes. Temaene var den fagligpolitiske situasjonen, Bolyst i nord, Arctic Race of Norway, fremtidens AFP, Framfylkingen, LOfavør og suppleringsvalg. Det ble vedtatt fire uttalelser. Siste regionkonferanse ble holdt for Troms 15.–16. november i Tromsø. Temaene var den fagligpolitiske situasjonen, fremtidens AFP, Bolyst

i nord, Arctic Pride, Framfylkingen og LOfavør. Det ble vedtatt fem uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av følgende representanter: Joakim With, Fellesforbundet; Chris Marius Thorsen, Fagforbundet Finnmark; Rita I. Hansen, Fagforbundet Troms; Ricky Mehmi, Norsk Tjenestemannslag; Mailinn Kjellmann Larsen, Norsk Arbeidsmandsforbund. Arbeidsutvalget består av Rita S. Hansen, leder av utvalget, og Trond Gaasland. Heidi Dovrebro fra regionkontoret bistod arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalget har avholdt to møter. Hele utvalget har avholdt ett møte. I september 2023 ble utvalget «oppløst» på grunn av delingen av fylkene. Det ble ikke oppnevnt to nye utvalg på regionkonferansene høsten 2023. Utvalget har hatt anledning til å delta på webinar og kurs digitalt i regi av Likestillings- og diskrimineringsombudet. Rita Hansen og Heidi Dovrebro deltok på samling for LOs regionale familie- og likstillingspolitiske utvalg 12. og 13. januar på Sørmarka. På LO Troms og Finnmark sin regionkonferanse i Tromsø 8. og 9. februar representerte Chris Marius Thorsen utvalget.

UNGDOMSUTVALGET

To nye ungdomsutvalg har blitt etablert. Ungdomsutvalget i Troms har bestått av representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge, EL og IT Forbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Tjenestemannslag. Ungdomsutvalget i Finnmark har bestått av representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge, Industri Energi og Forbundet for Ledelse og Teknikk, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Tjenestemannslag og Skolenes Landsforbund. Utvalgene er godkjent av regionrådene. Utvalgene har vært aktive i gjennomføringen av ungdomsrelaterte aktiviteter.

Sommerpatruljen

Sommerpatruljen fant sted i uke 26 i Troms og uke 27 i Finnmark,

med reiserute Harstad–Finnsnes–Sommarøy–Tromsø og Alta–Karasjok–Honningsvåg–Hammerfest. Det var 26 deltakere, som gjennomførte 281 intervjuer.

Lærlingpatruljen

Lærlingpatruljen fant sted i uke 45 i Troms med reiserute Tromsø–Senja–Harstad. Det var 13 deltakere, som gjennomførte 68 besøk og 60 intervjuer.

Nissepatruljen

Nissepatruljen/nissebesøk fant sted i uke 49 og 50 i Tromsø, Alta, Finnsnes og Kirkenes. Det var 12 deltakere.

LO-studentene

LO-studentene begynte året med et ekstraordinært årsmøte og etablerte et styre med syv studenter fra Universitetet i Tromsø. I løpet av året har LO-studentene holdt ti større arrangementer, to ved studiestart, to ved studieslutt og månedlig stand på campus Tromsø.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av følgende forbund: Norsk Sjømannsforbund, LO Stat, Fagforbundet Finnmark, Fagforbundet Troms, Norsk Arbeidsmandsforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet og Norsk Tjenestemannslag. Regionkontoret er representert med to personer og ungdomssekretær. I tillegg er det tre personer fra SpareBank 1 Nord-Norge. LOfavør-komiteen i Troms og Finnmark gjennomførte ett fysisk møte, åtte digitale møter pluss en nasjonal skolering / kurs i Oslo. Det er utarbeidet gode planer for skolering og foredrag fremover. LOfavør har vært et tema på hver regionkonferanse. Samarbeidet med Sparebanken Nord-Norge har virket godt, og vi har også gjennomført aktiviteter rettet mot medlemmer. Det skal nå opprettes to komiteer – én for Finnmark og én for Troms.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Troms og Finnmark hadde totalt tolv lokalorganisasjoner. I høst ble fylket delt opp slik at Troms har fire lokalorganisasjoner og Finnmark har åtte. Lokalorganisasjonene deltar med to plasser på regionkonferansene i tillegg til tre plasser i hvert regionråd. Fagligpolitisk arbeid er satt på dagsordenen, og det er flere løpende prosjekter. Med oppdelingen av fylkene er oppgavene fordelt over egne ressurser, og vi følger løpende opp lokalorganisasjonene og aktiviteten i hvert fylke.

Finnmarksuka

LO Troms og Finnmark i samarbeid med lokalorganisasjonene i Finnmark og forbundene har gjennomført Finnmarksuka for tredje året på rad. Det var besøk til Sør-Varanger, Vadsø, Båtsfjord/Berlevåg, Hammerfest og Alta. Forbundene var på bedriftsbesøk, og lokalorganisasjonene hadde sosialt arrangement på kveldene.

Bolyst

Prosjektet Bolyst i nord ble initiert fra regionene Troms og Finnmark våren 2023. Året har gått til å strukturere og utforme prosjektet med mål om full aktivitet i 2024 og 2025. Prosjektet er nasjonalt forankret og er et samarbeid mellom regionkontorene og flere avdelinger på Youngstorget. Bolyst i nord har vært delaktig i gjennomføringen av flere lokale aktiviteter, blant annet «Lys mellom husan», Arctic Race of Norway og Agenda Nord-Norge. Bolyst i nord skal bidra aktivt til å snu den demografiske utviklingen og skape bolyst i hele Nord-Norge. Prosjektet skal bidra til entusiasme, engasjement, positivitet og stolthet. Dette skal skje gjennom kompetente tillitsvalgte/medarbeidere som lidenskapelig fremsnakker sin kommune, og som ser konkrete muligheter og løsninger som vil skape bolyst i nord.

Tillitsvalgtskolering

LO Troms og Finnmark og LO Nordland har gjennomført tillitsvalgt-skolering over fem samlinger. Målet var å drive opplæring av femten deltakere som ville bli mer politisk aktiv. Fra skoleringen fulgte man

den fagligpolitiske kandidaten som deltok på førsteårskullet som var nominert til fylkesordfører.

Arctic Pride

LO Troms og Finnmark er en samarbeidspartner med Arctic Pride. Ansatte representerte LO på arbeidslivets dag. Arctic Pride ble invitert til regionkonferansen for Troms i november for å holde innlegg om LHBTQ+-personer i arbeidslivet. Sammen med forbund, ansatte og medlemmer deltok LO i paraden, der det ble delt ut flagg og luer.

Førpremiere på Sulis 1907

Det ble i samarbeid med forbundene holdt fire førpremierer for LO-medlemmer i Troms og Finnmark. Det var satt opp visning i Alta, Kirkenes, Tromsø og Svalbard. I tillegg til visning av filmen var det besøk av skuespillere og regissør Nils Gaup.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

LO Troms og Finnmark har gjennomført to aktive valgkamper i godt og tett samarbeid med lokalorganisasjonene og forbundene i både Troms og Finnmark. Vi har jobbet mye med de fagligpolitiske kandidatene. I samarbeid med LO Nordland har vi gjennomført tillitsvalgtskoloring med 15 deltakere fra Nord-Norge, som gjennomførte alle fem samlingene. Deltakerne har også vært aktive i valgkampen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Kompetanseforum Arktis, Troms og Finnmark fylkeskommune
- yrkesopplæringsnemnda, Troms og Finnmark fylkeskommune
- rådet for samarbeid med arbeidslivet ved Universitetet i Tromsø
- Samarbeid mot svart økonomi
- samarbeidsforum, Helse i Arbeid
- styringsgruppe, Tromsø Arctic Simulation Center, Universitetet i Tromsø
- Sør-Varanger Utvikling
- styret i Varanger Kraft

Buskerud

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fra 2023 ble regionkontoret med glede igjen et knutepunkt for Buskerud. Dette er veldig viktig for oss som er en medlemsorganisasjon og samfunnspåvirker. Buskerud har ca. 45 000 medlemmer. I Buskerud er 21 av 24 fagforbund representert organisasjonsmessig. På regionkontoret har det vært ansatt 4 stykker – 3 fast ansatte og én på engasjement/prosjektstilling opp mot det fagligpolitiske arbeidet. Kontoret følger opp sitt ansvar fra Svelvik kommune i sør til Hol kommune i nord, en reisetid på ca. 4 timer fra sør til nord i fylket.

REGIONRÅDET

Vi har et bredt sammensatt regionråd, men likevel er det noen forbund vi savner og ønsker å ha med i dette viktige arbeidet. Det er også viktig at regionrådet blir et verktøy for organisasjonen i større grad fremover. Regionrådet har vært samlet fem ganger i 2023.

REGIONKONFERANSER

I året 2023 har det vært avholdt to regionkonferanser. Vi opplever stor tilfredshet fra organisasjonen med at vi nå endelig er et eget fylke igjen. På konferansene har det vært diskutert alt fra samferdsel til energi, bærekraft, konfliktene i Ukraina og Palestina samt den økonomiske situasjonen. Konferansene ble avholdt på Kongsberg og i Drammen.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

«FamPol» i Buskerud er sammensatt av forbundene Fellesorganisasjonen, Fellesforbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Fagforbundet. Utvalget følger opp LOs sosialpolitiske saker samt saker av denne natur i fylket og etter innspill fra fagforbundene. Utvalget tildeles hver gang plass på regionkonferansene våre og her fyller de tiden med relevante og gode sosialpolitiske saker. Utvalget ønsker seg mer engasjement rundt sine saker, da det er et stort og viktig område.

UNGDOMSUTVALGET

2023 har vært et veldig aktivt år for ungdomsarbeid i Buskerud. Vi har dannet et LO Student-lag på Universitetet i Sørøst-Norge – campus Ringerike, vært veldig aktive der gjennom stands og deltatt på karrieredager og andre aktiviteter som campusen på Ringerike har arrangert. Under fadderuka samlet vi 120 studenter på campus Drammen i samarbeid med fadderstyret på campusen. Dette var en stor suksess der vi frontet LOfavør og bankfordeler og hadde lederen av Handel og Kontor Ung inne for å fortelle hvorfor man engasjerer seg i LO som student.

For andre år på rad gjennomførte vi i samarbeid med Strømsgodset «Like muligheter» på Åssiden videregående skole. Dette var en utrolig suksess der vi nådde ut til lærlinger og unge elever med informasjon om hvilke muligheter de kan ha under saueveiene fremover, og hvor de kan rådføre seg. Vi nådde ut til ca. 200 jenter, noe som var utrolig bra. Dette er noe vi ønsker å satse videre på til neste år.

Sommerpatruljen i Buskerud ble utvidet fra én til to uker etter et ønske fra forbundene selv. Forbundene var veldig flinke til å mobilisere deltakere, noe som gjorde at vi kunne ha to uker sommerpatrulje. Vi besøkte veldig mange sommervikarer og fikk hjulpet en god del unge med hvor de kan hente informasjon, og med utfordringer som de har på jobb.

Lærlingpatruljen

Lærlingpatruljen ble gjennomført i uke 45. Deltakelsen var forbedret fra i fjor, og mange lærlinger ble besøkt takket være medlemmene i forbundet som stod på den uka. De andre ungdomsaktivitetene som det fagligpolitiske arbeidet, skolebesøk, stands på campusene ved Universitetet i Sørøst-Norge og møter i ungdomsutvalget har vært utrolig bra. Det har vært stor aktivitet, og mange unge tillitsvalgte har vært aktive både i LO Buskerud og i sine egne forbund.

LOFAVØR-KOMITEEN

Etter at vi ble eget kontor, har vi fått på plass en «ny» LOfavør-komité. Det er en bredt sammensatt komité bestående av Fagforbundet,

Fellesforbundet, Fellesorganisasjonen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, LO Stat og våre lokale LO-foreninger. SpareBank 1-representanter fra fire banker tiltrer komiteen. Komiteen har avholdt kurs for medlemmer og «førstelinje»-tillitsvalgte. Det har også vært aksjoner ut som refleksens dag og bidrag ut i organisasjonen av forskjellige typer.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

I fylket er det fire lokale LO-foreninger, disse virker litt tilfeldig og variert i sitt arbeid. De har en forholdsvis lav aktivitet. Det har derfor vært noe utfordrende å legge strategiske planer sammen med disse. Så må man ta med seg at det er den siste delen av organisasjonen som er lagt opp på dugnadsarbeid, og det har også 2023 båret preg av.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Kontoret har i 2023 arbeidet mye med det fagligpolitiske arbeidet, dels fordi det har vært et valgår, dels fordi det er et av våre strategiske mål. Vi har i den sammenheng hatt en person som har jobbet med nettopp dette, en utrolig ressurs, og når vi ser på året 2023, en nødvendighet for å styrke det fagligpolitiske arbeidet. I året 2023 har vi møtt på styremøter og fylkestyremøter i Arbeiderpartiet, og vi har hatt månedlige møter med kommunepartiene. Videre har vi hatt mange møter med våre forbund og fagforeninger hvor vi har snakket godt om viktigheten av det fagligpolitiske og det å bry seg om politikk. Vi har en styrke i å ha et fellesskap på Folkets Hus, slik at vi har hatt våre politiske venner nært, slik at vi kan bygge nettverk og planlegge sammen. 2023 er et år hvor det fagligpolitiske har vært i søkelys på alle områder.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- styret i Buskerud Arbeiderparti
- samarbeidskomiteen i Buskerud
- Buskerudtinget
- yrkesopplæringsnemnda
- Frokostforum

- Rådet for Drammensregionen
- partnerskap for klima og energi
- partnerskap for næringsutvikling
- partnerskap for areal og transport
- partnerskap for ny tømmerhavn
- Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskaping
- Folkets Hus Drammen SA
- partnerskap for karriere
- planarbeid i fylkeskommunen mfl.
- styret ved Fagskolen Tinius Olsen
- styrer og årsmøter i organisasjonen
- regional planstrategi for Viken fylkeskommune
- Bærekraftsløft Viken
- samferdselsutvalget i Hallingdal

Østfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

Per 31. desember 23 har LOs forbund 106 fagforeninger i Østfold. Fagforeningene samordner sin lokale innsats i de fem lokalorganisasjonene i Østfold, som er LO i Fredrikstad, LO i Sarpsborg og Rakkestad, LO i Moss og omegn, LO i Halden og LO i Indre Østfold. Til sammen er det i LOrgnett oppført 45 149 medlemmer, hvorav 30 118 er betalende medlemmer og 619 er studentmedlemmer.

REGIONRÅDET

LOs regionråd i Østfold har i 2023 bestått av følgende faste representanter: Anne Otterbakk, Fagforbundet; Stig Hansen, Fellesforbundet; Stefan Fiko, EL og IT Forbundet; Ingunn Strand Johansen, Fellesorganisasjonen; Anders Kjuus, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Elisabeth Andreassen, Handel og Kontor i Norge; Per Øistein Kivijärvi, Industri Energi; Lars Moholdt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Klaus Lintho, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Terje Wold, Norsk Jernbaneforbund; Thor Heine Jakobshaug, Norsk Lokomotivforbund; Knut

Berg, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Ellen Kathrine Trelease Eriksen, Creo; Charlotte Sundby, Norsk Sjømannsforbund; Per Hugo Samuelsen, Norsk Tjenestemannslag og Linn-Merete Hammerstad, Skolenes Landsforbund.

Representantene fra LO lokalt har vært lederen av LO i Fredrikstad, Vidar Schei, lederen av LO i Moss og omegn, Grete Olsen, og lederen av LO i Sarpsborg og Rakkestad, Bente Seljebakken Klausen. I tillegg har LO i Indre Østfold ved Slawomir Branicky, LO i Halden ved Siw-Hege Christiansen, Arbeidernes Opplysningsforbund ved Christian Skyum, regionsekretæren i Handel og Kontor i Norge, Grethe Berntsen, distriktssekretær i LO Stat, Vidar L. Larsen, og faglig sekretær i Fellesforbundet, Tone Karina Ingesen, vært invitert som observatører.

Regionrådet har forberedt og gjennomført to regionkonferanser og avholdt ni møter. Åtte av møtene har vært ordinære, og ett var ekstraordinært i forbindelse med streiken. Det ble i tillegg arrangert fire møter i forbindelse med streiken og to møter i forbindelse med valgkampen. LOs regionråd i Østfold har behandlet følgende saker:

- AOF som fagbevegelsens verktøy for nye Østfold 2.0
- LO region Østfold, etablering av råd og utvalg
- valg og supplering av LOs ungdomsutvalg i Østfold
- valg av LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg i Østfold
- LOs regionkonferanser i Østfold, vår og høst
- innstilling til innkomne saker til LOs regionkonferanser i Østfold
- evaluering av regionkonferansene
- innstilling av representant og vararepresentant til LOs representantskap fra Østfold
- prosjekt rødgrønt Østfold og evaluering av LOs fagforeningskonferanse
- faglig valgkamp
- evaluering av valgkampen
- omvalget i Moss
- studietur til Gøteborg i forbindelse med valgkampen
- LOs sommer- og lærlingpatrulje i Østfold
- LOs ungdomskonferanse i Østfold

- sommerpatruljen og evaluering
- lærlingpatruljen og evaluering
- ungdomsaktiviteter
- studiestart på Høgskolen i Østfold
- LOs medlemsdebatt
- energisituasjonen tilknyttet Kronos Titan
- valg av LOs representanter til samarbeidskomiteen LO Østfold / Østfold Arbeiderparti
- LO Cruise
- skolering og samling for LOs lokalorganisasjoner
- møteplan for 2023
- evaluering av streiken
- Kraftløftet
- situasjonen på Fresenius Kabi
- PEAB-konflikten
- inkluderingsprosjekt for ungdom i regi av fylkeskommunen
- LOfavør-komiteen
- *Sulis 1907*
- Østfoldkonferansen
- støtteerklæring til våre kamerater som streiker i Tesla
- møteplan for 2024

Følgende saker ble behandlet i forbindelse med streiken:

- tilbakemeldinger fra forbund og LOs lokalorganisasjoner
- media
- totaloversikt over streikende i Østfold
- oppfølging av pågående saker
- informasjon knyttet til streiken
- informasjon om streikelyst i fylket
- situasjonen rundt Gyproc
- aktiviteter i forbindelse med streiken
- besøk av LOs ledelse
- streikemønstring i Fredrikstad
- streikemarkering 19. april
- avslutning av streiken og informasjon om resultatet

LOs regionråd i Østfold har i løpet av 2023 fungert som LOs valgkamp-utvalg i Østfold i forbindelse med lokalvalget i høst. Følgende saker ble behandlet på møter i valgkamputvalget:

- utarbeidelse av valgkamp- og aktivitetsplan
- LOs medlemsdebatt
- praktisk rundt valgkampen
- strømateriell
- portrettintervjuer
- valgkamppakker til tillitsvalgte på arbeidsplasser
- seniorseminarer
- valg av lesebrevgruppe
- valg av SoMe-gruppe
- dag-til-dag-plan

REGIONKONFERANSER

LO Østfold har i løpet av året arrangert to regionkonferanser – én på Quality Hotel Sarpsborg fra 7. til 8. februar med 73 deltakere (50 delegater, 20 innledere/gjester og 3 fra administrasjonen) og én på Byparken i Halden fra 2. til 3. november med 81 deltakere (51 delegater, 26 innledere/gjester og 4 fra administrasjonen).

Regionkonferansene har hatt følgende saker på dagsordenen:

- den fagligpolitiske situasjonen
- nye Østfold fylkeskommune
- hvordan blir nye Østfold
- faglig valgkamp
- rødgrønt Østfold 2023
- valg av representant og vararepresentant fra Østfold til LOs representantskap
- valg av LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg
- informasjon om LOs ungdomsutvalg og LOs ungdomsarbeid
- evaluering av LOs sommerpatrulje
- LOs sommerpatrulje – rapport
- LOs lærlingpatrulje
- valgkamppatrulje – rapport
- kampen for et mer seriøst arbeidsliv

- hvordan løfte de utenfor arbeidslivet
- LOfavør
- et arbeidsliv med plass til alle
- fremtidens AFP
- Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund hundre år

Følgende uttalelser har blitt vedtatt:

- den fagligpolitiske situasjonen (vår)
- levekårsutfordringer i Østfold (vår)
- hele stillinger og bedre bemanning i vår felles velferd (høst)
- velferdstjenestene drives best i egenregi (høst)
- kraften er vårt viktigste fortrinn (høst)
- ivaretagelse av fengselsansatte og deres familier (høst)
- støtte til de ansatte i SLB UK sitt krav om tariffavtale (høst)
- utbedring av jernbanen mellom Oslo og Gøteborg (høst)
- sammen for Østfold (høst)

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget for familie- og likestillingspolitikk har avholdt seks møter og ett planleggingsmøte for å utarbeide handlingsplan, og de har vært representert på LOs regionkonferanse i februar og november.

Utvalget var ute og markerte kvinnedagen 8. mars med utdeling av roser og deltok under flere pridemarkeringer i Østfold.

Utvalget har også vært aktive i media med leserinnlegg om aktuelle temaer og har opprettet egen Facebook-side som aktivt brukes for å fremme saker utvalget jobber med.

Utvalget har bestått av følgende faste representanter: Siw-Hege Christiansen (Industri Energi), Sandra Holm (Skolenes Landsforbund), Ine Ekeberg (Handel og Kontor i Norge), Øyvind Pettersen (Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund) og Kristine Fulsebakke (LOs administrasjon).

Det har også blitt bestemt at utvalget skal utvides med ytterligere to medlemmer for å få flere forbund representert og bredere geografisk spredning i Østfold.

UNGDOMSUTVALGET

LOs ungdomsutvalg i Østfold har i løpet av 2023 avholdt fem ordinære møter. Utvalget har behandlet femti saker. Det ble også avholdt en dagssamling i april for å legge planen for 2023 og samkjøre det nyetablerte ungdomsutvalget og en todagers arbeidskonferanse i desember for å utarbeide handlingsplanen for 2024.

LOs ungdomsutvalg i Østfold har bestått av leder Benedicte Sørli Igletjern, Fagforbundet; nestleder Magnus Amundsen, Industri Energi; de faste medlemmene Kristian Brandsrød, EL og IT Forbundet; Knut Oscar Zachariassen, Fellesforbundet; Desiree Nylende, Fellesorganisasjonen; Josefine Skoglund, Handel og Kontor i Norge; Mats Aksel Gangnes, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Arianit Rustemi, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Anna Katrine Antonie Dahlen, Norsk Tjenestemannslag; Marianne Becken, Skolenes Landsforbund.

Varamedlemmer har vært Adrian Hagen, Fagforbundet; Ida Marie Olsen, Handel og Kontor i Norge; Madeleine Mellum, Norsk Tjenestemannslag.

Observatører har vært Mariell Karlsen, Fagforbundet; Ida Hexeberg, Fellesforbundet; Aleksander Olsen, LO i Fredrikstad; Villemo Svendsen, LO i Halden; Arianit Rustemi, LO i Indre Østfold; Madeleine Mellum, LO i Moss og omegn; Stine Bjørnerud, LO i Sarpsborg og Rakkestad; Hashim Abdi, AUF i Østfold; Solveig Linea Indstø, AUF i Østfold.

Saker på ungdomsutvalgsmøtene har blant annet vært

- handlingsplan
- beretning
- sommer- og lærlingpatrulje
- studentarbeid
- LOs regionkonferanse i Østfold
- ungdomskonferanser
- fagligpolitisk arbeid

Ungdomssekretæren har også hatt jevnlig kontakt med ungdomstiltsvalgte og ungdomskontakter samt deltatt på møter, kurs og

konferanser med ungdomsutvalg i fagforeninger, forbund og lokalorganisasjoner.

Sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble avholdt i Østfold i uke 27. I forkant av patruljen ble det, på grunn av den høye påmeldingen, satt opp totalt tre skoleringer: et todagerskurs for deltakere som skulle delta fire eller fem dager, et fysisk kveldskurs for øvrige deltakere og et digitalt kurs for dem som ikke kunne delta på noen av de fysiske kursene. Sommerpatruljen er som alltid ungdommens viktigste aktivitet i løpet av året. I 2023 var det totalt 40 patruljedeltakere fra 10 forskjellige forbund som var engasjerte under patruljen. Totalt ble det utført 143 dagsverk fordelt på 66 personer under årets patruljeuke. Dette er mer enn en dobling av antall deltakere fra 2022 og en utvikling vi ønsker å videreføre. Det ble i år satt Østfold-rekord med 770 besøkte bedrifter og 462 intervjuer med unge sommeransatte. Årets patrulje har også fått besøk av to forbundsledere, fra EL og IT Forbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund, en ungdomsleder fra EL og IT Forbundet og en nestleder fra LO. I løpet av patruljen har vi snakket med 80 LO-medlemmer og organisert 25 nye arbeidstakere. Totalt fikk vi 17 medieoppslag.

Lærlingpatruljen

I Østfold ble lærlingpatruljen gjennomført i uke 45. Det ble sendt ut informasjonsbrev til alle LOs lokalorganisasjoner, forbundene og fagforeningene i Østfold om kurset og gjennomføringen samt generell informasjon om lærlingpatruljen. Ungdomsutvalget fikk jevnlig oppdateringer om antall deltakere per forbund, og dette resulterte i flere deltakere. Det ble opprettet Facebook-arrangement, skrevet nyhetsbrev og sendt ut foromtale i media. Patruljen ble gjennomført med 20 deltakere fra 7 forskjellige forbund. Dette er en stor økning i antallet engasjerte deltakere fra tidligere år. I løpet av patruljeuka besøkt vi 385 bedrifter. Under disse besøkene fikk vi snakket med 167 lærlinger. På lik linje med sommerpatruljen ble det i år satt ny besøksrekord under lærlingpatruljen. Totalt fikk vi 3 medieoppslag i lokal-

aviser og 27 nye medlemmer. Patruljen har funnet at bruddprosenten har gått ned fra i fjor, og at Østfold i snitt har blant landets mest fornøyde lærlinger.

Skolebesøk

Ungdomssekretæren har vært på 14 skolebesøk i 2023 og holdt foredrag om rettigheter og plikter i arbeidslivet for over 30 skoleklasser. Det er god dialog med de ungdomstillitsvalgte i forbundene, som også gjennomfører skolebesøk. Totalt utgjør det et betydelig antall besøkte skoleklasser. Vi opplever spesielt at det er skolene i Fredrikstad og Sarpsborg som viser størst interesse for besøkene.

Studentarbeid

I Østfold har vi hatt totalt 16 stands på Høgskolen i Østfold, avdeling Halden og Fredrikstad. I forkant av studiestart i august fikk vi til et godt samarbeid med fadderstyret på høyskolen. LO sponset fadderstyret med 15 000 kroner og pappkopper med LO-logo. En del av avtalen var at fadder-T-skjortene fikk en stor og tydelig LO-logo. I løpet av året har vi organisert over 125 nye LO-medlemmer på LOs felles studentservice i tillegg til forbundenes egen studentsatsing på Høgskolen i Østfold. Målet i år har vært å gjøre forbundene og studentene kjent med LOs arbeid med å opprette LO-studentene i Østfold, og det har vakt mye interesse blant forbundene. Dette blir et av fokusområdene neste år.

Fagligpolitisk arbeid

Et viktig satsingsområde har i år vært det fagligpolitiske samarbeidet med AUF. Dette samarbeidet ble formalisert med signeringen av en samarbeidsavtale med AUF i Østfold på AUFs sommerleir på Utøya i august.

LOs ungdomsutvalg i Østfold engasjerte seg også aktivt under årets valgkamp og arrangerte blant annet en ungdomspartilederdebutt hvor syv ungdomspartiledere deltok og over åtti stykk fulgte debatten fra salen. I tillegg ble det arrangert felles skolevalgveke med AUF i Østfold med over tretti deltakere og en egen ungdomskickoff i forbindelse med valgkampen med cirka tjue deltakere.

Annen aktivitet

I juni arrangerte LO Østfold sin første regionale ungdomskonferanse med cirka tjue deltakere. Konferansen ble en stor suksess og hadde fokus på gjenoppbygging av den nye ungdomsaktiviteten til LO Østfold, LOfavør-fordeler for unge LO-medlemmer og det fagligpolitiske arbeidet. Det har vært et sterkt ønske fra lokale forbund, ungdomsutvalget og deltakere om at en slik konferanse gjentas til neste år.

I september ble det arrangert en dagskonferanse for unge tillitsvalgte i Østfold. Her var det 15 deltakere fra 5 forskjellige forbund. Dagskonferansen hadde fokus på hvorfor vi har egne ungdomstillitsvalgte, rollen som ungdomstillitsvalgt og hvorfor man burde stille som ungdomstillitsvalgt.

Det har dessuten blitt arrangert flere mindre arrangementer i løpet av året. Blant disse er fagligpolitiske pizzakvelder.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen har gjennomført ni møter, to møter i arbeidsutvalget og tre møter i forbindelse med kurs. Komiteen har gjennomført de fleste aktivitetene i handlingsplanen som var utarbeidet sammen med forbundene og LO lokalt, med unntak av webinarer.

Det er gjennomført et todagers LOfavør-kurs for tillitsvalgte med 28 deltakere. I tillegg har vi deltatt på årsmøter/medlemsmøter hvor medlemmer er skolert/informert om fordelsprogrammet. Det er avholdt arrangementer sammen med LOs ungdomsutvalg rettet mot studenter, lærlinger og ungdom generelt. Komiteen har også deltatt med stands i forbindelse med lokale arrangementer i Østfold. Refleksens dag ble markert den 19. oktober, og det ble delt ut over 11 000 reflekser. Det har vært arrangementer i forbindelse med trygghetskampanjen «Høytid for brann», der det ble delt ut 280 pepperkakebokser til fagforeningskontor og kantiner med opplysning om brannvarslerens dag 1. desember og LOfavør. Komiteen har bestått av følgende faste representanter: Anne Otterbekk, Fagforbundet; Grethe Berntsen, Handel og Kontor i Norge; Knut Berg, Norsk Næring -og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Ellinor Spro, Fellesfor-

bundet; Vidar Lorang Larsen, LO Stat; Siw Hege Christiansen, Industri Energi; Lars Moholdt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Vigdis Rekdahl, SpareBank 1 Østfold Akershus; Per Bjørnar Wiig, SpareBank 1 Østfold Akershus; Ulf Lervik, LO; Oscar Alexander Undahl, LO; Ummu Aylin Cukurova, LO og Kristine Fulsebakke, LO.

Oscar Alexander Undahl har vært vikarierende ungdomssekretær for Ummu Aylin Cukurova frem til hun var tilbake fra mamma-permisjon i oktober.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Regionkontoret har medvirket i 241 møter og arrangementer innen egen organisasjon. Møtene har inkludert styremøter, årsmøter, representantskapsmøter og arbeidskonferanser i samarbeid med forbund, fagforeninger og LO lokalt. I tillegg har kontoret medvirket og deltatt på flere arrangementer, konferanser, jubilentilstelninger, aksjoner og jubileer som fagforeninger, forbund og LOs lokalorganisasjoner har arrangert. Regionkontoret har deltatt i mange fora og har et bredt kontaktnettverk i kommuner, fylker og stat.

Arbeidet vi gjør for å samordne aktiviteter, innspill og prosesser i foreninger, forbund og lokalorganisasjonene, er viktig og opptar mye av arbeidstiden til regionkontoret. Uformelle møter og kontakt med tillitsvalgte er viktig for å bygge en god organisasjonsmessig forståelse og gjennomslagskraft.

Etableringen av den nye Østfold-regionen har preget mye av arbeidet til regionkontoret. Dette har blant annet innebåret opprettelsen av nye utvalg og komiteer.

LOs lokalorganisasjoner

Det er fem lokalorganisasjoner i regionen: LO i Fredrikstad, LO i Indre Østfold, LO i Halden, LO i Moss og omegn og LO i Sarpsborg og Rakkestad. I hovedsak er lokalorganisasjonene i regionen aktive og gjennomfører årsmøter og følger opp vedtekter og handlingsprogram. Det er noe varierende hvor mye aktivitet det er i de ulike lokalorganisasjonene, men inntrykket er at aktivitetsnivået er økende. Alle lokalorganisasjonene har i løpet av året fått på plass nye tillitsvalgte,

deltatt på felles aktiviteter i regi av LO Østfold og LO sentralt samt arrangert egne arrangementer.

Det har også blitt jobbet med å få fagforeningene til å ta større eierskap til lokalorganisasjonene, som gjør en viktig jobb fagligpolitisk og har en viktig funksjon for å få gjennomslag i kommuner og lokale regioner. LO lokalt har også gjort viktig arbeid i forbindelse med både valgkampen og LOs sommer- og lærlingpatrulje.

I juni ble det arrangert et eget kurs og samling for LO lokalt på Sørmarka, med mål om å bedre og forenkle styrearbeidet. Kurset ble tatt godt imot, og danner grunnlaget for en større satsing på LO lokalt inn i 2024.

I løpet av året har LO lokalt arrangert seks årsmøter og tretti styremøter. Regionkontoret har deltatt på alle årsmøter og flesteparten av styremøtene.

Streiken 2023

Det ble organisert en historisk streik for mindre forskjeller og en solidarisk ramme i mellomoppgjøret. Dette er første gang siden krigen at LO har organisert en streik i forbindelse med et mellomoppgjør. Streiken bidro blant annet til at LOs forbund nå har én million medlemmer til sammen. I Østfold ble totalt 531 LO-medlemmer i totalt 14 bedrifter tatt ut i streik. Det ble arrangert totalt 5 streikemøter bestående av regionrådet og tillitsvalgte ved bedrifter som enten var tatt ut i streik eller skulle tas ut andreuttaket.

Onsdag 19. april kom LO-sekretær Trude Tinnlund til Østfold og redegjorde for streiken før hun ble med ut og besøkte medlemmer i streik.

Det var planlagt en felles streikemønstring i Fredrikstad 21. april i forbindelse med andreuttaket, hvor det skulle deles ut pølser og drikke. Da streiken ble avsluttet, ble streikemønstringen omgjort til pølsefest, hvor bedrifter som hadde vært i streik, ble tilbudt pakker med pølser, brød og drikke som kunne deles ut blant de ansatte.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Østfold har tradisjon for et godt både formelt og uformelt faglig-

politisk samarbeid. Fra LOs side har vi jobbet aktivt med å pleie det fagligpolitiske samarbeidet.

Vi har deltatt ute blant forbund og fagforeninger, og skolert tillitsvalgte i hvordan jobbe fagligpolitisk. Slik vi ser det, virker det som om det fagligpolitiske har blitt satt mer på dagsordenen.

I tillegg har vi hatt jevnlige møter med politikere og Østfold Arbeiderparti, både formelt og uformelt. Vi bidrar gjennom å være den døråpneren vi skal for politikerne, de får treffe våre tillitsvalgte både på egne tillitsvalgsamlinger og gjennom bedriftsbesøk. Det er viktig for de politiske partiene, men ikke minst for våre egne tillitsvalgte.

Østfold Arbeiderparti har blitt invitert og holdt innlegg på LOs regionkonferanser i Østfold og på årets fagforeningskonferanser. LO Østfold har blitt invitert og holdt innlegg på Østfold Arbeiderpartis årsmøte og representantskap.

Det er arrangert fire møter i samarbeidskomiteen LO-Ap, som har behandlet følgende saker:

- aktivitetsplan for 2023
- nye retningslinjer for samarbeidskomiteen
- felles fagligpolitiske konferanse
- fagligpolitisk valgkamp
- arbeidet fremover
- evaluering av valgkampen
- omvalg i Moss
- CO₂-kompensasjon
- budsjett for nye Østfold fylkeskommune
- samarbeidsavtale for nytt politisk samarbeid i Østfold

I tillegg har det blitt arrangert en felleskonferanse med nesten femti deltakere på Sørmarka med temaene faglig valgkamp og hvordan vinne valget.

Vi har også jobbet aktivt med å videreutvikle det fagligpolitiske samarbeidet mellom LO og AUF og har i år signert en formell samarbeidsavtale mellom LO Østfold og AUF i Østfold.

Valgkamp

I 2023 gjennomførte fagbevegelsen i Østfold en aktiv og synlig valgkamp. Planleggingen av valgkampen startet allerede i slutten av 2022. Årets valgkamp startet tidlig med deltakelse på flere arrangementer i Østfold, blant annet Kornsjødagene, Haldenfestivalen og Tour of Scandinavia. LO Østfold arrangerte også egne aktiviteter hvor valgkamp enten var hovedfokus eller deler av fokuset: LO Cruise, hvor 200 medlemmer og tillitsvalgte var med på faglig og sosialt innhold, en fagligpolitisk konferanse i samarbeid med Arbeiderpartiet med over 50 deltakere, hvor fokuset var LOs viktigste saker i valgkampen og hvordan vi vinner valg, valgkampturné med Østfold Arbeiderparti i uke 26, hvor samarbeidskomiteen reiste rundt i Østfold og besøkte medlemmer og arrangerte stands.

Før den intensive valgkampen gjennomførte vi portrettintervjuer av ti faglige kandidater. Det ble utarbeidet både skriftlige intervjuer og videointervjuer som ble publisert på våre nettsider og sosiale medium. Vi gjennomførte også, sammen med LO lokalt, LOs medlemsdebatt både i Østfolds fem største byer og på regionalt nivå.

I løpet av den intensive valgkampen arrangerte vi flere arrangementer: en fagforeningskonferanse i Fredrikstad med femti deltakere, hvor vi la strategier for valgkampen, en velferdskonferanse i Halden i samarbeid med LO Stat, hvor temaet var hva som står på spill ved lokalvalget, og seniorseminarer. Vi arrangerte totalt fem seniorseminarer i samarbeid med LO lokalt.

Det ble dessuten arrangert en aktiv ungdomsvalgkamp med fem studentservice-avdelinger med fokus på deltakelse i lokalvalget og hvorfor studenter bør ta i bruk stemmeretten. Sammen med AUF i Østfold arrangerte vi felles skolevalgvake og valgkamp-kickoff. I år arrangerte vi også vår helt egen ungdomspartiledersdebatt med deltakelse av syv partier og med åtti fremmøtte i salen. Det ble i tillegg arrangert flere mindre arrangementer, deriblant møter med førstegangselgere på ulike videregående skoler, postkassesaksjoner og egne bedriftsbesøk rettet mot unge arbeidstakere.

LO-fellesskapet i Østfold arrangerte en aktiv og synlig valgkamp med valgpatrulje de siste to ukene av den intensive valgkampen.

Totalt ble det gjennomført 1 440 arbeidsplassbesøk, 31 portaksjoner, 6 togaksjoner, 5 seniorseminarer, 2 debattmøter, 10 ungdomsaktiviteter, 5 studentaktiviteter, 57 stands, 6 valgkamp-kickoff og 12 besøk med LOs ledelse. I løpet av valgkampen ble det delt ut 16 300 brosjyrer, 12 000 muffins, 4 000 is-skjeer, 800 reflekser, 6 kg kjærligheter, 3 kg drops, 150 ostehøvlere, 46 kg popkorn, 20 kg karameller, 900 bokser pastiller og 70 liter vaffelrøre.

Et stort tillitsvalgtapparat og en kjempeinnsats fra LO lokalt gjorde det mulig å nå det store velgerantallet vi gjorde i løpet av valgkampen.

Omvalg i Moss

Historisk i år var at det for første gang i norsk historie ble omvalg ved et fylkestingsvalg. Dette ble gjennomført i Moss. For LO var det en selvfølge at vi skulle ta på oss vinterklærne og gå ut og drive valgkamp. Vårt viktigste budskap har vært å få folk til å bruke stemmeretten, og at man bør stemme på politikere som heier på og kjemper for nye Østfold.

Valgkampen har bestått av flere ulike aktiviteter, herunder morgenaksjoner, stands og valgpatrulje med arbeidsplassbesøk. Valgkampen ble gjennomført fra slutten av oktober til midten av november.

I forbindelse med den ekstraordinære valgkampen ble det gjennomført fire nye portrettintervjuer både skriftlig og på video som ble delt på våre nettsider og sosiale medier. I tillegg ble det utarbeidet flere delebilder som ble delt på sosiale medier og som avisannonser. Alt i alt har vi drevet en aktiv valgkamp på både sosiale og tradisjonelle medier.

Totalt ble det gjennomført 260 arbeidsplassbesøk, 2 valgkamp-kickoff, 3 morgenaksjoner, 2 stands og en uke med valgpatrulje. I løpet av valgkampen ble det delt ut 6 000 brosjyrer, 120 pepperkakebokser, 80 fruktkurver og 2 000 is-skjeer.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Regionkontoret har medvirket i 195 møter og arrangementer innen fagligpolitisk arbeid. Regionkontoret har medvirket i flere høringer og

møter med offentlige instanser og andre organisasjoner. Det har blant annet vært møter med Stortingets energi- og miljøkomité om kraftsituasjonen i Østfold, møte med olje- og energiministeren om behovet for nye kraftproduksjon i regionen, møte med utdanningsministeren om flyfagslinje til Østfold, deltakelse på regjeringens kontaktkonferanse for høyere utdanning med innspill om regionale institusjoner for høyere utdanning og møte med samferdselsdepartementet om ny Nasjonal transportplan. Det har vært jobbet mye med etableringen av nye Østfold fylkeskommune, og regionkontoret har deltatt på en rekke møter med fylkeskommunen og andre organisasjoner vi samarbeider med.

Vi har i samarbeid med NAV, NHO og Viken fylkeskommune deltatt i prosjekt for inkludering av unge i arbeid og utdanning (PIAU), som har hatt gode resultater. Prosjektet har mål om å hjelpe unge som har falt ut av enten utdanning eller arbeid, tilbake gjennom tilrettelagte tiltak.

Sammen med NHO etablerte vi en arbeidsgruppe for Kraftløftet Østfold. Her har vi jobbet med rapporten for Østfold og kunnskapsinnhenting samt arrangert møter med både forbrukere og kraftprodusenter. Vi har også informert og innledet om kraftløftet på flere konferanser samt arrangert en egen lanseringskonferanse der vi la frem rapporten for Kraftløftet Østfold.

LO Østfold medvirker i en rekke råd, utvalg og komiteer for å fremme LOs handlingsprogram. Her påvirker vi spesielt innen næringsutvikling og sysselsetting samt kompetanseutvikling og seriositet i arbeidslivet.

LO Østfold er representert i følgende råd og utvalg:

- Partnerskap for næringsutvikling i Østfold
- Arbeidernes kulturnettverk Østfold
- DECOM-klyngen
- distriktsrådet for Heimevernet (HV-01)
- IA-rådet / brukerutvalg NAV
- Jernbaneforum Øst
- Kompetanseforum Østfold

- kontaktutvalg med hovedpartene i arbeidslivet og Viken fylkeskommune
- Kraftløftet Østfold
- nasjonalt fagorgan for utdanningsvitenskap
- prosjekt for inkludering i arbeid og utdanning (PIAU)
- referansegruppe for regional planstrategi
- rådet for samarbeid med arbeidslivet (RSA)
- styret i Østfold Arbeiderparti
- styret i Østfold AUF
- Ungt Entreprenørskap Viken
- Voksenopplæringsforum
- yrkesopplæringsnemnda i Viken
- yrkesopplæringsnemnda i Østfold
- Østfoldkonferansen

Statistisk oversikt

Godkjente tariffrettslige konflikter 2023

For 2023 er det innrapportert 31 konflikter. 27 gjelder mellomoppgjøret 2023 og ble løst med mekling, 1 gjelder hovedoppgjøret 2022 og ble løst med mekling, og 3 gjelder opprettelse av tariffavtale, hvorav 2 ble løst med mekling og 1 fortsatt pågår. Til sammen ble 24 134 organiserte arbeidstakere berørt, med totalt 94 333 tapte arbeidsdager.

Forbund	An-tall org.	Varighet	Antall tapte arbeidsdager	Konfliktens årsak	Konfliktens resultat
EL og IT Forbundet (Landsoverenskomsten for elektro-fag NHO)	2 615	17.04.23 – 20.04.23	10 460	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning
Fagforbundet (Overenskomst for barnehage NHO)	65	16.02.23 – 16.03.23	1 182	Hovedoppgjøret 2022	Meklings-løsning
Fagforbundet (Avtale 453 NHO)	26	17.04.23 – 20.04.23	104	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning
Fagforbundet (Service- og vedlikeholds-overenskomsten (NAF) NHO)	2	17.04.23 – 20.04.23	8	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning
Fellesforbundet (Industrioverenskomsten NHO)	7 612	17.04.23 – 20.04.23	30 448	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning
Fellesforbundet (Biloverenskomsten NHO)	592	17.04.23 – 20.04.23	2 368	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning
Fellesforbundet (Fellesoverenskomsten for byggfag NHO)	3 540	17.04.23 – 20.04.23	14 160	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning
Fellesforbundet (Overenskomsten for byggeindus-trien NHO)	530	17.04.23 – 20.04.23	2 120	Mellom-oppgjøret 2023	Meklings-løsning

Fellesforbundet (360 Logistics AS – Spekter)	13	09.02.23 – 31.03.23	481	Oppret- telse av tariffavtale	Meklings- løsning
Fellesforbundet (Olivia AS avd Hegdehaugsveien – Riksavtalen NHO)	17	15.02.23 – 11.04.23	680	Oppret- telse av tariffavtale	Meklings- løsning
Forbundet for Ledelse og Teknikk (Tekniske funksjonærer NHO)	1 289	17.04.24 – 20.04.23	5 156	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Forbundet for Ledelse og Teknikk (Arbeidsledere byggfag NHO)	53	17.04.24 – 20.04.23	212	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Handel og Kontor i Norge (Standardoverenskomsten NHO)	190	17.04.24 – 20.04.23	760	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Handel og Kontor i Norge (Handelsoverenskomsten NHO)	786	17.04.24 – 20.04.23	3 144	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Fiskemel- og fiskeforindustrien (102) NHO)	25	17.04.24 – 20.04.23	534	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Vaskerier og Renserier (105) NHO)	31	17.04.24 – 20.04.23	124	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Lærdal Medical AS (197) NHO)	102	17.04.24 – 20.04.23	303	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Glass og keramisk industri (329) NHO)	13	17.04.24 – 20.04.23	48	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Elektrokjemisk industri (101) NHO)	1 393	17.04.24 – 20.04.23		Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Kjemisk teknisk industri (106) NHO)	996	17.04.24 – 20.04.23	5 075	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Møbeloverenskomsten (105) NHO)	438	17.04.24 – 20.04.23		Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Industri Energi (Schlumberger Oilfield UK)	10	30.03.23 – d.d.	1 701	Oppret- telse av tariffavtale	Streiken pågår
Norsk Arbeidsmandsforbund (Midlertidig utleid fra Anleggs- overenskomsten til Fellesoverens- komsten for byggfag (FF) NHO)	20	17.04.24 – 20.04.23	80	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning

Norsk Arbeidsmandsforbund (Overenskomst for asfaltarbeid og veivedlikehold NHO)	733	17.04.24 – 20.04.23	2932	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Arbeidsmandsforbund (Service- og vedlikeholds-overens- komsten NHO)	977	17.04.24 – 20.04.23	3 908	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddel- arbeiderforbund (Bryggerier og mineralvanns-fabrik- ker (148) NHO)	903	17.04.24 – 20.04.23	3 612	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddel- arbeiderforbund (Sjokolade-, sukkervare- og snacksindustrien (519) NHO)	580	17.04.24 – 20.04.23	2 280	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddel- arbeiderforbund (Vin- og Brennevinsbransjen (158) NHO)	192	17.04.24 – 20.04.23	768	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Sjøoffisersforbund (Overenskomst for skipsførere og styrmenn på passasjerfartøy i lokalfart NHO Sjøfart)	183	17.04.24 – 20.04.23	732	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Sjømannsforbund (Innenriksavtalene NHO Sjøfart)	93	17.04.24 – 20.04.23	496	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning
Norsk Tjenestemannslag (NHO Abelia)	115	17.04.24 -- 20.04.23	457	Mellom- oppgjøret 2023	Meklings- løsning

Tabell I

Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall per 31. desember

År	Antall avdelinger	Totalt medlemstall	Herav yrkesaktive ^{1 2}
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319 525
1950	4 605	488 442	459 135
1955	5 119	542 105	504 158
1957	5 172	540 878	497 608
1958	5 193	543 513	500 032
1959	5 207	541 408	498 095
1960	5 129	541 549	492 810
1961	5 116	562 019	511 437
1962	5 128	565 062	508 556
1963	5 091	566 970	510 273
1964	4 995	570 953	508 148
1965	4 922	574 295	511 123
1966	4 776	574 030	505 146
1967	4 683	570 210	501 785
1968	4 599	574 113	499 478
1969	4 982	582 289	506 591
1970	4 448	594 377	511 164
1971	4 367	601 920	517 651
1972	4 202	603 742	513 181
1973	4 110	613 803	527 282
1974	4 065	635 801	544 653
1975	4 054	655 030	559 888
1976	3 971	673 694	575 356
1977	3 973	692 209	593 560
1978	3 942	712 699	600 922
1979	3 846	721 042	607 422
1980	3 798	748 040	630 722
1981	3 767	754 985	629 538
1982	3 758	751 357	622 894
1983	3 761	745 101	612 264
1984	3 711	759 287	619 226
1985	3 667	768 778	621 874
1986	3 620	785 617	635 005
1987	3 445	787 409	624 384

¹ Beregnet av Fafo for 1945-2015.

² Tallene for yrkesaktive er basert på fullt betalende medlemmer. Fafo har endret sin beregningsmetode fra og med 2016, og tallene fra 2010 og framover er revidert.

År	Antall avdelinger	Totalt medlemstall	Herav yrkesaktive
1988	3 430	783 879	612 767
1989	3 286	782 256	604 787
1990	3 211	785 586	602 235
1991	3 157	778 773	583 099
1992	2 988	770 175	573 439
1993	2 897	764 842	562 921
1994	2 840	775 678	568 207
1995	2 832	792 575	580 729
1996	2 825	811 829	589 283
1997	2 739	822 832	593 875
1998	2 707	838 628	605 151
1999	2 499	827 627	594 685
2000	2 448	811 812	579 127
2001	2 307	796 982	580 000
2002	2 262	800 457	576 000
2003	2 079	838 372	598 992
2004	1 973	831 068	592 388
2005	1 897	824 010	586 202
2006	1 870	833 743	598 082
2007	1 834	845 394	606 483
2008	1 804	865 392	622 000
2009	1 765	865 573	614 500
2010	1 744	871 360	578 363
2011	1 658	880 938	583 473
2012	1 683	895 257	591 276
2013	1 514	897 740	589 366
2014	1 533	909 552	595 253
2015	1 538	913 732	590 942
2016	1 534	917 122	588 845
2017	1 534	925 605	592 624
2018	1 534	936 711	598 512
2019	1 479	952 394	609 346
2020	1 434	970 054	615 004
2021	1 502	978 338	624 734
2022	1 474	992 767	636 459
2023	1 464	1 007 451	645 319

Tabell III – 2013–2023

Løpnr.	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des	Pr. 31. des
1. Arbeiderbevegelsens Presseforbund	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
2. Creso – forbundet for kunst og kultur	777	761	765	722	702	688	695	722	720	727	729	
3. EL og IT Forbundet	38 308	7 516	7 743	8 156	8 325	8 842	8 769	9 268	9 902	10 305	10 515	
4. Fagforbundet	334 980	342 394	348 353	354 104	359 504	387 355	39 335	40 285	40 775	42 277	42 840	
5. Felleforbundet	148 128	148 677	144 473	141 644	140 618	142 552	164 413	164 599	161 650	164 566	169 044	
6. Fellesorganisasjonen	26 492	27 041	27 154	27 667	27 997	28 720	30 023	31 206	32 184	34 019	35 682	
7. Forbundet for Ledelse og Teknikk	20 313	20 649	20 772	20 634	20 332	20 375	20 375	21 377	22 424	22 999	22 999	
8. Forfatterforbundet	66 798	67 601	68 616	70 662	71 013	71 954	73 984	76 353	78 354	79 400	80 459	
9. Handel og Kontor i Norge	58 733	59 922	60 241	58 191	56 589	55 454	55 384	55 507	56 265	57 208	57 308	
10. Kabinansattenes Forbund	58 733	59 922	60 241	58 191	56 589	55 454	55 384	55 507	56 265	57 208	57 308	
11. Norges offisers- og spesialistforbund	7 148	7 538	7 694	7 822	7 892	7 948	8 135	8 503	9 027	9 966	9 773	
12. Norsk Arbeidsmandsforbund	32 467	32 385	32 759	32 852	33 430	33 676	34 149	34 848	34 562	35 540	36 868	
13. Norsk Fagbets- og	3 327	3 389	3 441	3 458	3 504	3 572	3 488	3 520	3 571	3 569	3 602	
14. Friomsorgsforbund												
15. Norsk Flygerforbund	–	340	497	845	810	830	979	1 427	1 582	1 753	1 818	
16. Norsk Jernbaneforbund	13 148	13 010	13 100	13 193	11 872	12 078	12 355	12 652	12 576	12 749	12 340	
17. Norsk Lokomotivforbund	2 196	2 188	2 208	2 238	2 267	2 335	2 390	2 457	2 689	2 601	2 660	
18. Norsk Manuellerarbeidsgilde	416	411	414	407	419	416	416	440	488	515	536	
19. Norsk Nærings- og	28 818	28 553	28 243	28 268	28 147	28 124	28 254	28 221	28 084	28 249	28 596	
20. Næringsmiddelarbeid. forb.	19 664	19 166	18 891	18 437	17 798	17 336	16 755	–	–	–	–	
21. Kommunikasjonsforbund	10 676	10 791	10 882	10 449	10 310	10 616	10 580	10 647	11 119	11 565	12 044	
22. Norsk Sjømannsforbund	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
23. Norsk Sjøfartsmannslag	50 215	50 621	50 764	50 540	50 369	51 435	51 761	53 247	54 027	54 027	55 951	
24. Norsk Transportarbeiderforbund	20 422	20 732	20 425	20 090	19 719	19 601	436	463	511	307	631	
25. Dramatikerforbundet	944	1 019	1 069	1 184	1 141	1 174	1 355	1 539	1 445	1 546	1 688	
26. Norsk Dramatikers Sentralorg.	6 254	6 474	6 496	6 635	6 569	6 650	6 945	7 541	7 507	7 501	7 461	
27. Skolenes landsforbund												
28. Totalt antall medlemmer i LO	897 740	909 552	913 732	917 122	925 605	936 711	952 394	970 054	978 338	992 767	1 007 451	

- 1) Norsk Manuellerarbeidsgilde gikk inn i LO 23. mai 2011
- 2) Norsk Kabinansattenes Forbund gikk inn i LO 10. juni 2014
- 3) Norske Dramatikerforbundet gikk inn i LO 7. juni 2016
- 4) Norsk Cockpitforbund gikk inn i LO 11. februar 2015 og fusjonerte med Norsk Flygerforbund 1. juli 2016
- 5) Norsk Sjøfartsmannslag ble tatt opp som forbund i LO på rep.skaapsmøtet 18. april 2017.
- 6) Norsk Transportarbeiderforbund gikk inn i Fellesforbundet 1. juni 2019
- 7) Norsk Post- og kommunikasjonsforbund gikk inn i Fagforbundet 31. desember 2019
- 8) Forfatterforbundet ble tatt opp som forbund i LO på rep.skaapsmøtet 18. februar 2020
- 9) IE og FLT slo seg sammen til et forbund desember 2023

Tabell III 2023

Antall medlemmer og avdelinger totalt					Kv. i %
Forbund	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	av alle
Arb.bevegelsens Presseforbund	729	519	210	28,81	
Creo - forbundet for kunst og kultur	11	10 515	5 529	4 986	47,42
Dramatikerforbundet	–	631	328	303	48,02
EL og IT Forbundet	39	42 840	38 119	4 721	11,02
Fagforbundet	393	407 044	93 182	313 862	77,11
Fellesforbundet	84	169 605	140 138	29 467	17,37
Fellesorganisasjonen	12	35 682	5 730	29 952	83,94
Forbundet for Ledelse og Teknikk	61	22 999	18 170	4 829	21,00
Forfatterforbundet	1	439	158	281	64,01
Handel og Kontor i Norge	22	79 700	24 803	54 897	68,88
Industri Energi	552	55 388	42 751	12 637	22,82
Kabinansattes Forbund	3	637	151	486	76,30
Norges Offisers- og spesialistforbund	41	9 773	8 419	1 354	13,85
Norsk Arbeidsmandsforbund	11	36 868	27 747	9 121	24,74
Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	5	3 602	2 022	1 580	43,86
Norsk Flygerforbund	21	1 818	1 716	102	5,61
Norsk Jernbaneforbund	57	12 340	9 807	2 533	20,53
Norsk Lokomotivførerforbund	12	2 660	2 511	149	5,60
Norsk Manuellterapeutforening	3	536	342	194	36,19
Norsk Nærings- og Nytt.forbund	37	28 596	17 220	11 376	39,78
Norsk Sjømannsforbund	3	12 044	9 631	2 413	20,03
Norsk Sjøoffisersforbund	1	7 905	7 583	322	4,07
Norsk Tjenestemannslag	49	55 951	21 486	34 465	61,60
Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon	–	1 688	1 350	338	20,02
Skolenes Landsforbund	46	7 461	3 605	3 856	51,68
Totalt	1 464	1 007 451	483 017	524 434	52,06

Tabell IV 2023

Tariffsaker behandlet i LO i 2023

		Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale	Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette iverk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse uorganiserte bedrifter	Antall saker totalt
1	Arbeiderbevelsens Presseforbund	0				0
2	Creo - forbundet for kunst og kultur	1				1
3	EL og IT Forbundet	40			1	41
4	Fagforbundet	198	34	5	1	238
5	Fellesforbundet	608			3	611
6	Fellesorganisasjonen	6				6
7	Forbundet for Ledelse og Teknikk	0				0
8	Forfatterforbundet	0				0
9	Handel og Kontor i Norge	388			8	396
10	Industri Energi	17	1	1	3	22
11	Kabinansattes forbund	1	1			2
12	Norges Offisers- og spesialistforbund	0				0
13	Norsk Arbeidsmandsforbund	133				133
14	Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	0				0
15	Norsk Flygerforbund	1	6			7
16	Norsk Jernbaneforbund	0				0
17	Norsk Lokomotivmandsforbund	0		1		1
18	Norsk Manuellterapeutforening	0				0
19	Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	34			1	35
20	Norsk Sjømannsforbund	0				0
21	Norsk Sjøoffisersforbund	0				0
22	Norsk Tjenestemannslag	23	1			24
23	Norske Dramatikeres Forbund	0				0
24	Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon	0				0
25	LO Stat	7		1		8
26	Skolenes Landsforbund	1				1
27	LO	0				0
Totalt		1458	43	8	17	1526

